Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

171
G 117

CA 856
KC II, 856

BOUND BY SANGORSKI & SUTCLIFFE, LONDON

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

171
G 117

KONINKLIJKE
BIBLIOTHEEK

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

Incipiũt capittula libri paſto/
ralis beati gregorij pape

Ne veniẽ ĩpiti ad magiſteriũ audiãt Ca . i .
Ne locũ regiminis ſubeãt qui viuendo
nõ ꝑficiũt q̃ meditãdo didicerũt Ca . ij .

De ꝑnodẽ regiminis et q̄ aduerſa queq3
deſpiciẽda ſũt . et proſpera formidãda Ca. iij.

Nõ plerũq3 occupatio regiminis . ſoliditatem
diſſipet mentis Ca . iiij .
De hijs q̃ regiminis culmĩe ꝓdeſſe exẽplo vtu
tũ pñt . ſ3 qetẽ ꝓpriã ſectãdo refugiũt Ca. v.
Nõ hij q̃ pondꝰ regiminis ꝑ humilitatẽ refu/
giunt . tũc vere ſunt humiles cũ diuinis iudi
cijs non reſiſtunt Ca . vi .
Nõ nõnũq̄ ꝑdicatiõis officium nõnulli lau
dabiliter appetunt et adhoc nõnulli laudabili
ter coacti ptrahũtur Ca . . vij .
De hijs q̃ ꝑeſſe cõcupiſcũt et ad vſum ſue libi
dĩs ĩſtrm̃ apſtolici ſmoĩs arripiũt Ca. viij
Nõ mens ꝑeſſe volẽtiũ plerũq3 ſibi parta bo
norũ operũ ꝓmiſſione blãdit Ca . ix .

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

Qual' q̃ſq3 ad regimē veniē debeat Ca . x .

Qual' q̃ſq3 ad regimē veniē nō debeat C . xi
Is qui ad regimen ordinate ꝑuenerit
qualē ſe ī ipſo regimīe debeat exhibē Ca . xij .

Ut rector cogitatione ſit mūdꝰ Ca . xiij .
Ut rector ſit ſemꝑ opacōne p̄cipuꝰ Ca . xiiij .
Ut ſit rector diſcretꝰ īſilētio vtil' ī v̄bo C . xv

Ut ſit rector ſingul' cōpaſſione ꝓximus pre
cūctis cōtemplatione ſuſpenſus Ca . xvi .

Ut ſit rector bene agentibꝰ per humilitatem
ſocius . cōtra delinquentiū vicia ꝓ zelum
iuſticie erectus Ca . vxij .

Ut ſit rector internorum curam in exteriorū
occupatione nō minuens . exteriorum pro/
uidentia internorum ſollicitudinem non re/
linquens . Ca . xviij .

Ne placere rector ſuo ſtudio hominibus ap/
petat . ſed tamen aliqđ qđ placere debeat
intendat . Ca . xix .

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

Qd̄ ſcire ſollicite rector debeat. ꝙ plerūqȝ vi/
cia virtutes ſe eſſe mētiunt. Ca. xx.
Que eſſe debet et rectori diſcrecio correctionis
ꝛ diſſimulacōis. feruois ꝛ mãſuetudis C. xxi

Quantū rector ſacre legis meditacionibꝰ eſſe
debeat intentus. Ca. xxij.
Qd̄ aliť ãmonēdi ſūt viri. atȝ aliť feīe C. xxiij

De exhortacione multis adhibenda vt ſic ſin/
gulorum ūtutes adiuuet. q̈tenꝰ ꝑ hanc con
traria ūtutibꝰ vicia nō excreſcant. Ca. xxiiij

De exhortacione que vni adhibenda eſt contra
rijs paſſionibꝰ laboranti. Ca xxv.
Qd̄ aliqñ leuiora vicia relinquēda ſūt vt gra/
uiora ſubtrahantur. Ca. xxvi.
Qd̄ īfirmis oīo nō debēt alta ꝑ̄dicaī C. xxvij

De opere ꝑ̄dicacōnis et voce Ca. xxviij
Qualiter ꝑ̄dicator omnibus rite pactis adſe/
metipſum redeat ne hūc uel vicia vel predi/
cacio extollant Ca. xxix.

¶ Incipit tractatꝰ de cura paſtorali
dictꝰ paſtoralia beati Gregorij pape .

Paſtoralis cure me pondera fuge
re deliteſcendo voluiſſe . benigna
frater kariſſime atqꝫ humillima
intencōne reprehēdis . que ne q̄buſdam leuia
eſſe videantur . p̄ntis libri ſtilo exp̄mo de eo/
rū ḡuedine ōne quod penſo . vt ⁊ hec qui vacat
ĩcaute nō expetat . et qui incaute experijt adep
tū ſe eſſe ptimeſcat ¶ Quadriptita vero diſ/
putacione liber iſte diſtinguitur vt ad lectoris
ſui aīmū . ordinatis allegacōnibꝰ q̄ſi q̄buſdā
paſſibus ḡdiatur Nam cū rerū neceſſitas ex
poſcit penſandū valde eſt . ad culmē q̄ſqꝫ regi.
minis q̄liter veniat . atqꝫ ad hoc rite pueniēs
qualiter viuat et bene viuens qualiter doceat
et recte docens infirmitatem ſuam cotidie
quanta valet conſideracione cognoſcat . ne
aut humilitas acceſſum fugiat . aut peruen'
cōni vita contradicat . aut vita doctrinā deſtru
at . aut doctrinā preſūptio extollat . Prīꝰ er/
go appetitū timor tempet . poſt autē magiſte
riū quod a nō querente ſuſcipit᷑ vita ꝯmendet
ac deinde neceſſe eſt . vt paſtoris bonum quod

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

oñditur viuendo etiã loquendo ꝓpagetur Ad
extremum vero ſupeſt vt perfcã queqꝫ opera
cõſideracõ proprie īfirmitatis depmat. ne hec
ante occulti arbitri oculos tumor elacõnis ex/
tinguat Sed q² ſunt pleriqꝫ michi īpito ſi/
miles. q̄ dū metiri ſe neſciunt. q̄ non didice/
rūt docere cõcupiſcūt Qui pondus magiſte/
rij tanto leuius eſtimant q̄to vim magnitu/
dinis illius ignorant ab ipſo libri hui9 repre/
hendant exordio. vt q² indocti ac p̄cipites doc
trine artem tenere appetunt. a p̄cipitacionis
ſue auſib9 in ipſa locucionis noſtre ianua re/
pellantur

Ne venire impiti ad magiſterium aude/
ant. Capitulum. primum.

Nulla ars doceri p̄ſumitur. niſi īten
ta prius meditacione diſcatur Ab īp
itis ergo paſtorib9 magiſteriū paſ/
torale ſuſcipit̄ ī magna temeritate. q̄m ars ē
arcium regimen animarū Quis autē cogi/
tacionum vulnera occulciora eſſe neſciat vulne/
ribus viſcerū: Et tñ ſepe qui nequaquā ſpi/
ritualia precepta cognouerūt. cordis ſe medi
cos profiteri nõ metuūt. dū q̄ pigmentorum

vim neſciunt. videri medici carnis erubeſcūt
Sed quia auctore deo ad religionis reuerenti
am omne iam pñtis ſeculi culmen inclinat̃ .
ſunt nōnulli qui intra ſanctam eccleſiam per
ſpeciem regiminis gloriam affectant honoris
videri doctores appetunt. tranſcendere ceteros
concupiſcunt. atq₃ atteſtāte veritate primas
ſalutacões ĩ foro ꝑmos recubit⁹ ĩ cēis ꝑmas
in cōuencionibus querūt cathedras. qui ſuſ/
ceptū cure paſtoālis officium miniſtrare dig
ne tantomagis neq̃unt. quanto ad huius hu/
militatis magiſterium ex ſola elacione vene/
rūt Ipſa quippe ĩ magiſterio lingua confun
ditur quādo aliud diſcitur et aliud docet̃. Con
tra q̊s dñs ꝑ ꝓphetam q̃rit̃ dicens Ipſi reg
nauerūt et nō ex me. principes extiterunt et
ego ignoraui Ex ſe autē et non ex arbitrio ſū
mi rectoris regnant. qui nullis fulti virtuti/
bus nequaq̄ꝫ diuinitus vocati. ſed ſua cupidi
ne accenſi culmen regiminis rapiunt potius q̄ꝫ
aſſequūtur Quos tñ interius iudex et pro/
uehit ⁊ neſcit. q2 q̊s ꝑmittendo tolerat profec
to ꝑ iudiciū reprobacōnis ignorat Unde ad ſe
q̇buſdam et poſt miracula venientib⁹ dicit.
Recedite a me operarij iniq̃tatis. neſcio q̄ eſtis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

Paſtorū impicia . voce veritatis increpatur cū p pphetā dicit' Ipſi paſtores ignorauerūt intelligētiā Quos rurſū deteſtatur dn̄s dicēs Et tenentes legem neſcierūt me . Et neſciri ſe ergo ab eis veritas querit' et neſcire ſe princi/ patū neſcienciū pteſtatur q2 pfecto hij qui ea que ſūt dn̄i neſciūt a domino neſciunt' . paulo atteſtante qui ait Si quis autē ignorat igno/ rabitur Que nimirū paſtorū imperitia mei/ tis congruit ſepe ſubiectorū . q̄ quāuis lumē ſciencie ſua culpa exigente nō habeant . diſtric to tamē dei iudicio agit' . vt p eorū ignoranciā hij eciā qui ſequūtur offendant Hinc nāqz in/ euāgelio p ſemet ipam veitas dicit . Si cecus ceco ducatū p̄beat ambo ī foueam cadūt Hinc pſalmiſta non optantis animo ſz pphetantis miſterio denūciat dicens Obſcurent' oculi eo/ rū ne videant . et dorſū eorū ſemper incurua Oculi quippe ſunt qui in ipſa honoris ſūmi facie poſiti puidendi itineris officiū ſuſcipi/ unt . quibus hij nimirū qui ſubſequēter inhe rent dorſa noīantur Obſcuratis ergo oculis dorſū flectitur . q2 cū lumē ſciē pdūt qui p̄eūt pfecto ad portanda peccatorū onera curuātur qui ſequuntur

¶ Ne locū regiminis ſubeāt qui viuendo nō
ꝑficiūt que meditando didicerūt Ca . ij .

AT ſunt nōnulli q̇ ſollerti cura ſpūa
lia precepta ꝑſcrutant̄ . ſed que intel
ligendo penetrant . viuendo conculcant . rep̄
te docent . q̄ nō opere ſed meditatione didice/
rūt . et quod verbis p̄dicant moribus inpug/
nant . Unde fit vt cū paſtor ꝑ abrupta gradi/
tur . ad p̄cipiciū grex ſequatur Hinc namqꝫ
ꝑ ꝓphetam dn̄s contra cōtemptibilem paſto/
rū ſciētiam q̄ritur dicens Cū ipſi limpidiſſi/
mā aquā biberetis reliqua pedibus vr̄is tur/
babatis . et oues mee q̄ cōculcate pedibꝰ vr̄is
fuerant paſcebantur ⁊ que pedes veſtri turba
uerant hec bibebant Aquā quippe limpidiſſi
mā paſtores bibunt . cū fluenta veritatis rec/
te ītelligentes hauriūt . ſed eandē aquam pe/
dibꝫ ꝑturbare ē meditaciōis ſtudia male viuē
do corrūpere . aquā ſcilicet eorū turbatam pe/
dibus oues bibunt . cū ſubiecti quiqꝫ nō ſectā
tur verba que audiūt . ſed ſola q̄ cōſpiciunt ex
empla p̄uitatis imitantur Qui dicta ſciūt
⁊ per opa ꝑuertūtur . quaſi corruptis fontibꝰ
in potibus lutū ſumunt Hinc quoqꝫ ſcriptū

eſt p ꝓphetam Laq̄us ruine populi mei ſac̄-
dotis mali Hinc rurſum de ſacerdotib9 mał
p ꝓphetam domin9 dicit Facti ſūt domui iſ
rahel in offendiculū īiquitatis Nemo quip-
pe amplius ī eccliā nocet ꝙ̄ q̄ pu̇erſe agens no
mē ł ordinē ſanctitatis habet Delinquentem
nāqꝫ hūc nemo redarguė p̄ſumit . ⁊ in exēplū
culpa vehement̄ extendit̄ qū ꝓ reuerencia or-
dinis pctōr honorat̄ Indigni aūt quiqꝫ tan-
ti reatus pōdera fugerēt . ſi veritatis ſentēciā
ſollicito corde penſarent q̄ ait Qui ſcandaliza-
uerit vnū de puſillis iſtis q̇ in me credūt me
li9 erat ei vt ligarel̄ mola aſinaria in collo ei9
et proicerel̄ in ꝓfundū maris . Per molam
quippe aſinariam . ſecularis vite circuitus ac
labor exp̄mit̄ . et ꝓfundū maris extrema dāp
nacio deſignatur. Qui ergo ad ſanctitatis ſpe
ciem deductus ł verbo ceteros deſtruit . ł exē
plo meli9 profecto fuerat vt hūc ad mortē ſub
exteriori habitu terrena acta conſtringerēt . ꝙ̄
ſacra officia ceteris in culpa imitabilē demon
ſtrarent . qꝛ nimirū . ſi ſolus caderet . vt cūqꝫ
hunc tolerabilior inferni pena cruciaret

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

Qꝫ pōdere regiminis eo q̄ aduerſa q̄qꝫ deſpici-
enda ſūt et pſpera formidanda. ca. iij.

Hec igitur breuiter diximꝰ, vt quan-
tū ſit pondꝰ regiminis mōſtraremꝰ
ne temerarie ſacra regimina quiſquis
hiis impar eſt audeat, et per cōcupiſcenciam
culminis ducatū ſuſcipiat pdicionis. Hinc enim
pie Jacobꝰ prohibet dicens Nolite plures ef-
fici magiſtri frēs mei. Hinc ipſe dei hominū
qꝫ mediator regnum pcipere vitauit in terris
qui ſupnorum qꝫ ſpirituum ſcienciam ſenſū
qꝫ tranſcendens ante ſecula regnat in celis.
Scriptū quippe eſt Jhūs cū cognouiſſet, qꝛ
venturi eſſent, vt raperent eū ⁊ facerent eū re-
gem, fugit iterū ī mōtem ipſe ſolus. Quis
enī principari hominibꝰ tā ſine culpa potuiſ-
ſet, q̄ꝫ is qui nimirū hos regeret quos ipſe cre-
auerat. Sed qꝛ idcirco ī carne apparuit, vt nō
ſolum nos p paſſionem redimeret. Verū etiā
per cōuerſationem doceret, exemplū ſe ſequē-
tibus prebens rex fieri noluit, ad crucis vero
patibulum ſponte venit. Oblatam gloriam
culminis fugit penam probroſe mortis appe-
ciit, vt mēbra eius videlicet diſcerent fauores
mūdi fugē, terrores minime timere p veritate

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

adūſa diligere . proſpera formidando declinaē
quia et iſta ſepe per tumorē cor īquināt . ⁊ illa
ꝑ dolorē purgāt In iſtis ſe animꝰ erigit . in
illis etiam qū ſe erexerat ſternit In iſtis ſe eſ
ſe homo obliuiſcitur . in illis vero ad ſui me-
moriam nolēs etiam coactꝰ qz reuocaꞇ In iſ
tis ſepe et anteacta bona depereūt in illis autē
longi quoqz ꞇpis admiſſa tegunꞇ . Nam ple-
rūqz aduerſitatis magiſteīo ſub diſciplina cor
ꝑmiꞇ qd̄ ſi ad regiminis culmē eruperit ī ela
cione ꝓtinus uſu glorie ꝑmutaꞇ Sic ſaul qui
indignū ſe ꝑus conſiderans fugerat . mox vt
regni gubernacula ſuſcepit ītumuit . honora
ri namqz coram populo cupiens . dū reꝑhen
di publice noluit ipſū qui ī regem ſe vnxerat
ſcidit . Sic dauid auctoīs iudicio pene ī cūctis
actibus placēs mox vt preſſure pōdere caruit
in tumorē wlneris erupit . factus qz eſt ī mor
te virie crudeliter rigidus q̄ in appetitu femi-
ne fuit eneruiter fluxus Et q̄ malis ante no-
uerat pie parcere . in bonorū quoqz nece poſt
didicit ſine obſtaculo retractioīs anhelaē Pri
us quippe ferire deꝑhenſū pſecutorem noluit
et poſt cū dampno deſudantis exercitus etiā
deuotū militem extinxit Quem profecto ab

electorū numero culpa longiꝰ rapet . niſi hūc adueniam flagella reuocaſſent

¶Nō plerūqꝫ occupatio regiminis ſoliditatē diſſipat mentis . Ca . quartū .

SEpe ſuſcepta cura regiminis coꝛ ꝑ diuerſa diuerberat . et impar quiſqꝫ īuenitur ad ſingula dū cōfuſa mente diuidit ad multa Vn̄ q̇dam ſapiēs prouide ꝓhibet dicēs Fili ne ī multis ſint actus tui . qꝛ videlicet neq̄quam plene īuniuſcuiuſqꝫ opeīs ratione colligitur . dū mēs ꝑ diuerſa partitur cū qꝫ foras per inſolentem curam trahitur . a timoꝛis ītimi ſoliditate vacuatur . fit qꝫ ī exterioꝛū diſpoſitōne ſollicita ⁊ ſui ſolūmodo ignara ſcit cogitare multa ſe neſciēs Nam cum plus ꝙ̄ neceſſe eſt ſe exterioꝛibꝰ implicat . q̄ſi occupata ī itinere obliuiſcitur quo tendebat . ita vt a ſtudio ſue īquiſitionis aliena . ne ipſa quidē q̄ patitur dampna conſideret . ⁊ ꝑ quāta delinquat ignorat Neqꝫ eñ peccare ſe ezechias credidit cū veniētibꝰ ad ſe alienigeīs aromatū cellas oñdit . ſꝫ in dampnatōnem ſecuture ꝓlis . ex eo iram iudicis pertulit qō ſe facere licenter eſtimauit . Sepe dū multa ſuppetūt

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

dū qꝫ agi ꝑſcit que ſubiecti qꝛ acta ſunt āmirentur . in cogitacione ſe animꝰ eleuat . et plene ī ſe iram iudicis prouocat ꝙuis ꝑ iniqua foās opera nō erumpat Intus ē quippe qui iudicat . intus qui iudicatꝰ Cū ergo in corde delinq̄mꝰ latet homines qđ apud nos agimꝰ . ſꝫ tū ipſo iudice teſte peccamꝰ Neqꝫ enī rex babilonie tūc reus extitit de elacione . cū ad elacōnis verba ꝑuenit Quippe q̄ ore ꝓphetico et ante ab elacione tacuit . ſentenciā reprobacōis audiuit Culpā nāqꝫ perpetrate ſuꝑbie iam ante deū deterſerat q̄ ōnipotentē deū que ſe offendiſſe reperit cūctis ſub ſe gentibꝰ ꝑdicauit

Sed poſt hec ſucceſſe ſue poteſtatis elatus dū magna ſe feciſſe gauderet cūctis ꝓus in cogitacione ſe ꝑtulit et poſt adhuc tumidꝰ dixit Nōne hec ē babilō magna quā ego edificaui in domū regni . et ī robore fortitudīs mee et ī gloria decoris mei : Que videlicꝫ vox illius ire vīdictā apte protulit quā occulta elacio accendit Nā diſtrictus iudex prius īuiſibiliter vidit qđ poſtea publice feriendo reprehendit . unde et in irracionale animalꝰ hunc vertit ab humana ſocietate ſepauit . agri beſtijs mutata mente cōiūxit . vt diſtricto videlicet iuſto qꝫ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

eius iudicio. homo q̄ȝ eſſe pderet q̃ magnum
ſe vltra homines eſtimaſſet. Hec itaqȝ referē-
tes nō poteſtatē rephēdim9. ſȝ ab appetitu il-
lius cordis īfirmitatem munim9 Ne īperfecti
q̄qȝ culmē arripē regiminis audeāt. et ī planis
ſtantes titubāt ī p̃cipicio pedem ponāt

De hȳs q̄ in regimīs culmīe ꝓdeſſe exēplo
virtutū pñt ſȝ quietem propriam ſectando re
fugiunt. Capitulum. quintū.

Nam ſūt nōnulli qui eximia dona vir
tutū p̃cipiūt. et ꝓ exercitacōne cete-
rorū magnis muneribȝ exaltant̄. q̄
ſtudio caſtitatis mundi. abſtinentie roboē va
lidi. doctrine dapibȝ referti. paciencie lōgani
mitate huīles. actoritatis fortitudine erecti ſūt
Qui nimirū culmen regiminū ſi vocati ſuſ
cipe renuunt. ipſa ſibi plerūqȝ dona adimūt
que non pro ſe tantū modo. ſed etiam pro a-
lijs acceperunt Cumqȝ ſua non aliorum lu
cra cogitant. ipſis ſe que priuata habere ap-
petunt. bonis priuant Hinc itaqȝ ad diſci-
pulos veritas dicit. Non poteſt ciuitas abſcō
di ſupra mōtē poſita. neqȝ accēdūt lucernā ⁊

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

ponũt eam ſub modio . ſʒ ſuper candelabrũ .
vt luceat omnibꝰ q̇ in domo ſũt Hinc namqꝫ
petro ait Symõ iohannis amas me Qui cũ
amare ſe protinus rñdiſſet . audiuit . Si dili
gis me paſce oues meas Si ergo dilectionis ẽ
teſtimoniũ cura paſtoīs . quiſquis virtuti-
bus pollens gregem dei paſcere rẽnuit . paſto
rẽ ſũmũ cõuincitur non amare Hinc paulꝰ di-
cit . Si xpũs ꝓ omnibꝰ mortuꝰ eſt ergo õnes
mortui ſũt . et ſi ꝓ omnibꝰ mortuus eſt . ſu
pereſt vt q̇ viuũt . iam nõ ſibi viuant ſʒ ei qui
pro ipſis mortuus ẽ et reſurrexit Hinc moy
ſes ait . vt vxorẽ frĩs ſine filijs defuncti ſup-
ſtes frater accipiat . atqꝫ ad nomen frĩs filiũ
gignat . quã ſi accipe forte rẽnuerit . huic in fa
ciem mulier expuat . vnũ qꝫ ei pedẽ ꝓpinquꝰ
diſcalciet eius qꝫ habitaculũ domũ diſcalciati
vocet. Frater quippe defunctus ille ẽ qui poſt
reſurrectõnis gloriã appñs dixit Ite nũciate
fratribꝰ meis Qui quaſi ſine filijs obijt . qꝛ
adhuc electorũ ſuorũ numerũ non impleuit .
Huiꝰ ſcꝫ vxorem ſupſtes frater ſortiri p̄cipit̃
qꝛ dignũ ꝓfecto eſt . vt cura ſancte eccleſie ei q̇
hanc bene regere p̃ualet imponatur Cui nolẽ
ti in faciẽ mulier expuit . qꝛ quiſqꝫ ex mune-

rib9 que preperit ꝓdeſſe alijs nō curat. bonis q̄ꝫ eius ſancta eccleſia exprobrans ei quaſi ī faciem ſaliuā iactat. Cui ex vno pede calciamētū tollitur. vt diſcalciati dom9 vocetur Scriptū quippe eſt. calciati pedes in preparatione ewangelij pacis Si ergo vt nri curā ſit proximi gerimus. vtrūqꝫ pedē ꝑ calciamētū munim9 Qui vero ſuā cogitans vtilitatē proximorū negligit. quaſi vni9 pedis calciamentū cū dedecore amittit Sūt itaqꝫ nōnulli. q̄ magnis vt dixim9 munerib9 ditati dū ſolius contēplacionis ſtudijs inardeſcūt. parē vtilitati proximorū ī predicatōne refugiūt. Secretū q̄etis diligūt. receſſū ſpeculaciōis petūt De q̊ ſi diſtricte iudicentur ex tantis ꝓculdubio rei ſūt q̄tis venientes ad publicū ꝓdeſſe potuerūt Qua enī mēte is qui proximis ꝓfutur9 eniteſcēt vtilitati ceterorū ſecretū ꝑponit ſuū qn̄ ipſe ſūmi patris vnigenit9 vt multis prodeſſet de ſinu pr̄is egreſſ9 ē ad publicū noſtrū

¶ Nō hij q̄ pondus regiminis ꝑ huīlitatē refugiūt tūc verē huīles ſūt cū diuinis iudicijs nō reſiſtunt. Ca. vi.

Et ſūt nōnulli q̄ ex ſola huīlitate refugiūt. ne eis q̄b9 ſe īpares eſtimāt

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

p̄ferātur Quorū ꝓfecto hūilitas ſi ceteris q̄rū virtutib9 cingit᷑ tunc ante dei oculos vera eſt. ad reſpuēdū hoc qđ vtilit̄ ſubiē p̄cipit̄ ꝑtinax nō ē Neq3 eñi vere hūilis ē q̄ ſupni nut9 arbitriū . vt debeat p̄eſſe intelligit . et tn̄ p̄eſſe cōtempnit Sed diuinis diſpoſicōnib9 ſubdit9 atq3 a vicio obſtinacōnis alien9 cū ſibi regimīs culmē īpat᷑. ſi iam donis preuent9 eſt. q̄b9 et aliȷ̄s proſit. et ex corde debet fugere. et invitus obedire

¶ Qđ nōnūq̄ꝫ p̄dicacōnis officiū nōnulli laudabiliter appetunt et ad hoc nōnulli coacti ꝑtrahuntur . ca .vij .

Quāuis nōnūq̄ꝫ p̄dicacoīs officium ⁊ nōnulli laudabilit̄ appetūt. ⁊ adhoc nōnulli laudabilit̄ coacti ꝑtrahunt᷑. qđ liq̄de agnoſcim9 ſi duorū ꝓphetarū facta pēſam9 . quorū vn9 vt ad p̄dicandū mitti debuiſſet ſponte ſe p̄buit. quo tamen alter pergere cū pauore excuſauit Yſaias quippe. dn̄o q̄rēti quē mitteret. vltro ſe obtulit dicēs . Ecce ego mitte me Iheremias aūt mittitur. ⁊ tn̄ ne mitti debeat hūiliter reluctat᷑ dicens . A .a .a dn̄e deus neſcio loqui . q2 puer ego ſum En

ab vtriſqꝫ exteriꝰ diuerſa vox ꝓdijt . ſꝫ non a
diuerſo fonte dilectõis emanauit Duo quip
pe ſũt ꝑcepta caritatis .dei videlicꝫ amor ⁊ ꝓxi
mi Per actiuã igit̃ vitã ꝓdeſſe proximis cu
piẽs yſaias . officiũ predicacõis appetit ꝑ cõ
templatiuã vero iheremias amori cõditoꝛis ſe-
dulo inhẽ deſiderãs . ne mitti ad ꝑdicandũ de
beat cõtradicit Nõ ergo laudabiliter alter ap
petijt . hoc laudabilit̃ alter expauit Iſte ne ta
cite cõtemplacõnis lucra loquẽdo ꝑderet . ille
ne dãpna ſtudioſi operis tacẽdo ſentiret Sed
hoc in vtriſqꝫ eſt ſubtilit̃ intuẽdum . qꝛ ⁊ is q̃
recuſauit plene nõ reſtitit . ⁊ is q̃ mitti voluit
ante per altaris calculum ſe purgatũ vidit .
ne aut non purgatus adire quiſqꝫ miniſteria
ſacra audeat . aut quem ſuperna gracia elegit
ſub humilitatis ſpecie ſuperbe contradicat
Quia igitur valde difficile eſt purgatũ ſe quẽ
libet poſſe cognoſcere . predicacionis officium
tuciꝰ declinatur . nec tamen declinari vt dixi-
mꝰ ꝑtinaciter debet . cũ ad ſuſcipiendum hoc
ſupna volũtas agnoſcit̃ Nõ moyſes vtrũqꝫ
miro ope expleuit . q̃ ꝑeſſe tante multitudini
⁊ noluit . ⁊ obediuit Supbꝰ enĩ forteſſe eſſet .
ſi ducatum plebis inumere ſine trepidacõne

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

ſuſciperet . et rurſū ſupbus exiſteret . ſi auc-
toris ĩperio obedire recuſaret Utrobiqꝫ ergo
hũilis vtrobiqꝫ ſubiectus. et p̃eſſe populis ſe
metipſũ metiẽdo noluit. et tñ de ĩpantis viri
b9 p̃ſumẽdo cõſenſit . Hinc ergo quiqꝫ p̃ri pi-
tes colligant . cũ quãta culpa ex appetitu ꝑpo
ceteris p̃ferri nõ metuũt. ſi ſancti viri plebi-
um ducatũ ſuſcipe deo etiã iubẽte timuerũt
Moyſes ſuadẽte dño trepidat. et ĩfirm9 quiſ
qꝫ vt honoris onus ſuſcipiat anhelat . et q̃ ad
caſũ valde vrgetur ex ꝓprys humerũ liben-
ter opprimẽdus põderib9 ſubmittit alienis
que egit ferre nõ valet ⁊ auget que portet

Que hijs q̃ p̃eſſe cõcupiſcũt ⁊ ad vſũ ſue libi
dinis inſtrũ aplici ſmoĩs arripiũt Ca . viij

Pleruꝫqꝫ vero q̃ p̃eſſe cõcupiſcũt ad vſũ
ſue libidĩs ĩſtrumẽtũ aplici ſmoĩs
arripiũt q̃ ait Si quis epãtũ deſide
rat bonũ opus deſiderat Qui tñ laudans de-
ſideriũ . ĩpauorẽ vertit ꝓtinus qd̃ laudauit .
cũ repẽte ſubiũgit Oportet autẽ epm̃ irrepre
henſibilem eſſe Cũqꝫ virtutũ neceſſaria ſubſe
quẽter enumerãt . q̃ ſit irrep̃henſibilitas ĩpa ma
nifeſtat Et fauet ergo deſiderio ⁊ terret ex pre
cepto . ac ſi apte dicat. Laudo qd̃ q̃ritis . ſ; p̃us

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

Laudo qđ q̄ritis. ſꝫ ꝓus diſcite quid queratis ne dū voſmetipſos metiri negligitis . tāto fedi oꝛ veſtra reꝑhenſibilitas appareat . quāto a cūctis cōſpici in honoꝛis arce feſtinatis Mag nus enī regendi artifex fauoribꝰ impellit . ter roribꝰ retrahit . vt auditoꝛes ſuos et deſcrip to irreꝑhenſibilitatis culmine reſtringat a ſu ꝑbia . et officiū laudando qđ q̄ritur cōponat ad vitam Quāuis notandū ꝙ illo in tpe hoc di citur . quo q̄ſquis plebibus ꝑerat . ꝑmus ad martirij tormenta ducebat᷑ . Tunc ergo lau dabile fuit epātum q̄rere . qñ ꝑ hunc queqꝫ du biū nō erat ad ſupplicia ğuioꝛa ꝑuenire . Vñ ipſū quoqꝫ epatus officiū boni opis expreſſio ne diffinit᷑ cū dꝛ Si q̄s epātū deſiderat bonū opꝰ deſideāt Ipſe ergo ſibi teſtis ē qꝛ epatū nō appetit . q̄ nō ꝑ hūc boni opis miniſteriū ſꝫ honoꝛis gloriā q̄rit Sacrū quippe officiū non ſolū non diligit omnino ſed neſcit . qui ad cul mē regiminīs anhelans ī occulta meditatione co gitacōnis ceteroꝝ ſubiectōne paſcit᷑ . laude ꝓ pria letatur . ad honoꝛem coꝛ eleuat . rerum af fluētium habūdancia exultat Mundi ergo lu crum queritur ſub eius honoīs ſpē . quo mū di deſtrui lucra debuerūt . Cumqꝫ mens hu

militatis culmen arripere. ad elacionem cogi/
tat. qđ foris appetit. intus īmutat
¶ Qđ mens p̄eſſe volencium plerumqꝫ ſi/
bi peracta bonorum operū promiſſione blan
ditur Ca. ix.

Sed plerūqꝫ hij qui ſubiē magiſteriū paſtorale cupiunt. nōnulla quoqꝫ opera bona. aīo ꝓponunt. et quāuis hoc elacionis intencōne appetūt. operaturos tamen ſe magna pertractant. fit qꝫ vt aliud in ymis intencio ſupprimat. aliud tractantis animo ſuperficies cogitacōnis oſten/dat Nam ſepe ſibi de ſe mens ipſa mentitur et fingit ſe de bono opere amare qđ nō amat. de mūdi autē gloria nō amare qđ amat. que principari appetens. fit adhoc pauida cū querit. audax cū peruenerit Tendēs enī ne nō perueniat trepidat. ſꝫ repente perueniens iure ſibi hoc debitū ad qđ peruenerit putat Cūqꝫ prepoſiti principatus officio ꝑfrui ſeculariter cepit/libent obliuiſcitur quidquid religioſe cogita/uit. Unde neceſſe eſt vt cū cogitacio extra vſū ducit̄. ꝓtinꝰ mentis oculꝰ ad opera tranſacta reuocetur. ac penſet quiſqꝫ quid ſubiectꝰ ege/rit et repente cognoſcet. ſi prelatus bona agē

que ꝓpoſuerat poſſit. q̃ nequaq̄ valet ī cul
mine hūilitatem diſcē. qui ī ymis poſitus nō
deſinit ſuperbire. Neſcit laudē cū ſuppetit fu
gere. q̄ ad hāc didicit cū deeſſet anhelare. Ne-
quaq̄ vincere auariciā ꝑt qn̄ ad multorū ſuſ
tentacōnē tendit. is cui ſufficere ꝓpria nec ſo-
lis potuerūt. Ex ante acta ergo ſe vita vnuſq̄ſ-
qꝫ īveniat. ne in appetitu ſe culminis ymago
cogitacōnis illudat. Quāuis plerūqꝫ in occu
pacione regiminis. ipſe quoqꝫ boni opis vſq ꝑ
ditur. q̄ in tranquillitate tenebat. q̃ quieto
mari recte nauem et īpſius nauta dirigit. tur-
bato aūt tempeſtatis fluctibus. etiā peritus ſe
nauta cōfundit. Quid nāqꝫ poteſtas culminis
niſi tempeſtas mentis: In cogitacionū ſem
q̄ cogitacionū ſemp ꝓcellis nauis cordis qua-
titur. huc illuc qꝫ inceſſant impellit vt ꝑ repē
tinos exceſſus oris et opis quaſi per obuian-
cia ſaxa fatigatur. Inter hec itaqꝫ quid ſequē
dū eſt. quid tenendū. niſi vt v̄tutibus pollens
coactus ad regimen veniat. virtutibus vacu9
nec coactus accedat. Ille ſi omnino cernitti-
tur. caueat ne acceptam pecuniam in ſudari-
um ligans de eius occulcacione iudicetur.
Pecuniā q̄ppe ī ſudario ligare ē. precepta dona

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

ſub ocio lenti corporis abſcondere. at contra iſ
te cum regimen appetit. attendat ne p exem/
plū pui opeis phariſeorū more ad ingreſſum
regni tendētib9 obſtaculum fiat. qui iuxta ſū
mi magiſtri vocē. nec ipſi intrāt. nec alios in
trare pmittant. Cui cōſiderādum quoqȝ ē. qȝ
cū curam populi elcūs preſul ſuſcipit. quaſi
ad egrū medicus accedit Si ergo adhuc eius ī
opere paſſiones viuūt. qua preſūpcione pcuſ/
ſū mederi pperat. q̄ ī facie vulnus portat

Qualis quiſqȝ ad regimē debet veniē C. x

Ille igitur modis omnib9 debet ad ex
emplū viuēdi ptrahi. qui cūctis car
nis paſſionib9 moriens iā ſpiritua/
lit viuit. q̄ pſpera mūdi pponit. q̄ nulla adū
ſa ptimeſcit. qui ſola intna deſiderat. Cui9 in
tencioni bene cōgruens nec oīno p imbecillita
tem corpus. nec valde per cōtumeliam repug
nat ī alio ſpūs q̄ ad aliena capienda non ducit
ſȝ ppa largit. ⁊ qui per pietatis viſcera cicius
ad ignoſcēdum flectitur. ſȝ nūquā plus q̄ de/
cet ignoſcēs. ab arce rectitudinis inclinatur.
Qui nulla illicita perpetrat. ſed perpetrata ab
alijs vt ppria deplorat. Qui ex affectu cordis
aliene īfirmitati cōpatitur. ſic qȝ ī bonis pxi

mi ſicut in ſuis pfectibus letatur. Qui ita
ſe imitabilem ceteris i cunctis q̄ agit inſinuat
vt inter eos nō habeat. qđ ſalmi de tranſactis
erubeſcat. Qui ſic ſtudet viuere. vt proximo/
rū quoqȝ corda arencia doctrine valeat fluētis
irrogare. q̄ orationis vſu et experimēto iam di/
dicit. qꝫ obtinē a domino que popoſcerit poſ/
ſit. cui prophetica voce iā quaſi ſpecialiter di
citur. adhuc loquēte te. dicam ecce aſſum

Qualr̄ q̄ſqȝ ad regimē venie debeat C. xi.

Si eñi fortaſſis quis veniat. vt pro ſe
adintcedēdum nos apud potentem
quēpiam virū. qui ſibi iratus. no
bis vero icognitus eſt ducat. ptinꝰ rūdemus
ad intercedēdū venire nō poſſumus. qꝛ fami
liaritatis eius noticiam nō habemus. Si er
go homo apud hominē de quo minime preſu
mit. fieri itcerceſſor erubeſcit. qua mēte apud
deū. intercceſſionis locū pro populo arripit.
qui familiarem ſe eius gracie eſſe ꝑ vite meri
ta neſcit. aut ab eo quō aliis veniam poſtulat
qui vtrū ſibi ſit placatus ignorat. Qua in re
eſt adhuc aliud ſollicicius formidandum. ne q̄
placare iram poſſe creditur. hanc ipſe ex ꝓpo
reatu mereatur. Cuncti eñi liquido nouimꝰ

q2rũ is q̄ diſplicet ad intcedendũ mittit̄. irati
animus ad deteriora ꝓuocat̄ Qui ergo ad huc
deſiderijs terrenis aſtringit̄. caueat ne diſtric
ti irã iudicis grauius accendens dũ loco delecta
tur glorie. fiat ſubditis auctor ruine Sollerter
ergo vnuſquiſqz metiat̄. ne locũ regiminis aſſu
mere audeat. ſi in ſe adhuc viciũ dãpnabiliter
regnat. ne is quẽ crimẽ deprauat proprium
intceſſor fieri appetat pro culpis aliorũ Hinc
eteñi ſupna voce ad moyſen dicit̄ Loquere ad
aron. Homo de ſemĩe tuo p familias q̄ habue
rit maculam non offerat panes dño deo ſuo .
nec accedat ad miniſterium eius . vbi et repẽ
te ſubiungit̄ Si cecus fuerit vel claudus. ſi l'
pũo l' grandi et torto naſo ſi fracto pede . ſi ma
nu . ſi gibboſus . ſi lippus ſi albuginẽ hñs in
oculo . ſi iugem ſcabiem . ſi ĩpetiginẽ in corpo
re . vel ponderoſus . Cecus quippe eſt qui ſu
pne cõtemplacionis lumẽ ignorat . qui pñtis
vite tenebras preſſus dũ venturã lucẽ nequa
q̄ꝫ diligendo conſpicit q̄ grellus operis porri
gat neſcit Hinc eteñi ꝓphetante ãna dr̄ . Pe
des ſanctorum ſuorũ ſuabit . et ĩpĩ in tene
bris cõticeſcent Claudus vero eſt q̄ q̄dẽ quo p
gere debeat aſpiciat . ſꝫ per infirmitatẽ men

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

hbor pm9

tis vite viam perfecte nō valet tenere quā vi-
det. q2 ad v̆tutis ſtatum dū fluxa conſuetudo
nō erigit̄. q̊ deſiderium īnititur. illuc greſſ9
operis eſtimatit nō ſequūtur. Hinc enī paul9
dicit Remiſſas manus ⁊ diſſoluta genua eri
gite. et greſſus rectos facite pedib9 vrīs. vt
nō claudicans q̆s erret. magis autē ſanet̄. per
uo aūt naſo eſt. q̆ ad tenendā menſurā diſcre
cionis ydone9 nō ē. Naſo q̆ppe odores fetoēs
q3 diſcernim9. Recte ergo per naſū diſcrecio
exp̄mit̄. p quā v̆tutes eligim9. delicta repro
bam9 Vn̄ et in laude ſponſe dicitur. Naſus
tuus ſicut turris q̄ ē libano. q2 nimirū ſanc-
ta eccleſia q̄ ex cauſis ſingulis temptamēta p
deant. p diſcrecionē conſpicit. et ventura vici
orū bella ex alto dep̄hendit. Sed ſunt nōnulli
qui dum eſtimari ebetes nolunt. ſepe ſe in q̆
buſdam exquiſicionibus plusq̄ neceſſe eſt ex
cercentes. ex nimia ſubtilitate falluntur.
Vn̄ hic q̄3 ſubditur. vel grandi et torto naſo.
Naſ9 enī grādis ⁊ tort9 ē diſcrecionis ſubtili
tas īmodeāta q̄ dū pl9 q̄ʒ decz excreuer. acc ō
nis ſue rectitudinē ipa cōfūdit. Fracto aūt pe
de l' manu ē. q̄ viā dei pgē oīmodo nō valet ac
q3 a boīs actib9 fūdit9 exſors vacat. quatenus

hoc nō vt claudus ſaltim cū infirmitate tene-
at. ſed ab hÿs omnimodo alienꝰ exiſtat Gib-
bus vero eſt quē terrene ſollicitudinis pondꝰ
deꝑmit. ne vnq̄ꝫ ad ſupna reſpiciat. ſed ſolis
hÿs q̄ ī infimis calcātur ītendat Qui et ſi qn̄
aliquid ex bono patrie celeſtis audierit. adhoc
nimirū pūerſe conſuetudinis pōdere ꝑgraua
tus cordis faciem nō attollit. qꝛ cogitacionis
ſtatū erigere nō valet. quē terrene ſollicitudi-
nis vſus curuū tenet Et horū quippe ſpecie
pſalmiſta dicit In curuatus ſū et humiliatꝰ
vſquequaqꝫ Quorū culpā queqꝫ ꝑ ſemetipſā
veritas reꝓbans ait Semen autē qd̄ ī ſpinis
cecidit. hÿ ſūt qui audiunt verbū. et a ſollici-
tudinibus et diuicÿs ⁊ voluptatibus vite eū
tes ſuffocantur. et non referūt fructū. Lippꝰ
vero eſt. cuius quidem ingeniū. ad cognicio
nem veritatis emicat. ſꝫ tn̄ hoc carnalia opera
obſcurant. In lippis quippe oculis pupille
ſane ſunt. ſꝫ humore defluente infirmate pal
pebre groſſeſcunt. quorum quia infuſione cre
bro atteritur. etiam acies pupille viciat᷑. Et
ſūt nōnulli quorū ſenſū carnal' vite opcio ſau
ciat. q̄ videre recta ſubtiliter ꝑ īgeniū poterāt
ſed vſu ꝑ̄uorū actuū caligant. Lippus itaqꝫ ē

liber primus

cuius ſenſū natura excecauit. ſʒ cōuerſacōnis p̄-
uitas cōfundit. Cui bene per angelū dicit̄ Col
lirio unge oculos tuos ut videas. Collirio
quippe oculos ut videamus ī ungimꝰ. cū ad
cognoſcendā veri lumīs claritatem. intellectꝰ
noſtri aciem medicamīe bone opacionis adiu
uamꝰ Albuginē vero habet in oculo. q̄ verita
tis lucē videre nō ſinit̄. qꝛ arrogācia ſapiencie
ſeu iuſticie cecat̄. Pupillus nāqꝫ oculi nigra
videt. albuginē tolerans nichil videt. qꝛ vide-
licet humane ſenſꝰ cogitacōnis ſi ſtultū ſe pec
catorē qꝫ ītelligit. cognicōnē intime claritatis
apprehēdit. Si autē candorē ſibi iuſticie ſiue ſa
piencie tribuit a luce ſe ſupne cognicionis ex-
cludit. et eo claritatē veri luminis nequaquā
penetrat. q̄ ſe apud ſe p arrogancīā exaltat. ſi-
cut de q̄buſdam dicitur. dicētes eñi ſe eſſe ſapi
entes. ſtulti facti ſūt. Jugē vero habet ſcabi
em. cui carnis petulancia ſine ceſſacōne domi
natur. In ſcabie eteñi feruor viſcerū ad cutē
trahitur p quā recte luxuria deſignatur. quia
ſi cordis temptacio uſqꝫ ad opacionē ꝓſilit. ni
mirū feruor ītimus. uſqꝫ ad cutis ſcabiē pro
rūpit et foris iam corpus ſauciat. qꝛ dū in co-
gitacōne voluptas nō reprimitur. eciā in accio-

ne in actōne dāpnatur Quaſi eīn cutis pruri
ginem paulus curabit abſtergere cū dicebat.
Temptacō vos nō apꝑhendat. niſi humana
Ac ſi apte diceret. Humanū q̄dē eſt. temptacō
nē in corde perpeti. demoniacū vero eſt ī tēp/
tacōis certamine et in opcōne ſuperari Imi/
petiginem quoqꝫ habet in corpore. quiſquis
auaricia vaſtatꝰ ī mente que ſi ī puis non cō/
peſcitur nimirū ſine menſura dilatatur. Im
petigo quippe ſine dolore corpꝰ occupat. abſqꝫ
occupati tedio excreſcens mēbrorū decorem fe
dat. qꝛ ꝛ auaricia captiuā animā dū quaſi de/
lectat exulcerat. dū adipiſcenda queqꝫ cogita/
cioni obicit ad inimicias accendit. et dolorem
in vulnere nō facit. qꝛ eſtuāti animo ex culpa
habundāciam ꝓmittit. ſꝫ decor mēbrorū per
ditur qꝛ aliarū quoqꝫ virtutū per hāc pulchri
tudo deprauatꝛ ꝛ quaſi totū corpꝰ exaſperat qꝛ
per vniuerſa vicia animū ſupplantat. paulo
atteſtante qui ait Radix omniū malorū ē cu
piditas. Ponderoſus vero eſt. qui turpidinē
nō exercet ope. ſꝫ tamē ab hac cogitacōne cōti
nua ſine moderamine grauatur in mente. q̄
nequaꝗ̄ quidem ad opus nepharium rapitꝛ.
ſed eius animꝰ voluptate luxurie ſine vllo re

pugnacõnis ſtimulo delectat̃ Vicium quip/
pe eſt ponderis cũ humor viſcerũ ad virilia la
bitur. que ꝑfecto cũ moleſtia de decoris intu/
meſcũt. Ponderoſus ergo eſt. qui totis cogi/
tacõnib9 ad laſciuiam defluens pondus turpi
tudinis geſtat in corde. et q̃uis praua nõ ex/
erceat ope ab hĳs tñ nõ euellit̃ mẽte Nec ad
vſum boni opis in aperto valet aſſurgere. qꝛ
grauat hunc in abditis pond9 turpe. Quiſqs
ergo quolibet horũ vicio ſubigitur panes do
mino offerre ꝓhibetur. ne ꝑfecto diluere alie
na delicta nõ valeat is quem adhuc propria de/
uaſtant. Qua igitur paucis ad magiſterium
paſtorale dignus qualiter veniat. itaqz hoc in
dign9 qualiter ꝑtimeſcat oſtendim9. nũc is q̃
ad illud digne peruenerit. in eo qualiter viuẽ
debeat demonſtrem9

¶ Js q̃ ad regimen ordinate peruenit qua/
lẽ ſe in ipſo regimĩe debet exhibẽ Ca. xij.

TAntũ debet actõnem populi actõ trã
ſcẽdere preſulis. q̃tũ diſtare ſolet a
a grege vita paſtoris ¶ Oportet
namqz vt metiri ſollicite ſe ſtudeat. quanta

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

tenende rectitudinis neceſſitate cõſtringitur .
ſub cuius eſtimatione populꝰ grex vocatur .
Sit ergo neceſſe eſt cogitatione mũdus . actio
ne p̃cipuus . diſcretꝰ in ſilentio . vtilis ĩ verbo
ſingulis cõpaſſione ꝓximꝰ . pre cũctis cõtem‑
platione ſuſpenſus . bene agentibꝰ ꝑ huĩlitatẽ
ſocius . contra delinquẽtiũ vicia per zelũ iuſti‑
cie erectus internorũ curam in exteriorũ occu‑
patione nõ minuens . exteriorũ ꝓuidẽtiam ĩ
ĩternorũ ſollicitudine nõ relinquens . Sed hec
que breuiter enumerando ꝯſtrinximꝰ . paulo
latius explicando diſſeramꝰ

Qut rector cogitatione ſit mũdꝰ Ca . xiij .

Rector ſemꝑ cogitatione ſit mundus
q̃tenus nulla hunc ĩmundicia pollu
at . q̃ hoc ſuſcepit officiũ . vt in alie‑
nis quoqꝫ cordibꝰ polluti oĩs maculas tergat
qꝛ neceſſe eſt . vt eſſe munda ſtudeat manus q̃
diluere aliorũ ſordes curat . ne tacta queqꝫ de
terius inquinet . ſi ſordida in ſe mens lutũ te
net Hinc namqꝫ ꝑ ꝓphetã yſaiã dicit . Mu‑
damini q̃ fertis vaſa dñi Etenĩ vaſa dñi ferunt
q̃ proximorum aĩas ad etna ſacraria perducẽ
das ĩ ſue cõuſacionis fide ſuſcipiunt apud
Ad ſemetipſos ergo

quātū debeant mūdari conſpiciant. qui ad eť
nitatis templū vaſa viuēria ī ſinu ꝓprie ſpō
ſionis portant Hinc diuina voce p̄cipitur vt ī
aaron pectore rationale iudicij vittis ligantibꝯ
īpmatur. qͣtenꝯ ſacerdotale cor nequaquā cogi
tacōes fluxe poſſideant. ſed ratio ſola conſtrin
gat. nec indiſcretū quid vel ī vtile cogitet qui
ad templum alijs conſtitutꝯ exgrauitate vite
ſemper debet oſtendere. q̄tū inpectore ratio/
nem portat. In quo etiam rationali vigilan/
ter adiungitur. vt duodecim noīa patriartha
rū deſcribantur Aſſcriptos etem̄ patres ſem/
per in pectore eſt ferre. antiquorū vitam ſine
intermiſſione cogitare. Nā tunc ſacerdos irre
prehenſibiliter gradit̄. cū exempla patrū pre
cedencium indeſinenter intuetur. cū ſanctorū
veſtigia ſine ceſſatione cōſideret. et cogitatio/
nes illicitas depmat. ne extra ordinis limitē
opis pedē tendat. Quod bene etiam rationa/
le iudicij vocatur. qꝛ debet rector ſemp ſubtili
examiāe bona mala qꝫ diſcernē. et que ꝟ quibꝯ
quando vel q̄liter cōgruant ſtudioſe cogitare.
nichil qꝫ ꝓpꝛium querē. ſed ſua cōmoda ꝓpin
quorū bona deputare. Unde illic ſcriptum ē
Pones autem rationale iudicij doctrinam et

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

veritatem. q̄ erũt in pectore aaron qñ igredietᷣ
coram dño . et geſtabit iudicium filiorũ iſra‑
hel in pectore ſuo in conſpcũ domini ſemper.
Sacerdoti quippe iudicium filiorũ iſrahel in
pectore corã dñi conſpcũ geſtare eſt ſubiectorũ
cauſas pro ſola interni iudicis intẽcione diſcutẽ
vt nichil ſe ei humanitatis admiſceat ī hoc qđ
diuina poſitus vice diſpenſat . nec correpcioīs
ſtudia priuatus dolor exaſperat. Cũqꝫ contra
aliena vicia emulator oñditur . que ſua ſũt ex
equatur . ne tranquillitatem iudicij aut latẽs
īuidia maculet . aut ꝑceps ira perturbet. Sꝫ
dũ cõſideratᷣ terror eius q̄ ſuper oĩa ꝑſidet vi‑
delicet iudicis intimi . nõ ſine magno reguntᷣ
timore ſubiecti . Qui nimirũ timor dũ men
tē rectoris humiliat . purgat ne hãc aut ꝑſũp
cõ ſpũs leuet aut carnis delectacio inq̄net . aut
p terrenarũ rerũ cupiditatē īportunitas pol‑
lute cogitacõnis obſcuret . que tamen nõ pul
ſare rectoris animũ neq̄unt . ſed feſtina neceſ
ſe eſt vt repugnacõne vincantur . ne viciũ qđ p
ſuggeſtionē tēptat . mollicies delectacõnis ſub
igat. Cũqꝫ hec ab aĩo tarde repellitur mucro‑
ne conſenſus occidit

lib p̄mꝰ

¶ Ut rector ſit ſep̄ opatōne p̄cipuꝰ Ca .xiiij .

Sit rector operatōne p̄cipuus. vt vite
viā ſubditis viuendo denunciet. vt
grex qui paſtoris vocē mores qȝ ſeq̄
r. p exempla meliꝰ quā p verba gradiat. Qui
enī loci ſui neceſſitate exigit̄ ſūma dicē. hac ea
dē neceſſitate compellit̄ ſūma vita monſtrare
Illa vox nāqȝ libentiꝰ auditorū cor penetrat
quā dicentis vita cōmendat. q2 dū qđ loquen
do impat. oſtendendo adiuuat vt fiat. Hinc
enī per pphetam dicit̄ ſuper montem excelſū
aſcende tu qui ewāgeliſas ſyon. vt videlicet q̄
celeſti p̄dicatōne vtitur yma iā terrenorū ope-
rū deſerens. in rerū culmine ſtare videatur.
tanto qȝ facilius ſubditos ad meliora pertra-
hat. quanto per vite meritum de ſupernis cla
mat ¶ Hinc diuina lege armū ſacerdos et
dextrū in ſacrificium accipit et ſeperatū. vt
nō ſolum ſit eius operatio vtilis ſȝ etiam ſin
gularis. Nec inter malos tantūmodo. que
recta ſunt faciat. ſȝ bene quoqȝ opantes ſubdi
tos. ſicut honore ordinis ſuperat. ita vt etiā
morū virtute tranſcendat. Cui in eſu quoqȝ
pectuſculum cum armo tribuitur. vt qđ de

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

ſacrificio p̄cipitur ſumē. hoc de ſemetipſo auc-
tori diſtat īmolare . Et nō ſolum pectore que
recta ſūt cogitet . ſed ſpectatores ſuos ad ſubli
mia arcuo opis īvitet . nulla proſpera p̄ntis
vite appetat . nulla aduerſa ptimeſcat Blandi
menta eīn mūdi reſpecto ītimo terrore deſpi-
ciat . terrores autē cōſiderato intīe dulcedinis
blandimēto cōtempnet Vnde ſupne quoqꝫ vo
cis imperio vtroqꝫ humero ſacerdos velamī-
ne ſup humeralis aſtringit͛ vt contra aduerſa
ac proſpera virtutū ſemꝑ ornamēto muniat͛
q̄tenꝰ iuxta vocē pauli per arma iuſticie a dex
tris ſiniſtris qꝫ g̃diens cū ad ſola que anterio-
ra ſunt nititur . in nullo delectacionis infime
latere flectatur Nō hunc ꝓſpera eleuēt nō ad-
uerſa ꝑturbēt . nō blanda vſqꝫ ad voluptatem
demulceant . non aſpera ad deſperacionē pre-
mant vt dū nullis paſſionibus ītencionē mē
tis humiliat . quāta in vtroqꝫ humero ſuphu
meralis pulchritudine tegat͛ oſtēdat . Quod
recte ſuphumerale ex auro . iacincto . purpura
bis tincto cocco et torta fieri biſſo p̄cipitur . vt
quanta ſacerdos clareſcere virtutū diuerſitate
debeat demonſtret͛ In ſacerdotis quippe ha-
bitu ante ōnia aurū fulget . vt in eo intellectꝰ

lib pmꝰ

ſapientie principaliter emitet Cui iacinctꝰ q̃
aereo colore reſplendet adiungitur. vt p om-
ne quod intelligendo penetrat nõ ad fauores ĩ
fimos. ſed ad amorẽ celeſtium ſurgat. ne dũ
ĩcantus ſuis laudibus capitur. ipſo etiã veri-
tatis ĩtellectu vacuetur Auro q̃ȝ et iacĩcto pur
pura pmiſcetur. vt videlicet ſacerdotale cor cũ
ſũma que p̃dicat ſperat. ĩſemetipſo ſuggeſtio
nes viciorũ repmat. eis q̧ȝ velud ex regia po-
teſtate contradicat. q̃tenus nobilitatẽ ſemp in
time regeneraciõis aſpiriat. et celeſtis regni ſi
bi habitũ moribꝰ defẽdat. De hac quippe no-
bilitate ſpũs per petrũ dicit̃. Vos autẽ genus
electũ. regale ſacerdociũ. De hac etiã poteſtate
qua vicia ſubigimꝰ iohãnis voce roboramur
qui ait Quotq̊t autẽ receperunt eũ. dedit eis
poteſtatẽ filios dei fieri. Hanc dignitatẽ forti
tudinis pſalmiſta cõſiderat dicẽs Michi autẽ
nimis honorificati ſũt amici tui deus. nimis
confortatus eſt prĩcipatus eorũ. Quia nimi
rũ ſanctorũ mens principalit̃ ĩ ſũmis erigit̃.
cũ exterius perpeti abiecta cernũtur Auro au
tẽ iacincto ac purpure bis tĩctus coccus adiũ-
gitur. vt ante interni iudicis oculos omnia vir
tutum bona ex caritate decorentur. et cuncta

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

que corā hoībꝰ rutilant . hec ī cōspcū occulti
arbitri flāma ītimi amoꝛis accēdat Que ſcꝫ ca
ritas qꝛ deū ſimul ⁊ ꝓximū diligit . q̄ſi ex du
plici tīctura fulgeſcit . Qui igit̄ ſic ad auctoꝛis
ſpeciē āhelat vt ꝓximoꝛū curā negligat . vl̄ ſic
ꝓximoꝛū curā exeq̄tur . vt a diuino amoꝛe toꝛ
peſcat . q̄ vnū hoꝛū qdlibꝫ negligit īſup hume
ral' oꝛnamēto habē coccū bis tinctū neſcit Sed
cū mēs ad p̄cepta caritatis tendit̄ . reſtat ꝓcul
dubio . vt p abſtinēciā caro maceret̄ Vn̄ ⁊ bis
tīcto cocco toꝛta biſſꝰ adiungitur De t̄ra eteīn
biſſꝰ ītenti ſpē orit̄ Et q̄d p biſſū n̄ ſi cādēs de
coꝛe mūdicie coꝛpal' caſtitas deſignat̄ Que vi
delicꝫ biſſꝰ toꝛta pulchritudini ſupħumeālis ī
nectitur . qꝛ tūc caſtimonia ad perfcm̄ mundi
cie candoꝛem ducitur . cū per abſtinēciā caro fa
tigatur Cūqꝫ īter virtutes ceteras etiā affli-
cte carnis meritū ꝓfulget . quaſi in diūſa ſuper
humeralis ſpecie biſſus toꝛta candeſcit

¶ Vt ſit rcōꝛ diſcretus in ſilencio vtilis ī v̄-
bo Capitulū . xv .

Sit rcōꝛ diſcretꝰ inſilencio . vtilis in
verbo . ne aut tacenda ꝓferat . ā ꝓfe
renda reticeſcat Nam ſicut īcauta lo
cutio in errorem pertrahit . ita indiſcretū ſi-

lencium hos qui erudiri poterant in errorem
derelinq̄t. Sepe nāqꝫ rectores inꝓuidi huma/
nā amitte̅ gratiā formidātes loqui libere rec/
ta pertimeſcūt. et iuxta veritatis voce̅ nequaq̄
iā gregis cuſtodie paſtorū ſtudio. ſed merce/
nariorū vice deſeruiunt. quia veniente lupo fu
giunt dū ſe ſub ſilencio abſcōdunt. Hinc nāqꝫ
eos per ꝓphetam dn̄s īcrepat dicens. Canes
muti nō valentes latrare. Hinc rurſū q̄ritur
dicens. Nō aſcendiſtis ex aduſo. nec oppoſuiſ
tis murū ꝓ domo iſrahel. vt ſtaretis in p̄lio
in die domini. Ex aduſo quippe aſcende̅ eſt.
ꝓ defenſione gregis voce libera huius mundi
poteſtatib9 cōtraire Et in die domini in p̄lio
ſtare eſt. prauis decertantib9 ex iuſticie amo/
re reſiſtere. Paſtori enī enī recta timuiſſe di
cere quid eſt aliud. q̄ tacendo terga p̄buiſſe :/
Qui nimirū ſi pro grege ſe obicit murū pro
domo iſrahel hoſtib9 opponit. Hinc rurſum
delinquenti popu lo dicitur. ꝓphete tui vide
runt tibi falſa et ſtulta. nec aperuerunt iniqui
tatem tuam. ut te ad penitenciam ꝓuocarent
prophete quippe ī ſacro eloquio nō nūquam
doctores vocantur. qui dum fugitiua eſſe pre
ſencia īdicant q̄ ſūt ventura manifeſtāt Quos

diuinus ſermo falſa videre redarguit . qꝛ dū
corripere culpas metuūt . īcaſſum delinquen
tibus ꝓmiſſa ſecuritate blandiuntur . qui in
iquitatē peccanciū nequaquā aperiunt . qꝛ ab ĩ
crepacionis voce cōticeſcūt . Clauis quippe a-
pcionis ſermo correpciōis eſt . qꝛ increpacio
culpā detegit quam ſepe neſcit ipſe eciā ꝑpetrā
uit Hinc paulus ait Ut potens ſit exhortari
in doctrina ſana . et eos qui contradicūt redar-
guē . Hinc per malachiam dicit̃ . Labia ſacer-
dotis cuſtodiūt ſcienciā et legem reqͥrūt ex ore
eius . qꝛ angelus dñi exercituū eſt . Hinc ꝑ yſa
iam dominꝰ ammonet dicēs . Clama ne ceſſes
quaſi tuba exalta vocē tuam . Precōis quip
pe officiū ſuſcipit . qͦſquis ad ſacerdociū accedit
vt ante aduētū iudicis qui terribiliter ſequit̃
ipſe ſcilicet clamando gͦdiatur Sacerdos ergo
ſi predicacōnis eſt neſcius . quam clamoris vo
cem daturꝰ ē preco mutꝰ . Hinc eſt enī ꝙ ſup
paſtores pꝛimos ĩ linguarū ſpecie ſpūs ſanctꝰ ĩ
ſedit . qꝛ nimirū quos repleuerit de ſe ꝓtinꝰ
loquētes facit Hinc moyſi dicitur . vt taberna
culum ſacerdos ingrediens tintĩnabulis am
biatur . vt videlicet voces ꝑdicaciōis habeat .
ne ſupni ſpectatoris iudiciū ex ſilēcio offendat

Scriptū quippe eſt Audiatur ſonitus qñ in
gredit̄ et egredit̄ ſanctuariū inconſpcū domi-
ni . et nō moriatur Sacerdos namqꝫ īgrediēs
vel egrediens morit̄ ſi de eo ſonitus nō audia-
tur . qꝛ iram contra ſe occulti iudicis exigit . ſi
ſine ſonitu p̄dicatiōis īcedit Apte aūt tintina
bula veſtimētis illius deſcribunt̄ inſerta Veſ
timenta eteñi ſacerdotis quid aliud ꝙ recta o
pa debemus accipere ꝓpheta atteſtante q̄ ait .
Sacerdotes tui īduantur iuſticia . Veſtimen
tis itaqꝫ illius tintinabula nihe͛rēt . vt vite vi
am cū lĩgue ſonitu . ipſa quoqꝫ bona opera cla
ment ſacerdotis ¶ Sed cū rector ſe ad loquē-
dū p̄parat ſub ꝗ̄to cautele ſtudio eloquatur at
tendat . ne ſi inordinate ad loquendū rapitur .
erroris vulnere audientiū corda feriantur Et
cū fortaſſe ſapiens videri deſiderat . vnitatis
cōpagē inſipienter abſcidat . Hinc namqꝫ veri
tas dicit . Habete ſal in vobis . et pacem habe
te inter vos . Per ſal quippe verbi ſapientia
deſignatur Qui igitur loqui ſapienter nitit̄ .
magnopere metuat . ne eius eloquio ſapienti
um vnitas confundatur . Hinc paulus ait .
Nō plus ſapere ꝙ oportet ſapere . ſꝫ ſapere ad
ſobrietatem . Hinc in ſacerdotis veſte iuxta di

uinā vocē tītinabilꝭ mala punica cōiūguntur
Quid enī ꝑ mala punita. niſi vnitas fidei de
ſignatꝭ. Nā ſicut ī malo punico vna exterius
coꝛtice . multa īteriꝰ grana muniūtur. ſic ī nu
meros ſcē ecctē populos vnitas fidei contegit.
q̄s intꝰ diuiſitas meritorū tenet Ne igitꝭ rcoꝛ
ītautꝰ ad loquēdū dū ꝓruat. hoc qđ iā ꝑmiſi/
mꝰ ꝑ ſemetipſā veritas diſcipulꝭ clamat . Ha
bete ſal ī vobis . ⁊ pacē habete int vos Acſi fi
gurate ꝑ habitū ſacerdotis dicat Mala punica
tītinabilꝭ iūgite . vt ꝑ ōne qđ dicitis vnitatē fi
dei cauta obſuacōne teneatis . ꝓuidēdū qꝫ eſt
ſollicita ītencōne rectoribꝰ. vt ab eis nō ſolū ꝑ
ua nullo modo . ſꝫ ne rctā q̄dē nimie ⁊ inoꝛdīa/
te ꝓferāt qꝛ ſepe dicē rū vtus pdit. cū apđ coꝛ
da audiētiū loquacitas īcauta īpoꝛtunitate le
nigatꝭ. ⁊ auctoꝛē ſuū hec eadē loqcitas inq̄nat.
q̄ ſuiē auditoribꝰ ad vſū ꝓfectꝰ ignorat. Vn
bū per moyſen dꝛ . Vir qui fluxum ſeminis
patitur īmūdꝰ erit. In mēte quippe audi en
cium ſemē ſecutuē cogitacioīs ē q̄litas audite
locucioīs. qꝛ dū ꝑ aurē ſmo cōcipitur cogita/
cō ī mēte generatur Vn ⁊ huiꝰ mundi ſapien
tibꝰ ꝑdicatoꝛ egregiꝰ ſeminiūbiꝰ ē vocatꝰ. Qui
ergo fluxum ſemīs patitur īmūdꝰ aſſeritur

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

qꝛ multi loquio ſubditꝰ ex eo ſe inq̃nat . q̃d ſi
ordinate ꝓtuleret. ꝓlem recte cogitacioīs edē
in audiencium corde potuiſſet. dum qꝫ icau/
tꝰ poſt loq̃citatē defluit. nō ad vſū generis ſꝫ
ad īmundiciā ſemē fundit. vn̄ paulꝰ q̄ꝫ cū diſ/
cipulum de inſtancia ꝑdicacōnis āmoneret di
cit . Teſtificor coram deo ꝛ xp̄o iheſu q̄ iudica
turꝰ eſt viuos ꝛ mortuos et aduentū ipſius ꝛ
regnū eiꝰ. ꝑdica v̄bū iſta oportune īportune
dicturꝰ īoportune premiſit oportune. qꝛ ſcꝫ a
pud auditoꝛis mentē ipſa debilitate ſe deſtru/
it . ſi habē inoportunitas oportunitatē neſcit
¶ Ut rcōr ſit ſingul' cōpaſſione ꝓximus pre
cūctis cōtemplacōne ſuſpenſus . Ca . xvi .

Ut rcōr ſingulis cōpaſſione ꝓximꝰ
pre cūctis cōtemplacōne ſuſpenſus
vt ꝑ pietatis viſcera in ſe infirmita
tē ceterorū transferāt. ꝛ ꝑ ſpeculacōnis altitudi
ne ſemetipſū q̄ꝫ inuiſibilia appetendo trāſcē/
dat. ne aut alta petens ꝓximorū infirma deſ
piciat. aut infirmitati ꝓximorū cōgruēs ap
petē alta delinquat. Hinc eſt nāqꝫ q̄ paulꝰ in
ꝑadiſū ducit̄ celi qꝫ tcij ſecreta rimatur. ꝛ tū il
le īuiſibiliū cōteplacōe ſuſpēſꝰ ad cubile carnali
ū actē mētis reuocat atqꝫ ī occultis ſuis q̄liter

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

debeant cõuerſari diſpenſat dicens . ꝓpter for
nicationem aūt vnuſquiſqꝫ ſuã vxorẽ habeat
et vnaq̃qꝫ ſuū virū habeat . Vxori vir debitū
reddat . ſimiliter autẽ et vxor viro . Et paulo
poſt . Nolite fraudare īuicem . niſi forte ex cō
ſenſu ad tempus . vt vacetis orōni . Et iterū
reuertimini in idipſū . Ecce iam celeſtibus ſe
cretis inſeritur ⁊ tñ ꝑ cōdeſcẽſionis viſcera car
nalium cubile pſcrutat̃ . et quē ſubleuatus ad
ī viſibilia erigit . hunc miſeratus ad ſecreta in
firmanciū oculū cordis flectit Celū cōtempla
cione tranſcendit . nec tñ ſtatū carnalium ſolli
citudine deſeruit . qꝛ cōpage caritatis ſūmis ſi
mul et infimis iunctus et in ſemetipſo virtu
te ſpiritꝰ ad alta valenter rapit̃ . et pietate in
alijs eq̃nimiter infirmatur . Hinc etenī dicit
Quis infirmatur et ego nō infirmor . Quis
ſcãdalizatur et ego nō vror . Hinc rurſus ait
Factus ſū iudeis tanq̃ꝫ iudeus Nō videli
cet exhibebat nō amittendo fidē . ſed extenden
do pietatem . vt in ſe pſonā infidelium tranſfi
gurans ex ſemetipſo diſcẽt q̃liter alijs miſereī
debuiſſet . q̃tenꝰ hoc illis īpenderet . qđ ſibi ipſi
ſi ita eſſet īpendi rcē voluiſſet . Hinc iterū dicit
Siue mente excedimꝰ deo . ſiue ſobrij ſumus

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

liber ꝑm9

nobis . q2 et ſemetipſū nouerat cōtemplando tranſcēdere . et eundē ſe auditoribus cōdeſcen/dendo temꝑare . Hinc iacob dño deſuꝑ īnitente et vncto deorſū lapide aſcendētes angelos ac deſcendētes vidit . q2 ſcʒ predicatores recti non ſolū ſurſū ſanctū caput eccleſie videlicet dominū cōtemplando appetūt . ſʒ deorſū q̄ʒ ad mē/bra illius miſerando deſcēdūt . Hinc moyſes crebro tabernaculum intrat et exit . et qui īt9 in cōtemplacionē rapitur . foris infirmanciū negocijs vrgetᷓ . Intus dei archana conſiderat foris onera carnalium portat . Qui de rebus quoqʒ dubijs ſemꝑ ad tabernaculum recurrit corā teſtamēta archa dominū conſuluit . exemplum ꝓcul dubio rectoribꝰ ꝓbens . vt cū foris ambigūt qd̄ diſponant ad mentē ſemꝑ quaſi ad tabernaculum redeant . et velut coram teſtamēti archa dnm̄ conſulunt . ſi de hijs in quibus dubitant apud ſemetipſos intus ſacri eloquij paginas requirant . Hinc ipſa veritas ꝑ ſuſcepcionem nobis noſtre humanitatis oſtēſa . ī monte orōni inheret . miracula ī vrbibꝰ exercet . imitacionis videlicet viam bonis rectoribus ſternens vt ſi iā ſūma cōtēplando appetūt neceſſitatibꝰ tamē īfirmantū cōpaciēdo

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

miſereāt. q2 tūc ad alta caritas mirabilit̄ ſurgit
cū ad yma ꝓximorū ſe miſericordit̄ attrahit.
⁊ cū benigne deſcēdit ad īfima. valenter recur
rit ad ſūma Tales aūt ſeſe q̄ ꝑſūt exhibeāt.
q̄b9 ſubiecti occulta q̄ꝫ ſua ꝓdē nō erubeſcant
ut cū tēptacionū fluct9 puuli tolerāt ad paſto
ris mentē q̄ſi ad matris ſinū recurrāt. et hoc
qd̄ ſe inq̄nari pulſātis culpe ſordib9 ꝑuident.
exhortacioīs ei9 ſolacio ac lacrimis orōnis la-
uēt. Nā ⁊ añ fores tēpli ad abluēdas īgredīē
tiū man9 mare eneū id eſt lucerē duodecī bo-
ues portāt q̄ q̄dē facie exteri9 emīnēt. ſꝫ ex poſ
teriob9 latent. Quid nāqꝫ duodecim bobus.
niſi uniūſ9 paſtorū ordo ſignat̄ De q̄b9 pau-
lo diſſerēte lex dicit Nō obturabis os boui tri
turāti Quorū q̄dē nos apta opa cernim9. ſed
apd̄ diſtrictū iudicē q̄ illis poſteri9 maneāt ī
occulta retribucōne neſcim9 Qui tñ cū cōdeſ
cenſioīs ſue paciēciā diluēdis ꝓximorū cōfeſ
ſionib9 ꝑparant. velut añ fores tēpli lucerem
portāt ut quiſq̄s ītrare eternitatis ianuā nitit̄
tēptacōnes ſuas mēti paſtoīs iudicet. ⁊ quaſi
ī boū lucere cogitacioīs ł operis man9 lauet
Et fit plerūqꝫ. ut dū rectoris animus aliena
tēptamēta cōdeſcēdēdo cognoſcit. auditis tēp-

lib pmꝰ

tatiōibꝰ etiā ip̄e pulſat̄. qꝛ ⁊ hec eadē p̄ quā po
puli mł̄titudo diluit̄. aq̄ ꝓculdubio luteris ī
q̄nat̄. nā dū ſordes diluenciū ſuſcipit. q̄ſi ſue
mūdicie ſerenitatē p̄dit. Sed hec neq̄ꝙ paſtori
ti mēda ſūt qꝛ deo ſubtilit̄ p̄ēſate. tanto facilꝰ
eripit̄ q̄nto miſericordiꝰ ex aliena tēptatōne fati
gat̄. Ut ſit rcōr bn̄ agētibꝰ p̄ huīlitatē ſociꝰ cō
t̄ delīquētiū vicia p̄ zelū iuſticie erectꝰ. C. xviij

Sit rector bene agentibꝰ p̄ huīlitatē
ſocius. cōtra delinquētium vicia p̄
zelum iuſticie erectꝰ. ut et bonis in
nullo ſe p̄ferat ⁊ cū p̄uorū culpa exigit poteſ
tatē ꝓtinꝰ ſui p̄oratꝰ agnoſcat. q̄tenꝰ ⁊ hono-
re ſupp̄ſſo equalē ſe ſubditis bn̄ viuentibꝰ de
putet. et erga peruſos iura rectitudīs exerce-
re nō formidet. Nā ſicut ī libris moralibꝰ dix
iſſe me memī. liquet ꝙ ōnes hoīes natura eq̄
les genuit. ſ3 variāte meritorū ordine alios
aliis culpa poſtponit. Ipſa autē diūſitas q̄
acceſſit ex vicio diuicio iudino diſpenſat̄. ut
qꝛ omnis homo eque ſtare nō valet. alter re-
gat̄ ab altro. Un̄ cūcti qui p̄ſunt nō in ſe po-
teſtatē debēt ordinis ſe equalitatē p̄ēſare cōdi-
cōnis. nec p̄eſſe hominibꝰ gaudeāt ſed ꝓdeſſe
Antiqui etenī patres nrī nō reges hominū ſ3

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

paſtores pecorū fuiſſe vt memorantur. Et cū
noe dñs filijs q; eius diceret. creſcite et multi
plicamī et replete terram ꝓtinus adiūxit. Et
terror veſter ac tremor ſit ſup cuncta aīantia
terre. quorū videlicet terror ac tremor q2 eſſe
ſup aīantia terre ꝑcipitur ꝓfecto eſſe ſuper
hoīes prohibetur. Homo quipp ꝑ brutis ani
malibus non autē hominibus ceteris natura
ꝑlatus eſt. et idcirco ei dicitur vt ab animali-
bus ꝛ nō ab hominibus timeat. quia contra
naturā ſuperbiē eſt. ab equali velle timeri. Et
tamen neceſſe ē. vt rectores a ſubditis timean
tur. qñ ab eis deum mīme timeri dep̄hendāt
vt humana ſaltem formidine peccare metuāt
qui diuina iudicia nō formidāt. Nequaquā
nāq; ꝑpoſiti ex hoc queſito timore ſupbiunt.
ī quo nō ſuā gloiam ſ; ſubditorū iuſticiam q̄
runt. In eo eñi ꝙ metū ſibi a ꝑuerſe viuenti
bus exigunt quaſi nō hominib9 ſ; aīalibus do
minant. q2 videlicet ex qua pte beſtiales ſunt
ſubditi. ex ea debent etiā formidine iacere ſub
ſtrati. Sed plerūq; rector eoipſo quo ceteris ꝑ
minet. elatione cogitationis ītumeſcit. et dū
ad vſū cuncta ſubiacent. dū ad votū velociter
iuſſa cōplentur. dum omnes ſubditi ſi qua bñ

geſta ſūt ſuis laudibus efferūt. male geſtis au
tē nulla autoritate cōtradicūt. dū plerūqȝ lau
dant etiā qđ reprobare debuerūt. ſeductus ab
hijs que infra ſuppetūt ſup ſe animꝰ tollit.
et dū foris īmenſo fauore circūdat. intus veri
tate vacuat. atqȝ oblitus ſui in voces ſe ſpergit
alienas. talem qȝ ſe credit qualē ſe foris audit
nō qualē intus diſcernē debuit. Subiectos deſ
picit. eos qȝ eq̄les ſibi nature origine nō agnoſ
cit. et quos ſorte poteſtatis exceſſerit. tranſcē
diſſe ſe etiā vite meritis credit. Cunctis ſe eſ
timat amplius ſapē. quibꝰ ſe videt amplius
poſſe. In quodā quippe ſe cōſtituit culmine
apud ſemet ipſū. et qui equa ceteris nature cō
ditione cōſtringit. exequo reſpicē ceteros dedig
natur. Sic qȝ ad eius ſimilitudinem ducitur
de quo ſcriptū eſt. Omne ſublime videt. ⁊ ip
ſe eſt rex ſup vniuſos filios ſupbie. Qui ſin
gulare culmē appetens et ſocialē angelorum
vitam deſpiciē s ait. Ponā ſedē meam ad aq̄
lonem. ⁊ ero ſimilis altiſſimo. Miro ergo iu
dicio intus foueā deiectionis īuenit. dū foris
ſe īculmīe poteſtatis extollit Apoſtate quippe
angelo ſimił efficit. dū homo hominibꝰ eſſe
ſimił dedignat. Sic ſaul poſt humilitatis me

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

ritū ī tumorē ſupbie culmīe ꝑtātis extreuit.
ꝑ huīlitatē q̆ppe ꝓlat9 ē. ꝑ ſupbiā reprobat9.
dn̄o atteſtāte q̄ ait. Nōne cū eſſes puul9 ī ocul'
tuis. caput te cōſtitui ī tribub9 iſrahel. paruu
lū ſe in ſuis ꝓ9 ocul' uideăt. ſ3 fult9 tpali po/
tēcia iā ſe puulū nō videbat. Ceterorū nāq3 cō
parōne ſe ꝓferens q2 pl9 cūctis potăt. magnū
ſe ꝓ ōnib9 eſtimabat. Miro aūt mō cū apud
ſe puul9 apparuit. apō deū magn9 fuit. cū ve
ro apŏ ſe magn9 apparuit apŏ deū puul9 fu
ĕit. Plerūq3 ergo dū ex ſubiectorū affluēcia
anim9 īflat' īfluxū ſupbie ipo potēcie faſtigio
lenocināte corrūpit̄. Quā videlic3 potenciā bn̄
regit. q̄ 7 tenē illā nouit 7 īpūgnaē. Bn̄ hāc re/
git. q̄ ſcit per illā ſup culpas erigi. ſcit cū il/
la ceteris eq̄litate cōponi. Humana etem̄ mēs
plerūq3 extollit̄. etiā cū nulla ptāte fulcit̄. q̄to
magis ī altū ſe erigit. cū ſe ei etiā ptās adiūgit
Quā tū ptātem recte diſpenſat. q̆ ſollicite no
uerit 7 aſſumē ex illa qŏ adiuuat. 7 expugnaē
qŏ temptat. et eq̄lem ſe cū illa ceteis cernĕ. et
cū ſe peccātib9 zelo vlcionis anteferre. Sz hāc
diſcrecōnem pleni9 agnoſcim9. ſi paſtoīs pri/
mi exempla cernam9. petr9 nāq3 auctore deo
ſcē eccleſie principatū tenens. a bene agente cor

libri primus

nelio et ſeſe et humiliter ꝯſternēte. immoderatiꝰ
venerari recuſauit. ſe qz ei ſimilē recognouit
dicēs. Surge ne feceris. et ipſe ego homo ſū Sz
cū ananye et ſaphire culpam repperit. mox
quanta potencia ſup eos excreuiſſet oſtendit.
Verbo nāqz eorū vitam percuſſit. quam ſpiri
tu perſcrutante deꝓhendit. et ſūmū ſe intra ec
cleſiam cōtra pccā recoluit. qđ honore ſibi ve
hemēter īpenſo. corā bñ agentibꝰ fribꝰ nō ag
nouit. Illic cōmunionē eqlitatis meruit ſanc
titas actionis. hic zelus vlcionis vis apperu
it poteſtatis. Paulꝰ bene agentibus fratribꝰ
prelatum ſe eſſe neſciebat. cū dicēt. Nō quia
dñamur fidei vrē. ſz adiutores ſumꝰ gaudij
veſtri atqz illico adiūxit. Fide eñi ſtatis Ac ſi
id qđ ꝯtulerat apiret dicēs Ideo nō dñamur
fidei vrē. qz fide ſtatis. eqles eñi vobis ſumꝰ
in quo vos ſtare cognoſcimus. Quaſi prela
tū ſe fribꝰ eſſe neſciebat. cū diceret. Facti ſu
mꝰ ſicut paruuli ī medio vrm̄. Et rurſū Nos
autē ſuos veſtros p xp̄m̄ Sed cū culpam que
corrigi debuiſſet invenit. illico magiſtrū ſe eſ
ſe recoluit dicens. Quid vultis. in virga ve
niam ad vos. Summus itaqz locus bñ regit
cū is q̄ pēeſt vicijs pocius q̄ꝫ fratribꝰ dñatur.

d ij

Sed dū delinquentes ſubditos p̄poſiti corri-
gant . reſtat neceſſe eſt . vt ſollicite attendant q̄-
tenꝰ ꝑ diſcipline debitū . culpas quidē iure po
teſtatis feriant . ſꝫ ꝑ humilitas cuſtodiā equa-
les ſe ipſis frībꝰ q̄ corrigūtur . agnoſcāt . Qui ꝫ
plerūqꝫ etiā dignū ē vt eoſdē quos corrigimꝰ
tacita nobis cogitacōne p̄feāmꝰ . Illorū nāqꝫ
ꝑ nos vicia diſcipline vigore feriunt̄ . ī hiis ve
ro q̄ ipſi cōmittimus nec v̄bī q̄dē ab aliquo in
vectione laceramur . Tanto ergo apud domi
nū obligaciores ſumꝰ . quāto apud homīes
īulte peccamꝰ . Diſciplina autē nrā ſubditos
diuino iudicio tanto liberioēs reddit . q̄to hic
eorū culpas ſine vindicta nō deſerit . Seruāda
itaqꝫ eſt et ī corde humilitas et ī ope diſciplīa
Atqꝫ int̄ hec ſollerter ītuendū ē . ne dū īmode
racius cuſtodītur v̄tus hūilitas . ſoluant̄ iura
reginīs . et dum p̄latꝰ q̄ſqꝫ plus ſe q̄ꝫ decet de
icit ſubditorū vitam ſtringē ſub diſcipline vī
culo nō poſſit . Teneant ergo rcōres exterius
qđ ꝓ aliorū vtilitate ſuſcipiūt . Huēt īterius
quod de ſua eſtīatione primeſcūt Sed tū qui
buſdā ſignis decent erūpentibꝰ eos apđ ſe eſſe
hūiles etiā ſubiecti deꝑhendant . q̄tenꝰ ⁊ ī auc
toritate eorū qđ formidēt videant . ⁊ de hūili-

litate qđ imitent̃ agnoſcant. Studeāt igit̃ ſine i
termiſſione qui pſunt. vt eorū potencia q̄to
magna exterius cernit̃. tanto apud eos īteri9
depmatur. ne cogitacionē vincat. ne īdelectacī
onē ſui animū rapiat. ne iā ſub ſe mens eā re
gē nō poſſit. cui ſe libidine dn̄andi ſuppponit.
Ne eni pſidētis anim9 ad elacionem poteſta-
tis ſue delectacione rapiatur. recte p quēdam
ſapientem dr. Ducē te cōſtituerūt. noli extol
li. ſʒ eſto in illis q̄ſi vn9 ex illis. Hinc etiā pe
trus ait Nō dn̄antes ī clero. ſʒ forma facti gre
gis. Hinc pſemetipſū veritas ad altiora nos
virtutū merita puocans dicit Scitis qꝛ prin-
cipes gentiū dn̄antur eorū. et q̄ maiores ſunt
poteſtatē exercent in eos. nō ita erit int̃ vos.
ſʒ q̄cumqʒ voluerit int̃ vos maior fieri. fiat ſi
cut miniſter et q̄ voluerit īter vos pimus eſſe
erit veſter ſuus. ſicut filius hoīs non venit
miſtrai ſʒ miſtrare Hinc ē q̄ ſuū ex ſuſcepto
regimīe elatū q̄ poſt ſupplicia maneāt iudicāt
dicēs Qui ſi dixerit mal9 ille ſuus ī corde ſuo
morā facit dn̄s me9 venire. et cepit pcut̃ cōſ
uos ſuos māducet aūt ⁊ bibat cū ebrietate ve
niet dn̄s ſuus illi9 ī die q̄ nō ſperat. ⁊ hora q̄
ignorat. et diuidet eū. ptē qʒ eius ponet cum

ypocriſis . Int ypocritas eñi iure deputat̃ . q̃
ſimulacõne diſcipline miſteriũ regimĩs v̈tit ĩ
vſũ dñacõnis . ⁊ tñ nõnũq̃ grauiꝰ delinq̃tur .
ſi int̃ puſos plꝰ eq̃litas q̃ diſciplina cuſtodit̃ .
Quia eñi falſa pietate ſupatꝰ ferir̃ hely delin
quẽtes filios noluit . apd̃ diſtrictũ iudicem ſe
metipm̃ cũ filijs crudeli dãpnacõne percuſſit
Hinc nãq3 diuina voce ei d̃r . Honoraſti filios
tuos magis q̃ me Hic paſtores increpat ꝑ ꝓ
phetã dicẽs . Nõ fractũ eſt nõ alligaſtis . ⁊ qđ
abiectũ fueãt nõ reduxiſtis . Abiectꝰ eñi reduci
t̃ . cũ q̃ſq3 ĩ culpa lapſꝰ ad ſtatũ iuſticie ex paſto
ral' ſollicitudĩs vigore reuocat̃ . Fractura ve
ro ligamẽ aſtrĩgit cũ culpã diſciplina deꝓmit
ne plaga vſq3 ad ĩteritũ defluat . ſi hãc diſcretõ
nis ſeueritas nõ coartat . Sz ſepe deteriꝰ frãgi
tur cũ fractura ĩcaute colligat̃ ita vt grauiꝰ ſciſ
ſuram ſentiat . ſi hanc ĩmoderacius ligamẽta
cõſtringant Vñ neceſſe eſt . vt cũ pcc̃ĩ vulnus
in ſubditis corrigẽdo reſtringit̃ . magna ſe ſol
licitudine eciã diſtrictio ipſa moderetur . q̃te
nus ſic iura diſcipline contra delinquẽtes exer
ceat . vt pietatis viſcera nõ amittat . Curandũ
quippe eſt . vt rcõrem ſubditꝰ et matrem pie
tas . ⁊ patrẽ exhibeat diſciplina . Atq3 int̃ hec

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

ſollicita circūſpectōne ꝓuidendum .ne aut diſ
crictio rigida aut pietas ſit remiſſa. Nā ſicut
in libris iam moralibꝰ diximus .diſciplina ꝛ
miſericordia multū deſtituitur .ſi vna ſine al
tera teneatur . Sed erga ſubditos ſuos in eſſe
rcōribꝰ debet et iuſte conſolans miſericordia .
et pie ſeuiēs diſciplīa . Hinc nāqꝫ ē ꝙ docente
veritate p ſamaritani ſtudiū ſemiuiuꝰ inſta/
bulum ducitur .et vinum atqꝫ oleū eius vul
neribus adhibetur .vt p vinū ſcꝫ mordeantur
vulnera .p oleū foueantur. Necē quippe eſt vt
q̄ſquis ſanandis vulneribꝰ p̄eſt .in vino mor
ſū doloris adhibeat . in oleo molliciem pieta/
tis .q̄tenus per vinum mundētur putrida.p
oleū foueantur ſananda . Miſcenda ergo ē le/
nitas cū ſeueritate . faciendū quoddā tempa/
mentū ex vtroqꝫ .vt neqꝫ multa aſperitate ex
ulcerentur ſubditi neqꝫ nimia benignitate ſol
uantur. Quod bn̄ illa tabernaculi archa ſigni
ficat . in qua cū tabulis virga ſimul et māna
eſt . quia cū ſcripture ſacre ſciencia in boni rec
toris pectore ſit virga diſtrictōnis .ſit et māna
dulcedīs Hinc dauid ait . Uirga tua ꝛ baculꝰ
tuꝰ. ipſa me cōſolata ſūt . virga eñ pcutimur
baculo ſuſtētamur Si ergo eſt diſtrictō vnge

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

que feriat. ſit ⁊ cōſolacio baculi q̄ ſuſtētet Sit
itaq; amor ſȝ nō emolliens. ſit vigor. ſȝ non
exaſperans ſit zelus ſȝ nō īmoderate ſeuiens.
ſit pietas ſȝ non plus q̄ꝫ expediat patiens. vt
dum ſe in arte regiminis iuſticia clemencia q; ꝑ
miſceant is qui preeſt corda ſubditorū et terren
do demulceat. et tamen ad terroris reuerenci
am demulcendo conſtringat

Ut ſit rcōr īternorū curam ī exteriorū occu
pacione nō minuens. exteriorū ꝓuidēciam in
īternorū ſollicitudine nō relinquēs Ca. xviij.

Sit rcōr īternorū curam ī exteriorū
occupacōne nō minuens. exteriorū
ꝓuidēciam īternorum occupacione
nō relinquēs. ne aut exterioribꝰ deditꝰ ab īti
mis corruat. aut ſolis īterioribꝰ occupatus.
q̄ foris debet ꝓximis nō īpendat. Sepe nam
q; nōnulli velut obliti q̄ꝫ fratribus aīarum cau
ſa p̄lati ſūt. toto cordis adniſu ſecularibus cu
ris inſeruiūt. has cū aſſunt ſe agere exaltant
ad has etiam cū deſūt diebus ac noctibꝰ. cogi
tacōnis turbide eſtibꝰ anhelant. Cūq; ab hijs
ceſſante forſitan oportunitate q̄eti ſūt. ipſa de
teriꝰ ſua quiete fatigantur. Voluptatē nam
q; cenſent. ſi actionibꝰ deprimuntur. laborem

deputant. ſi ĩ terrenis negocijs non laborant.
Sic qȝ fit. vt dū vrgeri ſe mūdanis tumulti
bꝰ gaudēt. īterna q̄ docē alios debuerant. igno
rant. Vn̄ ſubiectorū q̄ꝫ ꝓculdubio vita torpeſ
cit. qꝛ cū ꝓfectū ſpūaliter ſibi appetit in exēplo
eius q̄ ꝑlatꝰ ē q̄ſi ī obſtaculo itineris offendit
Languēte enī capite in caſſū mēbra vigent. et
in exploracione hoſtium fruſtra exercitus ve
lociter ſequitur. ſi ab ipſo duce itineris erratur
Nulla ſubditorū mentes exhortacō ſubleuat
eorū qȝ culpas īcrepacio nulla caſtigat. qꝛ dū
ꝑ aīarū preſulē t'reni exercet' officiū iudicis. a
gregis cuſtodia vacat cura paſtoris. et ſubiec
ti veritatis lumen apprehendē nequeunt. qꝛ dū
paſtoris ſenſus terrena ſtudia occupant. ven
to tēptationis īpulſus eccleſie oculos puluis
cecat. Quo contra recte humani gen'is redēp
tor cū nos a vētris voracitate cōpeſceret ait.
Attendite vt nō grauentur corda veſtra ī crapu
la et ebrietate illico adiūxit. aut in curis huiꝰ
vite p̄ſentis. Pauorē quoqȝ ꝓtinus intente
adiciens. ne forte ſupueniat in vos repenti-
na dies illa. cuiꝰ aduentus etiam qualitatem
enūciat dicēs. Tamq̄ laqueus enī ſupueniet
in omnes qui ſedent ſup faciem om̄is terre.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

Hinc iterũ dicit. Nemo poteſt duobus dñis
ſeruire. Hinc paulus religioſorũ mentes a
mundi conſorcio conteſtando ac pocius cõueni
endo ſuſpendit dicens. Nemo militans deo i-
plicat ſe negocijs ſecularib9. et ei placeat cui
ſe probauit. Hinc eccleſie rectorib9 vacandi
ſtudia precipit. et conſolandi remedia oſtendit
dicens. Secularia igitur iudicia ſi habueri-
tis. cõtemptibiles qui ſunt in eccleſia. Illos
cõſtituite ad iudicandum. vt ipſi videlicet diſ
penſationib9 terrenis in ſeruiant. quos ſpi-
ritalia nõ exornant. Ac ſi aperius dicat Quia
penetrare intima nequeunt. ſaltim neceſſaria
foris operentur Hinc moyſes qui cum deo
loquitur. ietro alienigene reprehenſione iudi
catur. q terrenis populorum negocijs ſtulto
labore deſeruiat. cui et conſilium mox prebe
batur. vt pro ſe alios ad iurgia dirimenda cõ
ſtituat. et ipſe liberius ad erudiendos popu
los ſpiritalium archana cognoſcat. A ſubdi-
tis ergo inferiora gerenda ſunt. rectorib9 ſũ-
ma cogitanda. vt ſcilicet oculum qui proui-
dendis greſſibus preeminet cura pulueris nõ
obſcuret. Caput namqꝫ ſubiectorũ ſunt cunc
ti qui preſunt. et vt recta valeant pedes ſtine

ra carpere et proculdubio caput debet ex alto
prouidere . ne a profectꝰ ſui itinere pedes tor
peant cū curuata rectitudine corpoīs caput ſe
ſe ad terram declinet. Qua autem mēte ani/
marum preſul honore paſtorali inter ceteros
utitur. ſi in terrena negocia que reprehendere
in alios debuit et ipſe verſatur . Quos videli
cet ex ira iuſte retribucionis p prophetam do
minus minatur dicens . Et erit ſicut populꝰ
ſic ſacerdos . Sacerdos quippe eſt ut populꝰ.
qn̄ ea agit is qui ſpiritali officio fungitur que
illi nimirum faciunt qui adhuc de ſtudijs car
nalibꝰ iudicantur . Qd̄ cū magno dolore ſcili/
cet caritatis iheremias propheta cōſpiciens .
quaſi ſub deſtructōne tabernaculi deplorat di/
cens . Quomodo obſcuratū eſt aurū mutatꝰ
eſt color optimꝰ . diſperſi ſunt lapides ſcūarij
in capite oīm platearū: Quid nāqꝫ auro qd̄
metallis ceteris p̄eminet. niſi excellencia ſcita
tis : Quid colore optimo . niſi cunctis ama/
bilis reuerencia religionis exp̄mitur . Quid
per ſcūarij lapides . niſi ſacrorū ordinū perſo/
ne ſignant̄ Quid platearū noīe . niſi p̄ſētis vi
te latitudo ſignat̄ ; qꝛ enī greco eloq̄o plathos
latitudo dr̄ ⁊ p̄ſcō a latitudīe platee ſūt vocate

ꝑ ſemetipſũ veritas dicit. lata et ſpacioſa via
ē. que ducit ad ꝑdicionē Aurũ igitᷓ obſcuratᷓ.
cũ terrenis actibꝰ ſanctitatis vita polluitur.
Color optimꝰ cõmutatᷓ. cũ quorũdã qui agē
religioſe credebantᷓ. eſtimacio añacta minui-
tur. Nã cũ quilibet poſt ſanctitatis habitum
terrenis ſe actibꝰ miſerit. q̃ſi colore ꝑmutato
añ humanos oculos eius reuerencia deſpecta
palleſcit. Scũarij qꝫ lapides ĩ plateas diſpgũ-
tᷓ. cũ cauſarũ ſecularium foras lata itinera expe-
tũt. hij q̃ ad ornamentũ ecclīe ĩternis miſterijs
q̃ſi in ſecretis tabernaculi vacare debuerant
Ad hoc quippe ſcũarij lapides fiebant. vt ĩtra
ſcã ſcõrũ in veſtimẽto ſũmi ſacerdotis appare-
rẽt. Cũ vero miſtri religioĩs a ſubditis ho-
norẽ redẽptoris ſui ex merito vite nõ exigunt.
ſcũarij lapides ĩ ornamẽto pontificis nõ ſunt
Qui nimirũ ſcũarij lapides diſpſi ꝑ plateas
iacẽt. cũ ꝑſone ſacrorũ ordinũ voluptatũ ſuarũ
latitudini dedite terrenis negocijs ĩherent. Et
notãdũ. ꝙ nõ hos diſpſos ĩ plateis. ſꝫ ĩ capite
platearũ dicit. qꝛ et cum terrena agunt ſũmi
videri appetũt vt et lata itinera teneant ex vo-
luptate delectacionis. et tamen in platearum
ſunt capite ex honore ſanctitatis. Nichil

q̄ꝫ obſtat. ſi ſcūarij lapides eoſdē ipſos q̄bus
cōſtructum ſcūarium exiſtebat accipim⁹. qui
diſperſi in platearum capite iacent. qm̄ ſacro/
rum ordinum viri. terrenis actibus ex deſide
rio inſeruiunt. ex quorū ꝓus officio ſanctita
tis gloia ſtare videbatur. Secularia itaqꝫ ne/
gocia aliqn̄ ex cōpaſſiſſione tolleranda ſūt. nūq̄ꝫ
vero ex amore requirenda. ne cum mentem
diligētis aggrauant. hanc ſuo victam pōdere
ad ima de celeſtibus mergant. At contra ſunt
nōnulli qui gregis quidem curam ſuſcipiunt
ſed ſic ſibi vacare ad ſpiritalia appetunt. vt re
bus exterioribus nullaten⁹ occupentur Qui
rū curare corpalia funditus negligunt. ſubdi/
torū neceſſitatibus minime cōcurrunt. Quo
rū nimirū ꝑdicacō plerumqꝫ deſpicitur. quia
dū delinquencium facta corripiunt. ſed tamē
eis neceſſaria vite preſentis non tribuūt. neq̄
q̄ꝫ libenter audiūtur Egētis etenī mentē doc
trine ſermo nō penetrat. ſi hunc apud eius ani
mū man⁹ miſericordie nō cōmēdat. Tūc aūt
ubi ſemē facile germinat. qn̄ hoc in audientis
pectore pietas predicantis rigat. Vnde recto/
ri neceſſe eſt. vt interiora poſſit īfundere. cogi
tacione inopia etiā exteriora ꝓuidē. Sic itaqꝫ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

paſtores erga īteriora ſtudia ſubditorū ſuorū
ſeruēt. q̄tenꝰ in eis ext̄ioris q̄ʒ vite ꝓuidētiā
nō relinquant. Nā q̄ſi iuē vt diximꝰ a p̄cipi,
enda p̄dicacōne gregis auimꝰ frangit̄. ſi cura
ext̄ioris ſubſidij a paſtore negligat̄. Vn̄ vt pri
mꝰ paſtor ſollicite ām̄onet dicēs. Seniores q̄
in vobis ſūt obſecro cōſenior. et teſtis xp̄i paſ
ſionū q̄ eiꝰ q̄ i futuro reuelāda ē glorie cōmu
nicator. Paſcite q̄ in vobis ē gregē dei. Qui
hoc in loco vtrū paſtionē cordis an corporis ſua
dēt aperuit. cū ꝓtinꝰ ſubiūxit. ꝓuidētes nō
coactos ſed ſpōtaneos ſcd̄m deū. neq̄ʒ t̄pis lu
cri gratia ſʒ voluntarie Quibꝰ ꝓfecto vbis paſ
toribus pie p̄cauet̄. ne dū ſubiectorū iopiā ſa
ciant. ſe mucrone ambicōnis occidāt. ne cū p
eos carnis ſubſidijs reficiant̄ ꝓximi ipſi re,
maneāt a iuſticie pane ieiuni. Hinc paſtorū
ſollicitudīe paulus excitat dicēs. Qui ſuorū
et maxime domeſticorū curā nō habʒ. fidē ne
gauit. ⁊ ē infideli deterior Int̄ hec itaq̄ʒ metu
endū ſemp̄ ē ⁊ uigilant̄ intuēdum. ne dū cura
ab eis exterior agit̄. ab int̄na intēcione mergāt̄
Plerūq̄ʒ enī vt p̄diximus corda rcōrū dum
t̄pali ſollicitudini icaute debuiunt ab intimo
amoē refrigeſcūt. ⁊ foās fuſa obliuiſci nō me,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

tuunt q? aīarū regimina ſuſceperūt. Sollici-
tudo ergo q̄ ſubditis exteriꝰ īpendit̄. ſub certa
necē ē mēſuā teneat̄ Vñ bñ ad ezechielē dr̄ Sa
cerdotes caput ſuum nō radent neq; comā nu
triēt. ſ; tondētes attōdeant capita ſua Sacer-
dotes nāq; iure vocati ſūt. q̄ vt ſacrū ducatū
p̄beant. fidelibus p̄ſūt. Capilli vero in capi
te exteriores ſūt cogitationes in mente. Qui
dū ſup cerebrū inſenſibilit̄ oriunt̄. curās vite
p̄ntis exp̄munt. q̄ ex ſenſu negligenti q? im-
portune aliqñ ꝓdeunt. q̄ſi nobis nō ſencientibꝰ
ꝓcedunt Quia igitur cūcti q̄ p̄ſunt. habē q̄dē
ſollicitudiēs exteriores debēt. nec tñ vehemēt̄
eis incūbē. ſacerdotes rectē ꝛ caput ꝓhibētur ra
dē et comā nutrire. vt cogitationes carnis de
vita ſubditorū nec a ſe funditꝰ amputent. nec
rurſū ad creſcēdum nimis relaxēt. Ubi ꝛ bñ
dr̄. Tōdētes tondeant capita ſua. vt videlic;
cure tp̄alis ſollicitudinis et q̄ntū necē eſt ꝓde-
ant et tñ reſecentur citius ne īmoderatius ex-
creſcāt Cum igitur et per amminiſtratam
exteriorē ꝓuidēciam. corperū vita ꝓtegitur.
et rurſus per īmoderātam cordis intencōnem
nō impedit̄. capilli ī capite ſac̄dotis ꝛ ſuant̄ vt
cutē cooperiant. ꝛ reſecant ne oculos claudat.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

¶ Ne placere rcõr ſuo ſtudio hominibus appe
tat ſ; tñ ad qd̃ placẽ debeat ītendat Ca .xix.m

INter q; hec neceſſe ē vt rcõr ſollerter
īuigilet .ne hũc cupido placendi ho,
minibus pulſet .ne cũ ſtudioſe interio
ra penetrat .cũ ꝓuide exteriora ſubminiſtrat .
ſe magis a ſubditis diligi q̄ꝫ veritatem querat
ne cũ bonis artibꝰ fultus a mũdo videat̄ alie
nꝰ .hunc auctori reddat extraneum amor ſuꝰ
hoſtis nãq; redēptois eſt. qui ꝑ recta opa que
facit .eius vice ab eccleſia amari cõcupiſcit . q2
adulterine cogitacioīs eſt reus .ſi placere puer
ſponſe oculis appetit per quem ſpõſus dona
tranſmiſit. quia nimirũ amor ꝓprius cũ rec
toris mētē cepit aliqñ hanc inordinate ad mol
liciem. aliqñ vero ad aſpitatē rapit Ex amore
etenĩ ſuo mens rectoris in mollicie͂ vtitur
q2 cũ peccantes ſubditos reſpicit . ne erga hũc
eorũ dilectũ torpeat .corripe nõ ꝑſumit .Non
nũquã vero errata ſubditorũ que increpare de
buerat adulacione demulcet . Vnde bene ꝑ ꝓ
phetam dicitur Ve hĳs qui cõſuũt puluillos
ſub omni cubito manus .et faciunt ceruicalia
ſub capite vniuerſe etatis ad capiendas aĩas.

Puluillos quippe ſub omni cubito manus
ponere eſt. cadẽtes a ſua rectitudine aīas atqꝫ
in huiꝰ mūdi ſe dilectōne reclinātes blanda ad
ulacione refouē. Quaſi enī puluillo cubitus
vel ceruicalibꝰ caput iacentis excipitur. cū cor
reptionis duricia peccanti ſubtrahit̄. et qꝛ mol
licies fauoris adhibetur. vt ī errore mollit̄ ia
ceat. quē nulla aſpitas cōtradictōnis pulſat.
Sed hec rectores qui ſemetipſos diligunt hĳs
proculdubio exhibent. a quibꝰ ſe noceri poſſe ī
ſtudio glorie temperalis timent. Nā q̊s nil
cōtra ſe valere cōſpiciūt. hos nimirū aſpitate
rigide ſemp īuectionis ꝓmūt. nūq̄ͣ clemēter
āmonent. ſꝫ paſtoralis māſuetudīs obliti. iu
re dn̄acioīs terent. Quos recte ꝑ ꝓphetam di
uina vox increpat dicēs Vos aūt cū auſterita
te īperabatis eis ēt cū potencia. Plus ſe ſuo
auctore diligentes. iactanter erga ſubditos eri
gunt. nec quid agē debeant. ſꝫ quid valeāt at/
tendūt Nil de ſubſequenti iudicio metuūt.
ī ꝓbe q̆ de tpali poteſtate gloīant̄. libet vt licēt
ꝛ illicita faciāt. ſubditorū nemo contra dicat.
Qui ergo ꝛ ꝑua ſtudet agē. ꝛ tn̄ ad hec wlt ce
teros tacē̆. ipſe ſibimet teſtis ē. qꝛ plꝰ ſe veīta
te appetit diligi quā contra ſe nō wlt defendi.

Nemo quippe ē q̄ ita viuat͛. vt aliq̄ten9 nō de
liquat. Ille ergo ſeipſo āplig veritatē deſiderāt
amari. q̄ ſibi a nullo vult cōtra veritatē parci.
Hic etenī petr9 increpacōnē pauli libenter acce
pit. Hic dauid increpacionē ſubditi huīlit͛ audi
uit. q2 rcōres boni dū p̄uato diligē amore ſe
neſciunt. libē puitatis ōbū a ſubditis obſeq̄ū
huīlitatis credūt. Sȝ int͛ hec necc̄ ē. vt cuā re
giminis tanti moderaminis arte temper͛. q̄tenus
ſubditorū mēs cū q̄dam rcē ſentire potuit. ſic
ī vocis libertatē ꝓdeat. vt tū libertas ī ſupbi
am nō erūpat. ne dū fortaſſe īmoderāci9 lingue
eis libertas cōcedit͛. vite ab hijs huīlitas amit
tatur. Sciēdū q̄ȝ ē qd̄ oporteat. vt rectores bo
ni placē hoīb9 appetāt. ſȝ vt ſue eſtimacōnis
dulcedīe ꝓximos in affectū veritatis trahant.
nō vt ſe amari deſiderent. ſȝ vt dilectōnem ſu
am q̄ſi quādā viam faciant. p quā corda audi
enciū ad amorē cōditoris ſui īcroducant. Dif
ficile quippe eſt. vt q̄libet recta denuncians p̄
dicator qui non diligitur. libenter audiat͛. De
bȝ ergo q̄ p̄eſt. et ſtudere ſe diligi. q̄ten9 poſſit
audiri et tamen amorem ſuum ꝓſeipſo non
querē. ne īueniatur ei cui ſeruire p officiū cer
nit͛. occulta cogitacōīs tyrānide reſultaē Nō

bū paul9 insinuat. cū sui nobis studij occulta manifestat dicens Sicut et ego per oīa placeo ōnib9 Qui tamē rursus dicit Ego si adhuc hoīb9 placerē. xp̄i seru9 non essem. Placet ergo paul9 et nō placet. q2 in eo ꝙ placere appetit. nō se sȝ per se hoīb9 placere veritatem querit

Sō scire sollicite rcōr debeat ꝙ plureqȝ vicia virtutes se esse menciuntur. Ca. xx.

Scire eciā rcōr debȝ. ꝙ plerūqȝ vicia v̄tutes se esse mēciūt̄ Nā sepe sub pcimonie noīe se tenacia palliat. cōtra q̄ se effusio sub appellacōne largitatis occultat. Sepe inordinata remissio pietas credit̄. et effrenata ira spūalˀ zeli v̄tus estimat̄ Sepe pcipitata actō velocitatis efficacia. atqȝ agēdi tarditas. ḡuitatis cōsiliū putat̄. Vn̄ nccē est. vt rcōr aīarū virtutes ac vicia vigilāti cuā discernat. ne aut cū tenacia occupat. ⁊ pcū se videri in dispēsacionib9 exultet. aut cū effuse qd̄ ipēdit̄ largū se q̄si miserando gloriet̄. ā remittendo qd̄ ferire debuit. ad eterna supplicia subditos ptrahat. ā īmanit̄ feriendo qd̄ delinquit̄. ipse ḡuius delinquat. aut hoc qd̄ agi recte ac grauiter potuit īmature p̄ueniēs leuiget. ā bone actiōis meritū differēdo ad deteriora pmutet

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

Que eſſe debet ⁊ rectori diſcretio correctōnis ⁊
diſſil'acōnis feruoris ⁊ mãſuetudīs. Ca. xxi.

Sciendū ꝗꝫ eſt ꝙ aliqñ ſubiectorū vi,
cia prudenter diſſimulāda ſūt. ſꝫ qꝛ
diſſimulant̄ iudicanda aliqñ et apte
cognita mature toleranda aliqñ vero ſubtilit̄
⁊ occulte ꝑſcrutāda aliqñ leuit̄ arguēda. aliqñ
aūt vehemēter īcrepāda. Nōnulla quippe
vt diximꝰ prudēter diſſimulanda ſūt. ſꝫ qꝛ diſ
ſimulātur iudicanda. vt cū delinquēs ⁊ deꝓhē
di ſe cognoſcit et ꝑpeti. has q̄s ī ſe tacite tolera
ri conſiderat. augeri culpas erubeſcat. ſe qꝫ ſe
iudice puniat. quē ſibi apud ſe rectoris paciē
cia clementer excuſat. Qua ſcꝫ diſſimulacōne
bene uideā dñs corripit. cū p ꝓphetam dicit.
Mētita es ⁊ mei nō es recordata. neqꝫ cogitaſ
ti ī corde tuo. qꝛ ego tacēs et q̄ſi nō vidēs. Et
diſſil'auit ergo culpas ⁊ īnotuit. qꝛ ⁊ cōtra pec
cantē tacuit. et hoc ipſū tamē qꝛ tacuerit dixit
Nōnulla aūt vel apte cognita. mature tolerāda
ſūt. cū videlicꝫ rerū minime oportunitas cōgruit
vt apte corrigant̄. Nam ſecta īmature vulnera
deteriꝰ īferueſcūt. et niſi cū tpe medicamenta
cōueniant. cōſtat ꝓculdubio ꝙ medēdi officiū
amittant. Sed cū tpus ſubditis ad correptio

nem qrit. ſub ipſo culparũ pondere patientia
pſulis exerceat. Vñ bene p pſalmiſtam dicitur
Sup dorſũ meum fabricauerũt peccõres. In
dorſo quippe onera ſuſtinemus. Sup dorſum
igitur ſuũ fabricaſſe peccõres qrit. acſi apte di
cat. Quos corrigẽ nequeo qſi ſupipoſitũ onus
porto. Nõnulla aũt ſũt ſubtiliter occulta per
ſcrutanda. vt qbuſdam ſignis erũpentibus.
rector i ſubditorũ mẽte õne quod clauſũ latet in
ueniat. ꝛ interueniẽte correptiõis articulo ex
minimis maiora cognoſcat. Vñ recte ad ezechielẽ
dr. Fili hoĩs fode tibi pietẽ. Vbi mox idẽ pro
pheta ſubiũgit. Et cũ fodiſſem pietem. appa
ruit hoſtiũ vnũ. Et dixit ad me Ingredẽ. et
vide abhoĩationes peſſimas. qs iſti faciũt hic
Et ĩgreſſus vidi. Ecce oĩs ſilitudo reptiliũ et
aĩaliũ et abhoĩatio. ꝛ vniũſa ydola domus iſrł
depicta erãt ĩ paiete Per ezechielẽ qppe ppoſi
torũ pſona ſignat. p pariete duricia ſubdito-
rũ. Et quid ẽ pietẽ fodẽ. niſi acutis ĩquiſitiõi
bus duriciã cordis apire: Quẽ cũ fodiſſet ap-
paruit oſtiũ. qr cũ cordis duricia. vel ſtudioſs
pcũctationibus l' maturis correptionibus ſcin-
dit. qſi qdam ianua oſtendit. ex qua oĩa in eũ
q corripit cogitationũ ĩteriora videãtur. Vñ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

et bū illic ſeq̄tur . Ingredē et vide abhoīatio-
nes peſſimas. q̄s iſti faciūt hic Quaſi īgredit̄
vt abhoīatōnes aſpiciat . q̄ diſcuſſis q̄buſdam
ſignis exteriꝰ appꝛētibus ita corda ſubditorū
penetrat. vt cūcta ei q̄ illicite cogitant̄ īnoteſ-
cant . Unde et ſubdidit. Et ingreſſus vidi . et
ecce oīs ſimilitudo reptiliū ⁊ aīaliū . Abhoīa-
cio in reptilibꝰ . cogitationes oīo terrene ſignā-
tur . in animalibꝰ vero iā q̄dē aliq̄ptulū a t̄ra
ſuſpenſe . ſ; adhuc t̄rene mercedis p̄mia req̄rē-
tes Nā reptilia toto ex corꝑe t̄re inherēt . ani-
malia aūt magna ꝑte corpis a t̄ra ſuſpēſa ſūt.
appetitu tū gule ad t̄rā ſemꝑ inclināt̄ . Repti-
lia itaq; ſūt intra parietē . qū cogitacōnes vo-
luunt̄ ī mente . q̄ a terrenis deſiderijs nūquid
leuantur Animalia quoq; ſūt intra ꝑietem .
qū et ſi qua iam iuſta. ſi q̄ honeſta cogitantur
appetendis tamen lucris tēꝑalibꝰ honoribꝰ
q; deſeruiunt . Et perſemetipſa quidē quaſi a
terra ſuſpenſa ſunt. ſ; adhuc per ambitū . q̄ſi
per gule deſiderium ſeſe ad yma ſubmittūt .
Unde et et bene ſubditur . Et vniuerſa ydola
domꝰ iſrahel depicta erant in ꝑiete . Scriptū
quippe eſt. Et auariciā . q̄ ē ydolorū ſeruitꝰ .
Recte ergo poſt aīalia ydola deſcribunt̄ . q; ⁊ ſi

honeſta actōne nōnulli q̄ſi a t̄ra ſe erigunt. ābi
tione tn̄ in honeſta ſemetipſos ad t̄ram depo/
nunt. Sūt aūt dꝛ depicta erāt. qꝛ dū exteriorū
rerū itrinſec9 ſpēs attrahunt. q̄ſi in corde depī
git. quidq̄d fictis ymaginib9 deliberādo cogi
tatur ¶ Notandum itaqꝫ eſt. qꝛ p̄us fora/
men in pariete ac deinde oſtium cernit. et tūc
demū occulta abhominatō demōſtratur. qꝛ ni/
mirū vni9c9qꝫ peccati p̄us ſigna forinſecus.
deinde ianua apte iniq̄tatis oñditur et tūc de/
mū omne malum qd̄ int9 latet apitur ¶ Nō
nulla aūt ſūt leniter arguēda. nā nō cū malicia
ꝫ ſola ignorancia ꝉ infirmitate delinq̄tur. ꝑ/
fecto neceſſe eſt. vt magno moderāmine ipſa de
licti correptio temperetur. Cuncti quippe quo/
uſqꝫ in hac mortali carne ſubſiſtimus corrup
tōnis nr̄e īfirmitatib9 ſubiacem9 In ſe ergo
debꝫ vnuſq̄ſqꝫ colligē q̄lit aliene huic oportet ī/
becillitati miſereri. ne cōtra infirmitatē pxi/
mi. ſi ad increpacionis vocē feruentī9 rapit.
oblit9 ſui eſſe videatur Vn̄ bene paul9 āmo/
net dicēs Si q̄s p̄occupat9 fuerit ī aliq̄ delicto
vos q̄ ſpūales eſtis. iſtruite huiuſmodi in ſpū
māſuetudīs cōſiderās teip̄m ne ꝛ tu tēpteris.
acſi apte dicat Cū diſplicet ex aliena īfirmitate qd̄

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

cõſpicit .penſa qđ es .vt ĩcrepatiõis zelo ſe ſpi
ritus tempet. dũ ſibi q̃z qđ ĩcrepat timet
Nõnulla aũt ſũt vehemẽter ĩcrepanda vt cũ
culpa ab auctoꝛe nõ cognoſcit̃ .q̃ti ſit põderis
ab ĩcrepãtis oꝛe ſentiat̃ . ⁊ cũ ſibi q̃s malũ qđ
ꝑpetrauit lenigat .hoc cõtra ſe g̃uit ex coꝛripiẽtis
aſperitate ꝑtimeſcat. Debitũ q̇ppe rectoris eſt
ſupne patrie gloriã ꝑ vocẽ ꝑdicatiõis oſtendẽ .
quanta ĩ huiꝰ vite itinẽ tẽptamẽta antiq̇ hoſ-
tis lateãt aperire. et ſubditoꝝ mala q̃ tolerarẽ
leuiter nõ debẽt .cũ magna zeli aſꝑitate corri-
gẽ .ne ſi minꝰ cõtra culpas accendit̃ . culparũ
oĩm reus ipſe teneat̃. Vñ bene ad ezechielẽ dr̃ .
Sume tibi laterẽ ⁊ pones eũ cõtra te et deſcri-
bes ĩ eo ciuitatẽ iheruſalẽ Statĩ qꝫ ſubiũgitur
Et oꝛdinabis adũſꝰ eã obſidionẽ et edificabis
municiões ⁊ cõpoꝛtabis aggerẽ. ⁊ dabis cõtra
eã caſtra ⁊ pones arietes ĩ giro .et qꝫ ammoni-
tionẽ ſuam ꝓtinꝰ ſubiũxit. Et tu ſume ſarta-
ginẽ ferreã .⁊ pones eam murũ ferreũ ĩt te ⁊
ĩter ciuitatẽ. Cuiꝰ eñi ezechiel ꝓpheta niſi ma
giſtroꝝ ſpeciẽ tenet: Cui dr̃ Sume tibi late-
rem . et pones eum coꝛam te . et deſcribes in
eo ciuitatẽ iheruſalẽ . Sic quippe ſcĩ doctoꝛes
ſibi laterẽ ſumũt. qñ terrenũ auditoꝝ coꝛ vt

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

lib p̄mo

doꝛeant ap̄p̄hendūt. Quē ſcꝫ laterem coꝛam
ſe ponunt. qꝛ tota mētis illō intentōne cuſto/
diunt. ī quo ⁊ ciuitatē iheruſalē iubent̄ deſcri
bē. qꝛ p̄dicando terrenis coꝛdibꝰ curant ſūmo
pe q̄ ſit ſupne pacis viſio demōſtraē. Sꝫ quia
īcaſſum gloria patrie celeſtis agnoſcitur. inſi
et q̄ta hic irruant hoſtis callidi tēptamēta noſ
cat̄ apte ſubiungit̄. Et oꝛdinabis adūſus eam
obſidionem. ⁊ edificabis municōnes. Sancti
quippe p̄dicatoꝛes obſidionē circa laterem ī q̄
iheruſalem ciuitas deſcripta eſt oꝛdināt. qn̄ t̄
rene menti. ſꝫ iam ſupernam patriam reqrē
ti quāta eā ī huiꝰ vite tēpe viciorū impugnat
adūſitas demonſtrant. Nā cū vnūqdqꝫ pecca
tū quō ꝓficiētibꝰ inſidiet̄ oſtendit̄. q̄ſi obſidio
circa ciuitatē iheruſalē voce p̄dicatoꝛis oꝛdinat̄
Sed qꝛ non ſolū debent innoteſcē q̄liter vicia
īpugnent. Verū etiā quō cuſtodite nos virtu
tes roborent recte ſubiūgit̄. Et edificabis mu
nicōnes. Municōnes quippe ſanctꝰ p̄dicatoꝛ
edificat qn̄ q̄ v̄tutes q̄bꝰ reſiſtant vicijs demō
ſtrat Et quia creſcente virtute plerūqꝫ bella
temptacioīs augentur. recte ad huc additur.
Et apportabis aggerem. et dabis cōtra eā caſ
tra. ⁊ pones arietes ī giro Aggerē nāqꝫ cōpoꝛ/

tat . qū predicator quiſqz molē creſcētis temp
tationis enūciat. Et cōtra iheruſalē caſtra eri
git . qm̄ recte intencioni audienciū hoſtis calli
di incircūſpectas et ꝗſi incōprehenſibiles inſi
dias ꝑdicit Atqz arietes in giro ponit . cū tēp
tacōnū aculeos in hac vita nos vndiqz circūdā
tes et virtutū murū ꝑforātes innoteſcit. Sed
cūcta hec licet ſubtiliter rector inſinuet. niſi cō
tra delicta ſingulorū emulacionis ſpū ferueat
nullā ſibi inꝑpetuū abſolucionem parat. Vñ
illic adhuc recte ſubiungitur . Et tu ſume tibi
ſartaginem ferream . et pones eā murū ferre
um inter te et inter cīuitatem. Per ſartaginem
quippe frixurā mētis . ꝑ ferrū vero īcrepacio/
nis fortitudo ſignat̃ Quid vero acriꝰ doctoīs
mentē . ꝗ̄ zelus dei frigit ⁊ excruciat. vñ pau
lꝰ huiꝰ ſartaginis vrebatur frixurā cū diceret.
Quis īfirmat̃ . ⁊ ego nō īfirmor : Quis ſcā/
dalizat̃ ⁊ ego nō vror : Et qꝛ ꝗſꝗſ zelo dei accē/
ditur . ne dāpnari ex negligēcia debeat . forti ī
ꝑpetuū cuſtodia munitur . rcē dꝛ pones eam
murū ferreum int̄ te ⁊ inter cīuitatem Sartago
eīm ferrea murꝰ ferreꝰ int̄ ꝓphetā et int̄ cīuita/
tē ponitur qꝛ cū nunc fortē zelum rcōres exhi
bēt. eundē zelum poſtmodum inter ſe ⁊ inter

lib p̄mꝰ

auditores ſuos fortē munitiōnē tenent. ne tūc
ad vīdictā deſtitituti ſint. ſi nunc fuerint in
increpatōne diſſoluti. Sȝ int̓ hec ſciēdum eſt. qȝ
dum ad increpatōnē ſe mēs doctoris exaſpat.
difficile valde ē. vt nō aliqñ et aliđ qđ dicē nō
debȝ erūpat Et plerūqȝ cōtingit. vt dū culpa
ſubditorū cū magna inuectōne corripitur ma
giſtri lingua vſqȝ ad exceſſꝰ v̄ba ꝑtrahatur Cū
qȝ increpatō īmodeāte accenditur. corda delin
quētium in deſpeătione deꝑmuntur. vñ neceē
ē. vt exaſpatꝰ rector cū ſubditorū mētem plꝰ
ſe ꝙ̄ debuit percuſſiſſe conſideăt. apđ ſe ſemꝑ
ad penitētiā recurrat. vt per lamēta veniā in
conſpcū veitatis obtineat. ex eo etiā ꝙ ꝑ zeli
eiꝰ ſtudiū peccat Nō figurate dñs ꝑcepit per
moyſen dicēs. Si q̆s abierit cū amico ſimpli
cit̓ ī ſiluā ad ligna cedēda. et lignū ſecuris fu-
gerit manꝰ. ferrūqȝ lapſū de manubrio ami
cū eiꝰ ꝑcuſſerit. et occiderit hic ad vnā ſupđic
tarū vrbium fugiat et viuet. ne forte ꝓximꝰ
eiꝰ cuiꝰ effuſus ē ſanguis doloris ſtimulo ꝑſe
quatur et apꝑ̄hendat eū. ⁊ ꝑcuciat aīam eius
Ad ſiluā quippe cū amico imꝰ. q̄ciens ad in-
tuēda ſubditorū delicta cōuertimur. ⁊ ſimplicit̓
ligna ſuccidimꝰ. cū delinquētiū vicia pia īterōe

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

reſecamus. Sed ſecuris manū fugit. cū ſeſe increpacō plus ꝙ̄ neceſſe eſt ī aſpitatē ꝑtrahit ferrū qz de manubrio ꝓſilit. cū de correpcōne ſermo durior excedit Et amicū percutit ⁊ occi dit. qr auditorē ſuū ꝓlata cōtumelia a ſpū di lectōnis interficit. Correpti nāqz mens repente ad odiū ꝓruit ſi hāc īmoderata īcrepacō plus ꝙ̄ debuit addicit. Sz is q̄ incaute lign a ꝑcutit. ⁊ ꝓximū extīguit. ad tres necē ē vrbes fugiat. vt vna earū defenſus viuat. qr ſi ad penitēcie lamēta cōuſ9 ī vnitate ſacramēti ſub ſpe fide ⁊ ca ritate abſcōdit. reus ꝑpetrati homicidij nō te net. Eūqz extincti ꝓxim9 cū īuenerit nō occidit qr cū diſtrictus iudex venerit q̄ ſeſe nobis ꝑ na ture noſtre conſortium iunxit. ab eo ꝓculdu bio culpe reatum nō expetit. quē ſub eius ve nia. fides ſpes et caritas abſcondit

¶ Quantū rcōr ſacre legis meditacōnib9 eſſe debeat intentus. Ca. xxij.

SEd ōne hoc rite a rectore agit. ſi ſup ne formidinis et dilectōnis ſpū affla tus ſtudioſe cotidie ſacri eloquij pre cepta meditet. vt ī eo vī ſollicitudīs ⁊ erga ce leſtē vitā ꝓuide circūſpeciōīs. quā hūane cōuſa cōis vſ9 īdeſinēt deſtruit dīne āmoicōis vba

lib p̄mꝰ

reſtaurent. Et q̄ ad vetuſtatem viſte p̄ ſocieta/
tē ſecularīū ducit̄. ad amorē ſemp̄ ſpitalis pa/
trie cōpūctōnis aſpiracōne renouet̄. Valde nā
qꝫ īter hūana v̄ba cor defluit Cūqꝫ īdubitant̄
cōſtet. ꝙ extremis occupacōnū tumultibꝰ im
pulſū a ſemetipſo corruat. ſtudē īteſſabiliter
debet. vt p̄ eruditioīs ſtudiū reſurgat. Hinc
ē eīn. ꝙ p̄latū gregi diſcipulū paulꝰ ammonet
dicēs. dū venio attēde lectōni. Hinc dauid ait
Quō dilexi legē tuam dn̄e. tota die meditacio
mea ē. Hinc moyſi dn̄s de portanda archa p̄ce
pit dicēs Facies q̄tuor circulos aureos quos
pones p̄ q̄tuor arche angulos. facies qꝫ vectes
de lignis cethī et operies auro. īduces qꝫ p̄ cir
los cu q̄ ſūt ī arche lateribꝰ vt portet̄ in eis. q̄
ſemper erūt ī circulis. nec vnq̄ extrahent̄ ab
eis. Quid per archam niſi ſancta ecc̄ia cōfigu
rat̄. Cui q̄tuor circuli aurei per q̄tuor angulos
iubent̄ adiūgi. qꝛ in eo ꝙ per q̄tuor mūdi par
tes dilata tēdit̄. procul dubio q̄tuor ſancti ewan
gelꝭ libris accincta p̄dicator. Vectes qꝫ de lig/
nis cethim fiūt q̄ eiſdē ad portandum circul̄
inſerūt̄ qꝛ fortes perſeuerantes qꝫ doctores ve
lut inputribilia ligna q̄rendi ſūt. q̄ inſtructio
ni ſacrorū voluminū ſemp̄ inherētes ſcē ecc̄ie

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

vnitatem denunciſſe. ⁊ q̄ſi ieroꝛniſſis circul' ar
cham poꝛtent. Vectib9 quippe archa poꝛtaē ē
bonis doctoib9 ſcām eccleſiā ad rudes īfideliū
mētes ꝑdicando deducē Qui auro q̄z iubētur
cpiri. vt dū ſimone altijs inſonant. ipſi etiam
vite ſplendoꝛe fulgeſcant. De quib9 apte ſub/
dit. Qui ſemp erūt in circul' nec vnq̄ extra
hētur ab eis. q2 nimirū neccē ē. vt q̄ ad officiū
ꝑdicationis excubant. a ſacre lcōnis ſtudio nō re
cedant. Ad hoc nāq3 vectes eſſe in circul' ſemp
iubent. vt cū poꝛtari archā oportuītas exigit
de itromittēdis vectib9 poꝛtandi tarditas nul
la generet. q2 videlicz cū ſpiritale aliqd a ſub/
ditis a paſtoꝛe inq̄rit. ignominioſū valde eſt. ſi
tūc q̄rat diſcē. cū q̄ſtionē debz enodaē Sz circu
lis vectes īhērat. vt doctoēs ſēp ī ſuis coꝛdib9
eloq̄a ſacra meditātes teſtamēti archā ſine mo
ra eleuēt. q̄dq̄d neceſſe ē ꝓtin9 doceāt. Vn̄ be
ne ꝑm9 paſtoꝛ eccleſie paſtoꝛes ceteros āmonz
dicens. Parati ſemper ad ſatiſfactionē ōni poſ
centi vos racōnem de ea que in vobis eſt ſpe.
Aſi apte dicat. Vt ad poꝛtādū archam nulla
moā ꝑpediat. vectes nūq̄ a circul' recedant

¶ Explicit liber prim9 Incipit liber ſe/
cundus docens q̄liter rectoꝛ bn̄ viuens

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

debeat docere ⁊ amonē ſubditos

Quia igiť qualis eſſe debeat paſtor oſ̄
dim9. nūc q̄liter doceat demōſtrem9
Ut eñi longe añ nos reuerende me/
morie Gregorij nazanzen9 edocuit.
nō eñi vna eadē q3 cūctis exhortacio cōgruit. q2
nec cūctos par morū q̄litas aſtrīgat. Sepe nā
q3 alijs officiūt. que alijs proſūt Quia ⁊ ple
rūq3 herbe que hec aīalia enutriūt. alia occi/
dūt. lenis ſibulus equos mitigat. catulos in
ſtigat Et medicamentū qd̄ hunc morbū īmi/
nuit. alteri vires iūgit. et panis qui vitā for
ciū roborat. puulorū necat. Pro q̄litate igiť
audiencium. formari debet ſermo doctorū.
vt et ad ſua ſingulis cōgruat. et tamen a cōis
edificacioīs arte nūq̄ recedat. Quid eñi ſūt
intente mentes auditorū. niſi vt ita dixerim
quedam in cythara tentiones ſtrate cordarū.
Quas tangēdi artifex vt nō ſibimetipſi diſſi/
mile canticū faciant. diſſimilit̄ pulſat. Et id/
circo corde conſonā modulacōnē reddunt. quia
vno quidē plectro. ſ3 nō vno īpulſu feriūtur.
Unde et doctorū quiſq3 vt ī vna cūctos v̄tu/
te caritatis edificet. ex vna doctrina nō vna ea
dē q3 exhortacōne corda tāgere audiēciū debet.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

Aliter nāqȝ ammonendi ſūt viri . atqȝ aliter femine . i .
Aliter iuuenes . atqȝ aliter ſenes . ij .
Aliter inopes . atqȝ aliter locupletes . iij .
Alit̄ āmonēdi ſūt leti . atqȝ alit̄ triſtes . iiij .
Aliter ammonēdi ſūt ſubditi . aliter ꝓlati . v
Alit̄ ammonēdi ſūt ſui . aliter domini . vi .
Aliter ammonēdi ſūt ſapiētes . aliter ſtulti aliter hebetes . vij .
Aliter ammonendi ſunt impudentes . aliter verecundi . viij .
Aliter ammonendi ſunt proterui . aliter puſillamines . ix .
Aliter ammonendi ſunt impacientes . aliter pacientes . x .
Aliter ammonēdi ſūt beniuoli . alit̄ īuidi . xi .
Alit̄ ammonēdi ſūt ſimplices alit̄ īpij . xij .
Alit̄ ammonēdi ſūt īcolumes . alit̄ egri . xiij
Aliter ammonendi ſūt q̄ flagella metuūt et ideo īnocēter viuūt . atqȝ aliter q̄ ſic iniq̄tatibꝫ durauerūt vt neqȝ ꝑ flagella corrigant̄ . xiiij .
Aliter ammonendi ſūt nimis taciti . aliter multiloquio vacantes . xv .
Alit̄ ammonēdi ſūt pigri alit̄ ꝑcipites . xvi
Alit̄ āmonēdi ſūt māſueti alit̄ iracūdi . xvij

Aliter āmonēdi ſūt huīles. aliter elati .xviij
Aliť āmonēdi ſūt ptinaces. aliť īcōſtātes. xix
Aliter ammonendi ſunt gule dediti. aliter
abſtinentes .xx.
Aliter ammonendi ſūt qui iam ſua miſeri-
corditer tribuunt atqꝫ aliter qui adhuc et alie-
na rape cōtendunt .xxi.
Aliť ammonēdi ſūt. q̄ nec aliena appetūt. nec
ſua largiūť. Atqꝫ aliť q̄ ⁊ ea q̄ hūt tribuūt et ta
mē aliena rap ē nō deſiſtūt .xxij.
Aliter āmnēdi ſūt pacati aliť diſcordes .xxiij
Aliter ammonendi ſunt ſeminates iurgia.
aliter pacifici .xxiiij.
Aliter ammonendi ſūt q̄ ſacre legis v̄ba non
intelligūt recte. atqꝫ aliter q̄ recte q̄dē ītelligūt
ſꝫ hec huīliter non loquuntur .xxv.
Aliter ammonendi ſūt q̄ cū digne p̄dicaē va-
leant p̄ nimia huīlitate formidant .xxvi.
Aliter āmonēdi ſūt q̄s a p̄dicatione īpſectio l'
etas ꝓhibet. et tn̄ p̄cipitacō īpellit .xxvij
Aliter ammonēdi ſūt q̄ hoc tpaliter appetūt
ꝓſperantur atqꝫ aliter q̄ ea q̄dē q̄ mūdi ſūt cō
cupiſcūt. ſꝫ tn̄ adūſitatis labore fatigāť xxviij
Aliter ammonendi ſūt cōiugijs obligati. ali
ter cōiugij nexibus liberi .xxix.

Aliter ãmonendi ſũt peccatorũ carnis conſcij
alit ignari. xxx.

Alit ãmmendi ſunt qui peccata deplorant ope
rũ aliter qui cogitatõnum. xxxi.

Alit ãmonẽdi ſũt q̄ admiſſa deplagunt. nec
tñ deſerũt. atq3 alit qui deſerunt. nec tamen
plangunt. xxxij.

Alit ãmonendi ſunt qui illicita que faciunt
etiã laudant. atq3 alit q̄ accuſant p̄ua nec tñ de
uitant. xxxiij.

Alit ãmonẽdi ſũt q̄ repẽtina cõcupiſcẽtia ſu
pãt atq3 alit q̄ ĩ culpa ex cõſilio ligant. xxxiiij

Alit ãmonendi ſũt qui licet mĩma tñ illicita
faciunt. atq3 aliter q̄ ſe a p̄uis cuſtodiunt. ſ3 a
liqñ ĩ g̃uioribꝰ demerguntur. xxxv.

Aliter ãmonendi ſunt qui bona nec inchoant
alit q̄ inchoata mĩme cõſũmant. xxxvi.

Aliter ammonendi ſunt qui mala occulte a-
gunt. et bona publice. Atq3 alit q̄ bona q̄ fact
ũt abſcõdũt. et tñ q̄buſdã factis publice mala
de ſe opinari permittũt. xxxvij.

¶ Sed quid utilitatis ẽ ꝙ cũcta hec collecta e
numeratione tranſcurrimꝰ. ſ3 nõ etiã ãmoni-
tõnis modos p ſingula c̃pta poſſumꝰ breuita

te pandamus De q̄bus igitur omnibꝰ a pri/
pali ſumentes exordium lacius exordine per
ſingula diſſeramꝰ . i .

Aliter igitur ā̄monendi ſūt viri . atqȝ aliter
femine quia illis ḡuia iſtis vero ſūt iniun
genda leuiora . vt illos magna exercendo iſtas
vero leuia demulcendo cōuertant . ij .

Aliter iuuenes . atqȝ alit̄ ſenes . qꝛ illos ple/
rūqȝ ſeueritas ā̄monicioīs ad perfectum
dirigit . iſtos vero ad meliora opera de p̄catio
blanda cōponit . Scriptū quippe eſt . Senio/
rem ne īcrepaueris . ſ; obſecra vt patrē̄ . iij .

Alit̄ iopes atqȝ alit̄ locupletes illis nāqȝ offer
rerōſolatioīs ſolaciū contra tribulationem
iſtis vero inferre metū contra elacōnem debe
mus Inopi quippē̄ a domino per prophetā̄
dicitur Noli timere . quia non confunderis .
Cui non longe poſt blandiens dicit . Pauper
cula tempeſtate cōuulſa . Rurſū qȝ hāc cōſo
lat̄ dicēs . ꝓbaui te ī camino pauptatis At cō
tra paulꝰ diſcipulo de diuitibꝰ dicit . Diuitibꝰ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

huiꝰ ſeculi p̄cipe nō ſublime ſapē neqꝫ ſperaē in
incerto diuiciarū ſuarū ¶ Ubi notandū val
de eſt. q humilitatis doctoꝛ memoriam diui/
tū faciens nō ait. roga. ſꝫ p̄cipe. qꝛ et ſi impen
denda eſt pietas īfirmitati. honoꝛ tamen non
debetur elationi. Talibus ergo rectū qđ dici
tur. tanto rectius iubetˀ. q̄to ꝛ in rebus tran/
ſitoriis altitudinē cogitacōnis ītumeſcūt. De
hiis in ewangelio dn̄s dicit Ue vobis diuiti/
bus. qui habetis cōſolationē veſtram. Quia
enī que ſūt eterna gaudia neſciunt. ex p̄ntis vite
habundancia conſolantur. Offerenda eſt ergo
eis cōſolacio q̄s caminus paupꝛtatis excoquit.
atqꝫ illis inferendus eſt timoꝛ. q̄s conſolatio
glorie tp̄alis extollit. vt et illi diſcant. qꝛ diui
cias q̄s nō conſpiciunt poſſident. et iſti agnoſ
cant. qꝛ eas q̄s conſpiciūt neq̄quam tenere poſ
ſūt. Plerūqꝫ tn̄ pſonarū oꝛdinem p̄mutat q̄/
litas morū. vt ſit diues hūilis. paup elatus.
Unū mox p̄dicantis lingua cū audientis debet
vita conponi. vt tanto diſtrictus in paupere
elacionē feriat. q̄to eum nec illata paupertas
inclinat. ꝛ tanto leniꝰ humilitatē diuitū mul
ceat. q̄to eos nec habundancia que ſubleuat ex
altat. Nōnūq̄ tamen ſuperbus diues exhoꝛ

cationis blandimēto placandꝰ eſt q₂ et plerūq₃ dura vulneā p lenia fomenta moleſcūt ⁊ furor īſanorū ſepe ad ſalutem medito blandiente reducitur. Cūq₃ eis ī dulcedine cōdeſcendit. languor inſanie mitigat. Neq₃ enī negligenter ītuendū ē. q cū ſaulem ſpūs aduſꝰ īuadēt. appꝫhenſa dauid cythara. eius veſaniam ſedauit. Quid enī p ſaulē niſi elacio potenciū. ⁊ quid p dauid īnuit. niſi huīlis vita ſcōrū: Cū ergo ſaul ab īmūdo ſpū arripit. dauid canente eiꝰ veſania tempat. q₂ cū ſenſus potenciū p elacionē īfurorē vtit. dignū eſt. vt ad ſalutē mētis quaſi dulcedine cythare. locucionis noſtre trāquillitate reuocet. Aliqū autē cū huius ſeculi potentes arguunt. ꝑus p quaſdam ſimilitudines velut de alieno negocio reqrendi ſūt. Et cū rectam ſentenciam quaſi ī alterū ꝓtulerīt tū: modis cōgruentibꝰ de ꝓpo reatu feriendi ſūt. vt mens tpali potencia timida cōtra corripientē neq̄q̄ ſe erigat. q̄ ſuo ſibi iudicio ſup bie ceruicē calcat. ⁊ ī nulla ſui defenſione ſe exerceat. quē ſentēcia ꝓprij oris ligat. Hinc eſt enī q nathan ꝓpheta arguere regem venerat et quaſi de cauſa paupis contra diuitem iudicium querebat vt ꝑus rex ſententiam diceret.

et reatū ſuū poſtmodū audiret. q̄tenꝰ nequa
ꝗ̄ iuſticie contradiceret quā ī ſeipſo ꝓtuliſſet.
Vir itaqꝫ nathan reū z et peccatorē conſiderās
et regē miro ordine audacē. reū pⁱus ꝑ confeſſi
onem ligare ſtuduit. et poſtmodū per īuectō
nē ſecare. zelauit paululum quē queſiuit. ſꝫ ꝑ
cuſſit repente quē tenuit. Pigriꝰ enī fortaſſe ī
cidēt. ſi ab ipſo ſermonis exordio aperte culpā
ferrire voluiſſet. ſꝫ ꝓmiſſa ſimilitudīe eā quā
occultabat exacuit īcrepationem. Ad egrū me
dicus venerat. ſecandū vulnꝰ videbat ſꝫ de pa
ciencia egri dubitabat. Abſcōdit igit̄ ferrū me-
dicinale ſub veſte. qđ eductum ſubito fixit in
vulnere. vt ſecantē gladium ſentiret eger anq̄
cernēt. ne ſi ante cerneret. ſecari recuſaēt. viij.

Aliter āmonēdi ſūt leti atqꝫ aliter triſ
tes. Letis videlicet inferenda ſūt triſ
tia q̄ ſequuntur ex ſupplicio. triſti-
bꝰ vero inferēda ſūt leta q̄ ꝓmittūtur ex reg
no. Diſcant leti ex minarū aſperitate qđ time-
ant. audiant triſtes ꝓmiſſorū gaudia de q̄bꝰ ꝓ
ſumant. Illis quippe dr̄ Ve vobis q̄ ridetis
nunc qm̄ flebitis. Iſti vero eodē magrō dicen-
te audiant. Iterū videbo vos ⁊ gaudebit cor
vrm̄ ⁊ gaudiū vrm̄ nemo tollet a vobis. Nō

nulli aũt leti ł triſtes nõ rebꝰ fiũt. ſ; cõſperſi
onibꝰ exiſtũt. Omnibꝰ ꝑfecto itimãdum ẽ. q
q̄dam vitia q̊buſdam cõſpſionibꝰ iuxta ſunt.
Habent eñi leti ex ꝓpinquo luxuriã. triſtes
irã. Vñ necẽ eſt. vt non ſolũ quiſq; cõſidẽt qđ
ex aſpſione ſuſtinet. ſ; etiã qđ ex vicino deteri
us purget. ne dũ neq̈q̃ pugnt cõtra hoc qđ tole-
rat. ei q̊; a q̊ ſe liberũ eſtiat vitio ſuccũbat. v.

Aliter ãmonendi ſũt ſubditi. atq; aliẽ
ꝑlati. Illos ne dũ ſubiectõ cõterat
iſtos ne locꝰ ſupior extollat. Illi ne
minꝰ que iubentur ĩpleant. iſti ne plus iuſto
iubeant q̄ nõ cõpleantur. Illi vt humiliẽ ſub
iaceant. iſti vt temperant̄ ꝑſint Nã qđ intelli
gi et figuraliter poteſt illis dicitur Filij obe-
dite pntibus vr̄is in dño. Iſtis vero ꝑcipiẽ.
Et patres nolite ad iracũdiam ꝓuocaẽ filios
veſtros. Iſti diſcant quomodo ante occulti
arbitri oculos ſua interiora cõponãt. iſti quo
modo etiam cõmiſſis ſibi exempla bene viuẽ
di exterius prebeãt. Scire etenĩ prelati debẽt
q; ſi peruerſa vmq̃ perpetrant. tot mortibus
digni ſũt quot ad ſubditos ſuos pdicioĩs exẽ-
pla trãſmittũt Vñ neceſſe ẽ. vt tanto ſe cautiꝰ
a culpa cuſtodiãt. q̃to per praua q̄ faciũt non

ſoli moriuntur . ſʒ aliorū aīarū q̄s p̄uis exem
plis deſtruxerūt rei ſunt . Vn̄ āmonendi ſūt
illi ne diſtrictius puniātur . ſi abſoluti repiri
nequeūt ſaltim de ſe . iſti ne de ſubditorū erra
tibus iudicent̄ . etiā ſi ſe iam de ſe ſecuros īue
niunt. Illi vt tanto circa ſe ſollicitius viuāt
q̄to eos aliena cura nō īplicat . iſti vero . vt ſic
aliorū curas expleant q̄tenus ⁊ ſuas agere nō
deſiſtant . et ſic ī ꝓpria ſollicitudine ferueant . t
vt a cōmiſſorū cuſtodia minime cōpeſcant . Il
li eñi ſibimet vacanti dicit̄ . Vade ad formicā
o piger . et cōſideā vias eius . et diſce ſapiētiā
Iſte eñi tribiliter āmonet̄ . cū dicit̄ . Fili mi
ſi ſpoſpōderis ꝓ amico tuo . defixiſti apd̄ ex
traneū manū tuam . et illaqueatus es verbis
oris tui . et captus ꝓp̄ijs ſmonib9 . Spondē
namq̄ ꝓ amico eſt . alienam aīaʒ ī picu lo ſue
cōuſacionis accipere . Vn̄ et apud extraneum
manus defigit̄ . q2 apd̄ curam ſollicitudinis q̄
ante deerat mēs ligatur . verbis vero oris ſui
illaqueatus ē . ac ꝓp̄ys ſmonib9 captus . q2
dū cōmiſſis ſibi cogit̄ bona dicē . ipſū pus ne
ceſſe eſt q̄ dixerit cuſtodire . Illaq̄atur igitur
v̄bis oīs ſui dū racōne exigente conſtringitur
ne ei9 vita ad aliud q̄ āmonȝ relaxet̄ Vn̄ apd̄

lib 29

diſtrictū iudicē cogit̄ .tanta in opere exſoluē .
quāta cōſtat alijs voce ꝑcepiſſe. Ubi ꝛ bn̄ mox
exhortacō ſubdit̄ .vt dicat̄. Fac ergo qđ dico fi/
li mi ꝛ temetipm̄ libeā .qꝛ īcidiſti ī manꝰ ꝓxi/
mi tui . Diſcurre .feſtina ſuſcita amicū tuū .
ne dederis ſōpnū ocul' tuis . nec dormitēt pal/
pebre tue . Quiſq̄s em̄ ad viuēdū alijs in exē
plū ꝓpoīt̄ n̄ ſolū ipe ut uigilz. ſʒ etiā vt amicū
ſuſcitet āmonet̄. Ei namqꝫ vigilaē bn̄ viuēdo
nō ſufficit. ſi nō ꝛ illū cui ꝑeſt a peccati corpo
re diſiūgit. vnde autē dicit̄. Ne dederis ſomp
nū ocul'.tuis nec dormitēt palpebre tue Sōp
nū q̄ppe ocul' dare eſt. ītencōne ceſſante ſubdi
torū curā oīno negligē . Palpebre vero dormi
tant. cū cogitacōnes nr̄e ea q̄ ī ſubditis arguē
da cognoſcūt. pipredīe de p̄metē diſſimulant
Plene em̄ dormiē ē . cōmiſſorū acta nec ſcire
nec corrigē . Nō autē dormiē. ſʒ dormitaē eſt.
q̄ q̄dam reꝑhendēda ſūt cognoſcē ſʒ tm̄ ꝓpter
mentis tediū dignis ea īcre gacōnibꝰ nō emē/
daē . Dormitando vero oculus ad pleniſſimū
ſompnum ducit̄.qꝛ dum plerūqꝫ q̄ ꝑeſt. ma/
lum qđ cognoſcit .nō reſecat .ad hoc q̄ūqꝫ neg/
ligēcie ſue meito ꝑueit. vt qđ a ſubiectis delin
q̄tur .nec agnoſcat ¶ Ammonēdi ſūt itaqꝫ q̄

p̄ſūt .vt p̱ circūſpectioīs ſtudiū oculos puigī
les. intꝰ et īcircuitu habeāt et celi aīalia fieri
attendāt. Oſtenſa quippe celi aīalia īcircuitu
⁊ intꝰ ocul᷑ plena habētur ⁊ ſic deſcribūt᷑ Dig
nū q̄ppe ē. vt cūcti q̄ p̄ſūt intus atq̢ in circui
tu oculos habeāt. q̄tenꝰ ⁊ inťno iudici ī ſemz
ipſis placē ſtudeāt. et exempla vite exteriꝰ p̄-
bentes .ea etiā q̄ in alijs ſūt corrigenda depre
hendant ¶ Ammonendi ſūt ſubditi .ne p̄-
poſitorū ſuorū vitā temē iudicēt ſi q̄d eos for
taſſe agē rep̄hēſibilit᷑ vident. ne vn̄ mala recte
redarguūt .inde p̱ elatioīs īpulſū .in ꝓfūdio
ra mergāt᷑. āmonēdi ſūt ne cū culpas p̄poſito
rū cōſiderant. cōtra eos audaciores fiāt . ſꝫ ſi q̄
valde ſūt eorū p̄ua apd̄ ſemetip̄os diiudicent
vt tantū diuino timore cōſtricti . ferre ſub eis
iugū reuerētie nō recuſent. Qd̄ meliꝰ oſtendi
mꝰ .ſi dauid factū ad mediū deducamꝰ . Saul
quippe p̱ſecutor cū ad purgādū ventrē ſpelū-
cā fuiſſꝫ īgreſſꝰ illuc cū viris ſuis dauid ierat .
qui iam tam longo tp̄e p̱ſecutiōis eius mala
tolerabat . Cūq̢ eum viri ſui ad feriēdū ſaul
accenderent. fregit eos r̄nſionibꝰ .qꝛ manum
mittere ī xp̄m domini nō deberet Qui tamē
occulte ſurrexit . et orā clamidis eius abſcidit

libe 29

Quid eñi p ſaul niſi mali rectores . quid per dauid niſi boni ſubditi deſignãtur . Saul igi tur ventrem purgaꝛe eſt ꝑuos ꝑpoſitos cõcep tam in corde maliciam uſqꝫ ad opera miſeri o doris extendẽ . et cogitata apd̃ ſe noxia . factis exterioribꝰ exequendo mõſtraꝛe . Quẽ dauid tamẽ ferire metuit . qꝛ pie ſubditorũ mentes ab õni ſe peſte obtrectationis abſtinentes . pre poſitorũ vitam nullo lingue gladio percutiũt etiã cũ de imꝑfectione reꝑhendunt . Quia et ſi qñ ꝑ infirmitate ſeſe abſtinẽ vix pñt . vt ex trema q̃dam atqꝫ exteriora ꝑpoſitorũ mala . ſꝫ cũ huĩlit loquãꝛ quaſi orã clamidis ſilentꝛ i cidunt . qꝛ videlicꝫ dũ ꝑlate dignitati ſaltim in noxie ⁊ latentꝛ derogant . quaſi regis ſuppoſiti veſtẽ fedãt . ſꝫ tamẽ ad ſemetipſos redeũt . ſe qꝫ vehemẽtiſſime ł de tenuiſſima v̄bi laceratõne reprehẽdunt Vñ bñ ⁊ illic ſcriptũ ẽ . Poſt hec dauid pcuſſit cor ſuum eo ꝙ abſcidiſſet orã cla midis ſaul . Facta quippe prepoſitorũ oris gladio ferienda non ſunt . etiam cũ rctẽ repre hẽdẽda iudicantꝛ Si qñ vero cõtra eos . ł ĩ mi nimis lingua labitꝛ . neceſſe eſt vt p afflictõnẽ pnĩe cor ꝑmaꝛ . q̃tenꝰ ad ſemetipm redeat . ⁊ cũ ꝑpoſite pt̃ati deliq̃rit . eiꝰ contra ſe iudiciũ a q̃

ſibi ꝓlata ē ꝑhorreſcat Nam cū ꝓpoſitis deſin
q̄imꝰ . eiꝰ ordinacōni q̇ eos nobis ꝑtulit obuia
amꝰ . vn̄ moyſes q̄ꝫ cū cōt̄ ſe ꝛ aaron cōq̄ri po
pulū cognouiſſet ait . Nos eñ quid ſumꝰ :
Nec cōtra nos ē murmur vrm̄ ſꝫ cōt̄ dn̄m . vi .

Aliter āmonendi ſūt ſerui . atqꝫ aliter
dn̄i . Serui ſcꝫ vt ī ſe ſemper huili-
tatē cōdicionis aſpiciāt . dn̄i vero . vt
nature ſue q̄ equalit̄ ſūt cū ſuis cōditi memo
riā nō amittant Serui āmonēdi ſūt . ne dn̄os
deſpiciant . ne deū offendant . ſi ordinacioī illi
us ſupbiēdo cōtra dicāt . Dn̄i q̄ꝫ āmonēdi ſūt
qꝛ cont̄ deum de mune eiꝰ ſupbiunt . ſi eos q̄s
ꝑ cōdicionē tenent ſubditos . eq̄les ſibi ꝑ naturē
cōſorcium nō cognoſcūt . Iſti āmonēdi ſūt vt
ſciant ſe ſuos eſſe dnōrū . illi āmonēdi ſūt . vt
cognſcant ſe cōſeruos eſſe ſeruorū Iſtis nāqꝫ
dr̄ . Serui obedite dn̄is carnalibꝰ . Et rurſum
Quicūqꝫ ſūt ſubiugo ſeruitutis . dnōs ſuos
ōni honore dignos arbitrent̄ . Illis autē dr̄ .
Et vos dn̄i eadē facite ill' . remittētes minas
ſciētes q͛ ꝛ illorū ꝛ veſter dn̄s eſt in celis . vij .

Aliter āmonēdi ſūt ſapiētes huiꝰ ſeru
li . atqꝫ alit̄ hebetes Sapiētes q̄ppe ā
monēdi ſūt . vt amittūt ſcire q̄ ſciūt

hebetes quoqȝ ammonendi ſūt . vt appetant
ſcire que neſciunt In illis hoc pͥmū deſtruen
dum ē . ꝙ ſe ſapientes arbitrant̄ in iſtis iam
edificandum eſt qđqđ de ſupna ſciencia cogno
ſcitur . qꝛ dū minime ſuperbiunt . quaſi ad ſuſci
piēdum edificiū corda parauerūt Cum illis
laborandum ē . vt ſapientiꝰ ſtulti fiant . ſtul/
tam autē ſapiētiam deſerant . et ſapientē dei
ſtulticiam diſcant Iſtis vero p̄dicandum eſt
vt ab ea q̄ putat̄ ſtulticia ad veram ſapiētiam
vicinius tranſeant . Illis namqȝ dꝛ Si quis
videtur int̄ vos ſapiens eſſe ī hoc ſeculo . ſtul
tus fiat . vt ſit ſapiens . Iſtis vero dꝛ . Non
multi ſapientes ſecūdum carnem . Et rurſū .
Que ſtulta ſūt mundi elegit deus . vt confun
dat ſapiētes . Illos plerūqȝ ratiocinatioīs ar
gumenta . iſtos nōnūquam melius exempla
conuītūt Illis nōnunq̄ ꝓdeſt vt in ſuis alle
gationibꝰ victi taceant . iſtis vero aliqū ſuffi/
cit vt laudabilia aliorū facta cognoſcant . vnde
et magiſter egregiꝰ ſapiētibꝰ et īſipientibꝰ de
bitoꝛ cū hebreorū q̄ſdam ſapientes . q̄ſdam
vero etiam tardiores ammoneret . illis de cō/
pletione teſtamēti veteris loquēs . eorū ſapien
tiam argumento ſupauit dicens . Qđ eñ an

tiḡtur et ſeneſcit. ꝓpe īteritū eſt Cū vero ſoł
exemplis quoſdam trahendos hebetes cerne/
ret. in eadē epiſtola adiūxit. Sancti ludibria
et verba experti ſūt. inſup et carceres. lapidati
ſunt ſecti ſunt temptati ſunt. in occiſione gla
dij mortui ſunt. Et rurſū. Mementote pre/
poſitorū veſtrorū q̄ vobis locuti ſūt verbum
dei. q̄rū ītuētes exitū cōuerſatiōis. imitami/
ni fidē. q̄tenꝰ ⁊ illos victrix carō frangēt. iſtos
ad maioꝛā cōſcēdē imitatio blanda ſuadēt. viij

Aliť ãmonēdi ſūt īpudentes. atq3 aliť
verecūdi illos nāq3 ab īpudentie vi/
cio. nō niſi increpacio dura cōpeſcit
iſtos autē plerūq3 ad meliꝰ exhortacio modeſ
ta componit. Illi ſe delinquere neſciunt niſi
eciam a pluribus increpentur. iſtis plerūq3
ad conuerſationem ſufficit. ꝙ eis doctor ma/
la ſua ſaltim leniť ad memoriā reducit. Il/
los melius corrigit. q̄ inuehendo reprehendit
iſtis autē maioꝛ ꝓfectus adducitur. ſi hoc qd̄
in eis reprehenditur quaſi ex latere tangitur.
Impudētem quippe plebem iudeorum ap
te increpans dominꝰ ait. Frōs mulieris me
retricis facta eſt tibi noluiſti erubeſcē. Et rur
ſū verecūdantem refouet dicens Cōfuſionis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

adoleſcentie tue obliuiſceris . et opprobrij vi-
duitatis tue nō recordaberis . qꝛ dn̄abitur tui
qui fecit te . Impudentes q̄ꝫ delinquentes ga
lathas aperte paulꝰ ĩcrepat dicens O inſenſa
ti galathe . q̄s vos ſuſtinauit : Et rurſū Sic
ſtulti eſtis . vt cū ſpū repperitis nūc carne con-
ſummamī . Culpas vero verecūdātium . quaſi
cōpaciens reprehendit dicens Gauiſus ſū in
dn̄o vehemēter . q̄m tādem aliqn̄ refloruiſtis
ꝓ me ſentiē . ſicut ⁊ ſentiebatis Occupati eñi
eratis . vt ⁊ illorū culpas ĩcrepacō duā detegēt
⁊ eorū negligēciā ſmo mollior releuaret . ix .

Aliter ām̄onendi ſunt ꝓterui . atqꝫ a
liter puſillanimes. Illi eñi dū val
de de ſe p̄ſumunt exprobrando cete-
ros dedignantur . iſti aūt dū nimis infirmi-
tatis ſue ſunt conſcij plerūqꝫ in deſpacionē ca-
dunt . Illi ſingulariter ſūma eſtimant cūcta
que agunt . iſti vehementer deſpecta putant eſ
ſe que faciunt . ⁊ idcirco ĩ deſperacione frangū
t̃ Subtilit̃ itaqꝫ ab arguēte diſcutiēda ſūt opa
ꝓteruorū . vt ĩ q̄ ſibi placēt oñdant̃ qꝛ deo displi-
cēt : Tūc eñi ꝓteruos melꝰ corrigimꝰ . cū ea

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

que bene egiſſe ſe credunt . male acta monſtra
mus . vt vnde adepta creditur gloria . inde vtil'
ſubſeq̃tur confuſio Nonnunq̃ vero cũ ſe vici-
num pteruí mĩme perpetraė cognoſcũt . con
pendioſ9 ad correctionem veniunt . ſi alterius
culpe manifeſtioris et ex latė requiſite ĩ pp̃o
vicio cõfundantur . vt ex eo qd̃ defendere neq̃-
unt . cognoſcant ſe tenere improbe qd̃ defendũt
Vñ cũ pterue paulus corinthios adiuſum ſe
invicem videt inflatos . vt alius pauli . alius
appollinis . ali9 cephe . ali9 xp̃i eſſe ſe diceret .
inteſtus culpam ĩ mediũ deduxit . que apud
eos et perpetrata fuerat . et in correcta rema-
nebat dicens Audit' int' vos fornicacõ . et talis
fornicacio qual' nec inter gentes . ita vt vxorẽ
pris q̃s habeat . Et inflati eſtis . et non malũ
luctũ huiſtis . vt tolleretur de medio veſtrũ
q̃ hoc op9 fecit ¶ Acſi aperte dicat . Quid vos
p pteruiã hui9 vel illi9 dicitur . q̃ per diſſolu-
cionẽ negligẽcie nulli9 vos eſſe mõſtratis
At contra puſillanimes aptius aditer bene a-
gendi reducim9 . ſi quedam bona illorũ exlatė
requiramus . vt dũ in eis alia reprehendẽdo cor
ripim9 . alia amplectendo laudem9 . q̃tenus
eorum teneritudinẽ laus audita nutriat' . quã

culpa increpata caſtigat. Plerūqȝ autē vtiliꝰ
apd̾ illos ꝓficimꝰ. ſi et eorū geſta memora-
mꝰ. et ſi q̄ ab eis inoꝛdinate geſta ſūt non iam
tamq̄ ꝑpetrata coꝛripimꝰ. ſȝ quaſi ad huc ne
ꝑpetrari debeant ꝓhibeamus. vt et illa q̄ ap-
probamꝰ illatus feruoꝛ augeat. et contra q̄ re-
ꝓhendimꝰ. magis apud puſillanimes exhoꝛ-
tacio verecūdia cōualeſcat. Unde idem paulꝰ
rū teſſalocenſes in accepta ṗdicacione ꝑduran-
tes. quaſi de vicino mūdi termino quadā cōg-
noſcēt puſillanimitate turbatos. ṗus in eis q̄
foꝛcia ꝓſpicit laudat. ⁊ caute monēdo poſtmo-
dū que infirma ſunt roboꝛat. Ait eīn. Graci-
as agē debemꝰ deo ſemꝑ ꝓ vobis frēs ita vt
dignū eſt. qm̄ ſupcreſcit fides veſtra. et habū-
dat caritas vniꝰ cuiꝰ qȝ coꝛ vrm̄ ī iuicē. ita vt et
noſipſi ī vobis gloꝛiemur in eccleſijs dei ꝓ pa-
ciencia veſtra et fide. Qui cū blanda hec vite
eorū ṗconia ṗmiſiſſet paulo poſt ſubdidit di-
cens. Rogamꝰ autē vos frēs ꝑ aduentū dn̄i
nr̄i iheſu xp̄i et noſtre cōgregacionis in ipſū.
vt nō cito moueamini a vrō ſenſu. neqȝ terrea-
mini neqȝ ꝑ ſpm̄. neqȝ ꝑ ſermonē neqȝ ꝑ epiſto-
lā tā ꝗ̈ per nos miſſam. quaſi inſtet dies dn̄i
Egit eīn verꝰ doctoꝛ vt ṗus audirent laudati

qđ recognoſcerēt. ⁊ poſtmodū qđ exhortati ſeq̄-
rent. q̄tenꝰ eorū mētem ne cōmonitō ſubiunc
ta cōcuteret. laus p̄miſſa ſolidaret. et q̄ cōmo
tos eos vicini finis ſuſpicione cognouerat nō
iā redarguebat motos. ſʒ q̄ſi tranſacta neſciēs
huc cōmoueri p̄hibat vt dū leuitate monitōis
p̄dicatori ſuo ſe ī cognitos crederēt tāto rep̄hēſi
biliōes fieri. q̄nto ⁊ cognoſci ab illo formidarēt. X

Aliť āmonēdi ſūt īpacientes. atqꝫ aliť
pacientes Dicendū nāqꝫ ē īpacientibꝰ
qꝛ dū refrenare ſpiritū negligunt p
multa etiā q̄ nō appetūt īiquitatū abrupta ra
piūť. qꝛ videlicʒ mētē īpellit furoꝛ q̊ nō trahit
deſideriū. et agit cōmota velut neſciens. vñ
poſtea doleat ſciens Dicendum qꝫ ē īpacienti
bus qꝛ dum motionis īpulſu precipites que-
dam velut alienati pagunt. vix mala ſua poſt
q̄ fuerant ppetrati cognoſcūt Qui dum pturbationi ſue mīme obſiſtūt. etiam ſi qua a ſe
tranquilla mēte fuerant bene geſta cōfundunt
et īprouiſo īpulſu deſtruunt. q̄dquid forſitan
diu laboꝛe prouido cōſtruxerūt. Ipſa nāqꝫ q̄
mater ē ōnium. cuſtos qꝫ virtutū p impaciē
tie viciū virtus amittiť caritatis. Scriptum
quippe eſt caritas paciens eſt Igiť cū mīme

eſt paciens caritas nõ eſt. ꝑ hoc q̃ꝫ ĩpacientie
vicium ipſa v̾tutũ nutrix doctrina diſſipatur
Scriptũ nãqꝫ eſt. Per pacienciã noſcit̃ doc/
trina viri Tanto ergo q̃ſqꝫ min⁹ oſtendit̃ doc
tus q̃to min⁹ cõuincit̃ paciẽs Neqꝫ eñ poteſt
veracit̃ bona docendo ĩpendẽ. ſi viuendo neſ/
cit eq̃nimit̃ aliena mala tolerare Per hoc quo
qꝫ ĩpaciencie viciũ plerũqꝫ mẽtem arrogantie
culpa tranſfigit. qꝛ dũ deſpici ĩ mũdo hoc q̃ſ/
qꝫ nõ patitur. bona ſi qua ſibi occulta ſunt oſ
tentare conatur. atqꝫ ſic per ĩpacienciã vſqꝫ ad
arrogãciam ducit̃. Dũ qꝫ ferre deſpectacionẽ
nõ p̃t. detegẽdo ſemetipſũ ĩ oſtẽcione gloriat̃.
vñ ſcriptũ ẽ. Melioꝛ ẽ paciẽs arrogãte. qꝛ vi
delicꝫ elegit paciẽs q̃libꝫ mala ꝑpeti. q̃ ꝑ oñtaci
õis viciũ bona ſua occulta cognoſci. At cõt̃ eli
git arrogãs bona deſ l' falſa iactaĩ ne mala poſ
ſit l' minima ꝑpeti. qꝛ igit̃ cũ paciẽcia relĩq̃t. eci
ã bona reliq̃ q̃ iã geſta ſũt deſtruũt̃. rcẽ ad eze/
chielẽ ĩ altaꝛe dei fieri foſſa precipit̃ vt ĩ ea vide
licꝫ ſuppoſita holocauſta ſuẽt̃. Si eñ ĩ altari
foſſa ñ eſſꝫ. õne qd̾ ĩ eo ſacrificiũ repit̃ ſupueni
ens aura diſꝑgẽt. Quid vero accipim⁹ altare
dei niſi aĩam iuſti q̃ q̃t bona egẽit tot ſup ſe añ
eius oculos ſacrificia inponit: Quid eñ eſt

altaris foſſa .niſi bonorū paciencia .que dum
mentem ad adūſa toleranda hūiliat . q̄ſi more
foſſe hanc ī imo poſitā demōſtrat :Foſſa ergo
ī altari fiat ne ſuppoſitū ſacrificium aura diſ
pergat .id eſt electorū mens paciēciam custo/
diat .ne cōmota vento īpaciencie .et hoc qd̄ be
ne opata eſt amittat . Bene autē hec eadē foſſa
vni9 cubiti eſſe memoratur . q2 nimirū ſi pa
ciencia non deſerit̄ . vnitatis menſura ſeruat̄
Vnde et paulus ait ad galathas Inuicē onera
veſtra portate .et ſic adimplebitis legem xp̄i .
Lex quippe xp̄i eſt caritas vnitatis . quā ſoli
pficiūt qui nec cū ḡuantur excedūt Audiant i/
pacientes .qd̄ ſcriptū eſt in pūerbijs .Meli/
or eſt vir paciens viro forti et q̄ dn̄at̄ animo/
ſuo expugnatori vrbiū Minor enī eſt victoria
vrbiū q2 extra ſūt que ſubiūgant̄ . Valde aūt
maius eſt qd̄ p paciencian vincitur . q2 ipſe a
ſe anim9 ſupatur .et inſemetipſū ſibimetipſi
ſubicit̄ . qn̄ eū paciēcia intra ſe frenari cōpellit
Audiāt impacientes .quid electis ſuis veitas
dicit . In paciencia veſtra poſſidebitis aīas
veſtras .Sicut enī cōditi mirabilit̄ ſum9 vt racō
animam .et aīa poſſideat corpus . Ius vero
aīe a corpis poſſeſſiōe repellit̄ . ſi nō pus aīa a

bb 29

ratōne poſſidet. Cuſtodē igr̄ cōdicioīs noſtre
pacienciam dn̄s eſſe mōſtrauit. q2 ī ipſa nos
poſſidē et noſmetipſos docuit. Quanta ergo
ſit īpaciēcie culpa cognoſcim9. p quam hoc ip
ſū amittim9 poſſidē qd̄ ſum9 Audiant īpaciē/
tes. quid p ſalomonē rurſū dr̄ Totū ſpm̄ ſu
um profert ſtultus. ſapiens autē differt et re
ſeruat in poſterū. Impaciēcia quippe īpel/
lente agitur. vt totus foras ſpūs pferatur.
quē idcirco pturbacio cicius eicit. q2 nulla inte
rius diſciplina ſapiencie circūcludit Sapiens
autē differt et reſeruat in poſterū. Leſus enī ī
pn̄s ſe vlciſci nō deſiderat. q̄ etiam tolerans p
ci obſtat. ſ3 tn̄ iuſte vindicari om̄ia extremo
iudicio nō ignorat ¶ At contra amonēdi ſūt
pacientes ne in eo qd̄ exterius portant interi9
doleant. ne tante virtutis ſacrificiū qd̄ ītegrū
foras īmolant. int9 malicie peſte corrūpant.
Et cū ab hoīb9 nō agnoſcitur ſ3 tm̄ ſub diuina
examinacōne peccatū tanto deterior culpa dolo/
ris fiat. quāto ſibi an̄ hoīes virtutis ſpeciem
vendicat Dicendū itaq3 eſt pacientibus. vt ſtu
deant diligere quos ſibi neceſſe eſt tolerare. ne
ſi pacienciam dilectio nō ſequat̄. ī deteriorem
culpam odij virtus oſtēſa verſatur Vn̄ paul9

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

cũ diceret . caritas paciens eſt . illico adiunxit benigna eſt . videlicet oſtendens quia quos ex paciencia tolerat . amare etiam ex benignita/ te nõ ceſſat Unde idẽ doctor egregi9 . cũ pacien ciam diſcipulis ſuaderet dicens omnis amari tudo et ira et indignacõ et clamor et blaſphe / mia auferatur a nobis cũ omni malicia . quaſi cũctis exteri9 iam bene expoſitis ad interiora cõuertitur . dum ſubiungit . Cum omni ma licia . Quia nimirũ fruſtra indignacõ clamor et blaſpemia ab exteiobus tollitur . ſi in inte / rioib9 vicõrũ mat malicia dominat . Et incaſ ſum foras nequicia ex ramis inciditur . ſi ſub reptura multiplicius intus in radice ſeruat. Unde ꝛ p ſemetipſũ veritas dicit Diligite ini micos veſtros . et benefacite hijs ꝗ oderũt vos et orate pro perſequẽtibus et calumpniãtib9 vos . Uirtus itaqꝫ eſt coram hominib9 aduer ſarios tolerare . ſꝫ virtus coram deo diligẽ . qꝛ hoc ſolum de9 ſacrificium accipit . qđ ante ei9 oculos in altari boni opis flãma caritatis in/ cendit Hinc eſt qđ rurſum quibuſdam paciẽ tib9 nec tamen diligentib9 dicit . Quid autẽ vides feſtucam in oculo fratris tui . et trabẽ in oculo tuo nõ vides : Perturbacõ impaciẽ/

rie feſtuca eſt . malicia vero in corde trabes ĩ
oculo Illam namq; aura temptacionis agi-
tat . hanc autem cõſũmata nequicia pene ĩmo
biliter portat . Recte vero illic ſubiungitur .
Ypocrita eice pͥmum trabem de oculo tuo et
tũc videbis eicere feſtucã de oculo fratris tui
Acſi dicatur menti inique interius dolenti . et
ſanctam ſe exterius per pacienciã demõſtran
ti . prius a te molem malicie excute . et tũc ali
os de ĩpaciẽcie leuitate repͥhende . ne dum nõ
ſtudes ſimulacõnẽ vincere . peius tibi ſit et ali
ena praua tolerare . Euenit̃ eciam plerũq; pa
cientibꝰ ſolet . vt eo quidem tempore quo vel
aduerſa patiuntur vel cõtumelias audiunt .
nullo dolore pulſantur . et ſic pacienciam exhi
beant . vt cuſtodire eciam cordis ĩnocenciã nõ
amittant Sed cũ poſt paululum hec ipſa q̃
ptulerũt ad memoriã reuocant . igne ſe dolois
inflãmant argumenta vlcõnis inquirunt . et
mãſuetudinem quã tolerantes habuerũt . re-
tractantes in maliciam vertunt . Quibus ci
cius a predicacõne ſuccurritur . ſi q̃ ſit huiꝰ p-
mutacõnis cauſa pãdatur . Callidus nãq; ad
ũſariꝰ bellũ contra duos mouet . vnũ videlic;
ĩflãmans vt contumelias pͥor inferat . alterũ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

prouocans vt cõtumelias leſus reddat. Sed
plerũqꝫ dũ huiꝰ iam victor eſt q̃ iiuriam pſua
ſus irrogat. ab illo vincitur q̃ illatam ſibi eq̃/
nimiť portat. Maiꝰ ergo victor quẽ ſubmouẽ
do ſubiugauit. tota cõtra alterũ v̄tute ſe erigit
enim qꝫ obſiſtentẽ fortiť et vincentẽ dolet. quẽ
qꝛ cõmouere ĩ ipſa cõtumeliarũ iaculacõne nõ
potuit. ab aperto certamĩe interĩ quieſcẽs. ⁊ ſe
creta ſuggeſtõne cogitacionẽ lateſcẽs aptũ tem
pꝰ deceptõnis inq̃rit. Qnia enĩ publico bello
pdidit. ad exercẽdas occulte ĩſidias exardeſcit.
Quietis nãqꝫ tempe ad victois animũ redit.
et vel rerũ dampna vel iiuriarũ iacula adme/
moriã reducit. cũctaqꝫ que ſibi illata ſũt vehe
mẽter exaggerans ĩtolerãbilia oñdit. Tãto qꝫ
mentẽ terrore cõturbat. vt plerũqꝫ vir paciẽs
illa ſe eq̃nimiť toleraſſe poſt victoriã captiuus
erubeſcat. ſeqꝫ nõ redidiſſe cõtumelias doleat.
et deteriora rapẽdẽ ſi occaſio p̄beatur querat.
Quibꝰ ergo iſti ſimiles ſũt. niſi hijs qui per
fortitudinem in campo victores ſunt. ſed per
negligenciam poſtmodũ intra vrbis clauſtra
capiũtur: Quibꝰ ſũt ſimiles. niſi hijs quos
irruens g̃uis languor a vita nõ ſubtrahit. ſꝫ
leniter veniens recidiua febris occidit: Am/

lib 29

monendi ſūt igitur patientes. vt cor poſt vic
toriam muniant. vt hoſtē publico bello ſup/
atū inſidiari menibꝰ mētis intendant. et lan
guorē plꝰ reſerpētē timeant. ne hoſtis callidꝰ
eo in deceptōne poſtmodū maiori exultacōne
gaudeat. quo illa dudum contra ſe rigida col/
la victorū calcat . xi .

Aliter ãmonēdi ſūt beniuoli. atqꝫ alit
īuidi Ammonēdi nãqꝫ ſūt beniuoli
vt ſic alienis bonis cōgaudeant. q̄te
nꝰ habē et ꝓpria cōcupiſcant. Sic ꝓxīorū fac
ta diligendo laudent. vt ea etiã imitando mul
tiplicent. ne ſi ī hoc pñtis vite ſtudio. ad certa
mē alienū deuoti fautores. ſꝫ pigri ſpectatores
aſſiſtunt. eo poſt certamen ſine brauio rema/
neant. quo nūc incertamine non laborant. et
tunc eorū palmas afflicti reſpiciant. in quo/
rū nūc laboribꝰ ocioſi perdurant Valde quip
pe peccamꝰ ſi aliena bene geſta non diligimus
Sed nichil mercedis agimꝰ. ſi ea que diligi/
inquantū poſſumꝰ nō imitamur Dicendū ita
qꝫ eſt beniuolis. quia ſi imitari bona minime
feſtinant que laudantes approbant: ſic eis v̄
tutum ſanctitas. ſicut ſtultis ſpectatoribꝰ lu
dicrarū artium ac hiſtrionū vanitas placet.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

Illi namqꝫ aurigarũ ac hiſtrionum geſta fa-
uoribus efferũt. nec tamen tales eſſe deſiderãt
quales illos cõſpiciũt eſſe quos laudant. a prã
tur eos placita egiſſe. ſed tamen ſimiliter de-
uitant placere. Dicendum eſt beniuolis. vt
rũ ꝓximorũ facta conſpiciũt ad ſuum cor re-
deant. et de alienis artibꝰ non preſumant. ne
bona laudent et agere recuſent. Grauiꝰ quip
pe extrema vlcõne feriendi ſũt. quibꝰ placuit
qđ ymitari noluerũt. ¶ Ammonẽdi ſunt
inuidi vt ꝑpendãt quãte cecitatis ſũt q̃ alieno
ꝓfectu deficiũt. aliena exultacõne cõtabeſcũt
Quãte infelicitatis ſũt qui melioracõne proxi
mi deteriores fiunt. dumqꝫ augmenta aliene
proſperitatis aſpiciunt. apđ ſemetipſos anxij
afflicti cordis ſui peſte moriũtur. Quid iſtis
infelicius. quos dum conſpecta felicitas afficit
pena neq̃ores reddit: Aliorũ vero bona q̃ ha-
bere non poſſunt. ſi diligerent ſua feciſſent.
Sic quippe ſũt vniuerſi conſiſtentes in fide.
ſicut multa mẽbra vno cõtinentur in corpore
que per officiũ quidem diuerſa ſunt. ſꝫ quo ſi
bi viciſſim cõgruunt vnũ fiunt. Vnde fit vt
pes ꝑ oculum videat. et per pedes oculi gra-
diantur. ⁊ ore auditus aurium ſeruiat. et ad

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

vſum ſuum auribꝰ oris lingua cõturrat . ſuſ
fraggetur venter manibꝰ ventri opẽtur ma/
nus In ipſa igitur corpꝭs poſitõne accipimꝰ
qđ in actione ſeruemꝰ . Nimis itaqꝫ turpe eſt
non ymitari qđ ſumꝰ Noſtra ſunt nimirũ q̄
et ſi mutari nõ poſſumꝰ amamꝰ in alijs . ⁊ a/
mantium fiunt que amantur in nobis . Hĩc
ergo penſent ĩuidi . caritas q̃nte virtutis eſt . q̄
alieni laboris opera noſtra facit ſine laboȇ Di
cendum itaqꝫ eſt inuidis quia dum ſe a liuoȇ
mĩme cuſtodiunt . in antiquã verſuti hoſtis
neq̃ciã demergant De illo nãqꝫ ſcriptũ ȇ . In/
uidia aũt dyaboli mors intrauit in orbem ter
rarum . Quia eñi ipſe celum perdidit . condi
to ad hoc homini inuidit . ⁊ dampnacõnem ſu
am ꝑditus adhuc alios ꝑdendo cumulauit ¶
Ammonẽdi ſũt inuidi . vt cognoſcant quãtis
lapſibus ſuccreſcentis ruine ſubiaceãt . quia
dum liuorem a corde nõ proiciunt . ad aptas o
perũ nequicias deuoluũtur . Niſi enim cayn
inuidiſſꝫ fratris acceptã hoſtiam mĩme ꝑue/
niſſet ad extinguendam vitam . Unde ſcriptũ
ȇ . Reſpexit dñs ad abel et ad munera eiꝰ ad ca
yn vero ⁊ ad munerã eiꝰ nõ reſpexit . Iratꝰqꝫ
ȇ cayn vehementer et cõcidit vultꝰ eius . Liuor

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

itaqz ſacrificij fratricidij ſeminariū fuit. Nā
quē meliorē eſſe doluit. ne vtrūqz eſſet ampu/
tauit. Dicendū eſt inuidis. qz dū ſe iſta īcri
ſcus peſte cōſumūt. etiam quidq̄d aliud ī ſe
boni habere videntur īterimunt. Unde ſcrip
tū eſt. Uita carniū ſanitas cordis. putredo oſ
ſium inuidia. Quid enī per carnes niſi infir
ma quedam ac tenera. et quid per oſſa niſi for
tia acta ſignantur Et plerūqz cōtingit. vt quidā
rū cordis īnocencia in nonnull' ſuis actibꝰ in
firmi videantur. quidam vero iam q̄dam ante
humanos oculos robuſta exercent. ſz tamē er
ga aliorū bona intꝰ īuidie peſtilencia tabeſcūt
Bene ergo dicit. vita carniū ſanitas cordis.
qz ſi mētis īnocencia cuſtodit. etiam ſi q̄ foris
infirma ſūt quandoqz roborantur Et recte illic ſubdi
tur. putredo oſſiū inuidia. qz liuoris viciū
ante dei oculos pereunt. etiam q̄ humanis o
cul' fortia videntur. Oſſa quippe ꝑ īuidiam pu
treſcē eſt quedam etiam robuſta deperirē. xij.

Aliter āmonēdi ſunt ſimplices. atqz
alit impuri laudandi ſūt ſimpilces
q ſtudeant nūq̄ falſa dicē. ſz ammo
nēdi ſūt. vt nouerit nōnūq̄ vba reticē Sicut
enī ſemp dicentē falſitas leſit. itaqz nōnunq̄

lib 29

quibuſdam audita veritas nocuit. Unde co/
ram diſcipulis dn̄s locutionem ſuam ſilentio
temperans ait. Multa habeo vobis dicē. ſꝫ nūc
non poteſtis illa portarē. Ammonēdi ſūt igit
ſimplices. ut ſicut fallaciam ſemp utiliter vi
tant. ita veritatem utilit pferant. Ammonē
di ſūt ut ſimplicitatis bono prudētiam adiun
gant. q̄tenus ſic ſecuritatē de ſimplicitate poſ
ſideant. ut circūſpectōnem prudētie nō amit/
tant. Hinc namqꝫ p doctorē gentium dr̄. Vo
lo vos ſapientes eſſe in bono. ſimplices autē
in malo. Hinc electos ſuos per ſemetipſam
veritas ām̄onet dicens. Eſtote prudētes ſicut
ſerpentes et ſimplices ſicut colūbe. qꝛ videli
cet in electorū cordibus debet et ſimplicitatē
colūbe aſtuciā ſerpentis acuere. et ſerpētis aſ
tucia colūbe ſimplicitas tēparē q̄tenꝰ nec ſeduc
ti p prudētiam calleant. nec ab itellectus ſtu/
dio ex ſimplicitate torpeſcant ¶ At contra am
monēdi ſūt īpuri. ut q̄ grauis ſit quē cū cul
pa ſuſtinēt duplicitatis labor agnoſcant. Dū
eñ dep̄hendi metuūt. ſemp impbas defenſio
nes querūt. ſemper pauidis ſuſpicōibꝰ agitan
tur. Nichil autē ē ad defendēdū puritate tuti
us. nichil ad dicendum veritate facilius. Nā

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

dū ſalſitatē ſuā tueri cogitꝰ. duro cor labore fa/
tigatꝰ. Hīc nāqꝫ ſcriptū ē. labor labiorū ipſorū
operiet eos Qui enī nūc īplet tūc capit. qꝛ cu/
ius nunc animū ꝑ blandā inq̄etudinē exegerit.
tūc per aſperā retributōnē premit Hīc per ie
miā dꝛ. Docuerūt linguā ſuā loq̄ mēdacium
vt īīque agerent laborauerūt. Hinc apte dicē
ē. Qui amici eſſe veritatis potuerūt ſine labo
re. vt peccent laborāt Cumqꝫ viuē ſimplicitē
rēnuūt. laboribꝰ exigunt vt moriātur Nam
plerūqꝫ ī culpa deprehēſi dum quales ſint cog
noſci refugiunt. ſeſe ſub fallacie velamēto ab/
ſcōdunt. ⁊ hoc qđ peccant. qđqꝫ iā aperte cernitꝰ
excuſare moliuntur. ita vt ſepe eorū culpas ⁊
corripere studet. aſperſe falſitatis nebulis ſe/
ductus pene amiſiſſe ſepe videat. qđ de eis iā
certū tenebat Vn̄ rectē ſub iudee ſpecie per pro
phetam cōtra peccantem aīam excuſantē ſe dꝛ
Ibi habuit foueā ericiꝰ. Ericiꝰ quippe noīe ī
pure mentis ſeſe qꝫ callide defendētis dupli/
citas deſignatur. qꝛ videlicꝫ ericius cū appre/
henditur et caput eius cernitur. et pedes vi
dentur et corpus omne conſpicitur. ſꝫ mox vt
apprehenſus fuerit. ſemetipſū in ſperam col
ligit. et pedes introrſus ſubtrahit capud ab/

ſcondit .et intra tenentis manꝰ totum ſimul amittitur quod totum ſimul ante videbatur Sic nimirū ſic impure mentes ſunt .cū in ſuis exceſſibus cōprehēduntur Caput enī ericij cernitur .quia quo initio ad culpam peccator acceſſerit videtur . Pedes ericij cōſpiciuntur . quia quibus veſtigijs nequicia ſit perpetrata cognoſcitur . Et tamen adductus repente excuſacionibus impura mens introrſus pedes colligit .qꝛ cūcta iniq̄tatis ſue veſtigia abſcondit . Caput ſubtrahit .quia miris defenſionibꝰ nec inchoaſſe ſe malum aliqͬd oſtendit . Et quaſi ſpera in manu tenētis remanet . qꝛ is qui corripit cūcta q̄ iam cognouerat ſubito amittens inuolutum intra conſciam̄ peccatorem tenet . et qui totum iam deprehendēdo viderat .tergiuſatiōe praue defenſionis illuſus totū pariter ignorat . Foueam ergo habet ericius in reprobis . quia malicioſe mentis duplicitas ſeſe intra ſe colligens abſcondit in tenebris defenſionis . Audiant impuri quod ſcriptum eſt . Qui ambulat ſimpliciter . ambulat confidenter Fiducia quippe magne ſecuritatis eſt . ſimplicitas actionis . Audiant quod ſapientis ore dicitur . ¶ Spiritus ſanctus

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

diſcipline effugiet fictū Audiant quid ſcriptu
ra rurſū teſtatur . Cum ſimplicibꝰ ſmocōna
cio eius . deo enī ſmocinari ē . per illuſtrcōnē
ſue pñcie humaīs mentibꝰ archana reuelare.
Cum ſimplicibꝰ igit̄ ſmocinari dr̄ . qr de ſup
nis miſteriis illorū mentes radio ſue viſita/
cōnis illuīat. quos nulla vmbra duplicitatis
obſcurat Eſt enī ſpeciale duplicium malum.
q̄ dū ꝑuerſa ꝛ duplici actōne ceteros fallūt. q̄ſi
ꝑſtanciꝰ ceteris prudētes ſe eſſe gloriant̄ . Et
qr diſtrictōez retributōnis nō cōſiderant . de dāp
nis ſuis miſeri exultāt Audiāt autē q̄ ſuper
illos ꝓpheta ſophonias vim diuine aīaduſi
oīs īcentat dicens Ecce dies dn̄i venit magnꝰ
et horribilis . dies illa dies ire . dies tenebrarū
et caliginis . dies nebule ꝛ turbinis . dies tube
ꝛ clāgoīs ſup oēs ciuitates munitas ꝛ ſup ōnes
angulos excelſos Quid ꝑ ciuitates munitas
exprimit̄ . niſi ſuſpecte mētes et fallaci ſemp de
fenſione circumdate . q̄ quociēs earū culpa cor/
ripit̄ veritatis ad ſe iacula non admittūt : Et
quid per excelſos āgulos . duplex quippe ſem
per eſt māgulis paries . niſi īpura corda ſignā
tur q̄ dum veritatis ſimplicitatē fugiūt . ad ſe
metipſa quodāmodo duplicitatis peruſitate

replicant. Et qḋ eſt decius . apud cogitacōnes ſuas ī faſtu prudēcie et ipſa ſe culpa īpurita-tis extollūt. Dies igit̄ dn̄i vindicte atq; aīad uerſioīs plena ſup ciuitates munitas et ſup ex celſos āgulos venit. q2 ira extremi iudicij hu mana corda et defenſionib9 contra veritatem clauſa deſtruit, et duplicitatib9 īuoluta diſſol uit. Tūc eīn munite ciuitates cadunt. q2 mētes deo ſuſpecte dāpnabunt. Tunc excelſi anguli corruūt q2 corda q̄ ſe p īpuritatis prudēciam erigūt. p iuſticie ſentēciā ꝯſternunt . xiij .

Aliter āmonēdi ſūt īcolumes . atq; ali ter egri. Ammonendi ſūt īcolumes vt ſalutem corpis exerceant ad ſalu tem mentis . ne ſi acceptā īcolumitatis graci am ad vſū nequicie īclinant . dono deteiores fi ant. et eo poſtmodū ſupplicia ġuiora mer̄ent quo nūc largioib9 bonis dei male uti nō me-tuūt Ammonēdi incolumes ne oportunitatē ſalutis ſuppetuū ꝯmerende deſpiciāt . Scrip tū nāq; eſt. Ecce nūc tempus acceptabile . ecce nunc dies ſalutis Ammonēdi ſūt . ne placere deo ſi cū poſſint noluerint . cū voluerūt ſero nō poſſint. Hinc eſt eīn . q̄ poſt ſapienciade-ſerit . q̄s ꝑus diucig renuētes vocauit dicens

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

Vocaui et rēnuiſtis . extendi manū meā . et
nō fuit q̄ aſpiceret. Deſpexiſtis ōne cōſilium
meū . ⁊ increpatōnes meas neglexiſtis . Ego
q̄z in interitu vrō ridebo. ⁊ ſubſannabo cū vo
bis quod timebatis aduenerit . Et rurſum .
Tūc invocabunt me ⁊ nō exaudiam mane cō
ſurgent . et nō invenient me . Salus itaqz cor
poris qn̄ ad bene operandū accepta deſpicit. quā
ti ſit numeris amiſſa ſentitur Et infructuoſe
ad vltimū querit. que congruo conceſſa tem-
pe vtiliter non habet. Unde bene p ſalomonē
rurſū dicit. Ne des alienis honorē tuū . et an-
nos tuos crudeli ne forte īpleātur extranei vi-
b9 tuis . ⁊ laboēs tui ſint in domo aliena ⁊ ge
mas īnouiſſimis. qn̄ cōſupſeris carnē et corp9
tuū. Qui nāqz alieni a nobis ſūt . niſi malig
ni ſpūs. q̄ a celeſtis ſūt patrie ſorte ſeparati .
Quis vero honor noſt ē . niſi q2 in luteis cor-
pib9 conditi ad cōditoris tū nri ſumus ymagi-
nē ⁊ ſimilitudinē creati : Vel q̄s alius crudel' ē
niſi ille āgel9 apoſtata q̄ ⁊ ſemetipſū pena mor
tis ſupbiendo pculit. ⁊ īferre mortē humano
generi etiā pditus nō pepcit . Honorem itaqz
ſuū alienis dat. q̄ ad dei ymaginē et ſimilitu-
dinē cōdit9 vite ſue tpa . malignorū ſpirituū

lib 29

voluptatibꝰ ãministrat Annos etiã ſuos cru
deli tradit. q̄ ad volũtatẽ male dñantis adu͛ſa-
riȷ accepta viuẽdi ſpacia expẽdit. Ubi bñ ſub-
dit. Ne forte ĩpleant extranei viribꝰ tuis. ⁊ la
bores tui ſint ĩ domo aliena. Quiſq̃s eñi p ac
ceptã valitudinẽ corporis p tributã ſibi ſapiẽciã
mẽtis nõ exercẽdis v͛tutibꝰ ſʒ ꝑpetrãdis viciȷs
elaboãt. nequaq̄ ſuis vibꝰ ſuã domũ. ſʒ ex-
traneorũ habitacula ideſt immũdarũ ſpirituũ
facta multiplicat. nimirũ l' luxuriando l' ſup
biendo agens. vt etiam ſe addito ꝓditorũ nu-
merus creſcit Bene aũt ſubditur. Et gemas
ĩ nouiſſimis. qñ cõſũpſeris carnẽ et corpꝰ tuũ
Plerũqʒ accepta ſalus carnis per vicia expen
dit. ſʒ cũ repente ſubtrahit. cũ moleſtiȷs caro
atterit. cũ iã egredi aĩa vrgeat. dũ male habi-
ta q̄ſi ad bñ viuẽdum ſalus amiſſa req̄ritur.
Et tũc gemũt homines q̄ deo ſuiẽ noluerũt
qñ dãpna negligẽcie ſue recupare ſuiẽdo neq̃
q̄ pñt. Uñ alias dicit Cũ occideret eos tũc req̃-
rebãt ¶ At cõtra ãmonẽdi ſũt egri. vt eo ſe fi
lios dei ſenciãt q̃ illos diſcipline flagella caſti-
gãt Niſi eñi correctis heditatẽ darẽ diſponeret eru
dire eos p moleſtias nõ curaret. Hic nãqʒ ad io-
hãnẽ dñs p ãgelũ dicit. Ego q̃s amo arguo ⁊

h iȷ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

caſtigo Hinc rurſū ſcriptū eſt . fili mi noli neg
ligē diſciplinam dn̄i . neq3 fatigeris eū ab eo ar
gueris . Quē enī diligit dn̄s caſtigat . flagel
lat autē oēm̄ filiū quē recipit . Hinc pſalmiſ
ta ait . Multe tribulatioēs iuſtorū . et de ōnibꝰ
hijs liberauit eos dn̄s . Hinc q̄3 beatus Iob
in dolore exclamans ait Si iuſtꝰ fuero nō le
uabo caput . ſaturatꝰ afflictōne et miſeria . Di
cendum eſt egris . vt ſi celeſtem patriam ſuā
eſſe credunt . neceſſario ī hac labores velut ī alie
na patiantur . Hinc ē enī . ꝙ lapides extra tū
ſi ſūt vt in cōſtructione templi dn̄i abſq3 mal
lei ſonitu ponerentur . q2 videlicet nūc foras p
flagella tūdimur . vt intꝰ ītemplum dei poſt
modū ſine diſcipline pcuſſione diſponamur .
q̄tenꝰ quidq̄d in nobis eſt ſupfluum modo p
cuſſio reſecet . et tūc ſola nos medificio concor
dia caritatis liget . ¶ Ammonēdi ſunt egri
vt cōſiderent ꝓ pcipiendis terrenis hēditatibꝰ
quā dura carnales filios diſcipline flagella caſ
tigent . Que ergo nobis diuine correpcionis
pena ḡuis eſt per quā et nūq̄ꝫ amittenda hēdi
tas pcipit̄ . et ſemꝑ manſura ſupplicia vitant̄
Hinc etenī paulus ait . Patres q̄dem carnis
nrē habuimꝰ eruditores et reuerebamur eos .

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

nõne multo magis obtemꝑbimꝰ prī ſp̄uũ et
viuemꝰ Et illi ꝗdem in tp̄e paucorũ dierum
ſcd̄m voluntatem ſuam erudiebant nos . Hic
autẽ ad id qd̓ vtile eſt in recipiendo ſcĩficatio-
nẽ eius . Ammonẽdi ſũt egri. vt cõſiderent ꝗ̃
ta ſalus cordis ſit moleſtia corpal' . q̄ ad cogni
cõnem ſui mentem reuocat . et quã plerũqȝ ſa
lus abicit . īfirmitatis memoĩa reformat . vt
animꝰ qui extra ſe in elacionẽ ducit᷑ . cui ſit cõ
dicioni ſubditus . ex ꝑcuſſa ꝗ̃ ſuſtinet carne
memoret᷑ Quod recte ꝑ balaam ſi tamen vo-
cem dei ſubſequi obediendo voluiſſet . in ipſa
itineris retardacõne ſignat᷑ . Balaam nãqȝ vt ꝑ
ueniret ad ꝓpoſitũ tendit . ſȝ eiꝰ votũ aĩal cui
p̄ſedit p̄pedit ꝓhibicione quippe inmorata a
ſina angelũ videt . quẽ humana mens nõ vi-
det . qꝛ plerũqȝ caro ꝑ moleſtias tarda flagello
ſuo menti deum indicat . quẽ mẽs ipſa carni
p̄ſidens nõ videbat ita vt ãxietatem ſpũs ꝓfi
ce in hoc mũdo cupientis . velut iter tendẽtes
ĩpediat. donec ei inuiſibilẽ q̄ ſibi obuiat inno
teſcat Vñ et bñ per petrũ dꝛ Correpcõnem ha
buit ſue veſanie ſubiugale mutũ . qd̓ i homi-
nes voce loquens ꝓhibuit ꝓphete īſipienciã
Inſanꝰ quippe homo a ſubiugali muto cor-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

cipit. quã elata mẽs humilitatis bonũ quod tene re debeat ab afflicta carne memoratur. Sz huius correptõis donũ ideo balaã nõ obtinuit. qz ad maledicẽdum pgẽs voce nõ mẽtẽ mutauit. Ammonẽdi ſũt egri vt cõſiderẽt. qnti ſit muneris moleſtia corpalis. q̃ et admiſſa pccã diluit. et admitti ea q̃ poterãt cõpeſcit. q̃ ſũpta ab exteriorib9 plagis. cõruſſe mẽti pniẽ vulnera īfligit. Vñ ſcriptũ ẽ. Liuor vulneis abſtergit mala. et plaga ī ſecreciorib9 vẽtris Mala eñi vulneris liuor abſtergit. qz flagellorũ dolor ł cogitatas ł ppetratas neqcias diluit. Solet vero vẽtris appellacõne mẽs accipi qz ſicut vent̃ cõſumit eſcas. ita mẽs ptractãdo excoquit curãs Quia eñi vent̃ mens dr ea ſentencia docetur q̃ ſcriptũ ẽ Lucna dñi ſpiraculum hoĩs. q̃ īveſtigat oĩa ſecreta vẽtris Acſi dicẽt. diui afflatus īclinacõ cũ ī mentẽ hoĩs venerit. et eã ſibimetipſi illumiãns oñdit. q̃ ante ſpirit9 ſancti aduentũ cogitacioĩs ꝑuas et portaẽ poterat. et pēnſaẽ neſciebat. Liuor ergo vulneis abſtergit mala. et plaga īſecrecioib9 ventris. qz dum exteius ptutimur. ad peccõrũ nrõrũ memoriã taciti afflicti qz reuocamur. atqz ante oculos noſtros cũcta q̃ a nobis ſũt male geſta reducim9

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

et per hoc qđ foris patimur .magis int9 qđ ſe
riu9 doleam9 .vñ fit vt īter aperta vulnera cor
pois āplı9 nos abluat plaga ſecreta vētris . q2
ſanat neq̄cias ꝑui opis occultũ vuln9 dolois .ā
monendi ſũt egri q̄ten9 paciencie v̄tutem ſer/
uēt .vt īceſſant ꝯſıta redēptor noſter ab hÿs q̄s
creueāt pertulit mala cōſiderent .qđ tot abiec/
ta viciorũ ꝓbra ſuſtinuit . ꝙ de manu antiq̄
hoſtis captiuorũ aīas cotidie rapiens īſultāci
um alapas accepit . ꝙ aq̄ ſalutis nos diluens
a pfidorũ ſputis faciem nō abſcondit .ꝙ aduo
catōne ſua nos ab etnis ſupplicÿs liberans ta
cit9 flagella tolerauit .ꝙ inter angelorum cho
ros perhennes nobis honores tribuens co /
laphos pertulit . ꝙ a peccatorũ nos punctioni
b9 ſaluans ſpinis caput ſupponere non recu /
ſauit . ꝙ eterna nos dulcedine deebrians in ſi/
ti ſua fellis amaritudinem accepit .ꝙ pro no
bis patrem ꝯuis diuinitate eſſet equalis ado
rauit ſub irriſione adoratus tacuit . ꝙ vitam
mortuis preparans vſq3 ad mortem ipſa vi/
ta peruenit .¶ Cur itaq3 aſperum creditur .vt
a deo homo tolerat flagella pro malis .ſi tan/
ta deus ab hominibus pertulit mala pro bo/
nis : Aut quis ſana ītelligencia de percuſſioe

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

ſua ĩgratꝰ exiſtit ſi ipſe huic ſine flagello nõ ex
ĩit qui hic ſine peccato vixit . xiiij .

Aliter ãmonendi ſũt q̃ flagella metu-
unt et propterea innocent̃ viuũt. atqȝ
aliter ammonendi ſũt q̃ ſic in iniq̃tate
durauerũt . vt neqȝ ꝑ flagella corrigant̃. Dicẽ
dũ namqȝ eſt flagella timentibꝰ vt et bona tẽ
ꝑalia neq̃quam ꝓ magno deſiderent q̃ adeſſe
etiam ꝑuis videat. et mala ꝑñcia nequaq̃ ve
lut intolerabilia fugiant . q̃bꝰ hic plerũqȝ etiã
bonos affici non ignorant ¶ Ammonendi
ſũt q̃ flagella metuũt vt ſi malis veraciter ca-
rẽ deſiderant . eterna ſupplicia ꝑhorreſcant. ne
qȝ in hoc ſuppliciorũ timore ꝑmaneant . ſ3 ad
amoris gratiam nutrimento caritatis excreſcãt
Scriptũ quippe eſt perfcã caritas foras mit-
tit timorẽ Et rurſũ ſcriptũ eſt Nõ accepiſtis
ſpũm ſuitutis iterũ ĩ timore . ſ3 ſpũm adoptio-
nis filiorũ . in q̊ clamamꝰ abba pat̃ Vñ idẽ
doctor iterũ dicit . Vbi ſpũs dñi . ibi libertas.
Si ergo adhuc a ꝑua actõne formidata pena ꝓ
hibet . ꝓfcõ formidãtis aĩm nulla ſpiritus li-
bertas tenet . Nam ſi penam nõ metuẽt. cul
pã ꝓculdubio ꝑpetraret . Ignorat itaqȝ mẽs
g̃ciam libertatis . q̃ ligat ſuitutis timoris .

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

lib 29

Bona enī ꝓ ſeipſis amanda ſūt. et nō penis
cōpellentibꝰ exequenda. Nam q̄ ꝓptēa bonū
facit qꝛ tormētorū mala metuit. vult nō eſſe qđ
metuat. vt audacter illicita cōmittat Sz nō luce
clariꝰ cōſtat. ꝙ coram deo īnocēcia amittitur
ante cuiꝰ oculos deſiderio peccat ¶ At contra
hij quos ab iniq̄tatibꝰ nec flagella cōpeſcūt tan
to acriore īuectōne feriendi ſūt. q̄to maioē in
ſenſibilitate durauerūt. Pleruq̄z enī ſiue de
dignatōne dedignādi ſūt. ſiue deſperatōne deſ
pandi. ita dūtaxat vt oſtenſa deſperatō formi
dinē icuciat. et ſubiūcta āmonicio ad ſpem re
ducat. Diſtricte itaq̄z contra illos diuine ſentē
cie ꝓferende ſūt. vt ad cognitōnē ſui cōſideāta
eťna aīa adiuſione reuocēt Audiūt enī ī ſe īple
tū eſſe. qđ ſcriptū ē. Si cōtuderis ſtultū in pilo
q̄ſi tipſanas feriēte deſup pilo. nō auferet ſtul
ticia eiꝰ. Cōtra hos ꝓpheta dn̄o conq̄rit dicēs
Attriuiſti eos. et rēnuerūt accipere diſciplinā
Hinc eſt ꝙ dn̄s dicit Interfeci et perdidi pplm̄
iſtū ⁊ tamē a vijs ſuis nō ſūt reuſi Hinc rur
ſū aīt Populꝰ nō eſt reuſus ad percucientē ſe.
Hīc voce flagellanciū ꝓpheta ieremias cōq̄rit
dicens Curauimꝰ babilonem. et nō eſt ſanata
Babilon quippe curatur. nec tamen ad ſani.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

tatem reducitur. qn̄ mens ī p̄ua actōne cōfusa
verbā correpciōīs audit . flagella correpcionis
percipit et tamen ad recta ſalutis itinera redi/
re contempnit . Hinc captiuum popolum iſ/
rahelticū nec tū ab īiq̄tate cōuſū . dn̄s ex ꝓbat
dicens Versa ē michi domꝰ iſrahel ī ſcoriā . ō/
nes iſti facti ſunt michi es et ſtānū et ferrū ⁊
plumbū ī medio fornacis Acſi apte dicat . pur
gare eos per ignē tribulacioīs volui . et argen
tū illos ł aurū fieri q̄ſiui . ſꝫ ī fornace michi ī
es ſtānum et ferrū et plumbum verſi ſūt . qꝛ
nō ad virtutem ſꝫ ad vicia eciam in tribulacō/
ne ꝓruperūt . Es quippe dum ꝑcutit̄ . ā plus
metallis ceteris ſonitū reddit . Qui igit̄ ī per
cuſſione poſitꝰ . erūpit ad ſonitū murmuraci/
nis . in es verſꝰ eſt in medio fornacis . Stānū
vero cū ex arte cōponitur argenti ſpeciē mētit̄
Qui vero ſimulacioīs vicio non caret in tri/
bulacione . ſtānum fcūſ eſt ī fornace . Ferro au
tē vtitur . qui vite proximi inſidiatur . ferrū
itaqꝫ in fornace eſt . q̄ nocendi maliciam non a
mittit in tribulacione . Plūbum q̊ꝫ ceteris
metallꝭ eſt grauiꝰ . In fornace ergo plumbū
inuenitur q̄ ſic peccati ſui pondē ꝑmitur . vt e
ciam ī tribulacione poſitꝰ a ſtrenis deſiderijs

nō leuetur. Hīc rurſū ſcriptū ē Multo laboē
ſudatū eſt. ⁊ nō exiuit de eo nimia rubigo eiꝰ
neqꝫ per ignem. Ignē quippe nobis tribula
tiōīs admouꝫ. vt ī nobis rubiginē viciorum
purget. Sed nec per ignē rubiginē amittimꝰ
qñ ⁊ īter flagella vicio nō caremꝰ. Hīc ꝓpheta
iterū dicit. Fruſtra cōflauit cōflator. malicie
eorū ñ ſūt cōſūpte. Sciendum vero eſt. ꝙ ñ
nūꝙ cū inter flagellorū duriciā remanēt īcor
recti. dulci ſūt āmonicione mulcendi. Quos
eñi cruciamenta nō corrigunt. nōnūꝙ ab ini
quis actionibꝰ lenia blādimenta cōpeſcūt. qꝛ
et plerūqꝫ egros ꝗs fortis pigmentorū potio
curarē ñ valuit. ad ſalutē pſtinā tepēs aq̄ reuo
cauit. ⁊ nōnulla vulneā q̄ curaī īciſione nequnt
fomentis olei ſanāꝛ. Et durꝰ adamas īciſionē
ferri minime recipit. ſed leui hircorū ſanguine
molleſcit . xv .

Aliter āmonēdi ſūt nimis taciti. atqꝫ
aliē multilōq̄o vacātes. Inſinuari
nāqꝫ nimis tacitis debet. qꝛ dū q̄dā
vicia īcaute fugiūt. occulte deteioribꝰ īplicāꝛ.
Nā ſepe līguā qꝛ īmodeārciꝰ pmūt ī corde g̃uiꝰ
multilōq̄um tolerant. vt eo plꝰ cogitationes ī
mēte ferueāt. ꝗ illas violēta cuſtodia īdiſcreti

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

ſilenciū āguſtat . q̄ plerūq; tanto licēcius deflu-
unt q̄to ſe eſſe ſecurius eſtimāt . q: foris a re
ꝓhenſorib9 nō vidēt. Un̄ nōnūquā mens in
ſuperbiā tollit. et quos loquētes audit q̄ſi in
firmos deſpicit cūq; os corꝑis claudit. q̄ tū ſe
vicijs ſuperbiendo aperiat nō cognoſcit. Lin-
guā eteñ p̄mit mentē eleuat. et cū ſuā neq̄ciā
minime cōſiderat . tanto apud ſe cūctos liberi9
q̄to et ſecreci9 accuſat . Ammonēdi ſūt igitur
nimis taciti. vt ſcire ſollicite ſtudeant. nō ſolū
quales foras oſtēdē . ſ; eciā quales ſe debeāt
int9 exhibē . vt pl9 ex cogitacionib9 occultū iu
dicium. q̄ ex ſermonib9 repꝛehenſionē metuāt
ꝓximorū Scriptū nāq; eſt. fili mi attende ſa
pienciā. et prudēcie mee inclina aurem tuam
vt cuſtodias cogitacōnes . Nichil quippe ī no
bis eſt corde fugacius . qd̄ a nobis tociens re-
cedit. quociens per prauas cogitaciones deflu
it . Hinc eteñ pſalmiſta ait . Cor meum dere
liquit me . Hinc ad ſemetipſam rediens ait.
Inuenit ſeruus tuus cor ſuū vt oret te . Cū
ergo cogitacio per cuſtodiam reſtringitur. cor
qd̄ fugere conſueuit īuenit Plerumq; autem
nimis taciti cū nōnulla īiuſta paciantur . eo ī
acriorē dolorē ꝓdeūt . quo ea que ſuſtinet nō

loquũtur. Nam ſi illatas moleſtias tranquil
le lingue ſermone diſterent . a cõſciã dolor emã
aret . vulnera enĩ clauſa plꝰ cruciant Nam cũ
putredo que interiꝰ feruet eicit̃ . ad ſalutem do
lor aperitur . Scire igit̃ debent quo plꝰ q̃ expe
dit tacent . ne inter moleſta que tolerant dũ li
guam tenent . vim doloris exaggerent . Am
monẽdi ſũt enĩ . vt ſi ꝓximos ſicut ſe dil'igũt
minime illis taceãt unde eos iuſte repꝛehendunt
Votis enĩ medicamine vtrorũqꝫ ſaluti cõcur
ritur . dum et ab illo qui infert actio ꝑua cõ
peſcitur . et ab hoc qui ſuſtinet et doloris fer
uor vulnere apto tempat̃ . Qui enĩ proximo
rũ mala reſpiciunt ⁊ tamen ĩ ſilencio linguã
pmunt . quaſi cõſpectis vulneribꝰ vſũ medi
caminis ſubtrahũt . et eo mortis auctores fi
unt . quo virus quod potuerũt . curaꝛ noluer
rũt . Lingua itaqꝫ diſcrete frenanda eſt . nõ in
ſolubilit obliganda . Scriptũ namqꝫ eſt . Sa
piens tacebit vſqꝫ ad tempus . vt nimirũ . cũ
oportunum cõſiderat poſtpoſita cenſura ſilen
cij . loquendo q̃ cõgruunt in vſũ ſe vtilitatis
impendat . Et rurſũ ſcriptũ eſt Tempꝰ tacendi
tempꝰ loquẽdi Diſcrete quippe viciſſitudinũ
pẽſanda ſũt tempa . ne aut cũ reſtringi lingua

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

debet per verba ĩutilit̃ defluat. aut cū loq̄ uti
liter potest semetipsam pigre restrĩgat. Nō
bū psalmista cōsiderās ait Pone dn̄e custodi
am ori meo. et ostiū circūstātie labijs meis.
Nō eñi poni ori suo parietē ſʒ ostiū petit. qd̄
videlicʒ apit̃ ⁊ claudit. Vn̄ ⁊ nobis caute discē
dū ē. quaten9 os discretū ⁊ cōgruo tempe vox a-
periat. ⁊ rursū congruo taciturnitas claudat. C
At cōtra āmonēdi sūt multiloq̄o vacantes. vt
vigilant̃ aspiciāt. a quāto rectitudĩs statu de-
pereūt. dū per multiplicia v̄ba dilabunt̃ Hūa
na eteñi mēs aq̄ more ⁊ circūclusa ad superi
ora colligit̃. q2 vn̄ repetit vn̄ descēdit. ⁊ relax
ata depeit. q2 se p īfima ĩutilit̃ spergit Quot
e.n super se vacuis v̄bis a silencij sui censura
dissipat̃. q̄si tot riuis extra se ducit. vn̄ ⁊ redirē
iteru9 ad sui cogitacōnē nō sufficit. q2 per mul
tiloq̄um sparsa a secreto se intime cōsideracōis
excludit. Totā vero se insidiantis hostis vulne
rib9 detegit. q2 nulla municione custodie cir-
cūcludit vn̄ scriptū est Sicut vrbs patens et
absq3 murorū ambitu. ita vir q̄ nō potest in
loquendo cohibere spiritum suū. Quia eñi
murū silencij nō habʒ. patʒ inimici iaculis ci
uitas mētis. Et cū se per verba extra se iacet

ipſam eicit apertam ſe aduerſario oſtendit.
Quã tanto ille ſine labore ſuperat. q̃to et ip/
ſa que vincitur contra ſemetipſam per multi
loq̃um pugnat. Plerũqȝ autẽ dũ per quoſdã
gradus deſidioſa mẽs in lapſũ caſus impelli/
tur. dũ ocioſa cauere verba negligim9 ad nox
ia quoqȝ peruenim9. vt p̃us loqui aliena libeat
⁊ poſtmodũ detractionib9 eorũ vitam de qui
bus loquit̃ mordeat. cũ extremum vero vſqȝ
ad apertas lingua cõtumelias erũpat. Hinc ſe
minant̃ ſtimuli. oriunt̃ rixe. accendunt̃ faces
odiorũ pax extĩguit̃ cordium. vnde bene per
ſalomonẽ dicitur. Qui dimittit aquã. caput
ẽ iurgiorũ. Aquã quippe dimittẽ ẽ linguã ĩ
fluxũ eloq̃cij relaxaẽ. Quo cõtra ĩ bona etiã p̲/
te iterũ dr̃. Aq̃ pfunda v̾ba ex oẽ vi. Qui er
go dimittit aquã caput ẽ iurgiorũ. q2 q̃ lĩguã
nõ refrenat. cõcordiã diſſipat. vñ e diuſo ſcrip/
ẽ. Qui ĩponit ſtulto ſilẽciũ. iras mitigat. q2
aũt multiloq̃o q̃ſqȝ hñiẽs rectitudinẽ iuſticie
tenẽ neq̃q̃ poſſit. teſtat̃ propheta q̃ ait. vir lin
guoſ9 nõ diriget̃ ſup t̃rã. Hĩc ſalomõ iterũ dr̃
ĩ mlt̃iloq̃o nõ deerit pcc̃m. Hĩc yſaias ait Cul
t9 iuſticie ſilẽciũ videlicȝ ĩdicãs q2 mẽtis iuſti
cia deſolat̃. qñ et ab ĩmoderata locucõe nõ pcit̃

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

Hinc iacobus ait. Si quis putat ſe religioſū eſſe nō refrenans linguam ſuam. ſȝ ſeducens cor ſuum. huiꝰ vana eſt religio Hinc rurſus ait. Sit oīs homo velox ad audiendum. tardꝰ autē ad loquēdum. Hinc iterū adiungit. Lingua inq̄tū malum plena veneno mortifero. Hinc p̄ſemetipſam nos veitas āmonet dicēs Omne v̄bum ocioſū qđ locuti fuerint hoīes reddent de eo ratōnē in die iudicij. Ocioſum quippe verbum eſt. qđ aut ratōne iuſte neceſſitatis. aut intencōne pie vtilitatis caret. Si ergo de ocioſo ſ̄mone ratō exigitur. penſemꝰ que pena multiloquio maneat. in quo etiam per noxia verba peccatur . xvi .

Aliter āmonendi ſūt pigri atqȝ aliter p̄cipites. Illi namqȝ ſuadendi ſūt ne agenda bona dū differūt amittāt Iſti vero āmonēdi ſūt ne dū bonorū tp̄us incaute p̄ueniendo arripiunt. eorū merita īmutent ¶ Pigris itaqȝ intimandum eſt. q̄ ſepe dum oportune agē que poſſimꝰ nolumꝰ paulopoſt cū volumꝰ non valeamus. Ipſa quippe mentis deſidia dū cōgruo feruoē non accenditur. a bonorū deſiderio funditꝰ cōualeſcente furtim torpore mactatur Unde apte per

ſalomonen dr̄ Pigredo īmittit ſopore̅ Piger
eni̅ recte ſentiendo quaſi vigilat . q̄uis nil op
ando torpeſcat Sz pigredo ſoporem īmitte̅ di
citur . q2 pauliſꝑer etiam recte ſentiendi vigi/
lancia amittur . dū a bene operandi ſtudio ceſ
ſatur . Ubi recte ſubiungitur . Et aīa diſſolu
ta eſuriet . Nam q2 ſe ad ſuperiora ſtringen/
do nō dirigit . neglectā ſe inferius p deſideria
expandit et dū ſtudiorū ſublimiū vigore non
cōſtringit̄ . cupiditatis infime fame ſauciat̄ .
vt quo ſe per diſciplinā ligare diſſimulat . eo
ſe eſuriens per voluptatū deſideria ſpargit .
Hinc ab eadē rurſus ſalomone ſcribitur In
deſiderijs eſt oīs ocioſus hinc ipſa veritate ꝑ
dicante . vno quidem exeūte ſpū mūda domꝰ
dicit̄ . ſz multiplicius redeūte dū vacat occu/
patur . Plerūqz piger . dum neceſſaria agere
negligit . q̄dam ſibi difficilia opponit . quedā
vero īcaute formidat . et dum quaſi īuenit qd̄
velut iuſte metuat . oſtēdit q̄ ī ocio quaſi nō
iniuſte torpeſcat . Cui recte p ſalomonem dr̄ .
ꝓpter frigus piger arare noluit . mendicabit
ergo in eſtate . et nō dabitur ei . ꝓpter frigus
quippe piger nō arat dum deſidia et torpore
conſtrictus agē q̄ debet bona cōſiderat et diſſi/

ſimulat . ꝓpter frigus quippe piger nō arat
dū pua ex aduſo metuit . et operari maxima
ꝑtermittit . Hīc autē dr mēdicabit eſtate . et nō
dabit̄ ei . Qui eīm nūc ī bonis opib9 non exſu
dat cū ſol iudicij ferueīcior apparuerit . q2 fruſ
tra regni aditū poſtulat . nichil accipiēs eſta /
te mēdicat . Hīc hinc p eundē ſalomonē rurſū
dr . Qui obſeruat ventū nō ſeminat . et qui cō
ſiderat nubes nūq̄ metit . Quid eīm per ven
tū . niſi malignorū ſpirituū temptacō expri /
mitur : Et q̄d per nubes q̄ mouent̄ a vento .
niſi aduſitates ꝑuorū hoīm deſignātur : A vē
tis q̄ppe īpelluntur nubes q2 īmūdorū ſpiri
tuū aflatu ꝑui excitant̄ homines . Qui ergo
obſuat ventum non ſeminat . et qui cōſiderat
nubes nūq̄ metit . q2 quiſquis temptacōnem
malignorū ſpirituum . quiſq̄s pſecucionē pra
uorū hoīm metuit . neq3 nunc grana boni ope
ris ſeminat . neq3 tūc manipulos ſancte retri
bucionis ferat Ac cōtra āmonendi ſūt ꝑcipi
tes . q2 dum bonorū actuum ꝑueniunt tem /
p9 . meritū peruertūt . et ſepe in malis corru /
unt . dum bona minime diſcernunt . Qui neq̄ /
quā qn̄ queq3 agāt īſpiciunt . ſ3 plerūq3 acta q2
nō debuerūt agē recognoſcūt Hijs ſubaudito

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

ris ſpecie rcē per ſalomonē dr Fili ſine cōſilio
nichil facias . et poſt factū non penitebis . Et
rurſū Palpebre tue p̄cedāt greſſꝰ tuos Pal
pebre quippe greſſꝰ p̄cedunt . cū opatōnē noſ/
trā cōſilia rcā p̄ueniunt Qui eñi negligit cōſi
derādo p̄uidē quod facit . greſſꝰ tendit . oculos
claudit . pgendo iter cōficit . ſꝫ p̄uidēdo ſibimꝫ
ipſi non antecedit . atqꝫ idcirco citius corruit .
quia quo pedem operis ponere debeat . p pal/
pebram cōſilij non attendit . xvij .

Aliter amonendi ſūt māſueti . atqꝫ ali
ter iracūdi nōnūꝗ̄ vero manſueti cū
p̄ſunt . vicinū et q̄ſi iuxta poſitū cor
porem deſidie patiuntur . Et plerūqꝫ nimia
reſolutiōe leuitas vltra q̄ neceſſe eſt vigorem
diſtrictōnis emolliunt . At contra iracundi cū
regiminum loca percipiunt . quo impellente
ira in mentis veſaniā deuoluūtur . eo etiam
ſubditorum vitam diſſipata quietis tranquil
litate confundunt Quos cum furor agat in
preceps ignorant quidquid irati faciunt . igno
rāt quiq̄d patiuntur irati a ſemetipſis Nōnu
ꝗ̄ vero qd̄ ē ꝗuiꝰ ire ſue ſtimulum iuſtitie ze/
lum putāt . et cū vitium virtꝰ creditur . ſine

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

metu culpa cumulatur ¶ Sepe ergo mã/
ſueti diſſolutõis torpeſcũt tedio . ſepe iracũ/
di rectitudĩs falluntur zelo Illorũ itaqȝ v̄tu
ti vicium latent adiũgitur . hĩs ad ſuum vi/
cium quaſi virtus feruens videt̄ . Ammonē
di ſũt igitur . illi vt fugiant qđ iuxta ipſos eſt
iſti qđ ĩ ipſis attēdãt Illi quod nõ hñt diſcnãt
iſti q̄ hñt ãplectãt Mãſueti p ſollicitudinē tor
porem dampnēt iracũdi per turbacõnē ¶
Ammonēdi ſũt mãſueti . vt habere etiã emu
lacõnem iuſticie ſtudeant . Ammonēdi ſũt ira
cũdi vt emulacõnem quã ſe habere exiſtimãt
mãſuetudini ſubiũgãt Idcirco namqȝ ſpũs
ſanct9 in colũba et in igne mõſtrat̄ . q2 videlicȝ
õnes quos ĩplet et columbe ſimplicitate mã/
ſuetos . et igne zeli ardētes exhibet . Nequaq̄
ergo ſancto ſpiritu plenus eſt . q̄ aut ĩtranquil
litate mãſuetudinis feruorē emulacioĩs deſe/
rit . aut rurſũ ĩ emulacioĩs ardore virtutem
mãſuetudinis amittit Quod forte melius oſ
tendim9 . ſi in medio pauli magiſteriũ pfera
mus . q̄ duob9 diſcipulis et nõ diuerſa carita/
te p̄ditis diuerſa tamen adiutoria p̄dicacõnis
impendit Thimotheũ namqȝ ãmonens ait.
Argue . obſecra . increpa . cũ õni paciēcia ⁊ doc/

lib 29

ſtra Titum q̄z ãmonet dicens. Hec loquere et exhortare. et argue cū omni īpio Quid eſt q̄ doctrinā ſuam tanta arte diſper ſat. vt ī ex hibenda hac alteri imperium. atq̄z alteri paci enciam ꝓponat. niſi q̄ mãſuetiois ſpũs ti tū. et paulo feruencioris vidit eſſe thymothe um Illum ꝑ emulacōnis ſtudium īflãmat hūc per leuitatē paciētie tempat Illi qd̄ deeſt iungit. huic qd̄ ſupeſt ſubtrahit Illū ſtimu lo impellere nititur hunc freno moderatur. Magn9 quippe ſuſcepte eccleſie colon9 alios palmites vt creſcē debeant rigat. alios cū pl9 iuſto creſcē cōſpicit reſecat. ne aut nō creſcen do nō ferant fruct9. aut īmoderate creſcendo quos ꝓtulerūt amittant. Sed longe alia eſt ira q̄ ſub emulacōnis ſpecie ſubripit. alia que turbatū cor ⁊ ſine iuſticie ꝑtextu cōfundit Il la enī ī hoc qd̄ debꝫ ī ordinate extendit. hec aūt ſꝑ ī hijs qd̄ debꝫ īcordiate ī flãmatur. Sciēdū quippe eſt qꝛ in hoc ab īpacientibus iracundi differūt. q̄ illi ab alijs illata non tolerant. iſti aūt eciam q̄ tolerantur īprotant. Nam iracū di ſepe eciã ſe inclinãtes inſequnt̄. rixe occaſio nē cōmouēt. labore contēcioīs gaudēt. Quos tamē melig corrigim9. ſi ī ipſa iē ſue cōmocō

ne declinamus. Verberati quippe quod audiant ignorant. ſz ad ſe reducti tanto libentius exhortationis verba recipiunt. quanto ſe tranquillius toleratos erubeſcunt. Menti autem furore ebrie omne rectum quod dicitur peruerſum videtur. Unde et nabal ebrio. culpam ſuam abigahil laudabiliter tacuit. quam digeſto vino laudabiliter dixit et idcirco malum quod fecerat cognoſcere potuit. quia hoc ebrius non audiuit. Cum vero ita iracundi alios impetunt vt declinari omnino non poſſint. non aperta exprobratione ſz ſub quadam ſunt cautela reuerentie parcendo feriende. Quod melius oſtendimus. ſi abner factum ad medium deducamus. Hunc quippe cum azahel vi incaute precipitationis impeteret ſcriptum eſt. Locutus eſt abner ad azahel dicens Recede noli me perſequi. ne compellar confodere te in terram. Qui audire contempſit. et noluit declinare. Percuſſit ergo eum abner auerſa haſta in inguine. tranſfodit eum et mortuus eſt Cuius enim azahel typum tenuit. niſi eorum quos vehementer furor in preceps ducit: Qui in eodem furoris impetu tanto caute declinandi ſunt. quanto et inſane rapiuntur Unde et abner qui noſtro ſermone patris lucerna dicitur fugit. quia doctorum lingua que ſupernum dei lumen indicat. cum per abrupta furoris men-

lib 29

tem cuiuſpiã ferri cõſpicit cũ contra iraſcentẽ
diſſimulat .ṽborũ iacula reddẽ .quaſi pſequẽ/
tem nõ volt ferire. Sed cũ iracũdi nulla cõſide
ratõne ſe mitigant .quaſi azahel pſequi et iſa/
nire nõ ceſſant. Neceſſe eſt vt hij qui furentes
conant̃ repmẽ .neq̃ ꝙ ſe ĩ furoẽ erigãt. ſȝ quid
quid ẽ tranquillitatis oñdant. q̃dam vero ſub
tilit̃ proferant in q̃b9 ex obliquo furentis ani/
mã pũgant. Unde et abner cũ cõtra pſequen/
tem ſubſtitit. nõ eum recta ſȝ aũſa haſta tranſ
forauit. Ex mucrone quippe pcutẽ ẽ .impetu
aperte ĩcrepatiõis obuiare. Auerſa vero haſta
perſequẽtem ferrire eſt furentẽ tranquille ex
quibuſdam tangẽ et q̃ſi parcendo ſupare. Aza
hel autẽ ꝓtin9 occubuit. qȝ cõmote mẽtes dũ
et parci ſibi ſentiunt .⁊ tñ reſponſionum rati
cione ĩ intimis ſub tranquillitate tanguntur
ab eo ꝙ erexerant ſtatim cadunt. Qui ergo a
feruoris ſui impetu ſubleuitatis pcuſſioue re
ſiliunt .q̃ſi ſine ferro moriuntur . xviij .

Aliter ãmonendi ſunt humiles. atqȝ
aliter elati inſinuandum eſt. ꝙ ſit
vera excellentia quam ſperando te/
nent. iſtis vero intimandum eſt. ꝙ ſit nulla

tēporal' glo᷑a. quā et amplectētes nō tenent. audiant humiles q̄ sint eterna que appetūt. q̄ transitoria q̄ contēpnūt. audiāt elati. q̄ sint transitoria q̄ ambiunt. q̄ eterna que perdunt. audiant humiles ex magistra voce veritatis. Omnis qui se huiliat exaltabitur. Audiant elati. oīs q̄ se exaltat humiliabitur Audiant huiles gloīam p̄cedit humilitas. audiant ela/ti. ante ruinā exaltat̄ ſpītus. audiant huiles ſup quē req̄eſcet ſpūs meus niſi ſup huilem et q̄etū et tremētem ſmones meos. Audiāt ſupbi. quid ſupbis terra et cinis Audiant hu/miles. de9 huilia reſpicit. audiant elati et al/ta a longe cognoſcit. audiant huiles. q2 filig hominis nō venit miſtrari ſꝫ miſtrare. audi/ant elati. q2 īicium oīs peccati ſupbia eſt. au/diāt humiles. q2 redēptor noſter huiliauit ſe/metipſū factus obediens prī uſqꝫ ad mortem. audiant elati qđ de eorū capite ſcriptū ē Ipſe eſt rex ſuper uniūſos filios ſupbie Occaſio i/giť pdicōnis nr̄e facta eſt ſupbia dyaboli. et ar/gumētū redēpcōnis nr̄e inuēta eſt humilitas dei. Hoſtis enī noſter int̄ ōnia conditi9 voluit videri ſuper ōnia elatus. redēptor aūt noſter magnus manens ſuper oīa. fieri inter ōnia

lib 2 9

dignatus ē puul9 . Dicat̄ ergo humlibus q̄ dū
ſe eiciunt . ad dei ſimilitudinē aſcēdunt . Dicat̄
aūt elatis . q̄ dū ſe erigunt . in apoſtate angeli
imitacōne cadūt Quid itaq̄ elacōne deiectius .
q̄ dum ſup̄ ſe tendit̄ . ab altitudine vere celſitu
dinis elōgat̄ . Quid aūt huīlitate ſublimius :
q̄ dum ſe ī ima deꝑmit . auctori ſuo manenti
ſuper ſū'ma cōiūgit̄ . Eſt tñ aliud qđ ī eis de/
be ı̄t ca ıte pēſari . q̄ ſepe q̄dam huīlitatis de/
cipiunt̄ ſpecie . q̄dam vero elacōnis ſue igno/
rancia fallunt̄ Nā plerūq̄ nō null' q̄ ſibi hu/
miles videt̄ is q̄ hoībus deferri nō debet con/
ſūrt9 eſt timor . plerūq̄ vero elatos comitari
ſolet libera vocis aſſercio Et cū q̄dam īcrepā/
da ſūt vicia illi reticent ex timore . et tamē ta/
te ſe eſtimāt ex huīlitate iſti loquntur ꝑ īpaci
enc ı̄ā elacōnis . et tñ ſe credunt loq̄ per liber/
tatē rectitudinis Illos vt pueria nō increpent
ſub ſpē humilitatis ꝑmit culpa formidinis
iſtos ad increpanda q̄ nō debent ā magis q̄ꝫ de
bent . ſub ymagine libertatis effrenacō īpel/
lit tumoꝛs Vñ et elati āmonendi ſūt ne plus
q̄ꝫ decet ſint liberi . et humiles āmonendi ſūt
ne plus q̄ꝫ expedit ſint ſubiecti . nec ā illi defen
ſionē iuſticie v̄tant ī exercitacōnē ſupbie . ā iſti

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

cū ſtudēt plus q̄ neceſſe eſt hoīb9 ſubici cōpel
lant᷑ eorū etiā vicia venerari. Conſiderandū ve
ro eſt. q̄ plerūqz elatos vtili9 corrigim9. ſi eo
rū correptionib9 q̄dam laudū fomenta miſce
am9. Inferenda nāqz ſūt illis aut alia bona q̄
ī ipſis ſūt. aut dicendum certe q̄ poterant eſſe
ſi nō ſūt. et tūc demum reſecanda ſūt mala q̄
nobis diſplicēt. cū ꝓus ad audiēdum eorū pla
cabilē mētē fecerint ꝑmiſſa bona q̄ placēt. Nā
et eq̊s īdomitos blanda ꝓus manu tangim9.
vt eos nobis pleni9 poſtmodū etiā ꝑ flagella
ſubigam9. et amaro pigmētorū poculo mell᷑
dulcedo adiūgit᷑. ne ea q̄ ſaluti ꝓfutura eſt ī ip
ſo guſtu aſpera amaritudo ſentiat᷑. ⁊ dū guſt9
ꝑ dulcedinē fallit᷑. humor mortifer9 per ama
ritudinē euacuat᷑. Ipſa ergo ī elatis īuectionis
exordia permixta ſūt laude temperāda. vt dū
admittūt fauores q̄s diligunt. etiā correptiões
recipiāt q̄s oderūt. Plerūqz aūt perſuadē ela
tis vtilia meli9 poſſum9 ſi ꝓfectū eorū poci9
q̄ illis ꝓfuturū dicam9. et ſi eorū melioratio
nē nobis magis q̄ illis ꝓfuturā dicam9. et eā
magis nobis q̄ ſibi īpendi poſtulam9. Faci
le eñi ad bonū elatō flectit᷑. ſi ei9 ⁊ aliis īflexio
ꝓdeſſe credat᷑. Vñ moyſes q̄ regēte ſe deo de

ri ſi aerea columpna duce ꝑgebat. cū ſcetro cogna
tū ſuū a gētilitatis cōuſacōne vellz educē. ⁊ ō-
nipotētis dei dominio ſubiugar̄ ait. ꝓficiſci-
mur ad locū quē dn̄s daturꝰ ē nobis. veni no
biſcū vt bn̄faciamꝰ tibi qꝛ dn̄s bona ꝓmiſit iſ
raheli. Cui cū reſpōdiſſz ille nō vadā tecū. ſʒ va
dā ad trā meā ī q̄ natꝰ ſū. ilico adiunxit. Noli
nos relīquē. tu eīn noſti ī q̄bꝰ locis per deſtū
caſt ponē debeamꝰ. ⁊ eris dux noſt. Necqz cū
moyſi mētē ignorātia itineris anguſtabat quā
⁊ ad ꝓphetie ſciām cognicō diuinitatis expādeāt
quā columpna exteriꝰ ꝓbibat. quā de cūctis ī-
terius per cōuerſationem deo ſedulam locucō
familiaris īſtruebat. Sʒ videlicz vir ꝓuidꝰ e-
lato auditoi colloquēs ſolaciū petiuit vt daēt
ducē eū reqrebat ī via. vt dux ei fieri ad vitā
potuiſſz. Egit itaqz vt ſupbꝰ auditor. voci ad
melioā ſuadēdi. eo magis fiēt deuotꝰ. q̄ putaē
ē neceſſariꝰ. ⁊ vn̄ ſe exhortatorē ſuū ꝓcedētre-
dēt. inde ſub vbis ſe exhortātis īcliīaret. xix.

Aliter āmonenſunt ꝑtinaces. atqz ali
ī icōſtātes. Illis dicendu ē q̄ plꝰ de
ſe q̄ ſūt ſentiunt. ⁊ ideo alienis cō-
ſilijs nō acqeſcūt. Iſtis vero intimādū eſt q̄
valde ſe deſpiciētes negligunt. et ideo leuitate

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

cogitacionū a ſuo iudicio per temporū momē
ta flectūt. Illis dicendū eſt . qꝛ niſi meliores
ſe ceteris eſtimarent . neque ꝗ̄ cūctorū cōſilia
ſue deliberacioni poſtponerent. Iſtis dicēdū
eſt. qꝛ ſi hoc qd̄ ſūt vtrūqꝫ attenderēt . nequa-
ꝗ̄ eos p tot varietatis litora mutabilitatis au-
ra verſaret Illꝰ p paulū dr̄. Nolite prudētes
eſſe apud voſmetipſos . ac contra illi audiant
nō circūferamur ōni vento doctrine. De illis
per ſalomonē dr̄. Comedent fructꝰ vinee ſue .
ſuis qꝫ cōſilijs ſaturabunt. De iſtis autē ab eo
rurſꝰ ſcribitur Cor ſtultorū diſſimile erit Cor
quippe ſapientiū ſibimetipſis ſemp ē ſimile qꝛ
dū rectē pſuaſionibꝰ acqeſcit. cōſtant ſe in bono
opē dirigit. Cor vero ſtultorū diſſimile ē . qꝛ
dū mutabilitate ſe varium exhibet. nunquā
idem qd̄ fuerat manet Et qꝛ qͣdā vicia ſicut ex
ſemetipſis gignūt. ita alia ex alijs oriuntur
ſciēdum ſūmope eſt qd̄ tūc ea corripienda me-
liꝰ tergimꝰ . cū ipſa ab amaritudis ſue fonte
ſiccamꝰ . Pertinacia autē ex ſuperbia . icōſtā-
cia vero ex leuitate generatur ¶ Ammonēdi
igitur ſunt ptinaces vt elacionem ſue cogita-
cionis agnoſcant. ⁊ ſemetipſos vincere ſtude-
ant . ne dum rctis alterū ſuaſionibus foris ſu

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

pera i de ſpiciunt . intus ſupbia captiui tene/
antur. Ammonendi ſūt vt ſollert aſpiciāt . qꝛ
filius hoīs cui vna cū patre ſemp voluntas
eſt . vt exemplum nobis frangende noſtre vo
luntatis ꝓbeat dicit . Non veni facē volunta/
tem meam . ſꝫ eius q̄ miſit me . Qui vt huiꝰ
adhuc virtutis graciam cōmendaret ſeruatu
rū ſe hoc in extremo iudicō phibet cū ait Ego
a meipſo non poſſū facere q̄cq̄ . ſꝫ ſicut audio
iudico . Qua itaqꝫ conſcīa dedignat᷑ homo a/
liene volunptati acquieſcē . qn̄ dei et hoīs fili/
us cū virtutis ſue gloriam venit oſtendere .
teſtatur ſe nō a ſemetipſo iudicare ¶ At con
tra āmonendi ſūt in cōſtantes vt mentem g̃/
uitate roborent . Tūc enī germina mutabili/
tatis ſe areſaciūt . cū a corde ꝓus radicē leuita
tis abſcidunt . qꝛ tūc fabrica robuſta conſtrui
tur . cū ꝓus locus ſolidus in quo fundamen/
tū poni debeat ꝓuidetur . Niſi ergo ante mē
tis leuitas caueatur . cogitacōnū inconſtancia
minime vincitur . a quibꝰ ſe alienum paulus
fuiſſe perhibuit . cū dicit Nūquid leuitate vſꝰ
ſū . aut que cōgito ſcd̄m carnē cogito . vt ſit a/
pud me eſt et nō . acſi apte dicat . Idcirco mu
tabilitatis aura non moueor . quia leuitatis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

vicio nō ſuccumbo . xx .

Aliter āmonendi ſūt gule dediti atqȝ ali
ter abſtinētes Illos eīn ſuperfluitas
locutioīs . leuitas opis atqȝ luxuria
iſtos vero ſepe īpatiētie ſepe vero ſupbie cul-
pa comitat̄ . Niſi eīn gule deditos . īmoderata
loquacitas rapet . diues ille q̄ epulatꝰ cotidie
dr̄ ſplendide in lingua gͣuiꝰ nō arderet dicens
Pater abraham miſerere mei . ⁊ mitte laza-
vt intingat extremū digiti ſui ī aqua vt refri
geret linguam meam . q2 crucior in hac flam-
ma Quibꝰ pfecto v̄bis oſtendit̄ q2 epulando
cotidie crebriꝰ in lingua peccauerāt . q̄ totus ar
dens . refrigerari ſe in lingua p̄cipue require
bat . Rurſū q2 gule deditos leuitas ꝯtingꝰ ope
ris ſeq̄tur auctoritas ſacra teſtat̄ dicens . Se-
dit populꝰ manducare ⁊ bibere . ⁊ ſurrexerūt
ludere . Quos plerūqȝ edacitas vſqȝ ad luxu-
riā ꝑtrahit . q2 dū ſacietate vēter extendit̄ . acu-
lei libidinis excitant̄ . Vn̄ ⁊ hoſti callido q̄ pmi
hoīs ſenſū ī ꝯcupiſcencia pomi aperuit . ſʒ in
pctī loqueo ſtrinxit . diuina voce dr̄ . Pectore et
vētre repes . ac ſi apte dicēt Cogitacōne ⁊ ī glu
uie ſup hūana corda dn̄aberis Quia gule dedi
tos luxuria ſequit̄ . ꝓpheta teſtat̄ . q2 dum ep

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

hb 29

ta narrat occulta denūciat dicens . Princeps
coquorū deſtruxit muros iheruſalē . Prin-
ceps nāq3 coquorū venter eſt . cui magna cura
obſequiū a cocis impēditur . vt ipſe delectabi-
liter cibis īpleatur . Muri aūt iheruſalem vir
tutes ſūt anime . ad deſideriū ſuperne patris e
leuate . Cocorū igitur princeps muros iheru
ſalē deicit . q2 dū venti īgluuie extēdit . v̓tutes
anime ꝑ luxuriā deſtruūtur Quo contra ni
ſi mētes abſtinenciū . plerūq3 impaciencia a ſi
nu tranquillitatis excutit . neq̄q̄ꝫ petrus dum
diceret miniſtrate ī fide veſtra v̓tutem . in vir
tute aūt ſciām . in ſciā aūt abſtinēciā . ꝓtin9 vi
gilant adiūgēt dicēs In abſtinēcia aūt paciē-
ciam . Deeſſe quippe abſtinētib9 paciēciā ꝓ-
uidit . que eis vt adeſſet admonuit Rurſū ni-
ſi cogitacōnes abſtinenciū aliqn̄ ſuꝑbie culpa
tranſfigēt . paul9 minime dixiſſ3 . q̄ nō mādūcat
mādūcantē nō iudicz . Qui ruſus ad alios lo
quēs dū de abſtinēcie v̓tute gloriānciū cepta ꝑ
ſtringēt adiūxit . Que ſūt racōnem q̄dē hn̄tia
ſapiencie in ſuꝑſticōnem ꝛ humilitatē ꝛ nō ad
ꝑcēdū corꝑi . nō ī honoē aliq̄ ad ſaturitatē caris
Qua in re notandū eſt . ꝙ in diſputacōne ſua
ꝑdicator egregi9 . ſuꝑſticōni humilitatis ſpeciē

iungit .qꝛ dum plus q̄ neceſſe eſt caro atterit̄
per abſtinentiā .humilitas foris oſtenditur.
ſed de hac ipſa humilitate ǧuiter īterius ſup-
bitur Et niſi mens plerūqȝ ex abſtinentie vir
tute tumeſcēt .nequaq̄ hanc velut inter mag
na merita phariſeus arrogās ſtudioſe enume
rat dicens Ieiuno bis in ſabbato . āmonēdi
ergo ſūt gule dediti .ne ī eo q̄ eſcarū delectatō
ni īcumbāt .luxurie ſe mucrone tranſfigant
et quanta ſibi per eſum loq̄citas .q̄ta mentis
leuitas inſidietur aſpiciāt . ne dū ventri mol
litur ſeuiunt .viciorū laqueis crudeliter aſtrī
gantur . Tanto eīn longius a ſcdo parente re
ceditur .quāto per īmoderatū vſū dum ma-
nꝰ ad cibum tenditur .pntis p̄mi lapſus itera
tur . Et contra āmonendi ſūt abſtinētes
vt ſollicite ſemper aſpiciant . ne cū gule viciū
fugiunt .acriora hijs vicia quaſi ex virtute ge
nerentur .ne dum carnē macerent .ad īpacien
ciam ſpūs erūpant .⁊ iā nulla virtus eſt q̄ ca
ro vincit̄ .ſi ſpiritꝰ ab ira ſuperatur .Aliqñ au
tem dum mens abſtinencium ab ira ſe depri
mit .hanc quaſi pegrina veniens leticia corrū
pit et ab eo abſtinentie bonū deperit .quo ſeſe
a ſpūalibꝰ vicijs minime cuſtodit . Unde recte

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

p ꝓphetam dr̄. Ecce in die ieiunij vr̄i inveni
tur voluntas vestra . Et paulo post Ecce ad
lites et cōtentiones ieiunatis et pcutitis pug
no impie voluntas quippe ad leticiā ꝑtinet .
pugn⁹ ad irā. Incaſſum ergo per abſtinen
ciā caro atteritur . ſi inordinatis dimiſſa mo
tib⁹ mens vicijs diſſipat̄ ¶ Rurſū ammo
nendi ſūt. vt abſtinentiā ſuā et ſemper ſine ī
mutacōne cuſtodiāt. et nūq̄ hanc apud occul
tū iudicem eximie virtutis credant . ne ſi for
taſſe magni meriti eſſe creditur . cor in elacio
ne ſubleuet̄ Hinc nāq3 per ꝓphetā dr̄ . Nūqd
tale eſt ieiunium qd̄ elegi Sed frange eſurien
ti panem tuum . et egenos vagos q3 induc ī
domum tuam . Qua inre penſandū eſt vir
tus abſtinētie q̄ parua reſpicit̄ . q̄ nō ex alijs
v̄tutib⁹ cōmendatur Hinc iohel ait . Sancti
ficate ieiunium . Ieiunium quippe ſanctifi
care eſt adiūctis alijs bonis dignam deo abſti
nentiam carnis oſtendere ¶ Ammonendi
ſūt abſtinentes . vt nouerint q3 tūc placētem
deo abſtinētiam offerūt . cū ea q̄ ſibi de alimē
tis ſubtrahunt īdigentib⁹ largiūt̄ . Sollert̄
nāq3 audiendum eſt. qd̄ per ꝓphetam dn̄s re
darguit dicens . Cum ieiunaretis et plāgētis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

ī ſeptimo ⁊ in quīto menſe per hos ſeptuagī
ta ānos .nūq̄d ieiuniū ieiunaſtis michi : Et
cū cōmederetis ⁊ cū biberetis.nūq̄d nō vobis
metipſis comediſtis ⁊ vobiſmetipſis bibiſtis
Nō eīn deo ſʒ ſibi quiſqʒ ieiunat .ſi ea que vē
tri ad tēpus ſubtrahit nō egenis tribuit ſʒ ven
tri poſtmodum offerenda cuſtodit Itaqʒ ne
aut illos appetitus gule a mentis ſtatu deici/
at. aut iſtos afflicta caro ex elacione ſupplan/
tet. audiant illi ex ore veritatis .Attendite eīn
vobis ne forte ḡuentur corda veſtra ī crapula
et ebrietate.⁊ curis huiꝰ mūdi Ubi vtilis quo
qʒ pauor adiūgitur et ſuꝑueniat ī vos repen
tinꝰ dies ille.tanꝗ̄ laq̄us eīn veniet in omnes
q̄ ſedēt ſup faciē oīs terre .Audiant iſti . Nō
q̄ intrant ꝑ os coinq̄nāt hoīem .ſʒ q̄ exeūt de oē
illa ſūt que īq̄nant hoīem .Audiant illi Eſcā
ventri et venter eſcis .deꝰ autē et hūc ⁊ hāc deſ
truet Et rurſū.Nō ī cōmeſſacioībꝰ et ebrie/
tatibus Et rurſū Eſca nos nō cōmendat deo .
audiant iſti .q2 oīa munda mūdis .coīquina/
tis aūt et infidelibus nichil eſt mundum . au/
diant illi q̄rū deus venter eſt et gloria in cōfu/
ſione ipſorū . audiāt iſti Diſcedunt quidē a fi
de et veritate .et paulo poſt. prohibentium

nubere . pcipieo riū abſtinē a cibis q̄s de9 cre
auit ad pcipiēdum cū grãciarū actione fideli/
b9 . et hijs q̄ cognouerūt veritatē . audiant il/
li Bonū ē nō mãducare carnē neq3 bibē vinū .
neq3 facē in quo frat tu9 ſcãdalizat̄ . audiãt iſti
modico vino vtē propt̄ ſtomachū . et frequē/
tes tuas ifirmitates . q̄tenꝰ et illi diſcant cibos
carnis iordinate nō appetē . ⁊ iſti creaturā dei q̄
nō appetūt nō cōtempnē audeāt . xxi .

Aliē āmonendi ſūt q̄ ſua iā miſericor/
dit̄ tribuunt atq3 aliē q̄ ad huc ⁊ alie
na capere cōtendunt Ammonēdi ſūt
nāq3 q̄ iā ſua miſericordit̄ tribuūt . ne cogitati
one tumida ſuper eos q̄b9 terena largiunt̄ . ſe
extollant . ne idcirco ſe meliores eſtiment . q2 cō
tineri p ſe ceteros uidēt . Nā terene dom9 dñs
famulorū ordines miſteria q3 diſpciēs hos vt
regant . illos vero ſtatuit vt ab alijs regant̄ . iſ
tos iubet vt neceſſaia ceteris p̄beāt illos vt ac/
cepta ab alijs ſumāt Et tū plerūq3 offendūt q̄
regunt . ⁊ i patriſfailias grā pmanēt q̄ regunt̄
Irā merent̄ q̄ diſpēſatores ſūt . ſine offenſio /
ne pdurāt q̄ ex aliena diſpenſatione ſubſiſtūt .
āmonēdi ſunt igitur qui iā que poſſident mi/
ſericordit̄ tribuunt . vt celeſti domino diſpen /

ſatores eſſe poſitos ſubſidiorũ tpaliũ agnoſ
cant. et tanto humiliter ꝑbeant . q̃to et aliena
eſſe ĩtelligunt q̃ diſpẽſant Cũq3 in illorũ miſ
terio quib9 accepta largiuntur cõſtitutos ſe eſ
ſe cõſiderant nequaq̃ eorum mentes tumor
ſubleuet. ſ3 timor ꝑmat vñ ⁊ ncc̃ ẽ vt ſollite ꝓ
pendent ne cõmiſſa indigne diſtribuant .ne q̃
dam q̃b9 nulla .ne nulla quib9 q̃dam. ne mul
ta quib9 pauca . ne pauca ꝑbeant quib9 ĩpen-
dẽ multa deberent . ne ꝑcipitacõne hoc qd̃ tri-
buunt inutiliter ſpargant . ne tarditate poten
tes nociue crucient .ne recipiende hoc gracie ĩ
tencio ſubrepat . ne dacionis lumen . laudis
tranſitorie appeticio extinguat .ne oblatũ mu
n9 cõiuncta triſticia obſideat . ne in bene obla
to munere .anim9 pl9 q̃ decet hilaẽſcat .ne ſi
bi quidq̃ cũ totum recte ĩpleuerint tbuãt . et
ſimul oĩa poſtq̃ ꝑegerint perdant Ne eñi ſi-
bi v̆tutem ſue liberalitatis deputent . audiãt
qd̃ ſcriptũ eſt Si quis ãminiſtrat tãq̃ ex v̆tu
te quam ãmĩſtrat de9 Ne in benefactis ĩmo
deraci9 gaudeant . audiãt qd̃ ſcriptũ eſt . Cũ
feceritis hec omnia que ꝑcepta ſũt vobis. dici
te ſerui inutiles ſum9 .que debuim9 facẽ feci
m9 Ne largitatem triſticia corrũpat. audiãt

lib 29

qđ ſcriptū eſt Hilarem enī datorem diligit de
us. Ne in expenſa munere tranſitoriā laudē
querant. audiant qđ ſcriptū eſt. Neſciat ſiniſ
tra tua. quid faciat dextera tua. id eſt pie diſpē
ſacōni nequaq̄ ſe gloria vite pñtis ad miſceat
op9 rectitudīs appetitū ignorat fauoris Ne
īpenſe gracie viciſſitudinē req̄rant. audiāt qđ
ſcriptū ē Cū facis prandiū aut cenam noli vo
care amicos tuos. aut frēs tuos neq3 cogna
tos neq3 vicinos diuites. ne forte te ipſi re
inuitent ⁊ fiat tibi retribucō Sed cū facis cō
uiuiū voca paupes. debiles claudos. cecos. et
btūs eis. quia nō hñt retribuere tibi Ne que
p̄benda ſunt cicius ſero p̄beantur. audiāt qđ
ſcriptū eſt. Ne dixeris vade ⁊ reuertē. et cras
dabo tibi. cū ſtatim poſſis dare Ne ſub obtē
tu largitatis ea q̄ poſſidēt īutilit ſpargant. au
diāt qđ ſcriptū eſt Sudet elemoſina in manu
tua Ne cū multa neceſſe ſint pua largiant̄. au
diāt qđ ſcriptū ē Qui parce ſeminat parce et
metet Ne cū pauca oportet plima p̄beant. et
ipſi poſtmodū inopiam tolerantes ad īpacien
ciā erūpant. audiāt qđ ſcriptum eſt Non vt
aliis ſit remiſſio. vobis aūt tribulacio ſ3 ex eq̄
litate vrā habūdancia illorū īopiam ſuppleat

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

vt ⁊ illorū habundancia vr̄e inopie ſit ſupple
mētū. Cū eñi dantis mēs ferre īopiā neſcit. ſi
multa ſubtrahit occaſionē cōtra ſe īpacīēcie ex
ꝗrit. Priꝰ nāqꝫ ꝑparandꝰ ē paciēcie animꝰ. ⁊
tūc aut multa ſūt aut cūcta largiēda. ne dum
minꝰ eq̄nimiter īopia irruens fert̄ et ꝑmiſſe
largitatis merces pereat. et adhuc mentē dete
rius murmuracō ſubſequēs ꝑdat. Ne oīo ni
hil eis ꝑbeant. qbꝰ cōferre aliquid ꝑuū debe-
ant. audiant qd̄ ſcriptū eſt. Omne petenti te
tribue. ne ſaltī aliquid ꝑbeant. qbus omīno
cōferre nichil debent. audiāt qd̄ ſcriptū ē. Da
bono. ⁊ noli recipē peccōrem. Bñfac humili. ⁊ nō
dederis īpio. Et rurſū. Panē tuū et vinū ſup
ſepulturā iuſti cōſtitue. ⁊ noli ex eo manduca
re ⁊ bibē cū peccatoībꝰ. Panem eñi ſuum ⁊ vi
nū peccōribꝰ ꝑbet. q iniqs ſubſidia ꝓ eo qꝛ ī
iqui ſūt īpendit. Unde nō nulli huiꝰ mundi
diuites. cū fame cruciēt̄ xp̄i paupes. effuſ
largitatibꝰ nutriunt hiſtriones. Qui vero ī
digēti eciā peccatori panē ſuū. nō qꝛ peccator ſꝫ
qꝛ homo eſt tribuit. nō peccatorē ſed iuſtū nu
trit. qꝛ in illo nō culpā ſꝫ naturā diligit ¶
Ammonēdi ſūt eciā q iā ſua miſericordit̄ lar-
giunt̄. vt ſollicite cuſtodire ſtudeant. ne cū cō

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

miſſa pctã elemoſiīs redimūt adhuc redimēda
cōmittant. Ne venalem dei iuſticiã eſtiment
ſi cū curant ꝓ pctīs nūmos tribuē. arbitrent̄
ſe poſſe ĩpune peccarē. Melior ꝗ̃ ꝑpe eſt aīa ꝙ̄ eſ
ca. melius corp9 ꝙ̄ veſtimētū. Qui ergo eſcā
aut veſtimētū paupib9 largit̄. ſz tū aīe l' cor/
pis iniqtate polluit̄. qḋ min9 eſt iuſticie obtu
lit. et qḋ maius ē culpe cōmiſit. ſua deo dedit.
et ſe dyabolo ¶ Ammonendi ſūt āt cōtra q̄
adhuc et aliena rapē contendūt. vt ſollicite au
diant. quid veniens ĩ iudicium dominus di/
cat. Ait nāqz hoſpes fui et non ſuſcepiſtis me
nudus fui et non veſtiſtis me. eſuriui et nō de
diſtis michi panē. ſitiui et non dediſtis michi
potum. eger et in carcere et non veniſtis ad
me Quibus et premittit dicens Ite in ignē
eternum. qui preparatus eſt dyabolo et angel'
eius. Ecce nequaꝙ̄ audiūt qr rapinis vel ali/
qua quelibet violenta cōmiſerunt. et tamen
eternis gehenne ignibus mancipantur Hinc
ergo colligendum eſt quanta dampnacione
plectendi ſunt qui aliena rapiūt. ſi tanta ani/
maduerſione feriuntur. qui ſua indiſcrete
tenuerunt. Perpendant quo eos obliget rea
tu res rapta ſi tale ſubiſit pene non tradita.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

perpendāt quid mĕbitur ĩiuſticia illata. ſi tan
ta pcuſſione digna eſt pietas nō ĩpenſa. Cum
aliena rape intendūt. audiāt qđ ſcriptū ē. Ve
ei q̄ multiplicat nō ſua. quouſqȝ aggŭet cont̄
ſe denſū lutū: Auro contra ſe denſū lutū ag-
grauare eſt. terena lucra cū pondere peccati cu
mulare. Cum multiplicare larga habitacōnis
ſpacia cupiunt. audiāt qđ ſcriptū eſt. Ve qui
cōiūgitis domū ad domū. et agrū agro copu
latis. vſqȝ ad tminū loci. Nūq̄d habitabitis
ſoli vos ĩ medio terre: Aſi apte diceret. Quo
uſqȝ vos extenditis. q̄ habere ĩ cōmuni mūdo
conſortes mīme poteſtis. Coniūctos quidem
pmitis. ſȝ cōtra q̄s valeatis extendē ſemper
ĩuenietis. Cū agendis pecunijs inhiāt. audi-
ant qđ ſcriptū ē. Auarus nō ĩplebit pecunia
ꝛ q̄ amat diuicias nō capiet fructū ex eis. fructūs
quippe ex illꝰ capet. ſi eas bene ſpargē nō amā
do voluiſſet. Qui vero eas diligendo retinet
hic vtiqȝ ſine fructū manet. Cū repleri cūctis ſi
mul opibus inardeſcūt. audiāt qđ ſcriptū ē.
Qui feſtinat ditari. nō erit innocens. pfecto
eūi q̄ augē opes ambit. vitare pctm̄ negligit
et more auiū captus cū eſcam terrenarū rerū
auide coſpicit. quo ſtrangulet pctī laqueo non

agnoſcit Cū quelibet pn̄tis mūdi lucra deſide
rāt .et q̄ de futuro dāpna pariēt̄ ignorant . au
diāt qd̄ ſcriptū eſt Hēditas ad quā feſtinat̄ in
principio . in nouiſſimo benedictōne carebit .
Ex hac quippe vita īcitium ducim⁹ vt ad bene
dictōnis ſortē ī nouiſſimū veniam⁹ Qui ita
qȝ ī pricipio hereditari feſtināt . ſortē ſibi ī no
uiſſimo bn̄dictōnis amputant . qꝛ dū ꝑ auari
cie neg̃ciā hic mulplicari appetūt illuc ab etno
pr̄imonio exhēdes fiunt . Cūqȝ plima ambi/
unt . ꝉ obtinere cūcta q̄ ambiri pn̄t . audiāt qd̄
ſcriptum eſt . Quid ꝓdeſt homini ſi totum
mūdū lucret̄ . aīe vero ſue detrimētum faciat ꝛ
Ueſi apte veritas dicat . Quid ꝓdeſt homini
ſi totū qd̄ ext̄ ſe ē cōgregat . ſi hoc ipm̄ ſolū qd̄
ipe ē dāpnat Plerūqȝ aūt cici⁹ raptorū auaī
cia corrigit̄ . ſi ī vbis āmonētis q̄ fugitiua ſit
pn̄s vita mōſtret̄ . ſi eorū ad mediū memoria
deducat̄ . q̄ ꝛ ditaī ī hoc mūdo diu conati ſūt . ꝛ
tū ī adeptis diuicijs diu manē neq̄uerīt . q̄b⁹
feſtina mors repēte et ſil' abſtulit . quidq̄d eo
rū neg̃cia nec ſimul ne repēte cōgregauit . qui
nō ſolum hic rapta reliquerūt . ſȝ ſcelū ad iudi
cium cauſas rapine detulerūt Horū itaqȝ exē
pla audiāt q̄s in vbis ſuis ꝓculdubio et ipſi

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

cōtempnant. vt cū poſt verba ad cor redeunt
imitari ſaltē q̄s iudicauit erubeſcant. xxij.

Aliter ammonēdi ſūt qui nec aliena ap-
petūt nec ſua largiuntur. atq; aliter
qui ea que habent tribunt. et tamē
aliena rape nō deſiſtūt. Ammonendi ſūt
qui nec aliena appetūt. nec ſua largiūtur. vt
ſciant ſollicite q᷑ ea de q̄ ſumpti ſunt. cunctis
hoīb9 terra cōis eſt. idcirco alimenta q̄z omni
b9 cōiter pfert. In caſſum ergo ſe inocentes
putant qui commune dei mun9 ſibi puatim vē
dicant. q̄ cū accepta non tribuunt ī pximorū
nece graſſantur. q2 tot pene cotidie pimunt.
quot morientiū paupm apud ſe ſubſidia ab-
ſcondūt. Nam cū q̄libet neceſſaria indigenti-
b9 miſtram9. ſua illis reddim9. nō noſtra lar
gimur. Iuſticie debitū poti9 ſoluim9 q̄ mi
ſericordie op9 īplem9 Unde et ipſa veritas cū
de miſericordia caute exhibenda caute loq̄retur
ait Cauete ne iuſticiam vrām faciatis coram
hoīnib9 Cui ſententie etiam pſalmiſta conti-
nens dicit Diſpſit dedit paupibus. iuſticia ei9
manet in eternū Cū eni largitatem impen-
ſam paupib9 pmiſiſſet. nō hanc vocare miſe-
cordiam ſz iuſticiā maluit. q2 qđ a cōi dño tri-

buit̃. iuſtũ ꝓſcõ ẽ. vt q̃ qꝫ accipiunt co[m]mitter utant̃ Hic etiã ſalomõ ait Qui iuſtꝰ ẽ tribuet ⁊ nõ ceſſabit. ¶ Ammonẽdi ſũt q̃ꝫ vt ſollicite attẽdant. q̃ ficulneã que fructũ nõ habuit. contra hãc diſtrictꝰ agricola q̃rit̃. q̃ etiam ter rã occupauit. Terrã q̃ppe ficulnea ſine fructũ occupat. qñ mens tenaciũ hoc q̃ ꝓdeſſe mul tis poterat ĩutilit̃ ſeruat Terra quippe ficul nea ſine fctũ occupat qñ locũ quẽ exercere aliꝰ ꝑ ſolẽ boni opis valuit. ſtultus ꝑ deſidie vm bram ꝑmit. Hĩj aũt nõnũq̃ʒ dicẽ ſolent Con ceſſis vtimur aliena nõ q̃rimꝰ. et ſi digna mi ſericordie retributõne nõ agimꝰ. nulla tamen ꝑũſa ꝑpetramꝰ Nõ idcirco ſenciunt. q̃ꝛ vide licʒ aurẽ cordis a v̕bis celeſtibꝰ claudunt Ne qꝫ eñi diues in ewãgelio q̃ ĩduebat̃ purpura et biſſo q̃ epulebat̃ cotidie ſplendide. aliena ra puiſſe ſʒ infructuoſe ꝓpriĩs vſus fuiſſe perhi betur. eũqꝫ poſt hãc vitam vltrix gehẽna ſuſ cepit. nõ quia aliquid illicitũ geſſit. ſʒ quia im moderato vſu totum ſe licitis tradidit. ¶ Ammonendi ſunt tenaces vt nouerint. quod hãc primum iniuriam faciunt deo. quia ſibi omnia nullam miſericordie hoſtiam reddunt Hinc etenim pſalmiſta ait. Non dabit deo

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

placacōnē ſuam. nec p̄cium redēpcioīs aīe ſue
Preciū nāqz redēpcōnis dat̄ ē . opus bonum
p̄ueniēte nos grā reddē Hic iohānis exclamat
dicens Jam ſecuris ad radicē arboris poſita
eſt . Omnīs arbor q̄ nō facit fructum bonum
excidet̄ . et ī ignem mittetur . Qui ergo ſe in-
noxios q: aliena nō rapiunt eſtimant ictum ſe
curis vicine p̄uideant . et torporē īprouide ſe-
curitatis amittant . ne cū ferre fructum boni
opis negligunt . a p̄ſenti vita funditus quaſi
ex viriditate radicis exſecentur ¶ At cōtra
āmonendi ſūt . qui et ea que habent tribuūt
et aliena rape nō deſiſtunt . valde munifici vi
deri appetant . et de boni ſpecie deteriores fi-
ant . Hij etenī propria indiſcrete tribuentes .
non vt ſupra iam dixim9 ad īpacientie mur-
murracōne ꝓruunt . ſed cogente inopia vſqz
ad auariciam deuoluuntur . Quid eorū mēn
te infelicius quibus de largitate naſcitur aua-
ricia . et peccatorum ſeges quaſi ex virtute ſe
minatur . Prius namqz āmonendi ſūt . vt
tenere ſua racionabilit̄ ſciant . et tunc demum
vt aliena non ambiant . Si enim radix culpe
in ipſa effuſione nō exuritur . nūq̄ per ra
mos exuberās auaricie ſpina ſiccat̄ . Occaſio

hh 29

ergo rapiendi ſubtrahit. ſi bñ ꝑus ius poſſi-
dēdi diſponatur Nūc vero āmoniti audiant.
quomodo q̄ hñt miſericordię ībuāt. qñ nimi-
rū didicerūt. vt bona miſcđie per interiectam
rapine nequitiam nō cōfundāt. Violēter eñ
exquirūt que miſcđiter largiunt̄. Sed aliud ē
ꝓ peccatis miām facere. aliud pro miſericor-
dia facienda peccare Que iam nequaꝙ̄ miſeri
cordia nūcupari poteſt. q̄ ad dulcem fructū
nō ꝓficit. q̄ per vires peſtifere radicis ama-
reſcit. Hinc eſt eñ ꝙ ipſa etiā ſacrificia per ꝓ
phetam dñs reꝓbat dicens. Ego dñs diligēs
iudicium. et odio habens rapinam ī holocauſ
ta. Hinc iterū dicit Hoſtie ipiorū abhomina
biles. que offerūtur ex ſcelere. Quia ſepe quo
qȝ et indigentibꝰ ſubtrahuntur q̄ deo largiun
tur. ſȝ quāta eos aīaduſione rēnuat. ꝑ ſalomo
nem dñs demōſtrat dicens Qui īmolat ſacri
ficium de ſubſtācia paupis. quaſi qui victi-
mat filium in cōſpcū patris ſui. Quid nāqȝ
eſſe intolerabilius pt ꝙ̄ mors filij ante ocu-
los patris. Hoc itaqȝ ſacrificium quanta ira
aſpiciatur oſtenditur. qđ orbati patris dolorī
cōpatur. Et tamen plerūqȝ quāta tribuunt pē
ſant. quanta aūt rapiant conſiderare diſſimu

lant. Quaſi mercedē miſerāt. et ꝑpendere
culpas recuſant. Audiant itaqȝ qd̄ ſcrip-
tū ē. Qui mercedes cōgregauit. miſit eas in
ſacculum ꝑtuſū. In ſacculo q̄ppe ꝑtuſo vide
ť qn̄ pecunia mittiť. ſȝ qn̄ amittiť nō videtur
Qui ergo quāta largiunť aſpiciunt. ſȝ qn̄ rapi
unt nō ꝑpēdunt. in pertuſo ſacculo mercedes
mittūt. qꝛ ꝓfecto has ī ſpē ſue fiducie intuen
tes cōgerūt. ſȝ nō intuētes perdunt. xxiij.

Aliť āmonēdi ſūt diſcordes. atqȝ aliter
pacati. Diſcordes nāqȝ āmonēdi ſūt
vt certiſſime ſciant qꝛ quātiſlibȝ vir
tutib9 polleant. ſpirituales fieri nullaten9 pñt
ſi vniri per cōcordiā ꝓximis negligunt Scrip
tū quippe eſt fructus ſpūs eſt caritas. gaudium
pax Qui ergo ſuare pacē nō curat. ferre fruc
tū ſpūs recuſat. Hinc paulus ait Cum ſit in
ter vos zelus et cōtentio. nōne carnales eſtis.
Hinc iterū dicit Pacē ſeqmini cū omnib9 et
ſcīmoniā. ſine qua nemo videbit deum. Hic
rurſū āmonens ait Solliciti ſeruare vnitatē
ſpūs in vinculo pacis. vnum corp9 et vn9 ſpi
ritus. ſicut vocati eſtis in vna ſpe vocationis
veſtre. ad vnam ergo vocationis ſpē nequaq̄

pertingit. ſi nō ad eam vnita cū ꝓximis mē
te curratur . at ſepe nōnulli q̄dam ſpecialiter
dona percipiūt . q̄ ſpernēdo donū cōcordie q̄d
magis ē amittūt. Ut ſi fortaſſe carnem ꝑ cete/
ris gule refrenatōne q̄ domat . concordare eis
quos ſupat abſtinēdo cōtempnat . Sꝫ qui ab
ſtinentiā a concordia ſepat. q̄d āmoneat pſal/
miſta perpēdat. ait eīn. Laudate eum ī tym
pano et choro In tympano nāqꝫ ſicca et per/
cuſſa pellis reſonat. In choro autē voces ſoci
ate concordāt . Quiſq̄s itaqꝫ corpꝰ affligit . ſꝫ
concordiā deſerit. deum quidē laudāt in tym
pano . ſꝫ nō laudat in choro . Sepe vero dum
quoſdam maior ſcīa erigit a ceterorū ſocietate
diſiungit . et quaſi q̊ plꝰ ſapiunt. eo a cōcordie
virtute deſipiſcūt. hij itaqꝫ audeant. q̄d per ſe
metipſā veritas dicat Habete ſal ī vobis. et pa
cem habete inť vos . Sal quippe ſine pace nō
virtutis eſt donū . ſꝫ dampnatiōis argumē/
tū . Quo enī quiſqꝫ melius ſapit . eo deteriꝰ
delinquit. et idcirco in excuſabilit' merebitur
ſupplicium . quia prudenter ſi voluiſſet po//
tuit euitare peccatū Quibꝰ q̊ꝫ rec̄ ꝑ iacobū dr̄
Nō zelū amarū habetis ⁊ cōtētiōes ſūt icorde
vrō . Nolite gloriari et mendaces eſſe adūſū

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

veritatem Nō eſt iſta ſapiencia deſcendēs de
ſurſū . ſꝫ terrena aīalis dyabolica . Que aūt de/
ſurſū eſt ſapiencia ꝑmum quidē pudica ē . de
inde pacifica . pudica videlicet . q2 caſte intelli
git . Pacifica aūt . q2 per elacionem ſe minime a
ꝓximorū ſocietate diſiungit ¶ Ammonen
di ſūt diſſidētes . vt nouerint . ꝙ tam diu nul
lum boni ōpis deo ſacrificiū īmolant . ꝙ diu
a ꝓximorū caritate diſcordant Scriptū nā/
qꝫ eſt Si offers munꝰ tuum ad altare ⁊ ibi re
cordatus fueris q2 frater tuus habet aliq̄d ad
uerſum te . relinque ibi munꝰ tuum ante al/
tare . et vade ꝑus reconſiliari fratri tuo . ⁊ tūc
veniens offeres munꝰ tuum . Ex q̄ ꝑceptio/
ne penſandum eſt q̄rū hoſtia repellitur . ꝙ in
tollerabilis culpa monſtratur . Nam cū ma
la cūcta bonis ſeq̄ntibꝰ diluantur . penſemus
quāta ſint mala diſcordie . q̄ niſi extincta fundi
tus bonum ſubſequi non permittūt ¶ Am
monendi ſūt diſcordes vt ſi aures a mādatis
celeſtibꝰ declināt . mentis oculos ad cōſideran
da ea q̄ in īfimis verſantur aperiāt . qđ ſepe
aues vniꝰ eiuſdē qꝫ generis ſeſe ſocialiter vo/
lando nō deſerūt . et qđ gregatim aīalia bruta
paſcūtur . Que ſi ſolerter aſpicimꝰ cōcordiā do

ſibi irrabiliꝫ natuã indicat quantũ malum
ꝑ diſcordiam rõnalis natura cõmittat qñ hec a
rõnis intencõne ꝑdidit . qꝺ̃ illa motu naturali
cuſtodit Nec cõtra ammonẽdi ſũt parati .
ne dum plus q̃ꝫ neccẽ eſt pacem quam poſſidẽt
amant . ad ꝑpetuam ꝑuenĩe nõ apptant . Ple
rũqꝫ eñi grauius intencionẽ mencium . rerũ
tranquillitas temptat . vt quo nõ ſũt moleſta
q̃ tenent eo min9 amabilia fiant q̃ vacant . et
q̃ delectant pñtia . eo nõ req̃rant eťna . Unde ꝑ
ſemetipſam veritas loquens . cũ terrenũ pa/
cem a ſupna diſtingueret . atqꝫ ad venturam
diſcipulos ex pñti vocaret ait . Pacem relin/
quo vobis . pacem meã do vobis . Relinq̃
ſcꝫ tranſitoriam do mãſuram Si ergo in eam
cor q̃ relicta eſt figitur . nũq̃ꝫ ad illam q̃ danda
eſt peruenit Pax ergo pñs ita tenenda eſt . vt
et diligi debeat ꝛ cõtempni . ne ſi ĩmoderate di
ligitur . diligentis anim9 in culpa capiat Rũ
ãmonendi ſũt parati . ne dũ minis humanam
pacem deſiderant . ꝑuos hominũ mores ne/
quaq̃ꝫ redarguant . et cõſenciendo ꝑuerſis ab
auctoris ſui pace diſtingant . ne dũ humana
foras iurgia metuunt . interni federis diſcuſ/
ſione feriãtur . Quid eſt eñi pax tranſitoria .

niſi q̄dam veſtigium pacis et̄ne : Quid eſ/
ſe ergo demẽciꝰ poteſt. ꝙ veſtigia ipſa dilige/
re in puluere . ſꝫ ipſū a quo ipſa ſūt nō ama
re Hinc dauid dū totū ſe ad federa pacis int/
ne cōſtrīgeret . teſtat̄ . q̄d cū malis concordiam
nō tenēt dicens Nōne q̄ oderūt te deꝰ oderā et
ſup inimicos tuos tabeſcam . p̄fcō odio oderā
illos . inimici facti ſūt michi Inimicos etenī
dei p̄fcō odio odiſſe ē. et q̄d facti ſūt diligē ꝛ q̄d
faciūt increpaē mores prauorū premē. vite pdeſ
ſe Penſandū ergo ē q̄n ab increpacōne q̄eſcitur
quāta culpa pax cū peſſimis tenet̄ Si pphe/
ta tantus hoc velut ī hoſtiā deo obtulit . q̄d cō
tra ſe p dño prauorū inimicicias excitauit . Hic
eſt ꝙ tribꝰ leui aſſumptis gladijs p caſtrorū
media tranſiens . q̄ feriēdis noluit peccatori/
bꝰ parcē deo manꝰ dicta ē cōſecraſſe . Hic phi/
nees peccanciū ciuiū grām ſpernēs . coeuntes
cū madianitis pculit iram dñi iratꝰ placauit
Hīc p ſemꝫipſam veritas dicit Quid putatis
q̄ pacem veni mittē ī terram : Nō vtiq̄ ſed
gladiū Malorū nāq̄ in caute amicicijs iungi
mur . culpis ligamur Vñ Ioſaphat q̄ tot de
anacta vita pconijs attollit̄ . de achab regis a/
micicias pene pituꝰ increpatur . Cui a dño p

ꝓphetã dr Impio p̃bes auxilium. et hijs q̃
oderũt dñm ĩ amicicia iũgeris. et idcirco irã
quidẽ dñi merebaris. ſ; bona opa ĩuẽta ſũt ĩ
te eo ꝙ abſtuleris lucos de t̃ra iuda Ab illo eñi
q̃ ſũme rectus eſt. eoipſo ĩa diſcrepat ꝙ ꝑuer
ſorũ amicicijs vita noſtra concordat .
Ammonẽdi ſũt pacati ne ſi ad ĩcrepacoĩs ver
ba ꝯſiliant. tempalẽ pacẽ ſibi ꝑturbare formi
dãt. Rurſũ ẽmonendi ſũt. vt eandẽ pacem
dilectione integra intrĩſecus teneant. quã per
ĩuectionẽ vocis ſibi extrĩſecus turbant Quia
vtrũq; ꝓuide ſe dauid ſuare ꝓhibet cũ dicit.
Cũ hijs q̃ oderũt pacẽ erã pacificꝰ cũ loque
bar illis ĩpugnabant me gratis Ecce loquẽs ĩ
pugnabat. et cũ ĩpugnatus erat pacificus. q;
nec ĩſaniẽtes ceſſabat rep̃hendẽ. nec rep̃hen
ſos negligebat amare Hinc eciã paulus ait.
Si fieri poteſt qd̄ ex vobis eſt. cũ oĩbus hoĩ
bus pacem habentes. Hortaturꝰ eñi diſcipu
los vt pacem cũ omnibꝰ haberẽt. p̃miſit di
cens ſi fieri p̃t. atq; ſubiũxit qd̄ ex vobis eſt.
Difficile q̃ppe eãt. vt ſi mala acta corripẽt. ha
bẽ pacẽ cũ omĩbꝰ poſſent. ſ; cũ tempalis pax
ĩ p̃uorũ cordibꝰ ex noſtra ĩcrepacõne cõfundit̃.
inuiolata neceſſe eſt. vt in nrõ corde ſeruetur

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

Recte itaqꝫ ait. qđ ex vobis eſt. Acſi nimirum dicat. Quia pax ex duarū ꝑtium cōſenſu ſubſiſtit. ſi ab eis q̄ corripiunt̄ expellitur.ītegra tñ in veſtra q̄ corripitis mente teneatur. Unde rurſū iſdē diſcipulos āmonet dicens. Si quis nō obedit verbo veſtro per epiſtolā. hunc notate. et nō cōmiſceamini cū illo vt cōfundatur Atqꝫ illico ſubiūxit. Et nolite vt īimicū exiſtimare illum. ſꝫ corripite vt fratrem. Acſi diceret. Pacem cū eo exteriorē ſoluite. ſꝫ īteriorē circa illum medullitus cuſtodite vt peccantis mētem ſic veſtra diſcordia feriat. q̄tenus pax a cordibꝰ veſtris nec abnegata diſcedat. xxiiij.

Aliter āmonēdi ſūt ſeminātes iurgia atqꝫ aliter pacifici. Ammonēdi nāqꝫ ſūt q̄ iurgia ſeminant. vt cuius ſunt ſequaces agnoſcant. De apoſtata quippe angelo ſcriptū eſt cū bone meſſi inſerta fuiſſet zizania inimicus homo hoc fecit. De cuiꝰ etiā mēbro per ſalomonē đr. Homo apoſtota vir inutilis gđiatur ore ꝑuerſo. ānuit oculis. terit pede. Digito loquit̄ ꝑuo corde machinat̄ malum et omni tempe iurgia ſeminat. Ecce quē ſeminātem iurgia dicere voluit ꝑus apoſtotā noīauit. qꝛ niſi more ſupbientis angeli a con-

ſpectu conditoris ꝑus intꝰ aɾſione mētis ca/
deret. foras poſtmodū vſq; ad ſeminādam iur/
gia nō veniret. Qui recte deſcribit᷑ q̄ annuit o
culis. digito loquit᷑. terit pede Interior nāq;
ē cuſtodia q̄ ordīata ſuat exteriꝰ mēbra q̄ ergo
ſtatū mentis ꝑdidit ſubſequēter foras ī incō/
ſtancia motionis fluit. atq; exteriori mobili
tate iudicat q̄ nulla interius radice ſtabilitatis
ſubſiſtat. audiāt iurgiorū ſemīatores qd̄ ſcrip
tū ē beati pacifici q̄m filij dei vocabūt᷑ atq; ediu
ſo colligāt. q: ſi filij dei vocant᷑ q̄ pacem faciūt
ꝓculdubio ſathane ſunt filij q̄ confundunt.
Omnes autē qui ꝑ diſcordiam ſeparantur. a vi
riditate dileɾionis areſcūt: Qui ⁊ ſi boni opis
frūs in ſuis actōnibꝰ ꝓferūt ꝓfcō nulli ſūt.
q: nō ex vnitate caritatis oriunt᷑ Hinc ergo ꝑpē
dant ſeminātes iurgia. q̄ multiplicit᷑ peccāt
q̄ dū vnam neq̄ciā ꝑpetrāt ab humanis cordi/
bꝰ cūctas ſimul v̄tutes eradicant In vno eñi
malo īnumera ꝑagunt. q: ſeminādo diſcordi
am. caritatem q̄ nimirū v̄tutū ōniū mater eſt
extinguūt. Quia autē nichil p̄cioſiꝰ ē deo vir
tute dilectiōis. nichil delectābiliꝰ dyabolo extīc
tione caritatis. Quiſq̄s ergo ſemīat do iurgia
dileɾiōnē ꝓximorū ꝑimit. hoſti dei familiariꝰ

ſeruit. q2 qua ille amiſſa cecidit. hanc iſte vol-
ratis cordibꝰ ſubtrahẽs eis iter aſcenſionis ab
ſcidit ¶At cõtra ãmonendi ſũt pacifici. ne
tante actionis pondꝰ leuigẽt. ſi int̃ q̃s fundarẽ
pacẽ debeant ignorent. Nã ſicut multũ nocet
ſi vnitas deſit bonis. ita valde eſt noxiũ. ſi nõ
deſit malis. Si ergo peruerſorũ neq̃cia in pace
iungitur profecto eorum malis actibus ro-
bur augetur. quia quo ſibi in malicia congru
unt. eo totos ſe robuſtius bonorum afflictõ-
nibus illudunt. Hinc namq3 eſt. ꝙ contra
dampnati illius vaſis videlicet antixp̃i pre-
dicatores diuina voce beato iob dicitur. Mẽ-
bra carniũ eiꝰ coherencia ſibi. Hinc ſub ſqua-
marum ſpecie de eiꝰ ſatellitibus perhibetur
Vna vni coniungitur. et nec ſpiraculum q̃
dem incedit per eas. Sequaces quippe illi-
us. quo nulla inter ſe diſcordie aduerſitate di-
uiſi ſunt. in bonorum grauius nece glome-
rantur. Qui ergo iniquos paci ſociat. iniq̃ta-
ti vires amiſtrat. q2 bonos deteiꝰ deprimũt.
quos et vnanimit pſequũtur. Vñ p̃dicator e
gregiꝰ q̃ui phariſeorũ ſaduceorũ q3 pſecucio-
nẽ dephenſus inter ſemetipſos diuidẽ ſtuduit

quos cõtra ſe ꝗuiter vnitos vidit . cũ clamauit
dicens Viri fratres ego phariſeꝰ ſũ filiꝰ pha
riſeorũ de ſpe ⁊ reſurrectõne mortuorũ ego iu
dicor . dumqꝫ ſaducei ſpẽ reſurrectionẽ qꝫ mor
tuorũ eſſe denegarent . quã phariſei iuxta pre
ceptũ ſacri eloquij crederent . facta in perſecuto-
rũ vnanimitate diſſenſione et diuiſa turba ille
ſus paulꝰ exiuit . que hũc vnita ꝑus vnani-
miter preſſit ¶ Aliquando ſcꝫ itaqꝫ ſũt qui fa
ciende pacis ſtudijs occupant̃ vt ꝑuorũ men
tibꝰ ꝑꝰ amorẽ debeant inẽne pacis iſunt ẽ . q̃-
tenꝰ eis poſtmodũ valeat exterior pax ꝓdeſſe
vt dum eorũ cor in illius cognicione ſuſpendi
tur . nequaq̃ ad nequiciam . ex huiꝰ percepti
one rapiatur . dumqꝫ ſupnam prouident . t̃-
renam nullo modo ad vſũ ſue deteriorac̃õnis
inclinent . Cum vero peruerſi quiqꝫ tales ſũt
et nocẽ bonis nequeant etiã ſi concupiſcant . in
ter hos nimirũ debet terrena pax cõſtrui . et
ꝑus q̃ ab eis valeat ſupna agnoſci . vt hij ſcꝫ
quos cõtra dilectõnem de malicia ſue impieta
tis exaſperat . ſaltim et proximi amore man
ſueſcant . quaſi e vicino ad melius tran-
ſeant . vt ad illam que a longe eſt pacem

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

cōditoris attendant . xxv .

Aliter ãmonēdi ſūt q̄ ſacre legis v̄ba
nō recte intelligunt. atq3 alit q̄ recte
quidē ītelligunt. ſ3 hec humilit non
loquunt᷑. Ammonēdi ſūt q̄ ſacre legis v̄ba nō
recte intelligūt. vt ꝑpendant qꝛ ſaluberrimū
vini potū in veneni ſibi poculū vertūt. ac per
medicinale ferrū vulnere mortali ſe feriūt. dū
ꝑ hoc in ſe ſana ꝑimunt. ꝑ qd̄ ſalubrit abſcidē
ſauciata debuerūt. Ammonēdi ſūt vt ꝑpēdāt
q̄ ſcriptura ſacra ī nocte vite p̄ntis quaſi que
dam nobis lucerna ſit poſita. cu9 nimirū ver-
ba dum nō rcē intelligūt de lumine tenebreſ-
cūt. Quos videlicet ad intellcm̄ ꝑuū intentō
puerſa nō raperet. niſi ꝑus ſuperbia inflaret
Dū eni ſe p̄ceteris ſapientes arbitrant᷑ ſequi
alios ad meli9 ītellcā deſpiciūt. atq3 vt apud
īperitū vulgus ſcīe ſibi nomē extorq̄ant. ſtu-
dent ſūmopere ⁊ ab alijs rcē intellcā deſtruere
et ſua peruſa roborarē. Unde bene ꝑ ꝓphetam
dicitur. Secuerunt pregnantes galaad. ad di
ladum terminū ſuum. Galaad namq3 acer-
uus teſtimonij intꝑretatur. Et quia cuncta
ſimul cōgregatio eccleſie per confeſſionem ſer-
uit teſtimonio veritatis. nō incongrue per ga

laud eccleſia exprimitur . que ore cunctorum fide
lium de deo queqꝫ ſunt vera teſtatur . Preg
nantes autem vocantur anime q̄ intellectum
verbi ex diuino amore cōcipiunt . ſi ad perfec
tum tempꝰ veniant . cōceptam intelligenciā
boni opis oſtenſione pariture . Terminum
vero ſuum dilatare ē . opinionis ſue nomē ex
tendere . Secuerunt ergo pregnantes galaad
ad dilatandū ēminū ſuū . qꝛ nimirū hēretici mē
tes fidelium que iam aliquid de veritatis ītel
lectu cōceperant peruerſa p̄dicacione perimūt
et ſcientie ſibi nomen extendūt . Paruulorū
corda . iam de verbi cōcepcione grauida errois
gladio ſcindūt . et quaſi doctrine ſibi nomē fa
ciunt . Hos ergo cū conamur inſtruere . ne p
uerſa ſenciant . āmoneamus prius neceſſe eſt .
ne inanē gloriā querant . Si enī radix elacio
nis abſciditur . cōſequent rami praue aſſercō
nis areſcūt . āmonendi ſūt etiā ne errores diſ
cordias qꝫ generando legem dei que idcirco da
ta eſt vt ſacrificia ſathane p̄hibeat . eandem ip
ſam ī ſathane ſacrificiū vertant . Vnde per p
phetam dominꝰ queriī dicens . Dedi eis fru
mentum vinū et oleum . et argentū multi
plicaui eis et aurū que fecerūt baal . Frume

cū quippe a dn̄o accipim9 . qn̄ in d̄cis obſcuri
orib9 ſubducto tegmine lr̄e p medullam ſpūs
legis interna ſentim9 . Vinum ſuū dn̄s no/
bis p̄ſtat . cū ſcripture ſue alta p̄dicatōne nos
debriat . Oleū q̄ȝ ſuū nobis tribuit cū p̄cep p
tis apertioribus vitā noſtram blanda lenitate
diſponit Argētū multiplicat . cū nobis luce
veritatis plena eloq̄a ſub miſtrat . Auro quo
q̄ȝ nos ditat . qn̄ cor nr̄m ītellectu ſūmi fulgo
ris irradiat . Que cūcta heretici baal offerunt
q2 apud auditorū ſuorū corda corrupte oīa in
telligendo p̄uertūt . ⁊ de frumēto dei . vino at
q̄ȝ oleo argento pariter ⁊ auro ſathane ſacrificiū
īmolant . q2 ad errorē diſcordie verba pacis i/
clinant . Vn̄ ammonendi ſūt vt perpēdāt . q̄ dum
p̄uerſa mente de p̄ceptis pacis diſcordiā faci/
unt . iuſto dei iudicio ipſi de verbis vite mor/
riuntur At cōtra ammonēdi ſūt q̄ recte q̄
dam verba legis ītelligunt . ſȝ hec humiliter nō
loquūtur . vt ī diuinis ſmonib9 p̄us q̄ alijs
offerant ſemetipſos requirant . ne īſequētes
aliorum facta ſe deſerant . Et cū recte cūcta de
ſacra ſcriptura ſentiant . hoc ſolum qđ p illam
cōtra elatos dicitur non attendant Improb9
quippe et imperitus eſt medicus . qui alium

mederi appetit. et ipſe vulnus qd̄ patitur neſ
cit. Qui igitur verbum dei humiliter nō loquū
tur profecto āmonendi ſūt. vt cū medicinam
egris apponūt. prius virus ſue peſtis inſpici
āt. ne alios medēdo moriātur. ammonei de
bent vt cōſiderent ne a virtute dicti dicendi q̄
litate diſcordent. ne loquēdo aliud et oſtenden
do aliud predicent. audiant itaqz qd̄ ſcriptū ē
Si quis loquitur. quaſi ſmones dei. Qui
ergo verba que proferūt. ex ꝓprijs nō habēt
nec quaſi de proprijs timent. audiāt qd̄ ſcrip
tum eſt Sicut ex deo corā domino in xp̄o lo
quimur. Ex deo enī coram domino loquitur
qui ꝑdicationis verbum. et qz a deo accipit in
telligit. et placē ꝑ illud deo nō hominib9 que
rit. audiant q̄z qd̄ ſcriptum eſt. ab homīabil'
deo eſt omnis arrogans. qz videlicet dum in
verbo dei gloriam propriam querit. vis dan
tis invadit. eūqz laudi ſue poſtponere nequa
q̄ metuit. a quo hoc ipſum qd̄ laudatur acce
pit. audiant qd̄ predicatori ꝑ ſalomonem dr̄.
Bibe aquam de ciſterna tua. et fluenta putei
tui diriuentur et fontes tui foras. et in pla
teis aquas diuide. Habeto eas ſolus. nec
ſint alieni participes tui. Aquam quippe

predicator de ciſterna ſua bibit. cū ad cor ſuū
rediens prius audit ipſe qđ dicit Bibit ſua flu
enta putei ſi ſuo irrigatione verbi infunditur
Ubi bene ſubiungit. Deriuentur fontes tui
foras. et in plateis diuide aquas. et tū quip
pe eſt. vt ipſe prius bibat. et tūc predicando
aliis influat Fontes namq; foras deriuarē eſt
exterius aliis vim predicationis infundere. Ī
plateis autem aquas diuidere eſt. in magna
auditorū amplitudine iuxta uniuſcuiuſq; q̄-
litatem diuina eloquia diſpenſare. Et qr ple
rūq; inanis glorie appetitus ſubripit. dum
ſermo dei ad multorū noticiam currit. Poſt
q̄ dictū eſt in plateis aquas diuide. recte ſub-
iungitur. Habeto eas ſolus. nec ſint alie-
ni participes tui. Alienos quippe malignos ſpi
ritus vocat De quibus per prophetam dicit. tem p̄
tati hominis voce. alieni inſurrexerunt in me
et fortes quęſierunt aīam meam. Ait ergo a-
quas et in plateis diuide. et tū ſolus habe. ac
ſi apertius dicat Sic neceſſe eſt. vt predicationi ex
terius ſeruias. quatenus per elationem te im
mundis ſpiritibus non coniungas ne in di-
uini verbi miniſterio hoſtes tuos ad te participes
admittas. aquas ergo et ī plateis diuidimus

et tñ ſoli poſſidem9 . qñ ⁊ exterius late predi
cationem fundim9 ⁊ tamen per eã humanas
laudes aſſequi minime ambim9 . xxvi .

Aliter ãmonendi ſũt qui cũ pdicare dig
ne valeant . p nimia huĩlitate formi
dant . atq; aliter ãmonendi ſũt . qs
a pdicatõne ĩperfcõ vł etas phibet . et tamen p
cipitatõ ĩpellit Ammonẽdi nãq; ſũt q cũ pdi
care utilit pñt ĩmoderata tñ humilitate refu-
giunt . vt ex minori cõſideratõne colligãt quã
tũ ĩ maiorib9 rebus delinquãt Si eñi indigẽ
tib9 pximis ipſi quas haberent pecunias ab
ſconderent . adiutores pcul dubio calamitatis
extitiſſent . Quo ergo reatu cõſtringant aſpi
ciant . qui dum pereuntib9 fratrib9 verbum p
dicatõnis ſubtrahunt . morientib9 vite reme
dia abſcõdunt Vñ ⁊ bene quidam ſapiens di
cit Sapiencia abſcõdita . et theſaur9 ĩuiſus q
utilitas ĩvtriſq; : Si popul9 fame atterẽtur .
et occulta frumenta ipſi ſeruarent . auctores
pcul dubio mortis exiſterẽt . Qua itaq; plec
tendi ſũt pena cõſiderent . q cũ fame verbi ani
me pereant . ipſi panem pcepte gracie nõ mi-
niſtrant Vnde et bene per ſalomonem dicitur
Qui abſcõdit frumenta maledicit ĩ popul'

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

Frumēta quippe abſcondere eſt p̄dicationis
ſancte apud ſe verba retinere. In popul' au
tē talis quiſq3 maledicit q2 in ſolis culpa ſilen
cij p multorū quos corrigē potuit pena dāp
natur Si medicinalis artis minime ignari ſecā
dum vlnꝰ cernerēt. et tū ſecare recuſarēt. p
fecto peccm ſupne mortis ex ſolo torpore cōmic
terent. Quanta ergo culpa īvoluant aſpiciāt
q̄ dum cognoſcant volnera menciū. curaē neg
ligunt ea ſectione vborū Unde et bene per p
phetam dr Maledictus qui phibet gladium
ſuū a ſanguine. Gladiū quippe a ſanguine p
hibere ē. p̄dicacōnis verbū a carnalis vite inf
fectione retinere. De quo rurſū gladio dr Et
gladiu3 meus mādu͏cauit carnes. Hij aūt cū
apud ſe ſmonē p̄dicatiois occultant diuinas
cōtra ſe ſentēcias terribilit audiant. q̄tenꝰ ab
eorū cordibꝰ. timorē expellat. Audiant ꝙ ta
lentū q̄ erogare noluit. cū ſentencia dāpnatio
nis amiſit Audiant ꝙ paulus eo ſe a pximo
rū ſanguine mūdum credidit. quo feriendis
eorū vicijs nō pepcit dicēs. Cōteſtor vos hodi
erna die q2 mūdꝰ ſū a ſanguine oim̄. non eīm
ſubter fugi q̄ minꝰ ānunciarē ōne conſiliū dei
vobis. Audiant qd̄ voce angelica iohānes am

monet. cũ dr̄ Qui audit dicat veni. vt nimi
rũ cui ſe vox intn̄a inſinuat. illud etiam cla
mando alios quo ipſe rapit̄ trahat. ne clauſas
fores etiã vocat9 inueniat. ſi vocanti vacu9 ap
propiquat Audiant q̄ yſaias qui a verbi mi
niſterio tacuit. illuſtrat9 ſupno lumine mag
na voce penitēcie ſemetipſũ ipſe rep̄hendit di
cens Ve michi q2 tacui. audiant qđ p ſalomo
nē in illum p̄dicacioīs ſciencia multiplicari p
mittit̄. q̄ in hoc qđ iam obtinuit corporis vicō
nō tenet̄. ait namq3. anima q̄ benedicit ipin
guabit̄. et q̄ inebriat ipſe q̄3 inebriabit̄. Qui
eñ p̄dicando exteri9 b̄ndicit. interi9 augmenti
pinguedinē recipit. et dum vino eloquij audi
torũ mentē debriaē nō deſinit. potu multipli
cati muneis debriat9 excreſcit. audiant qđ da
uit hoc deo in munere obtulit. p̄dicacioīs gra
ciam accepat nō abſcōdit dicēs. Ecce labia mea
nō prohibebo dn̄e tu cognouiſti Iuſticiam
tuam non abſcondi in corde meo. veritatem
tuam et ſalutare tuum dixi. Audiant qđ
ſponſi colloquio ad ſponſam dicitur. Que
habitas in ortis amici auſculta. fac me audi
re vocem tuam. Eccleſia quippe in ortis
habitat que ad viriditatem intimam exculta

excelsa plantaria virtutū ſeruat. Cuius vocē amicos auſcultare eſt. electos quoſqꝫ v̄bū p̄dicacōnis illiꝰ deſiderare. Quā videlicꝫ vocem ſpōſus audire deſiderāt. q̄ ad p̄dicacōnem eius per electorum ſuorū aīas anhelat. Audiāt qđ moyſes cū iraſcentē deū ppl'o cerneret. et aſſumi ad vlciſcendum gladios iuberet illos a pte dei denūciat exiſtere. q̄ delinquēcium ſcelera īcūctanť ferirent dicens. Si quis dn̄i eſt iungať mihi. ponat vir gladium ſup femur ſuum. Ite et redite de porta vſqꝫ ad portam p mediū caſtrorū et occidat vnuſq̄ſqꝫ fratrē et amicū et ꝓximum ſuum. Gladium quippe ſuper femur ponere eſt. p̄dicacionis ſtudiū voluptatibꝰ carnis anteferre. vt cū ſcā q̄s ſtudet dicere. curet neceſſe eſt illicitas ſuggeſtiones edomare. De porta vero vſqꝫ ad portam ire eſt. a vicio vſqꝫ ad vicium p qđ ad mentē mors ingrediť īcrepādo diſcurrē. per mediū vero caſtrorū tranſire eſt. tanta equalitate intra eccleſiā viuē. vt q̄ delinquēcium culpas redarguit. in nulliꝰ ſe debeat fauore declinare. Unde et recte ſubiūgiť. Occidat vir fratrē ⁊ amicū et ꝓximum ſuum. fratrē ſcꝫ et amicū ⁊ ꝓximum interficit. q̄ cū puniēda īuenit.

ab increpationis gladio nec eis quos per cog
nationē diligit parcit. Si ergo ille dei dr̄. qui
ad ferienda vicia zelo diuini amoris excitatur
profcō eſſe ſe dei denegat. qui ī q̄tū ſufficit ī
crepare vitam carnalium recuſat ¶ Ac cō
tra āmonendi ſūt quos a p̄dicatio īs officio l
impfcō vel etas ꝓhibet et tamen p̄cipitatio i
pellit. ne dū tanti ſibi onus officij p̄cipitatio
ne arrogant viā ſibi ſubſequētis melioratōnis
abſcidant. et cū arripiant ītempeſtiue qd̄ non
valent perdant etiā qd̄ īplere qn̄q3 tempeſti
ue potuiſſent. atq3 ſciām quā incōgrue conan
tur oſtendē. iuſte oſtendant amiſiſſe. Ammo
nendi ſūt vt conſiderent ꝙ pulli auiū. ſi ante
pēnarū pfectōnem volare appetant. vnde ire
ī alta cupiūt. inde ī yma merguntur. Ammo
nendi ſūt vt cōſiderent ꝙ ſtructuris recenti
bus nec dū ſolidatis. ſi tignorū pōdus ſupponi
tur. nō habitaculum ſ3 ruina fabricatur āmonē
di ſūt vt cōſiderent ꝙ cōceptas ſoboles femine
ſi prius q̄ plene formentur pferūt nequaq̄ do
mos ſ3 tumulos replent. Hinc eſt ꝙ ipſa veri
tas que repente quos vellet roborare potuiſſ3
vt exemplum ſequētibus daret. ne īpfecti p̄di
care p̄ſumerent. Poſtq̄ plene diſcipulos de

virtutis p̄dicatōe iſtruxit illico adiūxit. Vos
aūt ſedete in ciuitate q̊adusqꝫ īduamini v̆tu/
te ex alto. In ciuitate q̆ppe cōſidem9 ſi intra
mentiū nrārū nos clauſtra cōſtrīgim9. ne lo
quēdo exteri9 euagemur vt cū v̆tute dīna per
fecte īduimur. tūc q̄ſi a nobiſmetipſis foras q̄
ſi alios inſtruētes exeam9 Hinc p̄ quēdam ſa
piente dicit̄. Adoleſcēs loquē ī cauſa tua vix.
Et ſi bis īterrogat9 fueis habeat initiū reſpō
ſio tua. Hinc ē q̄ idē redēptor noſter. cū ī cel
ſis conditor ꝛ oſtēſione ſue potencie ſemꝑ doctor
angelorū. ante tricenale temp9 in t̄ra magiſt̄
noluit fieri hoīm vt videlicꝫ p̄cipitib9 vim ſa
luberrimi timoīs infundēt cū ipſe etiā q̄ labi
nō poſſet. ꝑfecte vite gratiā nō niſi ꝑfecta etate
p̄dicaret. Scriptū quippe ē. Cū factus eſſet ā
norū duodecī remāſit puer iheſus ī iheruſalē
De q̊ a pntib9 requiſito paulo poſt ſubditur.
Inuenerūt illum ī templo ſedentē in medio
doctorū audientē illos et int̄rogantē Vigilan/
ti itaqꝫ cōſideratione penſandū ē. q̄ cū iheſus
ānorū duodecī dr ī medio doctorū ſedēs nō do
cens ſꝫ īterrogās īuenit̄. Quo exēplo ſcꝫ oſtē
dit̄. ne īfirm9 docē q̄s audeat. ſi ille puer doce

ri īterrogādo voluit q̆ p dīnitatis potēciam verbū ſciēcie iꝫ ſis ſuis doctoribꝰ miſtrauit. Hinc vero p paulū diſcipulo dr. Precipe hec et doce. nemo adoleſcēciā tuā cōtempnat Sciendū nāqꝫ nobis ē. qꝛ ī ſacro eloq̇o aliqn̄ adoleſcencia iuuentꝰ vocat᷑. Qđ citius oſtendit᷑. ſi ſalomonis ad medium v̆ba pferant᷑. q̆ ait. Letare iuuenis in adoleſcencia tua Si eñi vē qꝫ vnū eſſe nō diſcerneret. q̄ mouebat in adoleſcencia iuuenē nō vocaret . xxviij .

Alit̄ āmonendi ſūt. q̇ in hoc qđ temporalit̄ appetūt tūc pſperant᷑. atqꝫ aliter q̆ ea q̆dē q̄ mūdi ſūt cōcupiſcūt ſꝫ tñ aduſitatis labore fatigāt᷑. Ammonendi nāqꝫ ſūt q̆ in hoc qđ temporalit̄ appetūt pſperant᷑. ne cū cūcta ad votū ſuppetant. datorē q̄rē negligant. ne ī hijs q̄ dant᷑ aīm̄ figāt. ne peregrinacōnē pro patria diligāt. ne ſubſidia itineris ī obſtacula puencōnis v̆tant. ne nocīne lune lumīe delectati. claritatē ſolis vidē refugiant. ¶. Ammonendi itaqꝫ ſūt. vt q̄ qꝫ ī hoc mūdo cōſequūtur calamitatis ſolacia nō āt pmia retribucioīs credant. ſꝫ cōtra fauores mūdi mētē erigāt. ne in eis ex tota cordis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

delectatōne ſuccūbāt. Quiſq̄s eñi pſperitatē
q̄ vtit̄ apud iudiciū cordis melioris vite amo
re repmit. fauorem vite tranſeuntis ī mor/
tis perpetue occaſionem vertit Hinc eſt enim
ꝙ ſub eorū ſpecie. qui vincendos ſe pſperita
ti ſue reliquerūt in huiꝰ mūdi ſucceſſibꝰ letā/
tes ī crepant̄. cū dr̄. dederūt terram meā ſibi
in hereditatem cū gaudio. et toto corde et ani
mo. Quibꝰ verbis ppendit̄. ꝙ nō ſolum q2
gaudeant. ſ3 ꝙ toto corde et ex aīo gaudeant.
diſtricta rephenſione feriant̄ Hinc ſalomō ait
Auerſio paruulorū īter ficiet eos. et proſperi
tas ſtultorū pdet illos. Hinc paulus āmonet
dicens. Qui emūt tamq̄ nō poſſidentes. et
q̄ vtūtur hoc mūdo tamq̄ nō vtant̄. vt vide/
licet ſic nobis que ſuppetunt exterius ſeruiāt
quatenꝰ a ſupne dilectōnis ſtudio aīm̄ inflec/
tant. ne luctū nobis interne peregrinatiōis tem
pent ea q̄ in exilium poſitis ſubſidium pbent
et quaſi felices intranſitoriis nos gaudeamꝰ
q̄ ab et̄nis nos interim miſeros cernimus.
Hinc nāq3 eſt. ꝙ de electorū voce dicit etiā le/
ua eiꝰ ſub capite meo et dextera illiꝰ amplexa
bitur me Siniſtram dei pſperitatem videlic3
vite pn̄tis quaſi ſub capite poſuit quā intem/

cione ſūmi amoīs ꝑimit. dexterā vero dei eam
āplectitur. qꝛ ſub etna eiꝰ beatitudine tota de
uocōne cōtinetur. Hinc rurſū ꝑ ſalomonem
dr̄. Longitudo dierū in dextera eius in ſiniſ/
tra vero eius diuicie et gloria Diuicie itaqꝫ ⁊
gloria qualiter ſint habenda docuit. que poſi/
ta ī ſiniſtra memorauit. Hinc pſalmiſta ait.
Saluū me fac dexterā tua Neqꝫ eīm ait manu
ſed dextera. vt videlicet cū dexterā diceret. qꝛ
etnam ſalutem q̄reret indicaret. Hinc rurſū
ſcriptū eſt. Dextera manꝰ tua dn̄e cōfregit in
imicos. Hoſtes eīm dei et ſi in ſiniſtra eiꝰ ꝓfi
ciunt in dextera frāgunť. qꝛ plerūqꝫ ꝑuos vi/
ta pn̄s eleuat. ſꝫ aduentꝰ etne beatitudīs dāp
nat ¶ Ammonēdi ſūt qui in hoc mundo
ꝓſperanť. vt ſollerť cōſiderent. qꝛ pn̄tis vite
ꝓſperitas aliqn̄ idcirco dať. vt ad meliorē vi/
tam prouocet. aliqn̄ vero vt ineternū pleniꝰ
dampnet Hinc eſt eīm ꝙ plebi iſrahelitice cha
naan terra promittiť. vt qn̄qꝫ ad eterna ſperā
da ꝓuoceť. Neqꝫ eīm rudis ppl̄us ille ꝓmiſ
ſionibꝰ dei in longīquū crederet. ſi a ꝓmiſſore
ſuo nō etiā e vicino aliqd̄ ꝑcepiſſet. Ut ergo et
notū fidem certiꝰ roboreť. nequaꝙ̄ ſolūmodo
ſpe ad res. ſꝫ rebꝰ qꝫ ad ſpem trahitur qd̄ liq/

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

do pſalmiſta teſtatꝛ dicens. Dedit eis regiones gentiū et laboꝛes populorū poſſederūt. vt cuſ todiant iuſtificacōnes eiꝰ. et legem eiꝰ exqui rant. Sȝ cū largiente deū hūana mēs boni o peris reſponſione nō ſequitꝛ. unde nutrita pie creditur inde iuſtius dāpnatur. Hinc eñi per pſalmiſtā rurſū dicitꝛ Deiecisti eos dum alle uarentꝛ. Quia videlicȝ reprobi. cū recta opera diuinis muneribꝰ nō rependunt. cū totos ſe hinc deſerūt et affluentibꝰ ꝓſperitatibus di mittūt. unde exterius proficiut. inde ab inti mis cadunt. Hinc eſt qꝛ ī inferno cruciato di uiti dicitur. recepiſti bona in vita tua. Idcir co eñi bona hic recepit malus. vt illuc plenꝰ mala reciperet. q̃a hic fuerat nec ꝑ bona cōuerſꝰ

At contra āmonendi ſunt. q̆ ea q̇dem que mundi ſunt cōcupiſcūt. ſȝ tamē aduſitatis la boꝛe fatigantꝛ. vt ſollicita conſideracione ꝑpen dant. creatoꝛ. diſpenſatoꝛ qȝ cūctorū q̃ta ſup eos gracia vigilat. q̊s ī ſua deſideĭa nō relaxat Ergo quippe quem medicꝰ deſperat. cōcedit. vt cūcta q̄ cōcupiſcit accipiat. Nā q̆ ſanai poſ ſe creditur a multis que appetit prohibetur. et pueris nūmos ſubtrahimꝰ. quibus tota ſi mul patrimonia heredibꝰ reſeruamus. Hinc

lib 29

ergo de ſpe etne hereditatis gaudium ſumant quos aduerſitas vite temporalis humiliat. quia niſi ſaluandos eos in perpetuum cerneret. erudiendos ſub diſcipuline regimine diuina diſpenſatio nō nō refrenaret ¶ Ammonendi itaqȝ ſunt qui in hijs que temporaliter cōcupiſcūt aduerſitatis labore fatigantur. vt ſollicite conſiderent. ꝙ plerūqȝ etiam iuſtos cum temporalis potencia ſuſtollit. velut in laqueum culpa cōprehendit. Nam ſicut in ꝑori huius voluminis parte iam diximus. deo dauid prius amabilis rectior fuit in ſeruitō. ꝗ cum peruenit ad regnum. Seruus namqȝ amore iuſticie deprehenſum aduerſarium ferire timuit. rex autem perſuaſione luxuie deuotum militem. etiam ſub ſtudio fraudis extinxit. Quis ergo opes. quis poteſtatem quis gloriā q̄rit ī noxie. ſi et illi extiterūt noxia. q̇ hec habuit nō q̄ſita: Quis int̉ hec ſiue magni diſcriminis labore ſaluabitur. ſi ille ī hijs culpa interueniente turbatus eſt qui ad hec fueràt deo eligēte ꝑparat9 ¶ Ammonēdi ſūt vt cōſiderēt. qꝛ ſalomō q̇ poſt tantā ſapiētiā vſqȝ ad ydolatriā cecidiſſe deſc̉bit̃ nichil in⁹

hoc mūdo ꝑus ꝗ̄ caderet aduſitatis habuiſſe memoratꝰ. ſꝫ cōceſſa ſapiencia fundit9 cor deſe/uit. qd̄ nulla vel mīīma tribulacionis diſcipli na cuſtodiunt .xxviij .

Aliter āmonēdi ſūt cōiugijs obligati. atqꝫ aliť cōiugij nexib9 liberi

Ammonēdi ſūt namqꝫ cōiugijs ob/gati. vt cū vicīſſim q̄ ſūt alterius cogitant ſic eorū quiſqꝫ placē ſtudeat cōiugi . vt nō diſpli ceat conditori Sī ea q̄ huī9 mundi ſunt agāt vt tamē ap petē que dei ſūt nō amittant . Sic de bonis p̄ntib9 gaudeāt . vt tū ſollicita inten cione mala etna ꝑtimeſcāt . Sic de malꝰ tem/palib9 lugeant. vt tamen cōſolacione integra ſpem in bonis ꝑhennib9 figant . quaten9 dū in tranſitu cognoſcūt eſſe qd̄ agūt in manſione ſciant qd̄ appetūt. nec mala mūdi cor confrin gant. cū ſpes bonorū celeſtiū roborat . nec bo na p̄ntis vite decipiant . cū ſuſpecta ſubſequē tis iudicij mala cōtriſtant Itaqꝫ anim9 xpīa norū cōiugū et infirm9 ⁊ fidelis q̄ ⁊ plene cūc ta tempalia deſpicē nō valet et tū etnis ſe cō/iungē ꝑ deſideriū valet . Q̄uis in delectacione carnis interim iaceat . ſupne ſpei refection cō/

ualeſcat. Et ſi habet que mūdi ſunt ī uſu itine
ris ſperet que dei ſunt in peruencōnis fructu
ner totum ſe ad hoc qđ agit conferat . ne ab eo
qđ robuſte ſperare debet funditus cadat. Mō
bene ac breuiter paulus exp̄mit dicens Qui
habent uxores tanq̄ non habentes ſint. et q̄
flent tanq̄ non flentes ſint ⁊ qui gaudent tā
q̄ non gaudentes . Uxorem quippe quaſi nō
habendo habet . qui ſic per illam carnali cōſo/
lacōne utit̄. ut nūq̄ ad praua opera. a melioīs
intentionis rectitudine eius amore flectatur
Uxorem quaſi non habendo habet qui tranſi
toia eſſe cuncta cōſpiciens curam carnis ex ne
ceſſitate tolerat. ſ; eterna gaudia ſpūs ex deſi/
derio expectat. Non flendo autem flere eſt .
ſic exteriora aduerſa plangere . ut nouerit eter
ne ſpei conſolatione gaudere. Et rurſū nō gau
dendo gaudere eſt. ſic de infimis animū̄ attol
lere ut tamen nūquam deſinat ſūma formi/
dare ubi quoq; apte paulo poſt ſubdit. Pre/
terit eīn figura huius mundi . ac ſi apte dice/
ret . Nolite conſtanter mundū diligere . qñ ⁊
ipſe nō poteſt quē diligitis ſtare . In caſſum
cor quaſi manentes figitis . dum fugit ipſe
quem amatis ¶ Ammonendi ſunt cōiu

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

ges vt ea in quibꝰ aliqñ diſplicent. et pacien-
tes invicem tolerent. et exhortantes invicem
ſaluent. Scriptũ nãqȝ eſt Inuicẽ onera vrã
portate. et ſic adimplebitis legem xp̄i. Lex
quippe criſti caritas eſt. q̄ ex illo nobis et lar
giter ſua bona cõtulit. et eq̄nimiter mala noſ
tra portauit. Tũc ergo legem xp̄i imitando
cõplemꝰ. qñ ⁊ noſtra bona benigne conferimꝰ
et nrõrũ mala pie ſuſtinemꝰ. Ammonen-
di q̄ȝ ſunt vt eorũ q̄ſqȝ nõ tam q̄ ab altero tolerãt
q̄ꝫ q̄ ab ipſo tolerentur attendat. Si enĩ ſua q̄
portantur conſideret. ea q̄ ab altero ſuſtinet le
uius portat. Ammonendi ſunt coniuges. vt ſuſ
cipiendo prolis ſe meminerit causa cõiũctos
et cũ imoderãte ãmixtioni ſeruientes ꝓpaga-
cionis articulũ in vſũ transferant voluptatis
ꝑpendant. q̄ꝛ licet extra nõ exeant. in ipſo con
iugio cõiugij iura tranſcendũt. Vnde neceſſe ẽ
vt crebris exoracionibꝰ deleant. q̄d pulchram
copule ſpeciem ãmixtis voluptatibꝰ fedant.
Hinc eſt enĩ q̄d peritus medicine celeſtis ap-
poſtolꝰ. non tam ſanos inſtituit. q̄ꝛ infirmis
medicamẽtũ mõſtrauit dicẽs. De quibꝰ ſcrip
ſiſtis michi bonum eſt homini mulierem
nõ tangere propter fornicacionem autẽ vnuſ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

quiſqȝ ſuam habeat vxorem et vnaqueqȝ ſuū
virum habeat . Qui autē fornicacionem me
tum premiſit . profecto nō ſtantibus precep/
tum contulit . ſed ne fortaſſe in terram ruerēt
lectum cadentibus oſtendit. Unde adhuc in /
firmantibus ſubdidit. Uxori vir debitū red/
dat . ſimiliter et vxor viro . Quibus dum in
magna honeſtate coniugij aliquid de volupta
te largiretur adiunxit . Hoc autem dico ſecū/
dum indulgenciam . nō ſecūdum imperium
Culpa quidem eſſe inuitur qđ in dulgeri per
hibetur . ſed que tanto citius relaxetur . qȝto
nō per hanc illicitum quid agitur ſed hoc qđ ē
licitum ſub moderamine non tenetur . Qđ
bene loch inſemet ipſo exprimit . qui ardentē
ſodoman fugit . ſed tamē ſegor inueniens ne
quaquam mox montana conſcendit . Arden
tem quippe ſodomā fugere eſt . illicita carnis
incendia declinare . altitudo vero mencium
eſt . mūdicia continencium . vel certe quaſi ī
mōte ſūt . q̄ etiam carnali copule inherent . ſed
tamen extra ſuſcipiende prolis āmixtionem
debitam nulla carīs voluptate ſoluūtur . In
monte quippe ſtare quid ē . niſi ſecūs propa/

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

ginis in carne nõ querere . In monte ſtare ē .
carni carnaliter nõ adherere . Sed quia multi
ſunt qui ſcelera quidem carnis deſerunt . nec
tamen in coniugio poſiti vſus ſolũmodo de-
biti iura conſeruent . Exijt quidem loth ſo-
domã . ſed tamen mox ad montana nõ perue-
nit quia iam dampnabilis vita relinquitur .
ſed adhuc celſitudo coniugalis continẽcie ſub
tiliter nõ tenetur . Eſt vero in medium ſegor
ciuitas que fugiẽtem ſaluet infirmum . quia
videlicet cũ ſibi ꝑ incõtinenciã miſcentur cõiu-
ges . et lapſus ſcelera fugiunt . et tamẽ venia
ſaluãtur quaſi ꝑuã ciuitatẽ inueniũt . ĩ qua ab
ignib9 defendãt . q2 cõiugal' hec vita nõ quidẽ
ĩ virtutib9 mira eſt . tñ a ſupplicijs ſecura . Vñ
iſdẽ loth ad angelũ dixit . Eſt ciuitas hec iux-
ta ad quã poſſum fugere ⁊ ꝑua . ſaluabor in ea
Nũquid non modica eſt et viuet anima mea
in ea : Iuxta ergo dicitur et tamen ſalutem
tuta ꝓhibetur . q2 cõiugalis vita nec a mundo
longe diuiſa eſt . nec tamẽ a gaudio ſalutis ali
ena . Sed tunc in hac actione vitam ſuam con
iuges quaſi in ꝑua ciuitate cuſtodiũt . qñ ꝓ ſe
aſſiduis dep̄cationib9 intercedunt . Vnde et rec
te per angelum ad eundem loth dicitur . Ecce

etiā in hoc ſuſcepi p̄ces tuas . vt nō ſubuertā
vrbem ꝓ q̄ locutus es q̄ȝ videlicet cū deſ̄ꝑatio
funditur deo . nequaq̄ꝫ cōiugium vita damp-
natur . De q̄ deſ̄ꝑatione q̄ȝ paulus āmonet di
cens . Nolite fraudare īuicem . niſi forte ex cō
ſenſu ad temp9 . vt vacetis oratōni Alit cō
tra āmonendi ſūt q̄ ligati cōiugijs nō ſūt . vt
celeſtib9 p̄ceptis eo rectius ſeruiant . quo eos
ad curas mūdi nequaq̄ꝫ iugum copule carna-
lis inclinat . vt quos onus licitū cōiugij non
grauat . nequaq̄ꝫ pōdus illicitū t̄rene ſollicitu-
dinis p̄mat . ſȝ tanto eos paratiōes dies vltim9
q̄ꝫto expeditiores īueniat . ne quo meliora age
re vacantes poſſunt . ſȝ tamē negligūt . eo ſup
plicia deteriora mērantur . Audiāt qđ aplūs cū
ad quoſdā celibatus gratiā inſtrueret . nō con
giuin ſpreuit . ſȝ curas mundi naſcentes ex cō
iugio reppulit dicēs . Hoc ad vtilitatem veſ-
tram dico . Non vt laq̄um vobis īiciam . ſȝ
ad id qđ honeſtū eſt . et qđ facultatem p̄beat ſi
ne impedimento domino obſeruandi . Ex cō-
iugijs quippe terrene ſollicitudines ꝓdeunt .
et idcirco magiſter gētium auditores ſuos ad
meliora pſuaſit . ne ſollicitudine terrena liga-
rent̄ . Que ergo celibem curarū ſecularium ipe

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

dimentū ꝑpedit et cõiugio ſe nequaq̄ ſubdi/
dit. et cū cõiugij onera nō euaſit. Amonēdi ſūt
celibes. ne ſine dampnacionis iudicio miſceri
ſe feminis vacantibꝰ putent. Cū enī paulꝰ for
nicacõnis viciū tot criminibꝰ execrandis inſer/
uit. cuiꝰ ſit reatus indicauit dicēs. Neqꝫ for
nicatores neqꝫ ſeruientes ydolis. neqꝫ adulteri
neqꝫ molles neqꝫ maſculorū cõcubitores. ne/
qꝫ fures. neqꝫ auari. neqꝫ ebrioſi. neqꝫ male
dici. neqꝫ rapaces regnū dei poſſidebunt. Et
rurſū fornicatores aūt et adulteros iudicabit
deꝰ Ammonēdi ſūt itaqꝫ. vt ſi temptacionū
ꝓcellas cū difficultate ſalutis tolerant coniu/
gij portū petant Scriptū nāqꝫ ē Meliꝰ ē nu/
bere q̄ vri. Sine culpa ſcilicet ad cõiugium
veniunt. ſi tamen nec dum meliora vouerūt
Nam q̄ſq̄s bonū maius ſubire propoſuit.
bonum minus qđ licuit illicitū fecit Scriptū
quippe eſt. Nemo mittēs manum ſuam ad
aratrum et reſpiciens retro. aptus eſt regno
celorum Qui igitur fortiori ſtudio intende/
rat. retro cõuincitur reſpicere. ſi relictis āpli
oribꝰ bonis ad minima retorquet. xxix.

Alij āmonēdi ſūt peccõrū carnis conſcij
atqꝫ aliter ignari. Ammonendi nā/

ht 29

qꝫ ſunt peccata carnis experti vt mare ſaltim
naufragium metuant et perdicionis ſue diſ-
crimīa vel cognita perhorreſcant . ne qui pie
poſt perpetrata mala ſeruati ſunt . hec impro
be repetendo moriātur Unde peccanti aīe nū-
ꝗ̄ a peccato deſinenti dicitur . Frons muli-
eris meretricis facta eſt tibi . noluiſti erubeſ-
cere . Ammonendi ſunt vt ſtudeant quatenꝰ
ſi accepta nature bona integra ſeruare nolue-
rūt . ſaltim ſciſſa reſarciant . Quibꝰ nimirū
neceſſe eſt . vt perpendant in tam magno fide
lium numero . ꝗ̄ multi ⁊ ſe illibatos cuſtodi-
ant . et alios ab errore cōuertant . Quid ergo
iſti dicturi ſūt ſi alijs integritate ſtantibus ip
ſi nec poſt dampna reſipiſcant : Quid dicturi
ſunt . ſi cū multi et alios ſecū deferunt ad reg
num . hij expectanti dn̄o nec ſemetipſos redu
cant : Ammonendi ſūt . vt preterita cōmiſſa
conſiderent . et īminencia deuitent Unde ſub
iudee ſpecie ꝑ prophetam dn̄s corruptis ī hoc
mūdo mētibꝰ trāſactas ad memoriā culpas
reuocat . q̄tenꝰ pollui ī futuris erubeſcāt dicēs
Fornicate ſūt ī egipto ī adoleſcēcia ſua ibi ſub-
acta ſūt vbeă eorū ⁊ fracte ſūt mām̄e puberta-
tis earū In egipto q̄ppe vbeera ſubigūt . cū

turpi huiꝰ mūdi deſiderio humane mētis vo
luptas ſubſternitur . In egipto pubertatis
māme confringunt̄ . q̄n naturales ſenſus ad
huc īſemetipſis integri . pulſantis cōcupiſcē-
tie corrupcione viciant . āmonendi ſūt carnis
peccata experti . vt vigilanti cuā cōſpiciāt . poſt
delicta nobis ad ſe redeūtibꝰ deus ꝙta beniuo
lencia . ſinū pietatis expādat cū p ꝓphetam di
cit . Si dimiſerit vir vxorem ſuā . et illa rece
dens duxerit virū alium . nūquid reuertetur
ad eum vltra : Nūquid nō polluta ꝛ cōtami
nata erit mulier illa : Tu autē fornicata es cū
amatoribꝰ multis tamen reuertere ad me di
cit dn̄s . Ecce de fornicante ꝛ relicta muliere ar
gumentum iuſticie ꝓponit̄ . et tamen nobis
redeuntibꝰ poſt lapſū nō iuſticia ſꝫ pietas ex-
hibetur . vt hinc vtiqꝫ colligamꝰ ſi nobis deli
quentibꝰ tanta pietate parcatur . a nobis nec
poſt delictū redeuntibꝰ . ꝙta improbitate pec-
catur . aut q̄ ab illo erit ſuper improbos venia
q̄ nō ceſſat vocare poſt culpas . qꝛ nimirū per
ꝓphetam poſt delictū miſericordia vocacioīs
exprimit̄ . cū auerſo homini dr̄ . Et erunt oculi
tui videntes ꝑceptorem tuū . et aures tue au
dient verbum poſt tergum monentis . Hu-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

manuum quippe gen9 dñs ĩ faciem monuit
qñ ĩparadiſo condito hoĩm atqȝ libero arbitrio
ſtanti q̇d facere q̇d ve nõ deberet indixit. Sed
homo ĩ dei faciem terga dedit. cũ ſuperbiens
ei9 iuſſa cõtempſit. Nec tamẽ ſuperbiẽtem deſ
truit. qui ad reuerẽciam homini legem dedit
exhortantes angelos miſit. qñ ĩ carne nrẽ mor
talitatis ipſe apparuit. Ergo poſt tergu ſtās
nos ãmonuit. qui ad recuparacõnẽ nos grẽ iã
cõtẽptos vocauit. Quod igit̃ generalit̃ ſimul
potuit dici de cũctis. hoc necesſe eſt ſpecialiter
ſentiri de ſingulis. Quaſi enĩ corã poſit9 deo
q̇ſqȝ verba monicioĩs eius percipit. cũ puſcq̃
peccati ꝓpetraret voluntatis ei9 p̃cepta cog
noſcit. Adhuc enĩ ante faciem eius ſtare eſt.
nec dum eum peccando cõtempnere. Cum ve
ro derelicto bono ĩnocencie iniq̇tatem eligens
appetit iam terga ei9 in faciem mittit. Sȝ ec
ce adhuc et poſt tergum deus ſubſequẽs mo
net. q̇ eciam poſt culpã ad ſe redire perſuadet
Auerſũ reuocat. cõmiſſa nõ reſpicit reuerten
ti ſinũ pietatis expãdit. Vocem ergo poſt ter
gum monentis audim9. ſi ad ĩuitantem nos
dominũ. ſaltim poſt pccm̃ reũtimur. Debe
m9 ergo pietatem vocantis erubeſcere ſi iuſti

cſā nolumꝰ formidar̄. qꝛ tanto grauiori īprobi-
tate cōtempnit᷑. quāto et cōtemptꝰ adhuc vo-
care nō dedignat᷑. ¶ At cōtra āmonēdi ſunt
peccata carnis ignorātes. vt tanto ſollicitiꝰ p̄-
cipitē ruinā metuant. quāto altiꝰ ſtant. āmo
nēdi ſūt vt nouerint. qꝛ quo magis loco p̄mi
nēti cōſiſtūt. eo crebrioribꝰ ſagittis inſidiato-
ris īpetūt᷑. Qui tanto ardētiꝰ ſolet erigi. quā
to robuſtius ſe cōſpicit vinci. tanto qꝫ intolera
biliꝰ dedignatur vinci. quanto cōtra ſe videt
per integra īfirmi carnis caſtra pugnari. am
monēdi ſūt. vt īceſſant p̄mia ſuſpiciant ⁊ libē
ter procul dubio tēptacionū quas tolerant labo
res calcant. Si enī attendat᷑ felicitas que ſiue
tranſitu attingitur. leue fit qđ tranſeūdo labo
ratur. Audiant qđ per prophetam đr. hec di
cit dn̄s eunuchis qui cuſtodierūt ſabbata mea
et elegerūt que volui ⁊ fedus meū tenuerunt
Dabo eis ī domo mea et in muris meis locū
et nomen meliꝰ a filijs et filiabꝰ. Eunuchi
quippe ſūt. qui compꝛeſſis motibꝰ carnis affec
tū in ſe p̄ui operis abſcidūt. Quo aūt apud
patrē loco habeātur oſtēdit qꝛ ī domo pr̄is vide
licꝫ eterna māſione etiā filijs p̄ferūtur. Audi
ant qđ per iohannem dicitur. Hij ſūt. qui cū

mulieribꝰ nō ſūt coinquinati virgines eñi ſūt
et ſequiunt̄ agnū quorūqꝫ ierit. Et ꝙ canticū
cantant quod nemo poteſt dicere niſi illa centū
quadragīta quatuor milia. Singularit̄ quip
pe canticū agno cantare eſt. cū eo in ppetuum
pre cūctis fidelibꝰ etiā de īcorruptione carnis
gaudē. Nō tū electi ceteri canticū audire poſ-
ſūt. licꝫ dicē neq̄ant. qꝛ per caritatem quidem
in illorū celſitudine letati ſunt. Ꝙuis ad eorū
premiū nō aſſurgūt. Audiāt peccatorū carīs
ignari. quia p ſemet ipſū de hac īteg͛itate veri
tas dicit. Nō omnes capiūt verbum hoc qđ
eo innotuit ſūmum quo denegauit ōni et dū
predicit qđ difficile capit̄. audiētibꝰ īnuit cep-
tum cū qua cautela teneatur. ¶ Ammonendi
ſūt itaqꝫ peccata carnis ignorantes. vt premi-
nere virginitatē cōiugīīs ſciant. et tū ſe ſup͛
cōiuges nō extollant. quatenus dū et virgini
tatem preferunt et ſe poſt ponunt. et illud nō
deſerunt qđ melius eſſe eſtimāt. et ſe cuſto-
diant. quo ſe inaniter non exaltant. Ammo-
nendi ſunt vt conſiderent qđ plerumqꝫ actio-
ne ſecularium vita continētium cōfunditur.
cū illi vltra habitū aſſumāt opera ꝛ iſti iuxta
ordinē ꝓpriū nō excitant corda. Unde bene

ꝑ ꝓphetā dr̄. Erubeſce ſidon ait. mare Qua
ſi enī per vocem maris ad verecūdiā ſidon ad
ducit̄. quā per cōparacōnem vite ſecularium. atq̃
in hoc mundo fluctuātium. eiꝰ q̄ munitꝰ eſt
et quaſi ſtabil' cernit̄. vita reprobatur. Se/
pe enī nō nulli ad dominū poſt peccata carnis
redeuntis tanto ardēcius ſe bonis operibꝰ ex/
hibēt. q̄to dampnabiliores ſe de malis vidēt
Et ſepe quidā ī carnis ītegritate perdurātes.
cū minꝰ ſe reſpiciunt habere qđ defleant. ple/
ne ſibi ſufficē vite ſue īnocenciam putant. at/
q̃ ad feruorem ſpūs nullis ſe ardoris ſtimul'
īflāmant. Et fit plerūq̃ deo gracior amore ar/
dēs vita poſt culpam. q̄ ſecuritate torpens ī
nocencia. Vn̄ et voce iudicis dr̄ Remittūtur
ei pccā multa. q2 dilexit multū. Et gaudium
erit in celo ſup peccatorem penitētem. magis
q̄ ſup nonagītanouē iuſtos. quibꝰ nō opꝰ eſt
penitencia Nō citius ex ipſo vſu colligimꝰ.
ſi noſtre mentis iudicia penſemꝰ. Plꝰ nāq̃
terram diligimꝰ q̄ poſt ſpinas exarata fructꝰ v
beres ꝓducit. q̄ que nullas ſpinas habuit ſ3
tamen exculta ſterilem ſegetem gignit. ¶
Ammonēdi ſūt pccā carnis ignorātes. ne ſu/
perioris ordinis celſitudīe ſe ceteris ꝓferāt. cū

ab inferiorib9 quanta ſe melius agantur igno
rant. In examiñe namq3 recti iudicis mutat
merita ordinũ q̃litas actõnũ. Quis eñi cõſide
raris rerũ ipſis ymagib9 neſciat. q̄ ĩ natura
gēmarũ carbũculꝰ pfert̃ iacĩcto: Sed tñ ceru
lei coloris iacinctus. pfert̃ pallenti carbũculo
q2 illi qd̄ nature ordo ſubtrahit. ſpecies deco/
ris adiungit. et hũc quē naturalis ordo ptule
rat. coloris q̃litas fedat. Sic ergo ĩ hũano ge
nere. et q̃dam ĩ meliori ordĩe deteriores ſũt. ⁊
q̃dā ĩdeteriori meliores q2 ⁊ iſti forte ̄ extremi
habitus bene viuendo tranſcēdunt. et illi ſup
ioris loci meritum moribus nō exequendo di
minuũt. xxx.

Aliter ãmonẽdi ſũt qui peccata deplo/
rant operũ. atq3 aliter qui cogitatio
nũ. Ammonendi ſũt qui peccata de
plorant operũ. vt cõſũmata mala pfecta dilu/
ant. lamẽtatõne. ne plus aſtringantur in de
bito pperati operis. et minus ſoluant in fleti
bus ſatiſfactionis. Scriptũ quippe eſt. Po/
tũ dedit nobis in lacrimis in menſura. vt vi/
delicet vniuſcuiuſq3 mens tantũ penitendo
cõpũctõnis ſue bibat lacrimas. q̃ptũ ſe a deo

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

memĩt ruiſſe p culpas. Ammonēdi ſũt vt in
ceſſanter cõmiſſa añ oculos reducãt. atqȝ viuē
do agant. vt adiſtricto iudice videri nõ debeãt
Unde dauid cũ peteret dicēs. auͤte oculos tu
os a peccatis meis. paulo ſupi9 ĩtulit delictũ
meũ corã me ē ſemp. Acſi diceret. Peccãn meũ
reſpicias poſtulo. qȝ hoc reſpicē ipſe nõ ceſſo.
Unde per pphetã dñs dicit. Et peccõrũ tuorũ
nõ memor ero. tu autē memor eſto. Ammo
nēdi ſũt vt ſingula queqȝ cõmiſſa cõſiderent.
et dum p vnũquodqȝ erroris ſui ĩquinacõnē de
flent. ſimul ſe ac totos lacrimis mundēt Unde
bene p ihēmiã dr. cũ iudee ſingula delicta pen
ſarent Diuiſiões aquarũ deduxit ocul9 me9
diuiſos q̃ppe ex ocul' aq̃s deducim9 qñ peccãtis
ſingulis diſpartitas lacrimas dam9. Neqȝ eñi
vno eodē qȝ tpe eque mens de oĩb9 dolet Sed
dũ nũc huj9 nũc illius memoria acri9 tangit
ſimul de õnib9 in ſingulis cõmota purgatur
Ammonēdi ſũt vt de mĩa quã poſtulãt pſu
mant ne vi ĩmoderate afflictõnis ĩterant Ne
qȝ eñi pie dñs añ delinquenciũ oculos flenda
peccata opponēt. ſi p ſemetipſũ ea diſtricte feri
re voluiſſet Cõſtat eñi qȝ a ſuo iudicio abſcõde
re voluit. q̃s miſerando pueniens ſibimetip

ſuis iudices fecit. Hinc eñ ſcriptū eſt . Preue
niam⁹ faciē dñi in cōfeſſione Hinc p̱ paulum
dr̄ Si noſmetipſos diiudicarem⁹ nō vtiq₃ iu
dicaremur . Rurſūq₃ āmonendi ſūt vt ſic de
ſpe fiduciā habeāt. vt nec tamē īcauta ſecurita
te torpeſcant. Plerūq₃ eñ hoſtis callidus mē
tē quā peccato ſupplantat. cū de erūpna ſua af
flictam reſpicit ſecuritatis peſtifere blādicijs
ſeducit. Quid figurate exp̄mit. cū factū dyne
meōrat Scriptū q̄ppe eſt. Egreſſa ē dina . vt
videret mulieres regionis illi⁹ . quā cū vidiſ
ſz ſichē fili⁹ emor euei princeps tre illi⁹ adama-
uit ⁊ rapuit et dormiuit cū illa vi opp̄mens v̄
ginem. et cōglutinata eſt anima eius cum ea
triſtē q₃ blandicijs deliniuit . Dina quippe vt
muliēs vidēt extranee regiōis egredit̄ . qñ vna
q̄q₃ mēs ſua ſtudia negligēs . actiōes alienas
curās extra habitū atq₃ extra ordinē ꝓprium
vagat̄ . Quā ſichem princeps terre illi⁹ oppri
mit. qr videlicz īuentā ī curis exterioꝛib⁹ dyabo
l⁹ corrūpit. Et cōglutinata ē aīa eius cū ea . et
qr vnitā ſibi p̱ iniq̄tatem reſpicit . et qr cum
mēs a culpa reſipiſcit puniri addicitur . atq₃
admiſſum flere conatur . Corruptor autem
ſpes et ſecuritates varias ante oculos vocat .

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

q̃tin⁹ vtilitatem triſticie ſubtrahat. recte illic
ſubiungit. Triſtē qz blādicijs de̾ minuit. Mo
do eni̅ aliorū ſtrā g̃uiora modo nichil eſſe qđ p̲
peccatū eſt. mō miſericordē deū loquit̃. modo
adhuc temp⁹ ſubſequens ad penitenciā polli-
ceẗ. vt dū p̲ hec decepta mens duciẗ. ab inten
cōne penitencie ſuſpendat̃. q̃ten⁹ tūc bona nul
la p̲cipiat. q̄ nūc mala nulla cōtriſtāt. et tunc
plenī⁹ obruat̃ ſupplicijs q̄ nūc eciā gaudet in
delicijs ¶ At cōtra ām̄onendi ſūt qui pecca-
ta cogitacōnū deflent. vt ſollicite cōſiderēt in-
tra mētis archana. vtrū delcācione tm̄modo.
an eciā conſenſu deliquerūt. Plerūqz eni̅ tēp
tatū cor. ꝛ ex carnis neq̇cia delectat̃. et tamē ei
dē neq̇cie ex racōne renititur. vt in ſecreto co-
gitacōnis et contriſtz qđ libet. et libeat qđ con
triſtat. Nōnūq̄ vero ita mens baratro temp
tacionis abſorbeẗ vt nullaten⁹ renitat̃. ſz ex de
liberacōne ſequit̃ hoc Qđ ꝛ ex delectacione pul
ſatur. et ſi facultas exterior ſuppetat. ReRum
mox nō effectib⁹ interiora vota cōſūmat Nō
videlicet ſi iuſta aīaduſio diſtricti iudicis reſ-
picit. nō eſt iā cogitacionis culpa ſz opis. q2 ꝛ
ſi rerū tarditas foras peccatū diſtulit. int⁹ hoc
cōſenſiōis ope volūtas īpleuit. In p̲mo aūt

ꝑnte didicimus. q2 tribꝯ modis om̄is culpe ne
qciam ꝑpetramꝰ. ſuggeſtione ſcƺ delectacione
cōſenſu. Primū itaqƺ ꝑ hoſtem. ſcd̄ in vero ꝑ
carnem. tcium per ſpūm perpetrať. Inſidiator
eīm ꝑua ſuggerit. caro ſe delectacioni ſubicit.
atqƺ ad extremū ſpūs victis cōſentit. Unde et
ille ſerpēs praua ſuggeſſit. eua aūt q̄ſi caro ſe
delectacione ſubdidit. adam vero velut ſpūs
ſuggeſtōne ac delectacōne ſupatꝰ cōſenſit. Sug
geſtione itaqƺ peccatū cognoſcimꝰ. delcācione
vincimur. cōſenſu tam ligamur. Ammonēd
di ſūt igiť q̄ nequicias deflent. vt ſollicite conſi
derēt in q̄ peccati menſura deciderūt. q̄tenus
iuxta ruine modum quam in ſemetipſis in-
trorſus ſenciunt. eciam menſura lamentaci
onis erigantur. ne ſi cogitata mala minus ex
cruciant. vſqƺ ad ꝑpetranda opera perducant.
Sƺ inter hec ita terrendi ſūt. vt tamen minime
frāganť. Sepe eīm miſericors deꝰ eo citiꝰ pec-
cata cordis abluit. q̄ exire ad opa nō ꝑmittit.
ꝛ cogitata neq̄cia q̄tocius ſoluiť. q2 effectu ope
ris diſtrictius nō ligať. Uñ recte per pſalmiſ-
tam diciť. Dixi ꝓnunciabo aduerſum me in
iuſticiā ꝫ meas domino. et tu remiſiſti impie
tatē cordis mei. Qui aūt ipietatē cordis ſubdi

tūt. qꝛ cogitationū īiuſticias ꝓnūciare vellet
indicauit. Dūqꝫ ait.. dixi ꝓnūciabo. atqꝫ ili‑
co adiūxit. et tu remiſiſti. ꝙ ſit ſup hec facil'
venia oſtendit. et qui dū ſe adhuc petere pro‑
mittit. hoc qđ petē ſe ꝓmittebat obtinuit. q̄te
nꝰ qꝛ vſqꝫ ad opus nō venerat culpa. vſqꝫ ad
cruciatū non ꝑueniret penitencia. ſꝫ cogitata
afflictio mentē tergeret. quā nimirū tm̄mo‑
do cogitata iniq̄tas inq̄naſſet . xxxi .

Aliter āmonēdi ſūt. qui admiſſa plan
gūt nec tamen deſerunt. atqꝫ aliter
q̄ deſerūt nec tamē plangunt.

Ammonendi ſūt eñi q̄ admiſſa plangūt nec ta
men deſerūt. vt cōſiderare ſollicite ſciant quia
flendo īaniter mundant. q̄ viuēdo ſe neq̄ter ī
q̄nant. cū idcirco ſe lacrimis lauant. vt lauāt
vt mundi ad ſordes redeant. Hinc eñi ſcriptū
eſt. Canis reūſus ad ſuū vomitū et ſus lota
īvolutabro luti. Canis quippe cū vomit. ꝓ‑
fcō cibum q̄ pectꝰ dep̄mebat ꝓicit. ſꝫ cum ad
vomitū reūtit̄. vn̄ leuigatꝰ fuerit rurſꝰ one‑
rat̄. Et q̄ admiſſa plangunt ꝓfcō neq̄ciam de
qua male ſaciati fuerant. quā pꝰ cōfeſſionem
dū repetūt reſumūt. Sus vero īvolutabro luti
cū lauat̄ ſordidioꝛ reddit̄. ⁊ q̄ admiſſum plan‑

git. nec tñ deſeiſt pene ğuiori culpa ſe ſubiicit ⁊ q̄
ipſã quã flēdo potuit īpetrare veniã cōtēpnitq̄ſi
ſe ĩlutoſa aq̄ īvoluit q2 dũ fletib9 ſuis vite mũ
di :nã ſubtrhit. añ dei oculos ſordidas ipſas etiã
lacrimis facit. Hinc rurſũ ſcriptũ ẽ Ne iteres
v̄bum ĩ orõne tua Verbum nãq3 ĩ oracõne ite
raẽ ẽ. poſt fletũ cōmittē qd̄ rurſũ neceſſe ſit flē
Hinc p yſaiam dr̄. Lauamini mundi eſtote.
Poſt lauachrũ mũd9 eſſe negligit q̄ſq̄ſ p9 lac̄
mas vite īnocenciã nõ cuſtodit. Lauant̄ ergo
et neq̄q̄ mundi ſũt. q̄ cōmiſſa flere non deſi-
nunt. ſ3 rurſ9 flenda cōmittũt Hinc p quēdã
ſapientem dicitur Quid pdeſt q̄ baptizatur
a mortuo. et iterũ tangit mortuũ: Quid p
ficit lauatio eius: Baptizat̄ q̄ppe a mortuo.
q̄ mundat̄ fletib9 a peccato Sz poſt baptiſma
mortuum tangit. q̄ culpam poſt lacrimas re
petit. Ammonēdi ſũt qui admiſſa plangunt
nec tamen deſerũt. vt añ diſtricti iudicis ocu
los eis ſe eſſe ſimiles agnoſcãt. q̄ venientes ad
faci: quorũdã hoīũ magna eis ſubmiſſione
blandiũtur. recedētes aũt īimicicias ac dãpna
q̄ valēt atrocit īferũt. Quid eſt eñi culpã flere
niſi hũilitatē deo ſue deuocõnis oñdē: Et q̄d
eſt p9 fletũ p̄ua agere. niſi ſupbius eum quē

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

rogauerat ĩimicicias exercerẽ : Iacobo atteſtã
te qui ait Quicũqȝ voluerit amicus eſſe ſecu
li huiꝰ. inimicus dei cõſtituit. Ammonẽdi ſũt
qui admiſſa plangũt nec tñ deſerũt vt ſollicite
cõſiderent. q2 ita plerũqȝ mali ĩutilit̃ cõpũgũ
tur ad iuſticiã. ſicut plerũqȝ boni ĩnoxie temp
tant̃ ad culpam. Fit quippe mira exigenti-
bus meritis diſpoſicionis ĩterne mẽſura. vt ⁊
illi dũ bene aliquid agunt qḋ tñ nõ ꝑficiũt. ſu
ꝑbe int̃ ipſa q̃ eciam pleniſſima ꝑpetrant ma
la confidunt ⁊ iſti dũ de malo temptant̃. cui
neq̃quã conſenciunt. quo per infirmitatem ti
tubant. congreſſꝰ cordis ad iuſticiã per humi
litatem veriꝰ figũt. Balaam quippe taberna
cula iuſtorũ reſpiciens ait. Moriat̃ aĩa mea
morte iuſtorũ. et fiant nouiſſima mea horũ ſi
milia. Sȝ cũ cõpũctionis tempꝰ abſceſſit. con
tra eorũ vitã quibꝰ ſe ſimilem fieri eciã mori
endo popoſcerat cõſilium ꝑbuit. Et cũ occaſi-
onẽ de auaricia reppit. ſcito oblitꝰ eſt. qḋ qḋ ſibi
de ĩnocẽcia optauit. Paulꝰ vero ait. Video a-
liã legẽ ĩ membris meis repugnãtem legi mẽ
tis mee. ⁊ captiuũ me ducentem ĩ lege peccati
que eſt in mẽbris meis. Qui ꝓfecto idcirco
tẽptat̃. vt ĩ bono robuſtiꝰ ex ipſa ĩfirĩtatis ſue

cognitione ſolidetur . Quid eſt ergo qđ ille cō
pūgitur .et tamen iuſticie nō appropīquat .
iſte temptat̄ . ⁊ tñ eum culpa nō inq̄nat . niſi qꝛ
apte oñditur . qđ nec malos bona ī perfecta ad
iuuāt . nec bonos mala ī cōſūmata cōdēpnant
¶ At cōtra āmonendi ſūt q̄ admiſſa deſerūt
nec tamen plangūt . ne iam relaxatas eſtimēt
culpas . quas ſi agendo nō multiplicant . nul
lis tū fletibꝰ mundant Neqȝ eñi ſcriptor ſi a
ſcriptōne ceſſauerit qꝛ alia nō addidit . etiā illa
que ſcripſerit deleuit . nec q̄ contumelias irro
gat . ſi ſolūmodo tacuerit ſatiſfecit . cū ꝑfecto
neceſſe ſit . vt verba p̄miſſe ſupbie verbis ſub
ſunecte huīlitatis īpugnet . nec debitor abſolu-
tus eſt . qꝛ alia nō multiplicat . niſi et illa que
ligauerat ſoluat. Ita et cū deo delinq̄mꝰ . neq̄
q̄ꝑ ſatiſfacimꝰ . ſi ab iniq̄tate ceſſamꝰ . niſi vo-
luptates quoqȝ q̄s dileximus . e cōtrario appo
ſitis lamentis īſequamur Si eñi nulla nos ī
hac vita opm culpa maculaſſet . neq̄ꝑ nobis
hic adhuc degentibꝰ ipſa ad ſecuritatem īnocē
cia noſtra ſufficeret . qꝛ illa animā multa pul
ſarent . Qua ergo mēte ſecurꝰ eſt . q̄ perpetra
tis iniq̄tatibus ipſe ſibi teſtis eſt . qꝛ īnocens
nō ē . Neqȝ eñi deus noſtris cruciatibus paſ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

ciẽ. ſʒ delicto᷑ꝝ morbos medicamētis cõtrarijs medeẽ. vt q̃ voluptatibꝰ delectati diſceſſimꝰ. rurſũ fletibꝰ amaricati redeamꝰ. Et qui per per illicita defluendo cecidimꝰ. etiã a licitis noſ metipſos reſtringendo ſurgamꝰ. et cor qđ in ſana leticia infuderat. ſalubris triſticia exu/rat. et qđ vulnerauerat elacio ſupbie. curet ab/iectio huĩlis vite. Hinc eni̾ ſcriptũ eſt Dixi i/iquis nolite inique agere et delinquẽtibꝰ noli te exaltare cornu Cornu quippe delinquentes exaltãt. ſi nequaq̄ ſe ad penitentiã ex cognici one ſue iniq̃tatis huĩliãt. Hĩc rurſũ dr̃. Cor cõtritũ ⁊ humiliatũ deus nõ ſpernit Quiſq́s eni̾ pctã plãgit nec tñ deſerit. cor quidẽ cõterit ſʒ huĩliaẽ cõtempnit Quiſvero pctã iã deſerit nec tamen plangit. iam quidẽ huĩliat. ſʒ tamẽ cor cõtere recuſat Hinc paulꝰ ait. Et hec qui/dẽ fuiſtis. ſʒ abluti eſtis. ſʒ ſcificati eſtis q̄ȝ ni mirũ illos emẽdacior vita ſcificat. q̄s per pe/nitentiã abluens afflictio fletuũ mũdat Hĩc petrus cũ quoſdã citos malorũ ſuorũ cõſide racione cõſpicẽt. ãmonuit dicens Penitenciam agite. et baptiſeẽ vnuſquiſq̄ȝ vrm̃. Dicturꝰ eni̾ baptiſma pmiſit penitẽcie lamenta. vt p̄ius ſe aqua ſue afflictionis infunderent. ⁊ pꝰ

modū ſacramēto baptiſmatis lauarēt. Qua
ergo mēte q̄ tranſactas culpas flere negligūt
viuūt ſecuri de venia quā ipſe ſūmꝰ paſtor ec-
cleſie. Huic etiam ſacramēto addēdā penitēci
am credidit qđ pccā principalit̄ extiguit. xxxij.

Aliter āmonēdi ſūt q̄ illicita q̄ faciunt
etiā laudant atq; aliter qui accuſant
peccata. nec tū deuitant ¶Ammo
nēdi ſunt eīn q̄ illicita q̄ faciūt etiā laudāt. vt
cōſiderent. q̄ pleruq; plꝰ oē q̄ ope delinquāt.
Opere nāq; p ſemetipſos ſolos p̄ua ppetrant
oē aūt p tot pſonas iniq̄tatē exhibēt. quot audi
ētiū mētes iniqua laudātes docēt ¶Ammonē
di ergo ſūt. vt ſi eradicare mala diſſimulāt ſaltī
ſeminare ptimeſcāt. āmonēdi ſūt vt eis pdicō p
uata ſufficiat. Rurſū q; āmonēdi ſūt vt ſi eſ
ſe mala nō metuūt erubeſcāt ſaltī videri qđ ſūt
Pleruq; eīn culpa dum abſcondit̄ effugatur
q; dum mens erubeſcit videri qđ tū eſſe non
metuit. erubeſcit quāq; eſſe qđ fugit videri Cū
vero p̄uꝰ q̄ſq; ipudent̄ inoteſcit. q̄ liberiꝰ om
ne facinus ppetrat. eo etiā licitū putat. et qđ
licitū ſuſpicat̄. in hoc pculdubio multipliciꝰ
mergit̄ Vn̄ ſcriptū ē Peccām ſuū ſicut ſodo
ma pdicauerūt. nec abſcōderūt. peccm̄ eīn ſuū

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

abſcōdere ſodoma .ſi adhuc ſub timore pecca-
ret Sed funditꝰ frena timoris amiſerat .q̄ ad
culpam nec tenebras reqrebat . Vn̄ et rurſū
ſcriptū ē . Clamor ſodomorū et gomorre mul
tiplicatꝰ eſt . Peccatū quippe cū voce .ē culpa
in actione .pccm̄ vero etiā cū clamorē .culpa ē
cū libertate ¶At cōtra ām̄onendi ſūt .q̄ accu
ſant p̄ua .nec tamen deuitant . vt ꝓuide ppen
dant quid in diſtricto dei iudicio ꝓſua excuſa-
tione dicturi ſūt qui de reatu ſuorū criminū
etiam ſemetipis iudicibꝰ nō excuſantur . Hij
itaqȝ q̄d aliud qm̄ precones ſūt ſui . voces con
tra culpas ꝓferūt . ⁊ ſemetipſos operibꝰ reos
trahunt . Ammonēdi ſūt vt videāt q: de occul
ta iam retributōne iudicij eſt ꝙ eorū mēs ma
lum qd̄ perpetrāt illuiatur vt videat ſȝ nō co
natur vt vincat . vt quo melius videt . eo dete
rius pereat . q: et ītelligencie lumē percipit . ⁊ ac
tionis p̄ue tenebras nō relinquit . Nam cum
acceptam ad adiutorium ſcienciam negligunt
hanc contra ſe ī teſtimoniū vertūt . et de lumi
ne ītelligencie augent ſupplicia .qd̄ ꝓfectu ac
ceperāt vt poſſent delere pccā Quorū nimi-
rū neq̄cia dū malum agit quod diiudicat . ven
turū iudicium iam hīt deguſtat . vt cū ſemis

ſuppliciis ſeruatˀ obnoxia . ſuo hic niterrim examine nō ſit abſoluta . Tanto qȝ illic grauiora tormēta perpetat quāto hic malum nō deſerit etiā qd̄ ipſa mēs condēpnat Hinc eni̅ veritas dicit . Seruꝰ q̄ cognouit voluntatem dn̄i ſui et nō fecit ſcd̄m voluntatem eius plagis vapulabit multis . Hinc pſalmiſta ait . Deſcendant i infernū viuentes . Qui quippe q̄ circa illos agunt̄ ſciunt et ſenciunt . mortui autem ſentire nichil pn̄t . Mortui autem i infernū deſcēderent . ſi mala neſciendo perpetrarent . Cū vero ſciunt mala et tamen faciunt . ad iniquitatis infernum viuentes miſeri ſencientes qȝ deſcendunt . xxxiii .

Aliter āmonendi ſūt q̄ repentina concupiſcentia ſuperant̄ . atqȝ alit̄ qui in culpa ex conſilio ligantur . Ammonēdi ſūt quippe q̄s repētina cōcupiſcēcia ſupat . vt i bello pn̄tis vite ſe cotidie poſitos attēdant . et cor qd̄ puidē vulnera nō poteſt . ſcuto ſolliciti timoris tegant vt occulta iſidiātis iacula hoſtis perhoreſcant . et in tam caliginoſo certamīe intencione continua inť mentis caſtra ſe muniant . Nā ſi a circūſpectōnis ſollicitudine cor deſtituitur . vulneribꝰ aperitur . qȝ hoſtis calli

delicꝫ aut fiet dū ꝯuerſꝰ adhuc de ſe ſpē ꝯuer/
ſionis ꝓbeat. aut ꝯuerſꝰ ī v̄tutibꝰ īardeſcat.
ne euomatᵣ tepidꝰ qui a caloꝛe quē ꝓpoſuit toꝛ
poꝛe ad noxium frigꝰ redit . xxxvi .

Aliter āmonendi ſūt q̃ mala occulta a
gunt et bona publice. atqꝫ aliter qui
bona q̄ faciūt abſcondūt. ⁊ tamen q̆
buſdam factis publice mala de ſe opinari per
mittūt Ammonendi ſūt q̆ mala occulte agūt
et bona publice. vt penſent huāna iudicia cͭta
velocitate euolant. dīna aūt cͭta īmobilitate
ꝑdurant Ammonēdi ſūt vt ī fine rerū mētis
oculos figāt. qꝛ et humane laudis atteſtatio
ꝑterit. ⁊ ſupna ſentencia vt ⁊ abſcondita pene
tret ad retribucionē ꝑpetuā conualeſcit Dū
ergo occulta mala ſua dīnis iudicijs recta autē
ſua huānis oculis anteponūt. et ſine teſte eſt
bonum qd̄ publice faciunt. et nō ſine eterno teſ
te eſt qd̄ latent delinquūt. Culpas itaqꝫ ſuas
occultando hoībꝰ v̄tutes qꝫ pādendo. ⁊ vnde
puniri debeant abſcondētes tegunt. ⁊ vnde re
munerari poterāt detegētes abſcōdūt. Quos
recte ſepulchra dealbata ⁊ ſpecioſa exterius. ſꝫ
moꝛtuoꝛū oſſibꝰ plena interiꝰ veritas. vocat
qꝛ viciorū mala intꝰ ꝯtegunt. Huānis vero

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

oculis q̄rūdam demōſtracōe operū de ſolo fo-
ras iuſticie colore blandiūtur. Ammonendi
itaqꝫ ſūt ne q̄ agant recta deſpiciāt ſꝫ ea meriti
melioris credant. vnde nāqꝫ bona ſua diiudi-
cant. q̄ ad eorū mercedē ſufficere hūanos fa-
uores putant. Cū eīn ꝓ recto ope laus tranſi-
toria q̄rit. etna retribucōne res digna vili ꝑcio
venūdat. De q̄ videlicꝫ ꝑcio ꝑcepto veritas di-
cit Amē dico vobis. receperūt mercedē ſuam
Ammonendi ſūt vt cōſiderent. qꝛ dū ꝑuos ſe
ī occultis exhibent. ſꝫ tū exēpla de ſe publice ī
bonis opibꝰ prebēt. oſtēdunt ſequēda q̄ fugiūt
clamāt. amanda q̄ oderūt. viuūt poſtremo a-
lijs et ſibi moriunt̄. ¶ At contra āmonendi
ſūt. q̄ bona occulta faciunt. et tamen q̄buſdā
fr̄is publice de ſe mala opinaī ꝑmittūt. ne cū
ſemetipſos actōnis recte v̄tute viuificant. in
ſe alios ꝑ exemplum ꝑue eſtimacōnis occidāt
ne minus q̄ ſe ꝓximos diligant. ⁊ cū ipſi ſa-
lubrē potū vini ſorbeant ītentis ī ſui cōſidera
cione mētibꝰ peſtiferū veneni poculū fundāt
Hij nimirū ī vno ꝓximorū vitā minꝰ adiu
uāt ī altero multū grauāt. dū ſtudēt et rcā agē
occulte. ⁊ q̄buſdā fr̄is ⁊ exēpl' de ſe ꝑua ſemīa
re q̄ſq̄s eīn laudis cōcupiſcēcia calcaē n̄ ſufficit

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

oculis nõ cernim9 . plerūqȝ odorē ꝓuidemus
Per naſū qꝫ odores fetores qȝ diſcernimus .
Quid ergo per naſū eccleſie . niſi ſanctorū ꝓ-
uida diſcrecio deſignat᷑ . Qui ergo etiam turri
ſimilis q̄ eſt ī libano dr̄ . qꝛ diſcreta eorū ꝓui-
dēcia . ita in alto poſita ē . vt temptacōnū cer-
tamina et ꝓcul ꝗ veniant videat ꝛ cōtra ea dū
venerint munita ſubſiſtat . Que eñi futurā ꝓ
uidētur cū ꝓūcia fuerit minoris timoris fiūt
qꝛ dum contra ictū quiſqꝫ parior reddit᷑ . hoſ-
tis qui ſe in opinatū credidit . eo ipſo quo ꝓui
ſus eſt eneruatur Ille contra āmonendi
ſūt q̄ in culpa ex conſilio ligantur . q̄tenus pro
uida cōſideracōne ꝑpendant . qꝛ dum mala ex
iudicio faciunt diſtricti9 contra ſe iudicium at
tendunt . vt tanto eos durior ſentencia feriat .
q̄to illos in culpa arctius vincula deliberacio-
nis ligant Citius fortaſſe delicta penitendo ab
luerēt . ſi in hijs ſola p̄cipitacione cecidiſſent .
Nam tardius peccatum ſoluitur . qđ per cōſi
lium ſolidatur . Niſi eñi mens oīodo eīna deſ
piceret . in culpa ex iudicio nō periret . Hoc er
go p̄cipitacione lapſi et per conſilium peuntes
differūt . ꝗ cū hij ab ſtatu iuſticie peccando con
cidunt . plerūqȝ ſimul et in laq̄um deſperatio-

nis cadūt . et radice ſpei funditus euelluntur .
Hinc ē q̄ per prophetam dn̄s nō tam p̄cipi-
tacōnum p̄ua . q̄ delictorū ſtudia rep̄hendit di-
cens . Ne forte īgrediatur vt ignis indignacio
mea et ſuccendiatur et nō ſit q̄ extīguat . prop-
ter maliciā ſtudiorū vrōrū Hinc iterū iratus
dicit Viſitabo ſup vos iuxta fructū ſtudiorū
veſtrorū . Quia ergo peccatis aliis differunt
peccata que per conſilium p̄petrātur . nō tam
p̄ua facta dn̄s q̄ ſtudia p̄uitatis īſeq̄tur . In
factis enī ſepe īfirmitate . ſepe negligēcia . iſtu-
diis vero malicioſa ſemp̄ ītencione peccatur .
Quo contra recte beati viri expreſſione p̄ pro-
phetam dr̄ Et in cathedra peſtilencie nō ſedit .
Cathedra quippe iudicis eſſe vel preſidentis
ſolet . In cathedra autē peſtilencie ſedē eſt ex
iudicio p̄ua cōmittere In cathedra peſtilēcie
ſedē ē . ex racione mala diſcernere . tamē ex de-
liberacōne p̄petrare . Quaſi ī peruerſi conſilii
cathedra ſedet . q̄ tanta iniq̄tatis elacione attol-
litur . vt adimplere malum eciam vel per con-
ſilium conet̄ . Et ſicut aſſiſtentibꝫ turbis pre-
lati ſūt . qui cathedre honorē fulciuntur . ita de-
licta eorū qui p̄cipitacōne corruūt exquiſita p̄
ſtudium peccata tranſcendūt . Ammonendi

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

ergo ſunt vt hinc colligant . qui in culpa eci/
am ſe per conſilium ligant . qua quãdoqꝫ ul/
cione feriendi ſunt qui nunc prauorum non
ſociĳ ſꝫ principes ſũt . xxxiiĳ .

Aliter ãmonendi ſũt . q̃ licet minima cre
bro tamen illicita faciũt . atqꝫ aliter
qui ſe a puis cuſtodiunt ſꝫ aliq̃n in
grauioib9 dimergũt̃ . ãmonendi ſũt q̃ ꝓuis
in minimis . ſꝫ tamen frequẽter excedũt . vt ne
quaq̃ꝫ cõſiderẽt qualia ſꝫ quãta cõmittũt facta
eni̅ ſua ſi deſpiciũt timere dũ pẽſant . debent
formidare cũ numerant . altos quippe gurgi
tes fluuium pue ſꝫ īnumẽ replent gutte plu
uiorũ et hoc agit ſentina latenter creſcens . qd̃
patent ꝓcella ſeuiens . Et minuta ſũt que erũ
pũt ī mẽbris p ſcabiẽ volnera . ſꝫ cũ multitu
do corũ īnumerabilit̃ occupat . ſic vitã corpis
ſicut vnũ g̃ue inflictũ pectori volnꝰ necat . Hic
videlicꝫ ſcriptũ ẽ . Qui modica ſpernit . paula
tim decidit . Qui eni̅ peccata minime flẽ ac de/
uitare negligit . a ſtatu iuſticie . nõ q̃dẽ repẽte
ſꝫ ptibꝰ totus cadit Ammonẽdi ſũt q̃ minimis
frequenter excedũt vt ſollicite cõſiderẽt . quia
nõnũq̃ꝫ ipua deteriꝰ q̃ꝫ ī maiori culpa peccat̃ .
Maior eni̅ q̃ citius qꝫ ſit culpa agnoſcit̃ . co e

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

ciam celerius emendat̃ Minoꝛ vero dũ qua/
ſi nulla credit̃ . eo peius quo ⁊ ſecurius ĩ vſu
retinet̃. Vnde ſit plerũqꝫ vt mẽs aſſueta ma
lis leuib9 nec leuioꝛa phoꝛreſcat. atqꝫ ad quã/
dam auctoꝛitatẽ neqͥcie ꝑ culpas nutrita ꝑue/
niat. et tanto ĩ maioꝛib9 cõtempnat ꝑtimeſcẽ
q̃to ĩ mĩnis didicit nõ timendo peccare ¶
At cõtra ãmonendi ſũt q̃ ſe a ꝑuis cuſtodiũt.
ſꝫ aliqñ in grauib9 dimergunt̃. vt ſollicite ſe
ipſi deꝑhendant . q̃a dum coꝛ eorũ de cuſtodi/
tis mĩmis extollit̃ . ad perpetranda g̃uioꝛa.
ipſo elacionis ſue baratro deuorat̃ . et dum fo/
ris ſibi ꝑua ſubiciũt ſꝫ ꝑ ĩanẽ gloꝛiã int9 intu
meſcũt lãguoꝛẽ ĩtrinſecus victam mẽtẽ eciã fo
ras ꝑ mala maioꝛa proſternunt . Ammonen
di ſunt ergo qui ſe a ꝑuis cuſtodiunt . ſꝫ aliqñ
in grauibus dimerguntur . ne vbi ſe ſtare ex
trinſecus eſtimãt. ibi intrinſecus cadant . et
iuxta diſtrictam diſtricti iudicis retribucionẽ
elacio minoꝛis iuſticie via fiat ad foueam ma
ioꝛis culpe . Qui enĩ vane elati boni nĩmi
cuſtodiam ſuis viribus tribuunt . iuſte dere
licti . culpis maioribus obruuntur . et caden
do diſcũt nõ fuiſſe propꝛiũ ꝙ ſteterũt . vt ma
la coꝛ ĩmẽſa reꝑmãt . q̇ mĩma bona exaltant

Ammonendi ſũt . vt conſiderẽt . ꝙ in culpis grauiorib9 alto reatu ſe obligant . et tamẽ ple‑rũqʒ in puis que cuſtodiũt deterig peccant . qꝛ et ĩ illis iniqua faciũt . et ꝑ iſta ſe hoĩb9 qꝛ in‑iqui ſũt tegũt . Vñ fit . vt cũ maiora mala per‑petrãt corã deo apte iniq̃tatis ſit . cũ pua bona cuſtodiũt corã hoĩb9 ſimulate ſcitatis ſit . Hic eſt enĩ ꝙ phariſeis dr . Liquãtes culicem . ca‑melum autẽ glutientes . Ac ſi aperte diceretur . Minima mala diſcernitis . maioꝛa deuoratis . Hinc ẽ enĩ ꝙ rurſũ oꝛe veritatis ĩcrepãtur cũ audiũt . Decimatis mentã ⁊ anetũ ⁊ ciminũ . ⁊ relinq̃tis q̃ g̃uioꝛa ſũt legis . iudiciũ miſeri‑coꝛdiã ⁊ fidem . Neqʒ enĩ negligent audiendũ eſt . qđ cũ decimaĩ mĩma dicẽt . extrema qui‑dem de oleribus maluit . ſʒ tamẽ beneuolencia memorari . vt ꝓfecto oſtendẽt . qꝛ ſimulatoẽs cũ parua cuſtodiũt odoꝛem de ſe oſtẽdẽ ſancte opinioĩs querũt . ⁊ quãuis ĩplere maxima ꝑ‑termittũt . tñ mĩma obſuant . q̃ humano iu‑dicio longe lateqʒ redoleãt . xxxv .

Aliter ãmonendi ſũt qui bona nec ĩcho‑ant . atqʒ aliter qui inchoata minime cõſummat . Qui enĩ bona nec ĩcho‑

ant .nō ſūt eis ꝓus edificanda q̄ ſalubrit dili/
gant. ſꝫ deſtruenda ea in q̆b9 ſemetipſos neq̆/
tur verſant . Neqꝫ eñi ſequūtur que in expta
audiunt. niſi ꝓus ꝙ̄ pernicioſa ſint ea que ſi/
bi ſūt expta deꝓ̄hendant. qꝛ nec leuari appetit
qui et hoc ipſū qꝛ cecidit neſcit. et qui dolorem
vulneris nō ſentit. ſalutis remedia nō req̆rit.
Prius ergo oſtendēda ſūt ꝙ̄ ſint vana q̄ dili
gūt. ⁊ tūc demum vigilāter intimāda ꝙ̄ ſint
vtilia q̄ ꝑ̄termittūt. Prius videāt fugienda
que amāt . ⁊ ſine difficultate poſtmodum cog
noſcāt amāda eſſe que fugiunt. Melius eñi ĩ/
experta recipiunt. ſi de expertis quidquid diſ/
putacioīs audiūt veraciter cognoſcūt . Tūc
vero pleno voto diſcūt verba bona querere. cū
certo iudicio deprehenderint falſa ſe vacue tenuiſ/
ſe . Audiant ergo ꝙ bona preſencia et a delecta
cione cicius tranſitura ſūt . et tñ eorū cauſa ad
vlcionē ſine tranſitu ꝑmanſura . qꝛ et nūc pō/
libet invitis ſubtrahitur . et tūc quod dolet
invitis in ſupplicium reſeruatur . Itaqꝫ eiſ/
dem quibus terreātur ſalubriter quib9 nox/
ie delectātur . dum percuſſa mens alta ruine
ſue dāpna cōſpicies . ſe in precipicio deꝓ̄hēdit.
greſſum poſt tergum reuocet . et ꝑ̄imeſcens

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

qđ amauerat diſcat diligere qđ cõtempnebat.
Hinc eſt eñi q̄ ihĕrmie miſſo ad p̄dicatõnē dicitur. Ecce eñi cõſtitui te hodie ſup̄ gētes ⁊ ſup̄
regna. vt euellas et deſtruas et diſſipes. ⁊ edi
fices et plantes Quia niſi ꝑus ꝑuerſa deſtru
eret. edificare vtilit̄ recta nõ poſſet. q̄a niſi ab
auditorū ſuorū cordibꝰ ſpinas vani amoris e
uellēt. nimirū fruſtra ī eis ſancte p̄dicacōīs
verba plantaret. Hinc eſt qđ petrus ꝑus eu/
tit. vt poſtmodū cõſtruat. cū nequaq̄ iudeos
monebat q̄d iam facerent. ſ3 de hĳs q̄ fecerāt
īcrepabat dicens Ihesū nazarenū virū ap ꝓ
batū a deo in vobis ī virtutibꝰ et ꝓdigĳs et
ſignis q̄ p illū fecit deus īmedio veſtri ſicut
vos ſcitis. hūc defuncto cõſilio et p̄ſciēcia dei t̄
ditū p manꝰ īiquorū affigentes īteremiſtis.
quem deus ſuſcitauit ſolutis doloibꝰ inferni
vt videlicet crudelitatis ſue cognicõne deſtrue
ti. edificacionem ſancte predicacõnis. q̄to anx
ie quererent. tanto vtiliter audirent. Unde ⁊
ilico reſpõderunt. Quid ergo faciemus viri
fratres: Oſtendite nobis. Quibus mox di/
cit. Agite penitenciam. et baptizetur vnuſ/
quiſq3 veſtrum. Que edificacionis verba ꝑ
fecto contempnerent niſi prius ſalubriter rui

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

nam ſue deſtructionis inveniſſent Hinc eſt ꝙ
ſaulus . cum ſuper eum celitus lux emiſſa
reſplenduit . nō iam quid recte deberet facere .
ſꝫ quid praue feciſſet audiuit . Nam cum pro
ſtratus reqreret dicens . q̄s es domine reſpō/
detur protinus . Ego ſum iheſus nazarenus
quem tu perſequeris . Et cū repente ſubiun/
geret . domine quid me iubes facere . ilico ad/
iungitur . Surge et ingredere ciuitatem ⁊ ibi
dicetur tibi quid te oporteat facere . Ecce de ce
lo dominus loquens . perſecutoris ſui facta
corripuit . nec tn̄ ilico q̄ eſſent facienda mōſtra/
uit Ecce elacionis eiꝰ fabrica iam tota corrue/
rat . et poſt ruinam ſuam hūilis edificari req̄
rebat . et cum ſupbia deſtruitur edificacionis
tamen verba retinentur . vt videlicet perſecu
tor īmanis dui deſtructus iaceret . ⁊ tāto poſt
ī bonis ſolidiꝰ ſurgeret . q̄to prius funditus cū/
ſꝰ a priſtino errore cecidiſſꝫ . Qui ergo adhuc a
gē nulla bona reperūt . a rigiditate ante ſue p̄
uitatis correpcioīs manu euertendi ſūt . vt ad
ſtatum poſtmodum recte operacioīs erigant̄
q2 et idcirco altum ſilue lignum ſuccidimꝰ vt
hoc ī edificiꝫ regimē ſubleuemꝰ . ſꝫ tamē nō re
pēte ī fabrica ponitur . vt nimirū prius viciosa

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

eius viriditas exſiccet͂. cuiꝰ quo plus in infi-
mis humor excoquit͂. eo ad ſūma ſolidiꝰ leua-
tur ¶ At cōtra āmonend̄i ſūt. qui inchoa
ta bona minime cōſūmant. vt cauta circūſpectō
ne cōſiderent. qꝛ dū ꝓpoſita nō pficiunt. etiā
que fuerunt cepta cōuellunt. Si enī quod vi
detur gerendum ſollicita ītentione nō creſcit.
et iam qđ fuerat bene geſtū decreſcit. In hoc
quippe mūdo humana aīa quaſi more nauis
eſt cōtra ictū fluminis cōſcendentis. vno in loco
nequaꝙ̄ ſtar͂ pmittit͂. qꝛ ad yma relabitur ni-
ſi ad ſūma conetur. Si ergo inchoata bona
fortis operantis manus ad pfectionem nō ſuble-
uat. ipſa opandi remiſſio cōtra hoc qđ opatū
eſt pugnat Hinc eſt enī qđ per ſalomonem di-
citur. Qui mollis et diſſolutus eſt in opere
ſuo frater eſt ſua opera diſſipantis. quia vide
licet qui cepta bona diſtricte nō ſequitur. diſ-
ſolucione negligencie manū deſtruētis imita-
tur. Hinc ſardis eccleſie ab angelo dr̄ Eſto vi-
gilans et confirma cetera que moritura erant
non enim invenio opera tua coram deo meo.
Quia ergo plena coram deo eius opera inuē-
ta non fuerant. moritura reliqua etiam que
erāt geſta predicabat Si enī qđ mortuum in

nobis eſt ad vitam nō attenditur . hoc etiā ex/
tinguitur . qd̄ q̄ſi ad huc viuū tenet̄ Ammonē
di ſūt vt ꝑpendāt . qd̄ tolerabilꝰ eſſe potuiſſet
recti viam nō arripere . q̄ꝫ arreptam poſt ter/
gum redire Niſi eīn retro reſpicerent . erga ac
ceptum ſtudium nullo torpore languerēt Au
diant ergo qd̄ ſcriptū eſt . Melꝰ erat eis non
cognoſcē viam iuſticie . q̄ꝫ poſt agnitōnem re/
trorſū reuerti . Audiāt qd̄ ſcriptū eſt . Utinā
frigidus eſſes aut calidus . ſꝫ q2 tepidꝰ es nec
frigidꝰ nec calidꝰ . incipiā te euomerē ex ore meo
Calidꝰ quippe eſt . q̄ bona ſtudia et arripit et
cōſūmat frigidꝰ vero ē . qui conſummanda
nec inchoat Et ſicut a frigore per teporē trāſit̄
ad calorē . ita a calore per teporē reditur ad fri/
gus . Quiſqꝫ ergo amiſſo īfidelitatis frigoē
ſꝫ nequaq̄ꝫ tepore ſupato exardeſcit vt ferueat
ꝓculdubio calore deſperato . dum noxio ī tepo
re demoātur . agit vt frigeſcat Sꝫ ſicut ante te
porem frigus ſub ſpe eſt . ita poſt frigꝰ tepor ī
deſperacōne . Qui eīn adhuc in peccatis eſt . cō
uſionis fiduciā nō amittit Qui ergo poſt con
uerſionē tepuit et ſpem que eſſe potuit de pec
cato ſubtraxit . Aut calidus ergo q̄lqꝫ eſſe aut
frigidꝰ queritur . ne tepidꝰ euomatur . vt vi/

dus tanto liberiꝰ pectꝰ ꝑcutit. q̄to nudū a ꝓ
uidētie lumine deꝑhendit ¶ Ammonen/
ſūt q̄ repētina ṫrena ꝯcupiſcētia ſuparentur. ut
curaē nimis ṫrena diſſueſcūt. qꝛ intētionē ſu
am dū rebꝰ tranſitoriꝭs īmoderatiꝰ implicāt
q̄bꝰ culparū iaculis tranſfigāt̄ ignorant. Uñ
ꝑ ſalomonē uox percuſſi ⁊ dormiētis exprimi
tur. q̄ ait Uerberauerūt me ſed nō dolui tra x
erūt me et ego nō ſenſi. qñ euigilabo ⁊ rurſū
uina reperiam: Mēs quippe a cura ſue ſolli/
citudīs dormiēs verberat̄ et nō dolet. qꝛ ſicut
īminentia mala nō ꝓſpicit. ſic neqꝫ q̄ perpe/
trauerit agnoſcit. Trahitur et neq̈q̄ ſentit.
qꝛ per illecebras viciorū ducit̄. nec tamen ad
ſui cuſtodiā ſuſcitat̄ Que quidē euigilare op/
tat. ut rurſū uina reperiat. qꝛ q̄uis ſompno
corꝑis a ſui cuſtodia ꝑmit̄. vigilare tñ ad ſecu
li curas nitit̄ vt ſemꝑ voluptatibꝰ debrietur
vt cū ad illud dormiat. ī qd̓ ſollerti euigilaē de
buerat. ad illud vigilare appetit ad qd̓ lauda/
bilit̄ dormire potuiſſet. Hinc ſupius ſcriptū
eſt Et eris q̄ſi dormiens in medio mari. ⁊ q̄
ſi ſopitꝰ gubernator amiſſo clauo In medio
enim mari dormit. qui in huius mundi tēp
tationibꝰ poſitꝰ. ꝓuidere motus irruentiū

viciorū quaſi īminētes vndarū cumulos neg
ligit. Et quaſi clauū gubernatoꝛ amittit . qui
mens ad regendam nauem coꝛpoꝛis ſtudium
ſollicitudinis perdit. Clauum quippe in ma
ri amittere eſt . ītencionem prouidam inť pro
cellis huius ſeculi nō tenere. Si enī guberna
toꝛ ſollicite ſtringit. modo influctibꝰ ex aduer
ſo nauem dirigit. modo ventorū impetꝰ per
obliquū findit . ita cum mēs vigilanter aīm
regit mō alia ſupans calcat. modo alia proui/
dens declinat. vt et preſencia laborando ſubi/
ciat. et contra futura certamīa proſpiciēdo cō
ualeſcat. Hinc rurſū de foꝛtibus ſupne patrie
bellatoꝛibus dicitur . Sit vniuſcuiuſqꝫ enſis
ſuper femur ſuum. propter timoꝛes noctur/
nos Enſes enī ſup femur ponē ē. quādo acu/
mine ſancte predicacoīs praua ſuggeſtio carīs
edomat. Per noctem vero cecitas noſtre īfir/
mitatis expꝛimitur . qꝛ quidq̄d aduerſitatis
inmorte īminet non videtur . Vniuſcꝰqꝫ ergo
enſis ſuper femur ſuum ponitur ꝓpť timo
res nocturnos. qꝛ videlicꝫ ſancti viri dum ea q̄
nō vident metuunt. ad intencionem certamīs
pati ſēper aſſiſcūt. Hinc rurſū ſponſe dꝛ: Na
ſꝰ tuꝰ ſicut turris . q̄ ī libano . Nē nāqꝫ quā

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

edificacõnis fraudem perpetrat ſi bona q̄ agit
occultat. et quaſi iactato ſemine ḡminādi radi
ces ſubtrahit. q̇ op9 qđ emittendum eſt nõ oſ
tendit Huic namqȝ in ewāgelio veritas dicit
Videāt opa veſtra bona . et glorificent patrē
veſtrū qui in celis eſt. Vbi illa q̇ȝ ſententia p̄
mittitur . que longe aliud p̄cepiſſe videtur di
cens. Attendite ne iuſticiam veſtrā faciatis co
rā hoīb9 vt videami̇ ab eis. Quid eſt ergo ꝙ
op9 noſtrum et ita faciēdum ē ne videatur et
tamen vt debeat videri p̄cipitur . niſi ꝙ ea q̄ a
gim9 occultanda ſūt ne ipſi laudemur . ⁊ tamē
oſtēdēda ſūt. vt laudem celeſtis patris augea
m9 : Nā tū nos iuſticiā noſtram coram hoī
b9 facere dn̄s ꝓhiberet ilico adiūxit. vt videa
mini ab eis . Et cū rurſus videnda ab homi
nib9 bona opera noſtra p̄ciperet ꝓtin9 ſubdi
dit . vt glorificent prem̄ vrm̄ qui in celis eſt.
Qualit̄ igitur vidēda eſſent vel qualit̄ nō vi
dēda ex ſententiarū fine mōſtrauit . q̇tenus o
perantis mens op9 ſuū et ꝓpter videri nō q̄
rēt . et tamen hoc propt̄ celeſtis patris gloriā
nō celaret . Vn̄ fit plerūqȝ vt bonū opus et ī
occulto ſit cū fit publice . et rurſus ni publico
cū agitur occulte . Qui enī publico bono ope

nō ſuam ſed ſupni patris gloriam querit . q̄
facit abſcondit . quia ſolum illum teſtem ha/
buit cui placere curat Et qui ī ſecreto ſuo bo/
no opere deprehēdi ac laudari cōcupiſcit ꝛ nul
lus fortaſſe vidit qd̄ exhibuit . tamen hoc corā
hominib9 fecit . qꝛ tot teſtes in bono ope ſecū
duxit . quot humanas laudes in corde queſi/
uit . Cū vero p̄ua eſtimacō in quantū ſine pec
cato valet ab ītuencium mente non tergitur .
cūctis mala credentib9 per exemplum culpa
ꝓpinatur . Unde et plerūqꝫ cōtingit . vt quis
negligenter de ſe mala opinari permittūt . per
ſemetipſos quidem nulla īiqua faciunt . ſꝫ ta
men per eos qui ſe imitati fuerint multipli/
cius delinquūt . Hinc eſt ꝙ paul9 īmūda que
dam ſine pollucione comedentis ſed imperfec
tis temptacionis ſcandalum ſua hac cōmeſſa/
cione mouentibus dicit . Uidete ne forte hec li
cencia veſtra offendiculū fiat īfirmis . Et rur
ſum Et pibit īfirmus ī tua conſciencia frater
propter quē xp̄us mortuus eſt Sic eīn peccā
tes ī fratres et percucientes cōſcienciam eorū
infirmā ī xp̄o peccatis Hinc eſt ꝙ moyſes cū
diceret . nō maledices ſurdo ꝓtinus adiunxit .
nec corā ceco pones offendiculū . Surdo quip

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

pē maledicrē eſt. Abſenti ⁊ nō audienti deroga
re. Coram certo vero offendiculū ponē eſt. diſ-
cretam quippe rem agē ſꝫ tū ei q̄ lumen diſcre-
cionis nō habꝫ ſcandali occaſionē ꝓbere

¶ De exhortatione multis adhibenda vt ſic
ſingulorū ꝟtutes adiuuet q̄tenꝰ ꝑ hāc cōtraria
ꝟtutibꝰ nō excreſcant. Ca. viceſimū quartū

HEc ſūt que ꝓſul aīarū ī ꝓdicationis
diūſitate cuſtodiat vt ſollicitꝰ cōgrua
ſingulorū vulneribꝰ medicamīa ap-
ponat Sꝫ cū magni ſit ſtudij. vt exhortādis
ſingulis ſeruiat̄ ad ſingula. cū valde laborio-
ſit vnūquēqꝫ de ꝓpriis ſub diſpenſatione debi-
te cōſideratiōis īſtruere. longe tū laborioſꝰ eſt
auditoēs īnumeros ac diūſis paſſionibꝰ labo-
rantes vno eodēqꝫ tempe voce vniꝰ ⁊ cōīs ex-
hortatiōis ām̄onē Ibi quippe tanta arte vox
tempanda eſt. vt cū diūſa ſint auditorū vicia.
et ſingulis īueniat̄ cōgrua et tū ſibimet ipſi ſit
diuerſa. vt inter paſſiones medias vno quidē
dictu tranſeat. ſꝫ more gladij bicipitis timo-
res cogitatōnū carnaliū ex diūſo latere incidat
quatenꝰ ſic ſupbis ꝓdicetur huīlitas vt tamē

timidis nõ augeat̃ metus. ſic timidis infun/
dat̃ autoritas. ut tamē nõ creſcat ſupbis effre/
natio. Sic ocioſis ac torpentibꝰ p̄dicitur ſolllici
tudo boni opis ut tñ inq̆etis īmoderate licen/
cia nõ augeat̃ actiōis. Sic īq̄etis ponat̃ modꝰ
ut tñ ocioſꝫ nõ corpor ſecurꝰ Sic ab īpaciētibꝰ
extinguatur ira. ut tñ remiſſis ac leuibꝰ non
creſcat negligencia Sic leues accendantur ad ze
lum. ut tamen iracūdis nõ addat̃ incendiū.
Sic tenacibꝰ īfundat̃ tribuendi largitas ut ta
men p̄digis effuſionis frena mīme laxentur
Sic p̄digis predicetur pcitas. ut tñ tenacibꝰ
peritura rerū cuſtodia nõ augeatur Sic īcon
tinentibꝰ laudet̃ cõiugium. ut tamē cõtinen/
tes non reuocentur ad luxuriam Sic cõtinen
tibus laudetur uirginitas. ut tamen in con/
iugibus deſpecta non fiat fecunditas carnis.
Sic predicanda ſunt bona. ne ex latere inuen
tur et mala Sic laudanda ſunt bona ſūma.
ne deſperentur ulcīa Sic nutriēda ſūt ultima
ne dū ſufficē credunt̃ nequaq̄ tendūt ad ſūma

¶ De exhortatione que uni adhibenda eſt cõ/
trarijs paſſionibꝰ laboranti. Ca. xxx

At grauis quidem predicatori labor
ē ī cōmunis p̄dicationis voce ad occul
tos ſingulorū motꝰ caſus qꝫ vigilāe
et paleſtearū more in diuerſi lateris arte ſe v̆
cere multo tamen acriori labore fatigatur .qū
uni et cōtrarijs vicijs ſeruienti predicare com
pellitꝛ .Plerūqꝫ enī quis lete nimis cōſperſꝰ
exiſtit .ſꝫ tamē eū repente triſticia aborta ina/
niter depmit. Curandum eſt itaqꝫ predicatori
q̄tenꝰ ſic tergatꝛ triſticia q̄ venit ex tp̄e .vt non
augeatꝛ leticia q̄ ſuppetit ex cōperſione Et ſic
leticia frenetꝛ deinqꝫ q̄ ex cōſperſione eſt .vt ta/
men nō creſcat q̄ venit ex tempe. Iſte grauatꝛ
vſu īmoderate p̄cipitationis .et aliqū tamen
ab eo ꝙ feſtine agendum eſt .vis p̄pedit eum
ſubito nate formidinis Ille grauatur vſu ī/
moderate formidinis .et aliqū tū in eo qd̆ ap/
petit temeritate īpellitur p̄cipitationis Sic ita
qꝫ ī iſto repmatur aborta formido. vt nō creſ/
cat enutrita diu p̄cipitatio Sic in illo repma/
tur repente aborta p̄cipitatiō .vt tū nō cōualeſ
cat impſſa ex cōpaſſione formido .Quid autē
mirū ſi mentiū medici iſta cuſtodiūt dum tā
ta diſcretionis arte ſe tempant. q̆ nō corda ſed
corpa medentur .Plerūqꝫ enī debile corpus

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

opp̄imit languor īmanis. cui languori ſcilicȝ obuiare adiutoriis fortib9 debȝ. ſȝ tū corp9 debile adiutorium forte nō ſuſtinet. Studet igiť qui medeť q̈ten9 ſic ſupexiſtētē morbum ſubtrahat. vt nequaq̄ ſuppoſita corpis debilitas creſcat. ne fortaſſe languor cum vita deficiat. Tanta ergo adiutoriū diſcretione cōponit. vt vno eodē qȝ tp̄e et languori obuiet. et debilitati Si ergo medicina corpis indiuiſe adhibita. ſeruire diuiſibiliter poteſt. tūc enī vere medicina eſt. qn̄ ſic per eam vicio ſupexiſtēti ſuccurritur. vt etiā ſuppoſite cōſperſioni ſeruiatur cur medicina mentis vna eadem qȝ p̄dicatione appoſita morū morbis diūſo ordine obuiare non valeat. que tanto ſubtilior agitur q̈to de inviſibilibus tractatur

¶Qd̄ aliqn̄ leuiora vicia relinquēda ſūt vt grauiora ſubtrahantur . Ca . xxxix.

Ed qȝ plerūqȝ dū duorū viciorū languor irruit. hoc leui9. illud fortaſſe ğui9 p̄mit et nimirū vicō recti9 ſub celeritate ſubuenitur. p qd̄ feſtine. ad interitū tenditur Et ſi a vicina morte reſtringi nō poteſt niſi illud etiam qd̄ exiſtit cōtrariū creſ-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

rat. tolerandum eſt p̄dicatori vt ꝑ exhortatio-
nem ſuam artificioſo moderamine vnū paria
tur creſcere q̄tenꝰ poſſit aliud a vicina morte
retinere Quod cū agit nō morbum exaggeăt
ſꝫ vulnerati ſui cui medicamentū adhibeat vi-
tam ſeruat. vt exquirende ſalutis congruum
tēpꝰ inveniat Sepe eñi qui a ciborū ſe inglu
uie mīme tēpans. iam qꝫ pene ſupatus lux
urie ſtimulis p̄mitur. huius pugne metu t-
ritus dū ſe ꝑ abſtinenciā reſtrīgere nitit̄. ina
nis glorie temptatione fatigatur. ī quo nimi
rū vnū vicium nullatenꝰ extinguitur niſi ali
ud nutriat̄. Que ergo peſtis ardenciꝰ īſequē
da eſt. niſi q̄ ꝑiculoſiꝰ p̄mit: Tolerandū nāqꝫ
eſt. vt per virtutē abſtinēcie interim arrogā
gancia contra viuentē creſcat. ne eū ꝑ ingluui
em a vita funditꝰ luxuria extinguat. Hic eſt
ꝙ paulus cū infirmū adiutorē ſuū ꝑpendēt
aut p̄ua adhuc velle agere aut de actione recta
humane laudis retribucōe gaudē. ait Vis nō
timē poteſtatem Bonū fac ⁊ habebis laudē
ex illa Neqꝫ eñi ideo bona agenda ſūt. vt po-
teſtas huiꝰ mūdi nulla timeat̄ aut vt per hec
gloria tranſitorie laudis ſinuatur Sꝫ cū infir
mā mentē ad tantū robur aſcendere nō poſſe

penſaret vt ⁊ ꝑuitatē vitaret ſimul ⁊ laudem
ꝑdicator egregi⁹ etiā et monendo aliquid obtu
lit. et aliquid tulit. concedendo eñ leuia ſub/
traxit acriora. vt q2 ad deſerenda cūcta ſimul
nō aſſurgeret dū ī qōdā ſuū viciū animus fa
miliariter relinquitur. a quodā vicio ſuo ſine
labore tolleretur.

¶Nō infirmis oīno nō debēt alta predicari
Capitulum. xxviij. xl

Ciendū vero ē ꝑdicatori vt audito/
ris ſui aīm̄ vltra vires non trahat.
ne vt ita dicam dū pl⁹ q̄ꝫ valet tendi
tur. mētis corda rūpatur Alta eteñ queqꝫ de
bent multis audientib⁹ cōtegi. et vix paucis
apiri. Hinc nāqꝫ ꝑ ſemetipſam veritas dicit.
Quiſputas ē fidelis diſpenſator et prudens.
quē cōſtituit dn̄s ſuꝑ familiam ſuā. vt det illi
tritici menſurā ī tempore: Per menſurā q̄p
pe tritici exꝑimit̄ mod⁹ verbi. ne cū auguſto
cordi incapabile aliquid tribuit̄ extra fundat̄.
Hīc paul⁹ ait Nō potui vobis loq̄ q̄ſi ſpitali/
b⁹ ſꝫ q̄ſi carnalib⁹ q̄ſi puul' ī xp̄o lac vobis po
tū dedi n̄ eſcā. Hīc moyſes a ſecreto dei exiēs
choruſcātē corā ppl'o faciē velat q2 nimirū tur
bis claritatis ītime archana n̄ iudicat Hīc ꝑ eū

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

diuina voce pcipit᷑. vt is q̄ ciſternā fodeit ſi o
perire neglexerit. corruente in ea boue vł aſi,
no .pciū reddat. q2 ad alta ſciencie fluenta p,
ueniens .cū hec apud bruta audiencium cor,
da nō contegit. pene reus addicit᷑. ſi per verba
eius in ſcandalum ſiue munda ſiue īmunda
mens capiatur . Hinc ad beatū iob dr. Quis
dedit gallo ītelligenciā . Predicator etenī ſanc
tus dum caliginoſo hoc clamat in tempe . q̄ſi
gallus cantat īnocte . dum dicit . Hora ē iam
nos de ſompno ſurgere . Et rurſū Euigilate
iuſti et nolite peccare . Gallus aūt pfundiori
b9 horis noctis altos edē cantus ſolet . Cum
vero matutinū iam temp9 in pximo eſt mi
nutas ac tenues voces format. q2 nimirum q̄
recte obſcuris pdicat cordib9 adhuc aperta cla,
mat. nichil de occultis miſterijs iudicat . vt
tūc ſubtilioā queqz de celeſtib9 audiant. cum
luci veritatis appropinquat

¶ De opere pdicacōnis et voce . Ca . xxxvj.

SEd inter hec ad ea q̄ ſā ſupnis dixi,
m9 caritatis ſtudio retorq̄mur . vt
pdicator q̄ſq̄ſ plus actib9 q̄ vocib9 ī
ſonet. et bene viuendo veſtigia ſequētib9 imp

mat. vt potiꝰ agendo q̄ loquendo quo gradia
tur oſtendat. q꜄ ⁊ gallus iſte quē pro exprimē,
da boni p̄dicatoris ſpecie in locucione ſua dn̄s
aſſumit. cū iam edē cantꝰ parat. prius alas ex
cutit. et ſemetipſū feriens vigilanciorem red
dit. q꜄ nimirū neceſſe eſt vt hij q̄ v̄ba ſcē p̄dica
cionis mouent prius ſtudio bone actionis euigi
lent. ne ī ſemetipſis torpentes opere alios ex
citent voce. Priꝰ ſe p ſublimia fcā̄ excuciant
et tūc ad bene viuendum alios ſollicitos red
dant. Priꝰ cogitacionū alis ſemetipſos feri,
ant. quid q̄ in ſe īvtiliter torpet. ſollicita īveſ,
tigacione dep̄hendant. diſtricta aīaduerſione
corrigant. et tūc demū aliorū vitam laquēdo
cōponāt. Priꝰ punire ꝓpria fletibꝰ curent.
et tūc q̄ aliorū punienda ſūt denūcient. et an
te q̄ verba exhortacionis inſonent. omne qđ
locuturi ſūt operibꝰ clament

¶ Qualiter p̄dicator oībꝰ rite pactis ad ſemet
ipſum redeat ne hunc vel vicia vel predicacio
extollat. Capitulū. xxix

Ed q꜄ ſepe dum p̄dicacō modis con
gruētibꝰ vbertim funditꝰ apud ſe,
metipſū de oſtenſione ſui occulta le
ticia loquētis animū ſubleuāt. magna cuā ne

ceſſe eſt. vt timoris laceratione ſe mordeat. ne
q̄ aliorū vulnera medēdo ad ſalutē reuocat. ip
ſe p̱ negligēciā ſue ſalutis ītumeſcat. ne ꝓxi-
morū amādo ſe deſerat ne alios erigēs cadat.
Nā q̄buſdā ſepe magītudo v̄tutis occaſio ꝑdi-
ciōis fuit. vt cū de cōfidēcia viriū ī ordīate ſe-
curi ſūt. ī opīate p̱ negligēciā moriant̄. Virtꝰ
nāqꝫ cū vicijs renitit̄ quadā delectacōe eiꝰ ſibi
metipſi aīmꝰ blandit̄. fit qꝫ vt bene agentis
mēs metū ſue circūſpectōnis abiciat. atqꝫ in
ſua cōfidencia ſecura req̄eſcat. cui iam torpen
ti ſeductor callidꝰ omne qd̄ geſſit enumerat. eā
qꝫ q̄ſi p̄ceteris p̄pollentē ī timore cogitacōnis
exaltat Unde agitur. vt ante ſtulti iudicis o-
culos fouea mētis fit memoria v̄tutis. qꝛ re-
miniſcendo quid geſſit dū ſe apud ſe erigit. apd̄
hūilitatis auctorem cadit. Hinc nāqꝫ ſupbien
ti aīo dicitur Quo pulchrior es deſcende Ac-
ſi apte diceret̄ Quia ex v̄tutū decore te eleuas.
ipſa tua pulchritudine impelleris, vt cadas.
Hinc ſub iheruſalem ſpecie virtute ſuperbi-
ens anima reprobatur. cum dicitur Perfec
ta eras ī decore meo quē poſueram ſuper te di
cit dominus. et habens fiduciam in pulchri
tudine tua fornicata es in nomine tuo. Fidu

tia quippe ſue pulchritudinis animus attol/
litur .cum virtutum meritis leta apud ſe ſe
curitate gloriat̃ Sed per hanc eandẽ fiduciam
ad fornicationem ducitur . q̃ cũ interceptam
mentẽ cogitatões ſue decipiũt . hanc malig/
ni ſpũs per in numera vicia ſeducendo corrũ
pũt. Notandũ vero ꝙ dicit̃ . fornicata es ĩ no
mine tuo . q̃ cũ reſpectũ mens ſupni rectoĩs
deſerit .laudẽ protinꝰ priuatam querit . et ſi
bi arrogare incipit omne bonum .qď vt largi
toris preconio. ſeruiret accepit.opinionis ſue
gloriam dilatare deſiderat . ſatagit vt mirabi
lis cũctis ĩ noteſcat. In ſuo ergo nomine for/
nicatur q̃ legalis thori cõnubiũ deſerens cor/
ruptoĩ ſpitui ĩ laudes appetitu ſubſtnit̃ Hĩ ĩ
dauid ait. Tradidit in captiuitatem virtutẽ
eorum. et pulchritudinẽ eorũ in manꝰ inimi
ci . In captiuitate eteĩn virtus ⁊ pulchritudo
in manꝰ ĩimici traditur. cũ decepte menti an
tiquꝰ hoſtis ex boni opis elacione dñat̃ Que
tamen virtutis elacio ꝗuis plene nõ ſupat .
vtrũqȝ tamen ⁊ electorũ animum ſepe temp/
tat. Sed tamen eleuatus deſtituit̃ ⁊ deſtitutꝰ
ad foꝛ̃idinẽ reuocat̃ . Hĩc eteĩn dauid iterũ ait
Ego dixi ĩ habundãtia mea nõ mouebor ĩeternũ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

Sed qꝛ de cõfidẽcia virtutis ĩtumuit. paulo
poſt quod ꝑtulit adiũxit. Aũtiſti faciẽ tuam
a me ⁊ factus ſum cõturbatus Acſi apte dicat
fortẽ me inter virtutes credidi. ſ; quãte infir
mitatis ſim. derelict9 agnoui. Hinc rurſum
dicit. Iuraui ⁊ ſtatui cuſtodiẽ iudicia iuſticie
tue Sz qꝛ eius uirium nõ erat manere in cuſ
todia ꝙ iurabat debilitatẽ ſuã ꝓtin9 turbat9 ĩ
venit. Unde et ad precis opẽ repẽte ſe cõtulit
dicens. Humiliat9 ſũ vſqueq̃qz. domine viui-
fica me ſcd̃m verbum tuũ. Nõnũꝙ vera ſup
na moderacio ꝓuſꝙ per munera ꝓuehat ĩfir
mitatis memoriã ad mentẽ reuocat. ne de ac-
ceptis virtutib9 ĩtumeſcat. Unde ezechiel pro
pheta quociens ad cõtemplanda celeſtia ducit̃
ꝓus filius hoĩs vocat̃. Acſi hũc apte domin9
ãmoneat dicens Ne de hĳs que vides elacio-
ne cor ſubleues caucius perpende. quid es vt
cũ ſũma penetras. eſſe te hominem recognoſ
cas. quaten9 dum vltra te raperis ad temet-
ipſum ſollicitus infirmitatis freno reuoceis
Unde neceſſe eſt vt cum virtutũ nobis copia
blanditur. ad infirma ſua mentis oculis re-
deat. ſeſe qz ſalubriter deorſũ premat. ne recta
que agit. ſ; que agere negligit aſpiciat vt dum

cor ex memoria infirmitatis atteritur . apud humilitatis auctorē robu[stius] in virtute soli detur . Quia et plerūqȝ ōnipotens deus idcir co rectorū mentes quāuis ex magna pte per ficit . īperfectas tamen ex parua aliqua pte de linquit . vt cū miris virtutibꝰ rutil[ant] . im fectionis sue tedio tabescunt . vt ne[quaquam se] de magnis erigāt . dum adhuc cōtra minima initē tes laborant . sȝ quia extrema nō valent vince re de precipuis actibꝰ nō audeāt superbire ¶ Ecce leander p̄sul bone vir rep̄hensionis mee necessitate cōpulsus dū mōstrare qualis esse de beat pastor inuigilo . pulchrū depinxi homi nem pictor fedus . alios qȝ ad perfectionis li tus dirigo qui adhuc indelictorū fluctibꝰ ver sor . Sȝ in huius queso vite naufragio oratio nis tue me tabula sustine . vt qꝛ pondus pro priū tui me meriti manꝰ leuet .

Explicit liber pastoralis cure beati gregorij pape . deo gracias . Finitus Anno dñi millesimo quadringentesimo octogesimo

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

ihc

Incipit tabula super pastoralis gregorii pape et
ē3 dicto quotationes ꝑ defunt ad studium isto libro.
Allegatio est 2ᵃ in qᵒ capitulo.
a Aron habuit tonicas i partes ꝑ. 13. Abel. 2. 11
Abner et Asael quid figurant. 2. 11
Abstinentes qualiter sunt admonendi. 2. 29
Accusant aliquem et tamen non dimittunt. 2. 32
Adversitates et prosperitates huius mundi. 1. 3
Adone populi textum de duo transcendere psalmo quem
dispositiones solet aliquos vitet pastores. 1. 12
Ager quid est. 1. 29
Altaris et Animal mysti. 2. 9
Alione. v dictio non est honor. David. 2. 13
Animalia regnans cum et David. ꝑ. 1 c 3
Animalia munda. 1. 21 c. que sunt intra parietem
Angelus apostolus de cor superbi. 2. 12 Animus sollicitus quod de 2 14
Apostolus ducatus disposito reprobatio. 1. 11 in fine
Aqua bibe ubi bibo
Aqua limpidissima est sitis. 1. 2
Archa de eternis. 1. 21 vectibus portatur archa quod de ibi
Aridus pᵒ. 29
Aruina capiunt sacerdos in sacrificio que. 1. 19
Arbor infructuosa. 2. 7
Argentum datur non de eis. 2. 29
Arguendi sunt multa leviter. 1. 24
Ascendendi motus debet sacerdotis. 1. 19
Exaudiendo ascendendum quod est. 1. 14
Auris de obstructa. 1. 18 ꝑ 2. 14

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

Audire non valet deus omne peccatorem non intra eos — 1-19 c 11
Audiat ... et humiles — 2-18
Aurū — 2 - 24
Avari sunt ydola — 1 - 24
Asinus balaam qui fugit - 2-13
b Abiron est meo peccato - 2 - 19
Baculus et virga — 1 - 11
Balaam cum ... fecit - 2 - 13
Bellum ... - 2 - 19
Beninoli ... ... admonendi - 2 - 11
Bestias ... non ... - 1 - 11
Bissus est castitas — 1 - 19
Bibe aquam de cisterna tua ... - 2 - 24
Bos ... et plaustrum - 1 - 16
c Castigatur sunt filii - 1 - 11 ...
Collacio et disciplina que ... - 1 - 9
Caritas ... ... - 1 - 19
Caritas est lex ... - 2 - 19 c - 28
Castitas ... ... - 1 - 19
Cathedra ... ... — 2 - 33
Calidus ... — 2 - 39
Corpus ... ... sacerdotes c ... - 1 - 18
Capilli quid sunt ibidem
Caput subditorum et ... — 1 - 18
Celum ... — 2 - 11
Canes non valentes latrare - 1 - 9
Clarus quod ... — 2 - 33
Clamor ... ... - 1 - 14
Clama ne cesses ibidem

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

ihs

Claudus spiritualis quis est — 2 — 21
Clamandus horarum absolute dicitur — 1 — 6
Cecus spiritualis quis est — 1 — 11
Cerimonialia que sunt — 1 — 18
Circuli quatuor quibus archa portatur sunt quatuor evangelista — 1 — 22
Cathedra et eius corda in populo libri primi
Civitates innumerabiles iste quas se pertinuit deposuit — 2 — 12
Cisterna ubi aqua bibo — 2 — 19
Cor contritum et humiliatum quis est — 2 — 21
Cor stultorum dissipato et bene disposito — 2 — 19
Corporalia et spiritualia misericordie compedita et oblata — 1 — 18
Corporis infirmitates et molestia ubi agitur
Cogitationes maligne est corrigere oblivionis vitio — 1 — 8 et 1 — 9
Cogitationis mundicia requiritur in prelato — 1 — 13 et 1 — 18
Cogitationum potestas — 2 — 34
Compassio proprietatis — 2 — 33
Cor proprium — 2 — 29 — et — 34
Coniugati qualiter sunt admonendi — 2 — 19
Concordia — 2 — 23
Corona sacerdotis de vote — 2 — 26
Color optimus de quolibet — 1 — 18
Columbe simplicitates — 2 — 12
Coccus bis tinctus — 1 — 19
Corporis oculos ut videat unusquisque — 1 — 11
Compassio de vitiis prelato — 1 — 16
Compassio... ad inde item
Conversio vitiorum in sacerdotibus quando fiat — 1 — 11 et — 19
Curatus debet pastor ... unus et aliud — 1 — 11
Curator in quibus occupatur — 1 — 18
Curatus debet sacerdos ... et — 1 — 18
Corrupti qualiter admonendi sunt — 2 — 34

Curuus & gibbosus quis est — 1 — 11
Curet minor gerebat mores — 1 — 4
Curet pastoralis & quibus est possidendum — 1 — 6
Cura pastoralis omnis respondit se non
dimittere summum pontificem ——— 1 — 4
Cupiditas plurimorum ——— 1 — 9
Cupiditas figuratur per ipocritas — 1 — 11
Cruces sponte ferunt [illegible] non tempestas — 1 — 3
Crudelitas quis est ——— 2 — 14
d David sibi similes — 2 — 3 — 4
Detractores qui nolunt reprobare — 2 — 22
Decet die — 2 — 28
Desperatio perdit edificationem virtutis — 2 — 34
Dictor dicti perditus quis — 1 — 19
Dives est mens vagantis ad quam — 2 — 34
Discordes aliter sunt admonendi — 2 — 19 & 24
Duos dum mittit & unde — 2 — 12
Diaboli bellum vel bellum & hostes dilectionem
virtus & eius
Divites & superbus figurantur per seculo — 2 — 3
Divites & locupletes aliter admonendi sunt — 2 — 3 & 24
Discretio virtutum & vicior — 1 — 19
Discretio silencii — 1 — 19
Defender quomodo debet sacerdotes ibidem
Dissitatis bonis — 1 — 26
Dissitatis hominum oportet ex peccato — 1 — 11
Dormire in mente — 2 — 33
Dormire plus quam est & dormitare — 2 — 9
Dormitat pastoralis ibidem
Dum aliter admonendi sunt — 2 — 6
Dorsum semper incurvare significat ... — 1 — 24

ihs

Dorsa et ſcdm — 1 — 1
Doctrinā dnice dicit̄ q exhibebat ī p̄lo 2. li
Dominari de homs bestijs terre no hodie — 1 — 11
Doceri angelos ſcitt qmo ſeparati — 1 — 1
Diuersitas appetitus mediorum ſubiecti — 11 ī fi
Duplicitas patrum — 2 — 12
Dari et obstinati — 2 — 14
e Eccleſie ſcā ī catholica nomine duplici vocat
q qm pugſe dicitur ū t ordinē ſcd lz — 1 — 2
Ecclesia figurata p galeāud — 2 29
Ecclesia figurata p ezechiam — 1 — 21
Edificatio virtutis — 2 — 29
Egri qualiter admonendi sunt — 2 — 13
Elemosina bene debet fieri — 2 — 22
Elemosina facientes qualiter ſt admonendi — 2 — 21 p totum
Electi qualiter admonendi ſt — 2 — 18
Episcopatum desiderantes de bonis operibus ſi qm — 1 — 8
Episcopum decet esse irreprehensibilem ibidem c — 9 ī fi
Egeas ī gloriose ſt eos ho ... ſz p pēc ... aliq ali ... dicat
Exultatio et pudet no d tenue ibidem p modum — 1 — 11
Eo est obstinatus — 2 — 14
Expendens tempus multo grande pretium d — 2 — 13
Expti periculis qualiter admonendi ſt — 2 — 29
Exteriora et interiora bene notandum — 1 — 18 p totum
Excusatio falsa figurata p hetieum — 2 — 12
Eunuchi sunt pecca ſegrueti — 2 — 29
Ezechielis ſcdm ſ predicatorem — 1 — 24
f Filias voluit moyses et qualiter — 2 — 29
ffossa altaris d petitionem — 2 — 14

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

ffratr deserti a xpo vxor eius occidit — 1 - 4
ffratrum non ligatis q^l a — 1 - 18
ffessus — 2 — 14 ffesso securus occiderunt
Gordon q^l a — 1 - 24 et quod de matrimonio prohibit item
ffemine quilibet a admonendi — 2 - 1
ffestuca q^l e — 2 — 14
ffomur — 2 — 26 4 - 33 ffodere puteum q^l e 1 - 24
ffides spes caritas figurant per tres arbores — 1 - 24
ffilios institutus de bonis suis q^l a — 1 - 4 ~~24~~
ffiguline accipiunt thesaurum sine fructu q^l d — 2 - 12
ffrigidus et calidus quomodo — 2 - 34
ffornace temptatio a deo — 2 - 14
fformido in predicando — 2 — 26
ffugiendum e curia si quo — 1 - 6
ffugere in alia ciuitate q^l a — 1 - 24
fflumina seruis e inimici loquitur — 1 - 16
ffirmamentum dat nobis deus — 1 - 24 — 2 - 26
ffilios suos castigaret heli — 1 - 18 per primo
abstinens sacerdotis ... — 1 - 14
heli culpatus quia non castigauit filios — 1 - 18
habetur quilibet sit admonendi — 2 - 8
heretici signat peccatores se excusantes — 2 - 12
honores dati alicui quid e — 2 - 13
honor noster quomodo e — 2 - 13
hostes redemptoris quod e — 1 - 19
hostes dicti dicit pugnat — 2 - 14
horas omnes notauit sit ... — 1 - 18
humilitas vera q e i quomodo [illegible] — 1 - 6
humilitas non deponit i alios in [illegible] ignoro — 1 - 9
humilis sorte a rector — 1 - 1[illegible]
humilitas in docendo — 2 - 3

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

Humiles qualit[er] sint admodi — 2 - 18
  Illud est predicator — 2 - 29
  Gaudeas sig[na] seculi — 2 - 24
Habitatores paris qualit[er] sit admodi — 2 - 32
Habitum ponis sup[er] feminas q[uo]d — 2 - 26 & 37
Habitus & vbn de — 2 - 26
Hereticus pena qui tunc aliq[ui]s admittunt penas — 2 - 34
Herbositudo [illegible] — 1 - 11
Hospes vanus [illegible] & timendus — 2 - 41
Hulosi qualit[er] admodi — 2 - 24
  Actus [illegible] sig[na] [illegible] — 1 - 16
  [illegible] — 1 - 14
Iste fugit / ne possit — 1 - 7
Iohannes & [illegible] figurat [illegible] — 1 - 1
Iosephum dispositio v[e]l [illegible] — 1 - 24
Homines perfectis quod [illegible] — 2 - 24
Iumenta qualit[er] admodi — 2 - 2
Iudeus [illegible] [illegible] judices — 1 - 16
Iudicia stagna q[uo]d [illegible] [illegible] — 1 - 18
Impressores qualit[er] admodi — 2 - 24
Ignorantes [illegible] doctos [illegible] i[n] prologo — 1 - 1
Ignorans & ignorantes pena qualit[er] admodi sit — 2 - 29
Illequatt[illegible] & utriq[ue] — 2 - 4
Impotentes qualit[er] admodi — 2 - 14
Impiorum qualit[er] admodi — 2 - 12
Impotentes quos [illegible] — 1 - 14
Impropera [illegible] — 1 - 1
Iumenta qualit[er] admodi — 2 - 11
Incolumnes qualit[er] admodi — 2 - 13
Inconstans qualit[er] admodi — 2 - 14
Intellig[illegible] [illegible] verba [illegible]
Incorpores qualit[er] admodi — 2 - 3 [illegible] — 2 - 4
Incolora & [illegible] vna notitia — 1 - 18 [illegible]

Inchoantes bene — 2-27
Intercessor esse debeo et [illegible] — 1-16 c 11
Irreprehensibilis [illegible] — 1-8 c 9 [illegible]
Iracundi qualiter admoneri — 2-11
Item ubi [illegible] — 2-31
c labor [illegible] — 1-18
lapides [illegible] sunt [illegible] — 1-18
Quando doctores [illegible] — 1-24
[illegible] — 1-24
Latus [illegible] — 2-22
Laudate eum in tympano et choro [illegible] — 2-27
Lege [illegible] — 2-28 c 14
libido [illegible] — 1-11
lingua [illegible] — 1-24
lingua [illegible] qualiter — 2-14 [illegible]
libri [illegible] — 1-21
ligati in culpa — 2-33
[illegible] — 1-11
loth [illegible] sodome [illegible] — 2-28
loquendo — 2-19
locupletes qualiter admoneri — 2-7
loqui [illegible] — 1-19
[illegible]
[illegible] — 1-8
[illegible] multiplex — 1-11
[illegible]
[illegible] — 1-16 [illegible] 10
[illegible] — 2-11 1-9
[illegible] — 1-17
[illegible] — 2-14
[illegible] sunt [illegible] — 1-19

ihs

Mansueti qualiter sunt admonendi — 2 — 11
Mediator officium dimisit — 2 — 11
Medicus est similiter peccator — 2 — 3
Medicamen & obstinatos — 2 — 19
Medium contemptorum presumptuosis quid est — 2 — 26
Mediocritas importunorum & difficilium — 2 — 31 & 38
Molestia [illegible] quid est — 1 — 2 | [illegible] dimisit ubi 2
Mores qualiter subiecti regunt prelatorum — 1 — 1
Montes aspersiones [illegible] — 1 — 14
Molestia cordis ubi [illegible]
Moyses voluit [illegible] quietos — 2 — 39
Multorum curas confundit mentes — 1 — 4
Mundi cogitationes prelati — } 1 — 18
Mundialibus studiis [illegible] }
Munus [illegible] ubi late & arguere
Munus donum [illegible] — 1 — 14
Munus [illegible] sunt [illegible] animi — 2 — 20
Multiloquium & obstinatos — 2 — 19
Nabugodonosor superbia fuit versus in bestiam — 1 — 4
Nasus minutulus — 1 — 11
Natiuitas [illegible] ibi
Nescius & discordes — 2 — 33
Natura omnes homines equales genuit — 1 — 11
Nomen pastoris in peccatore quid est — 1 — 13
Nubes & venti — 2 — 16
Obedientes [illegible] — 1 — 19 vel [illegible]
Obstinati qualiter admonendi — 2 — 19
Oculi sunt pastores — 1 — 1
Oculos unguentum collyrio — 1 — 11
Occupatio exteriorum in quibus est — 1 — 18 & 21
Occasio verbi quid est — 2 — 14 in fine

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

Oratio fratris et amici — 2 — 26
Officio melior — 2 — 11
Officium sacerdotis — 1 — 18
Odor ubi sumendum
Offensio non est mactorum parando deo — 1 — 11
Odor in emendatione — 1 — 11
Omnes primo prelatum — 1 — 3 & 4
Opus bonum plus valet quam ubi predicatoris — 1 — 91
Operatio recta regitur in prelato — 1 — 14
Opus non bonum desiderium et operatio — 1 — 8
Opus bonum. sit vestimentum. sacerdotis — 1 — 16
Opus parum ubi queritur
Orationem non attendit deus nisi in bona vita — 1 — 14
Ordo clamoris quis est — 2 — 9
Os prius — 2 — 24
Offert per unum participe quis est — 2 — 11
et clausero qualiter admodum — 2 — 23
peccatori qualiter admodum — 2 — 24
Potes et unitatis — 2 — 23
prelati debilis dominantur signo et — 2 — 4 & 16
pastor in regno ... videat prius — 1 prolog 41
pastor sua altera et vita ... — 1 — 2
pastores nova in ... — 1 — 13
vicio fodisse quid est — 1 — 24
pauperes qualiter admodum — 2 — 3 & 21
pauper et humilis fiet per deum — 2 — 3
placet primus et non placet quam in deo qui placet ... — 1 — 19
apparet non se ... placet ...
placeo deo. et ... — 1 — 19
platea. et vita ... — ibidem
pro mactorum quid est — 1 — 11
pedibus aqua ... quid est — 1 — 2

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

ihc

Peccunia in subditis ponere precepta sed oc-
culi corporis absconditur —— 1-1-9
Peccatum tribus modis committitur —— 2-34
Peccatum inducunt divisiones hominum in morte [illegible] 1-11
et subiectione
Peccata aliqua sunt dissimulanda — 1-29
Peccata timet et locum — 2-34
Peccatum quomodo nunquam moritur et nescit 1-18
Peccatis officium [illegible] ad [illegible] — 1-14
Peccatum tenetur [illegible] alit mortuum — 1-14
Peccatum quod appetunt quod non [illegible] — 1-11
Peccatum tamen non sufficit [illegible] — 1-18
Peccatum quod sit non [illegible] — 2-26
Predicator de [illegible] — 2-39 et 44
Pro dei [illegible] — 1-14
Primitus [illegible] animo — 2-19
Presidentes in bono — 2-24
Prosperitas —— 2-16
Prelatus [illegible] — 1-9
Prelati vita [illegible] — 1-12 et 14
Prelati [illegible] debet [illegible] — 1-14
Prelatus de bono — 1-16
Presul [illegible] — 1-18
Prelati [illegible] animo — 2-9
[illegible] animo — 2-16
[illegible] falsitas — 1-11
Ponderosus quomodo — 1-11
Populus [illegible] — 1-18
Populi [illegible] — 1-2
[illegible] — 1-3 et 2-21
Prelati [illegible] animo — 2-9
Potestas [illegible] — 2-26

Prophete nonnumquam doctores vocantur — 1 - 14
Pueros [illegible] de [illegible] — 2 - 24
Priores oportet [illegible] regimine — 1 - 1 et 11
Prima sunt capitalia — 1 - 14
Pusillos [illegible] omni [illegible] — 1 - 19
Priores regimine [illegible] — 2 - 14
Pusillanimes quales dicuntur — 2 - 9
[illegible] — 2 - 12
q Vetitum [illegible] qualiter [illegible] — 1° — [illegible] — 2 - 11
Quinque religiosorum et aliorum non sufficiens
[illegible] reprobatur — 1 - 9
Reptilia et animalia immunda — 1 - 24
Reptilia quid significant proprie — 1 - 24
r Radere capita et capillos quando — 1 - 18
Raptores qualiter [illegible] — 2 - 21 et 22
Reclinatoria reprobatur — 2 - 29 et 31
Rector et [illegible] et [illegible] — 1 - 11 - 12 - 13 - 14
et [illegible] — 14 16 11 et 18
Regimine animarum non debent [illegible] — 1 - 1 et 3
[illegible] volunt — 1 - 3
Remedia [illegible] — 1 - 6 et 1
s [illegible] de [illegible] — 1 - 14 [illegible]
[illegible] — 1 - 14
Sacerdotes offerunt — 1 - 18
[illegible] de [illegible] — ibidem
Sacerdotes vestimenta [illegible] — 1 - 14
Sacerdotes [illegible] — 1 - 14
[illegible] — 1 - 2
[illegible] — 2 - 24
Sal de [illegible] — 1 - 19
Sanitas corporis qualiter [illegible] — 2 - 13
Sal quid significat — 2 - 3
[illegible] — 2 - 14

Sapiencie consilit animo dei — 2 — 11
Sacerdos fornicans celebrat et aggravat — 1 — 24
Scolares studio — 1-11
Sem scandalizaverit, unus pro apostolo — 1 — 2
Scandalizat primum scandalum mollo unus — 1 — 2
Scelerat scelus sunt passione — 1 — 16
Scripture de adversio de [illegible] — 1 — 14
Scientiam quid est — 2 — 14
Sensus corporis sensus quid est — 2 — 19
Sermo consilit animo dei — 2 — 6
Sermo dei fructus in corpore consilit auditor in populo 2 libro
Sermo dei et oratio — 1 — 14
Serpens prudentia — 2 — 12
Servus ad salutem corporis quid est — 2 — 22 et qui
maxime sunt — 1 — 24
Sensus consilit animo dei — 2 — 2
Servitus et quis debet servire — 1 — 18
Sermo plures et loquacitas — 1 — 14
Silencium dispositio — 1 — 14
Spiritus sanctus quos descendit in linguis spiritus — ibidem
Symbolum et corporalis et missionis — 1 — 18
et predicatio et elimosina
Silencia quid est et quis ad silentium cum animo [illegible] — 1 — 20
Sinistra dei ubi [illegible]
Simplices quanto animo dei — 2 — 12
Sompnia oculis dormientis quid est — 2 — 4
Scriptura sacra multis intelligentibus scribit — 2 — 19
Sorores hominis esset pastor — 1 — 11
Sodomia fugit loth — 2 — 28
Scientia quid est — 2 — 24
Sponsus pro amico quid est — 2 — 4
Superbia oritur ex virtutibus — 1 — 4 et 4
Superbia et contra naturam — 1 — 11

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

Superbus quando natus et ab equali velle timeri — 1 — 11
Superbi qualiter admonendi — 2 — 18
Subditi qualiter admonendi — 2 — 4
Superhumerale — 1 — 19
Sudario pecuniam ponere est occultare — 1 — 9
Studio carnalitatis sacerdos — 1 — 21
Stultus impatiens — 2 — 10
t Abnecten... [illegible] est — 1 — 16
Taciti et modesti qualiter admonendi — 2 — 14
Taciturnitatis [illegible] — ibidem
Tardus de [illegible] — 2 — 10
Thesaurus per modum custodire — 2 — 26
Temperantia [illegible] et [illegible] honoris — 1 — 9
Tempus [illegible] — 2 — 17
Terrena [illegible] quando [illegible] — 2 — 19
Tonitrua ubi [illegible] — 2 — 22
Timor [illegible] — 2 — 23 / [illegible] — 2 — 29
Tristes qualiter admonendi — 2 — 9
Tintinnabulum [illegible] sacerdos in [illegible] — 1 — 14
Timidi qualiter admonendi — 1 — 14
Tribulatio multum valet — ibidem
[illegible] — 2 — 26
Tribus [illegible] quibus — 2 — 21
v Ancor [illegible] — 2 — 21
Vestes [illegible] sacerdotes — 1 — 12
Verbi [illegible] — 1 — 14
Verbum [illegible] quando — 2 — ibidem
Verbum [illegible] — 2 — 26
Verbum [illegible] in [illegible] — 2 — 31
Verbi predicationis [illegible] — 2 — 29
Verba dei multo intelligentes [illegible] — 2 — 24

vox de iudice c[apitulo] og — 2 — 13
ventus de purpuro ~~cecitate~~ — 2 — 24
venti c[ontra] imbres — 2 — 16
verecundia contollit admodum — 2 — 8
verecundia n[on] ad deum fideliter — 2 — 12
vestes spirituales sacerdotes — 1 — 19
vestita sacerdotes sunt bona opera — 1 — 14
vita bona predicatorum plus valet quam bonus sermo doctor — 2 — 44
vita bona prelati qualis est — 1 — 12 — c 19
vita contemplativa et activa — 1 — 7
vinum et oleum ... vinum ... — 1 7
virtus vicium ... c og — 2 — 17
virtutes ... — 2 — 24
virtus ... c og — 2 — 14
virtutum ... — 1 — 19 c 2 — 34
virtutes aliqui sunt ... — 1 4 c 4
... — 2 — 1
virga et baculus — 1 — 17
virtus vicium ... c og — 2 — 17
vincit ... — 1 — 14
vinculo patris — 2 — 27 — c 24
vincula ... — 1 — 19
utilitates — 1 — 14
verbo ... — 1 — 24 c 2o — 19
... — 1 — 9
... — 2 — 28
... — 1 — 11
y ... — 1 — 24
... — 2 — 36
... — 1 — 7

Explicit tabula ...

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117

606097

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
171 G 117